EVSEBI

CHRONICORVM LIBRI DVO.

EDIDIT

ALFRED SCHOENE.

VOL. I.

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS
MDCCCLXXV.

EVSEBI

CHRONICORVM

LIBER PRIOR.

EDIDIT

ALFRED SCHOENE.

ARMENIAM VERSIONEM LATINE FACTAM AD LIBROS MANVSCRIPTOS
RECENSVIT
H. PETERMANN.
GRAECA FRAGMENTA
COLLEGIT ET RECOGNOVIT
APPENDICES CHRONOGRAPHICAS SEX
ADIECIT
A. SCHOENE.

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS
MDCCCLXXV.

PRAEFATIO

Postquam ante hos novem annos Eusebi operis chronographici partis alterius quaecunque extant collecta edidi, nunc demum, Horatianae legi invitus obsecutus, priorem partem eiusdem operis publici iuris facio.

Nolo nunc cum absolutum tandem opus ex manibus dimitto, conqueri laboris molestias difficultates sacrificia, quae neque pauca neque exigua fuisse facile intellegent quicunque hunc librum aequi iudicii studio ducti examinaverint.

A diuturnâ occupatione multo magis inclinat animus ad gratam eorum virorum recordationem, qui ad opus promovendum et absolvendum vario modo contulerunt, Alfredi de Gutschmid, Pauli de Lagarde, Francisci Ruehl, fratris mei Richardi. Quorum hi prona benevolentia in excerpendis codicibus de quibus suo loco monebo, me adiuverunt, Alfredus de Gutschmid ad emendandum et illustrandum Eusebi opus tantum contulit, quantum ante eum nemo, atque de hoc meo libro ita meritus est, ut siquid inde bonae frugis ad haec studia promovenda redundet, id ad illum tanquam auctorem referendum sit. Scilicet non modo Graecorum fragmentorum plurimos locos felicissime sive emendavit sive explicuit atque quae invenerat, antequam hunce librum prelo tradidi, liberalissime mecum communicavit, verum etiam specimina typographica summa cum cura examinavit et emendavit, omnino autem per totum opus consiliis utilissimis me adiuvare non desiit.

In Eusebi Chronicorum libro priore restituendo cum Hieronymi ope destituti simus, Armenia versione tanquam fundamento utimur. Quam quod in Latinum sermonem conversam, recognitam, emendatam exhibere possumus, in hoc quoque volumine Henrico Petermanno v. cl. debetur, qui de opera sua ita praefatus est:

> 'Quae in praefatione de versione armeniaca secundo volumini praemissa dixi, his pauca tantum habeo, quae addam. Idem enim in hac quoque priori librorum chronicorum Eusebii parte codicum G. et N. cernitur consensus eademque discrepantia, quam in altera jam vidimus, ac mirifice quidem conveniunt in sequentibus:
>
> 1. p. 393. A. in utroque textu integrum membrum desideratur et in fine libri nomina Imperatorum Romanorum et Consulum.
> 2. Menda haud pauca sunt, eaque
>   *a*) e male lecto codice litteris majusculis scripto explicanda: cf. p. 9. „Parmibiblon“ pro „Pautibiblon“, p. 19. „Dênius s. Daenius“ pro „Daesius“, p. 65. „Askatades“ pro „Askatages“, p. 69. „Argis“ pro „Ardis“, p. 137. „Memes“ pro „Menes“, p. 141. „Se-

sôtris" pro „Sesostris", ib. „Sarakus" pro „Tarakus", p. 147. „Osorthôs" pro „Osorthon", ib. „Takelôthis" pro „Makelôthis", p. 163. „tirêr" pro „sirêr", p. 179. „Kumemes" pro „Kumetes", p. 185. „Tinôs" pro „Minôs", p. 191. „Engimion" pro „Endimion", p. 203. „minôris" pro „sinôris", p. 205. „Pethostramus" pro „Pythostratus", p. 207. „Lagas" pro „Ladas", p. 209. „Aristosenes" pro „Aristomenes", p. 211. „Piotophanes" pro „Protophanes" etc. praesertim in numeris.

b) Alia e litteris erasis s. deletis exorta: cf. p. 57. „Memnon" pro „Agamemnon", p. 127. „Ergetes" pro „Evergetes", p. 183. „mankunkh" pro „matunkh", p. 185. „Menetheus" pro „Menestheus", ib. „Partiensibus" pro „Spartiensibus i. e. „Spartanis", p. 201. „Arsalius" pro „Pharsalius", p. 203. „Kotusaeus" pro „Skotussaeus", p. 205. „Dephius" pro „Delphius", p. 393. A. „thagavor" pro „anthagavor".

c) Alia, quae negligentiae librariorum, uti p. 29. 51. „Nabodenus" pro „Nabonedus", p. 177. „Kharimedus" pro „Kharidemus".

d) Alia porro, quae male intellecta interpreti ipsi debentur: cf. p. 7. et 11., ubi vertit „quadraginta trium et duarum chiliadum myriades" pro „quadraginta tres myriades et duas chiliades"; putavit enim vocem „myriades" tam ad numerum XLIII quam ad MM pertinere. p. 143. et 151., ubi voces *νόμος* et *νομός* confundit.

e) Alia denique, quae ad textum originalem syriacum referri posse videntur: p. 17. „Dios" pro „Zeus", p. 41. interpretatio nominis „Megasthenes" cf. not. ad h. l. p. 43. „Noskhus" pro „Nôkhus", nisi forte hoc e scriptura majuscula ortum dixeris. p. 147. „Phsôsennes" pro „Psusennes", ib. „Sesonkhusis" pro „Sesonkhôsis", p. 153. „Banon" pro „*Βηων*". cf. praeterea p. 235. not. 4. Huc pertinent etiam voces: Olompiades, Ptlomaeus, Poloponesus etc.

Occurrunt vero etiam multa, e quibus textum originalem alterius ab altero magis minusve deflexisse elucet. — Reperiuntur enim in cod. N:

1. Additamenta singularia cf. pp. 125. 161. 183. et contra lacuna p. 169.
2. Menda, eaque

a) e male lecto codice litteris majusculis scripto repetenda: p. 59. „Stesia" pro „Ktesia", p. 61. „Sente" pro „Mente", p. 127. 159. „Armes" pro „Arses", p. 137. „Ninas" pro „Minas", ib. „Bolkhus s. Boghkhus" pro „Bôkhus", p. 141. „Aseres" pro „Ameres", p. 157. „Miasun" pro „Miamun", p. 175. „Laosedon" pro „Laomedon", p. 179. „Orenses" pro „Orestes", p. 195. „Epigaurius s. Epigôrius" pro „Epidaurius", p. 209. „Arkemilaus" pro „Arkesilaus".

b) Alia e litteris erasis s. deletis explicanda: p. 147, ubi e mala conjectura posuit „Herodes" pro „Herakles".

c) Alia haud pauca, quae negligentiae librarii debentur: p. 133. „Triphon" pro „Tiphon", p. 177. „Davanus" pro „Danaus", p. 179. „Arteus" pro „Atreus", p. 181. „Andorpompi" et p. 185. „Andrompompi" pro „Andropompi", p. 183. „Kordo" pro „Kodrô", ib. „Al-

tas" pro „Atlas", p. 197. „Klyon" pro „Kylon", p. 207. „Andomenes" pro „Andromenes".

d) Alia porro e perperam lecto codice graeco deducenda: p. 163. „Pyrrho" pro „Tyrrho" ubi *Π* pro *T*, p. 179. „Penthidus" pro „Penthilus" et p. 183. „Eskhidi s. Aeskhidi" pro „Eskhili s. Aeskhili" ubi *Δ* pro *Λ* interpres legit.

e) Alia denique, quae e textu syriaco orta videntur esse: p. 9. „Khankhar" pro „Lankhar" p. 69. „Arkes" pro „Arses", p. 211. „Lakedomnius" pro „Lakedemonius".

Hinc apparet, utramque recensionem e codice litteris majusculis scripto — non enim vidi in codice N. aberrationes e litteris rotundis s. minusculis deducendas — sed non ex eodem ortam esse, matrem igitur non fuisse communem, sed cognationem propinquam conspici.

De interpretatione idem mihi videtur judicium ferendum esse, quod in praefatione volumini secundo praemissa indicavi. Permulta enim originalem textum graecum luculenter monstrant. cf. praeter ea, quae modo sub 2. *d)* attulimus, p. 39. „Ekhetognomonas", p. 37. „Amuhean", p. 51. „Merbalon", p. 61. „Phasin", p. 133. „Osiridos et Isidos", p. 137. „Bubaston", p. 141. „het Osirinea" (*μετὰ Ὄσιριν*), p. 389. A. „Kabius" pro „Gabius" (*Γαβίους*), cf. porro p. 61. „Perseus Danaes" sc. filius, qualia sexcenties occurrunt. p. 179. „Litis amenus" pro „Tisamenus" e (*K*)*ΛΙΤΙΣΑΜΕΝΟΣ* ortum, ubi om. *K* et *Λ* pro *Α*. p. 183. „Nanaïdum" pro „Danaïdum" ubi *N* pro *Δ*.

Veruntamen haud desunt voces ac formae, quae, ut modo vidimus, e textu syriaco repetendae videntur, ita ut in hac quoque parte versionem armeniacam e textu graeco quidem potissimum, verum etiam, ubi ille deerat, e syriaco profectam esse dicamus. Caeterum fortasse plures versiones armeniacae exstiterunt.

Jam in praefatione secundi voluminis dixi, in bibliotheca monasterii Etschmiadsin secundum catalogum Tiflide 1865. impressum exstare exemplar librorum Eusebii chronicorum manuscriptum. Specimen hujus adjuvante Ill. Mommsen et intercedente archiepiscopo Crimensi, Ill. Aiwasowski, ad quem nonnullas epistolas misi, accepi, et cum textibus codicum G. et N. composui, unde apparuit, hunc codicem magis convenire cum N. quam cum G. Est hic codex, uti docet scriptor librarius, membranaceus, litteris rotundis s. minusculis scriptus et omni indicio temporis aut librarii carens. Desiderantur in eo quoque praefatio auctoris et titulus libri, atque eaedem reperiuntur lacunae, quae in aliis duobus; sed multimodis differre eum contendit numerorum ac sententiarum ratione habita, quare valde doleo, quod non totius libri apographum comparare potuerim.

In describendis nominibus orthographiam Armeniorum servavi, sed confiteor, me in hac quoque parte ab initio praesertim contra hanc regulam interdum peccasse.

In Graecis fragmentis operis Eusebiani colligendis usus sum Eusebi Praeparationis Evangelicae editione Gaisfordi; Syncelli, Nicephori (Cedreni, Chronici Paschalis) editionibus Bonnensibus. *Ἐκλογὴ ἱστοριῶν* edita est a Cramero Anecd. Paris. II, 165—230; Chronographi Barberini specimen editum est ab A. Maio in Scriptorr. vett. novae collectionis Tomo VIII (cf. eiusdem operis Tom. I, Part. 2 pg. 40). Excerptorum Eusebianorum quae Cramerus Anecd. Paris. 2, 115—163 edidit, collatione usus sum, quam rogatu meo accuratissime ut solet confecit amicus doctissimus et fidissimus Paulus de Lagarde, qui postquam genuinam codicis scripturam eruit, non solum emendationes satis multas sive ab aliis sive a me coniectura repertas cum codice ipso congruere apparuit, verum etiam permultos locos nondum sanatos corrigere licuit.

Appendicis loco addidi quaecunque ex antiquae chronographiae copiis cum Eusebi opere aliquo vinculo coniuncta esse visa sunt.

1 *A*. Regum Series secundum Armenium interpretem explicatione non eget. Nolint praeterire lectores, quae A. de Gutschmid de Graeco huius seriei fragmento exposuit in Addendis pg. 243—245.

1 *B*. Regum Series secundum Hieronymi codices.

Deest haec series in omnibus quotquot mihi innotuerunt Hieronymi vetustioribus libris, itemque Pontacus pg. 224 fin. testatur haec: 'Ea vero omnia quae incipiunt a *Regum Series etc.* usque ad initium Chronici excluduntur ab omnibus membranaceis praeter Vat.', id quod pg. 235 B disertis verbis confirmat. — Itaque inter Pontaci libros solus Vat. exhibuit Regum Seriem. Cui accedunt Vaticani 244 et 247, Ottob. 743, et Pal. 821 in fine mutilus qui mihi per Mommseni notas innotuerunt (cf. Eusebi Canones ed. meae praefat. pg. XIV et XV), et Codex Parmensis (Roncalli I pg. 69). Cum horum librorum nullum ipse examinaverim, Regum Seriem quoad fieri potuit secundum Pontaci Vat. codicem repraesentavi ea potissimum secutus quae Pontacus in Notis pg. 235—237 ex hoc libro excerpta refert, quibuscum coniunxi quae ex Mommseni notis et ex Roncalli editione comperi. Ubi e silentio concludendum erat, dubitationis signum apposui.

2. Exordium.

Deest in Hieronymi codicibus meis cum vetustissimis A B P et Middlehillensi tum in Leidensi c et Fuxensi. Itemque Pontacus pg. 224 D testatur, abesse Exordium ab omnibus suis chirographis praeter Fa (Fabritianum), Lo (Lodonense), Va et Vat (duo Vaticana). Deesse in Ravennate libro diserte monet Roncallius pg. 23 not. a); desiderari etiam in Vallarsii Parmensi veri simile est.

Contra extat in Scaligeri vetustissimo Freheriano (mihi F, cf. ed. meae Vol. II pg. XI), in Pontaci Fa, Lo, Va, Vat, in Roncalli Caesenatensi vel Malatestiano, in Leidensi e (cf. ed. meae Vol. II pg. XIII) quem hoc loco E littera signavi, ut facilius agnosci posset. Denique ex Mommseni schedis supra citatis comperi, extare Exordium in Romanis codicibus Vatic. 241. 242. 243. 244. 245. 246; Urb. 382. 421; Pal. 817. 818. 821. 867; Ottob. 473. 604. 743; Reg. 2034.

Libri qui Exordium exhibent in duas partes discedunt, quarum altera in medio Exordio habet lacunam (Editionis meae pg. 44, 34—46, 20), altera non habet. Priori parti assignandi sunt codex Leidensis E et omnes Mommseni codices Romani vel Vaticani. Porro Pontacus ad eum locum ubi lacuna incipit haec adscripsit pg. 226 extr.: 'observa ex hoc loco et post illa verba [*Cain autem erat operans terram*] usque ad 34 ann. Thelasionis regis Sicyoniorum [scil. in Canone pg. 14 Ann. Abr. 103 Ed. meae] omnia illa desiderari in V. Va. Vat. [nota, quod hoc loco tres Vaticanos commemorat, cum in loco supra citato pg. 224 duos tantum Va et Vat. enumeraverit] Fa et Lo, sed in Lo istorum vice apposita: *et factum est* [pg. 44, 34 ed. meae] — *quem occidit Cain* [pg. 45, 17]. Post haec in Lo sequentia folia sunt concisa usque ad ann. 34 Thelasionis regis Sicyoniorum ut ante dixi.' —

Haec quo accuratius perpendimus, eo magis veri fit simile, in initio huius notae virum egregium de V. Va. Vat. Fa libris pronunciasse, quod de solo Lodonensi dicturus erat, quod quodammodo confirmant extrema verba, ubi in solo Lodonensi tradit nonnulla folia excidisse, ut omnia desint usque ad Thelxionis annum 34. At certe hoc erat dicturus, esse lacunam non modo in tribus (vel duobus) Vaticanis, in quibus re vera extat secundum Mommsenum, sed etiam in Fabritiano codice.

Exhibet autem Pontacus illum locum ita conformatum, ut lacuna expleta sit, eumque secuti sunt Vallarsius et Roncallius. Verba quibus lacuna apud eum expleta est, infra in margine paginarum 44—46 perscribenda curavi. Haec verba unde fluxerint, difficile est ad intellegendum. Sane ex omnibus libris scriptis quos Exordium continere Pontacus Vallarsius Roncallius Mommsenus testati sunt, nullus haec verba continere videtur praeter Caesenatensem vel Malatestianum, sed ne de hoc quidem libro constat nisi per silentium Roncallii.

Eo plus tribuendum est eis verbis quibus in Scaligeri Freheriano haec lacuna expleta est, quae verba ex libro post Scaligerum denuo a me collato diligenter repraesentanda curavi. Prorsus eadem verba Pontacus pg. 226 extr. ex Lodonensi codice attulit. Quae codicum conspiratio in eo quoque cernitur, quod secundum Pontacum in Lodonensi post pg. 45, 17 conplura folia excisa fuerunt usque ad ann. 34 Thelasionis (vel potius Thelxionis) pertinentia. Patet igitur in hoc libro 34um annum Thelxionis in integri folii initio collocatum fuisse: id quod item factum est in codice Freheriano, in cuius fol. 21 initio re vera Thelxionis (vel ut F exhibet Thelesionis) ann. 34 et Aegyptior. ann. 103 perscripti sunt.

3. Epitome Syria.

Huius Epitomae religiosissime expressi versionem Latinam quam in usum huius libri confecerat Aemilius Roediger vir doctissimus ante hos sedecim menses litteris morte ereptus, qui de hac Epitome ipse commentatus est in Editionis meae Vol. II pg. LVII. Cui nihil habeo quod addam.

4. *Χρονογραφεῖον σύντομον*

primum edidit A. Maius in Scriptorum veterum novae collectionis Tomo I Part. 2 pg. 1—39, qui in praefationis pg. XVII sic de eo disseruit: 'Dum Eusebiana scripta conquirerem incidi in Codicem Columnensem olim, nunc Vaticanum, membranaceum saeculi XI, notae optimae. Is

continet Theodoreti haereticarum fabularum libros quinque. Tum in calce post alia quaedam scribitur eadem aetate manuque exile Chronicon, quod ex Eusebii Chronographia diserte dicitur esse breviatum. Prior pars quae priorem Eusebii librum utcumque aemulatur, nihil propemodum novi habet nisi alicuius auctoris operisque notitiam: quare ut id scriptum ederem, studio meo in Eusebium prope singulari indulgendum fuit. Pars vero posterior, quae habet dynastiarum et pontificatuum catalogum, haud contemnendae fortasse curiositatis videbitur . . . . . Sed tamen in his annorum notae saepe turbantur; quod mendi genus in Eusebiani quoque Chronici tabulis saepe me olim deprehendisse memini: idque vitium non tam auctori, quam librariorum incuriae vertendum est: neque ego id tamen tollendum putavi: alioquin cura diutina levidensi scripto adhibenda fuisset.' —

Equidem cum hunc laterculum huic volumini inserendum esse duxerim, ante omnia id egi ut Codicis notitiam accuratam mihi procurarem. Et Benedictus quidem Niese v. d., comiter intercedente Guilelmo Henzen v. cl., librum illum in Vaticana bibliotheca quaesivit. At ne vestigium quidem codicis pretiosissimi reperiri potuit. Itaque acquiescendum mihi erat in Maii editione fideliter repetenda. Ad emendandum et enarrandum hoc opusculum quantum contulerit indefessa Alfredi de Gutschmid benevolentia et eruditio, videbunt lectores.

5. Hieronymi Chronicorum Canonum variae lectiones Codicum M (Middlehillensis) et R (Regii sive Fuxensis).

Cum a Gutschmidio potissimum doctus essem quantam auctoritatem sibi vindicare deberet Codex Fuxensis, rogatu meo frater Richardus ante hos septem fere annos Romae hunc librum cum editione mea accuratissime comparavit. De ipso codice iam in Hieronymi Canonum pg. XVII exposui. Hanc collationem fratris dilectissimi diligenter excerptam tanquam supplementum editionis huic volumini inserui.

Accedit aliud Hieronymi Canonum apparatus critici augmentum haud inutile. Factus enim certior, extare Cheltenhami in Bibliotheca olim liberi Baronis Philipps Middlehillensis vetustissimum Hieronymi codicem, Joanne Reimer redemptore meo liberalissime intercedente a Francisco Ruehl viro doctissimo impetravi, ut superiore auctumno meum in usum librum illum excerperet.

Hic liber membranaceus saec. VIII atramento et minio scriptus est. Regnorum columnae in binis paginis collocatae sunt ut in APF codicibus. Praeter Hieronymi canones continet Fastos Idatianos et librum generationis (cf. Mommsen anni 354 Chronogr. pg. 586 not. 4). Olim Claramontanus fuisse traditur (cf. Mommsen. l. c.), Franciscus vero Ruehl ex nonnullis vestigiis suspicatus est, hunc librum Veronae exaratum postea Treviris fuisse. — Codex M cum in universum ab AP librorum parte stet, habet tamen quae propius accedant ad B codicem. Velut pg. 137, x. habet: prohibita electis (prohibita electris B, prohibitae lecticis reliqui codd.); pg. 177, e. habet septizodium sicut B; pg. 181, h. vero exhibet: athalamos (B athlamos), cum reliqui libri referant: quadraginta missus. — Ac nonnullis in locis M solus veram scripturam servavit. Velut pg. 133, b. unus M habet Gaius Lucilius pro eo quod in reliquis omnibus est Gaius Lucius. Item pg. 16, o. solus habet Caryatis, et pg. 135, e. unus omnium Quintius, cum in reliquis sit Quinticius.

Interdum autem prodit manum grammatici indocti et ex libidine corrigentis. Velut pg. 117, t. pro beroeam scribit M: uero etiam, et pg. 127, a. pro iasoni habet: iam simoni.

Diversitatem lectionis librorum Fuxensis et Middlehillensis ab editionis meae lectionibus fere integram exhibeo, utriusque libri additamenta litteris geminatis (aa, bb, cett.) distinguo.

6. Excerpta Latina Barbari.

Hunc libellum primum a Scaligero in Thesauro temporum editum esse constat. Usus est Scaliger apographo quod triginta ferme annis ante sibi paraverat quam Thesaurum edidit. Alteram Thesauri editionem curaturus Excerptoris Barbari unicum codicem (Claudii Puteani) denuo examinavit, praematura uero mors eximii viri hanc quoque operam intercepit. Et altera Thesauri editio (anno 1658 a Moro vulgata) in excudendo Excerptore nihil omnino mutavit (cf. Bernays, Scaliger pg. 218—220). Postea vero, quamvis nostris potissimum temporibus Theodorus Mommsen, Jacobus Bernays, Alfredus de Gutschmid, Georgius Unger homines doctos de huius libelli praestantia monuerint, nemo typis repetendum curavit opusculum quod inter monumenta chronographica si non principem at certe praecipuum locum obtinet.

Itaque cum huius saeculi anno LXVII per paucos dies Parisiis commorarer, in Bibliotheca tunc temporis imperiali Codicem cum Scaligeri editione contuli, statimque intellexi, valde vitioso et perquam neglegenter scripto apographo Scaligerum usum esse.

Vulgari ratione hic liber emendari nequit. Vitia enim quibus scatet si sustuleris, verendum est, ne non librariorum sed auctoris sive interpretis ipsius manum mutaveris. Quicunque emendatoris munus satis difficile suscipiet, nullo alio modo rem poterit profligare, quam totum opus in Graecum sermonem convertendo, ex quo a barbaro aliquo, graecae linguae non magis perito quam latinae, in Romanorum linguam olim conversum esse manifestum est.

Jam vero ut futurae emendationi firmum quasi fundamentum substruerem, totius codicis, quoad ex artis typographicae natura liceret, imaginem hoc loco repraesentare constitui. Quod eo magis necessarium visum est, postquam hunc librum ex codice imaginibus, tabulis geographicis, laterculis variis illustrato descriptum esse intellexi. In quo negotio ita versatus sum ut singulas plagulas mensibus Augusto et Septembri Parisiis cum ipso Codice ter conferrem, speroque fore ut haec mea editio quae in eo extant, fideliter referat. Nunquam igitur a codice Parisiensi recessi, nisi quod nomina propria litteris maiusculis distinxi ut libri usum aliquatenus facilitarem. Scaligeri notas repetendas curavi; paucas quibus opus esse visum est, notas criticas addidi.

Codex Parisinus (Ms. lat. 4884), membranaceus, formae quadratae, scripturam refert saeculi VIII vel VII exeuntis, perquam nitidam et sibi constantem, praeterquam quod nonnulla folia manum minus accuratam produnt (cf. notam meam pg. 205 ad fol. 28*a* lin. 1), quae in eo quoque differt ab altera manu, quod distinguendi signis fere prorsus abstinet.

Ut nunc est, continet codex folia sexaginta tria. Excepto primo singuli quaterniones in extremi folii margine inferiore numeris signantur. Itaque a m. pr. est II, III, IIII, V, VI, VII in foliis 16*b*, 24*b*, 32*b*, 40*b*, 48*b*, 56*b*. Folium 57 est singulare; tum inter se cohaerent fol. 60

et 61. Folium 59 singulare agglutinatum est folio 60; porro cohaerent inter se folia 58 et 63; folium denique 62 a bibliopega ligamentis cum 61 et 63 foliis coniunctum est. Nonnullae partes minutioribus quidem litteris sed ab eadem manu scriptae sunt, quod typis imitatus sum. Perpauca quae passim occurrunt correctorum vestigia diligenter notavi.

Scribebam mense Octobri
MDCCCLXXV.

ALFRED SCHOENE.

EUSEBI PAMPHILI

CHRONICORUM

LIBER PRIOR.

Varia volumina antiquarum (s. majorum, priscorum) historiarum perlustravi, (tum) quas Chaldaei et Assyrii memorant, (tum) quas singillatim et Egiptii scribunt, quasque accurate, ac si fieri posset, enarrant Graeci: quibus inclusa erant tempora regum et olompiadum, id est (quod vertitur) athletarum (s. athleticorum sc. ludorum), atque praeclara quaedam facta comprehendebant, quae a barbaris et Graecis, a fortibus et ignavis (s. ab Ariis et Non-Ariis) gesta sunt; nec non uniuscujusque mirandos exercitus, magistros militiae, sapientes, strenuos, poetas (s. fabularum fictores), historiographos, philosophos.

Congruum duxi, immo utile ac necessarium opus, breviter omnia adhibere, atque ex Hebraeis a Sacris Scripturis sumtam[1]) hebraicam antiquorum historiam et chronologiam hisce praedictis proxime apponere; ut intelligere possimus, quantum (i. e. quanto tempore) Moses, prophetaeque Hebraeorum, qui post ipsum exsistebant, vivificam theophaniam (Dei manifestationem) antecedant, atque quaecumque Divino Spiritu praedicebant (praedixerint), ut facile cognoscere possimus, in quos (i. e. in quorum tempora) e Graecis vel barbaris, qui in singulis nationibus praeclari apparuerunt, inciderint, et quibus temporibus inde ab initio praestantiores inter Hebraeos prophetae fuerint, atque omnes, qui unus post alium ex illis eorum duces fuerint.

Atque monitum et praeceptum do unicuique inde ab initio, ne umquam contendere audeat, quasi de temporibus quisquam omnino certus esse possit. Hoc sane[2]) vel inde primum lucrabimur, si veracem (quod

Ἐγὼ δὲ περὶ πολλοῦ τὸν ἀληθῆ λόγον τιθέμενος, τὰ ἑκάστῳ πονηθέντα συναγηοχὼς, καὶ τὴν ἐκ τῶν ἱερῶν βίβλων φερομένην Ἑβραϊκὴν ἀρχαιολογίαν τε καὶ χρονογραφίαν μετὰ χεῖρας θέμενος, τὸ ἀκριβὲς ἀνιχνεῦσαι διὰ σπουδῆς προυθέμην, ὡς ἂν εἰδείημεν, ὁπόσοις πρόσθεν χρόνοις τῆς σωτηρίου θεοφανείας Μωσῆς καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γενόμενοι προφῆται, τὰ κατ' αὐτὴν σὺν θείῳ πνεύματι προπεφωνήκασι· καὶ ὡς ἂν ἔχοιμεν ἐκ προχείρου διαγιγνώσκειν, τίσιν Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων οἱ παρ' ἑκάστῳ ἔθνει γενόμενοι [σοφοὶ[1]) *ἢ ποιηταὶ ἢ λογογράφοι καὶ ὅσοι ἄλλοι γεγόνασι] διαφανεῖς συνήκμασαν· κατὰ ποίους τε χρόνους ἀπεδείχθησαν [πρῶται βασιλεῖαι, καὶ τῶν ἐπισημοτάτων πόλεων ἀνιδρύσεις].* Ecl. histor. apud Cramerum Anecd. Paris. 2, pg. 167, coll. Chronogr. Barberin. in Mai Ed. altera, pg. 2, 14—25.

---

[1]) Cod. N. exhibet „scriptam", sed superscriptum legitur „sumtam" levi unius litterae mutatione.

[2]) Z. „Quippe primum vel eo verbo monemur, ut opinari licet, quod verus Praeceptor familiaribus suis effatus est."

[1]) *σοφοὶ — γεγόνασι* ut non Eusebiana uncis inclusit AvG, item quae statim sequuntur *πρῶται — ἀνιδρύσεις*.

verum) magistrum quis censeat illum, qui familiaribus suis dixit: (Act. 1, 7)

„Non est vestrum nosse horas et tempora, quae Pater posuit in sua potestate.“ Sed ille velut Deus ac Dominus, non solum de mundi fine, sed (etiam, ut) mihi videtur, de omnibus temporibus hanc paucis verbis sententiam protulit; ut eos, qui ejusmodi vanam disquisitionem conari (et) audere inclinant, impediret.

Οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς, οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. Act. Apost. 1, 7

Quinimmo[1]) nostra quoque verba impraesentiarum idem testificando magistri dictum fide dignum reddant (s. confirment), quod non a Graecis, neque barbaris, neque aliis, (nec) ab ipsis adeo Hebraeis omnem mundi chronologiam accurate (quis) discere potest, sed id tantum optare, ut omnino, quod a nobis in praesenti tractatu (sc. dictum est), duas res cognoscere adjuvet. Primo ne quis aliorum similis arbitretur accuratissime consequi rationem temporum, et decipiatur, sed illud tantum in arenam productum agnoscat, ut quomodo, quove pacto quaestio sit, quae proposita est, scire (perspicere) queat, nec ambiguus maneat.

De[2]) Graecorum ab omnibus longis (i. e. longe remotis) temporibus exclusione non est quod mireris, (quippe) qui variis exitiosis corruptelis semetipsos injecerunt, et longo tempore usque ad Cadmi gentem (aetatem) litteris prorsus caruerunt. Cadmum enim primum ajunt ipsis e Phoenicum terra scripturam (characteres) attulisse. Et jure quidem Egiptius ille in Platonis libro contemnit (redarguit) Solonem.

„O Solon, inquit, Graeci semper pueri estis: quoniam senex vir Graecus non reperitur unquam; ac nemo potest a vobis discere antiqui temporis doctrinam.“ Egiptiorum vero multae referuntur historiae transeuntes (sc. finem et modum i. e. ineptae), item atque Chaldaeorum: hi enim ad quadraginta et plures

Ὦ Σόλων, Σόλων, φησὶ, Ἕλληνες ἀεὶ παῖδές ἐστε, γέρων δὲ Ἕλλην οὐκ ἔστιν. Ἀκούσας οὖν, Πῶς; τί τοῦτο λέγεις; φάναι· Νέοι ἐστέ, εἰπεῖν, τὰς ψυχὰς πάντες· οὐδεμίαν γὰρ ἐν αὐταῖς ἔχετε δι' ἀρχαίαν ἀκοὴν παλαιὰν δόξαν οὐδὲ μάθημα χρόνῳ πολιὸν οὐδέν. Platon. Tim. 22 B.

---

[1]) A. vertit: „Quinimmo verba quoque nostra impraesentiarum idem testificando magistri illud dictum testatissimum reddent; nempe, quod neque a Graecis, nec a barbaris, nec ab aliis, nec ab ipsis quidem Hebraeis integram mundi Chronologiam accurate quis discere possit.“ Z. „Revera et noster hic sermo vehementi testimonio eandem Magistri sententiam probabilem faciet: videlicet neque Graecorum neque Barbarorum neque aliarum quarumvis gentium neque ipsorum Hebraeorum universalem chronologiam nos posse evidenter addiscere.“ Uterque de obscuritate loci conqueritur.

[2]) A. „Quod (autem) Graeci remotioribus temporibus omnino excludantur, ne mirum id videatur, quippe qui etc.“ Z. vero: „Et Graecos quidem non est mirum diu admodum memoria caruisse, quippe qui etc.“ Servanda est Aucheri conjectura, quae auctoritate Cod. N. confirmatur. Ceterum cf. Euseb. Praep. ev. X, 7.

etiam annorum myriades scripta sua tempora computant,

Egiptii vero deorum et aliorum quorundam semideorum, praeterea etiam manium, atque mortalium aliorum regum multas, delirantium (more) fabulas contexunt.

. . . ὧν καὶ Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου μνησθεὶς ἐν τοῖς χρονικοῖς αὐτοῦ φησιν οὕτως. Αἰγύπτιοι δὲ θεῶν καὶ ἡμιθέων καὶ παρὰ τούτοις νεκύων καὶ θνητῶν ἑτέρων βασιλέων πολλὴν καὶ φλύαρον συνείρουσι μυθολογίαν. Sync. 73, 19.

Jam vero quid me cogat, qui prae omnibus veritatem colo, ejusmodi res minute perscrutari? ubi et apud dilectos meos Hebraeos dubia inveniuntur, quae tempore opportuno proferam. Sed hoc ad objurgationem jactantiae vanorum (inanis gloriae cupidorum) chronographorum dixi[1]).

Ego vero propter ea, quae proposita sunt, priscorum libros perlustrans, ponam primum Chaldaeorum chronographiam, deinde Assyriorum; tum Medorum reges, postea Lydorum; et juxta eos Persarum. Et inde ad alterum locum transgrediens omnem Hebraeorum chronologiam ex ordine ponam; atque post eam iterum tertio ordine Egiptiorum dynastiae tempora. Eidem adjungam etiam Ptolomaeorum (sc. dynastiam), qui post Alexandrum Macedonem in Egipto, atque Alexandriae regnarunt. Post quod unum post alterum ex alio principio, quomodo suas Graeci narrant historias, in conspectum producam. Primum eos, qui Sicione regnaverunt, quique in Argivorum terra et qui in ipsa Atheniensium urbe, a primo usque ad postremum: qui in Lacedemonia, et qui Corinthi: qui demum in aliqua regione mare obtinentes dominati sunt.

Iisdem addam librum olompiadum, quae a Graecis scriptae sunt. Postquam autem haec omnia juxta se invicem collocavero, tum et primos reges Macedonum, Thettalorumque; deinde etiam Assyriorum[2]) atque Asianorum, qui post Alexandrum duces extiterunt, unum post alterum conscribam. Post quod omnes quoque singulatim (ac) separatim a se invicem disponam, qui ab Enea post captum Ilium Latinis imperarunt, et postea Romani sunt appellati. Post ea vero ex ordine illos, qui a Romilo (originem habuerunt), qui Romam urbem condiderunt. Et qui a Julio[3]) Caesare, et ab Augusto ordine succedentes Imperatores fuerunt; nec non Consules, qui annui interea exstiterunt.

Atque materias ex his omnibus mihi recolligens ad chronicos temporales canones me convertam; ac resumens jam inde ab initio ex iis, qui in qualibet gente regnaverunt, tempora, singulas in partes seor-

[1]) A. sine necessitate levi textus mutatione vertit „sit dictum“.

[2]) I. e. „Syrorum“; nam Armenii saepius Syros et Assyrios eadem voce („Asorios“) insigniunt.

[3]) N. „a Romilo Caesare“.

sum dividam; numeros quoque annorum uniuscujusque eorum coram se invicem apponam: ut facile et promtius assequamur, quo quisque tempore fuerit. Atque singulorum regnorum praeclara gesta, quae ab omnibus gentibus narrantur, inter illud regnum breviter disponam.

Sed illius secundi posterior elaboratio erit; nunc vero in proximo sermone, agedum chronographiam ab Chaldaeis de ipsorum majoribus relatam inspiciamus.

(CHALDAEORUM.)

Quomodo Chaldaei Chronographiam prodant, ex Polyhistore Alexandro: et[1] *de scriptis Chaldaeorum, primoque eorum regno.*

Haec Berosus in primo volumine enarravit, et in secundo reges unum post alterum disponens conscripsit. Prout ille dicit, (quod) Nabonassarus eo tempore rex erat. Nomina regum colligens colligit tantum, gesta vero eorum minime accurate refert; vel nec memoratu dignum reputat, quod exinde numerus regum disponatur: incipitque in hunc modum scribere.

Apolodorus[2] ait primum extitisse regem Alorum[3], qui Babelone[4] quidem erat Chaldaeus[5], regnasse ipsum saros[6] x,

Πρὸς τούτοις καὶ Ἀπολλόδωρος ὁμοίως τούτοις τερατευόμενος οὕτω λέγει. Ταῦτα μὲν ὁ Βηρωσσὸς ἱστόρησε, πρῶτον γενέσθαι βασιλέα Ἄλωρον ἐκ Βαβυλῶνος Χαλδαῖον· βασιλεῦσαι δὲ σάρους δέκα ... Sync. 71, 3.

dividens unum Sarum in numerum trium millium et sexcentorum annorum, addens hisce etiam aliquos Neros, Sososque. „Nerus unus, inquit, e neris sexcentorum annorum est, Sosusque unus e sosis LX. annorum: ejusmodi annos secundum pristinam quandam antiquorum rationem recensens“. Haec dicens, atque etiam ulterius progrediens, unum post alterum ex ordine recenset reges Asoriorum (Assyriorum), reges x. ab Aloro primo rege usque ad Xisuthrum, sub quo magnum et primum diluvium fuisse ait; de quo et Moses mentionem facit.

... *ἀλλ' ὁ μὲν Βηρωσσὸς διὰ σάρων καὶ νήρων καὶ σώσσων ἀνεγράψατο· ὧν ὁ μὲν σάρος τρισχιλίων καὶ ἑξακοσίων ἐτῶν χρόνον σημαίνει, ὁ δὲ νῆρος ἐτῶν ἑξακοσίων, ὁ δὲ σῶσσος ἑξήκοντα.* Sync. 30, 6.

Tempora vero imperii regum illorum saros dicit (fuisse) C, et XX. qui efficiunt universi MMXLIII. myriades annorum[7]. Scribit autem singillatim hoc pacto.

Καὶ συνῆξε σάρους ἑκατὸν εἴκοσι διὰ βασιλέων δέκα, ἤτοι χρόνον ἐτῶν μυριάδων τεσσαράκοντα τριῶν καὶ δύο χιλιάδων. Sync. 30, 9.

[1] N. et apographum Auch. om. „et“.

[2] A. et Z. hic ut alibi „Apollodorus“.

[3] N. A. et apogr. Auch. „circa Alorum“ s. „de Aloro“.

[4] N. et E. „ex Babelone“.

[5] N. A. et apogr. Auch. „Chaldaeus s. chaldaicus rex ei“ sc. Babeloni.

[6] Armenus ubique „Schar“ scribit pro „Sar“.

[7] Z. e recta computatione et textu graeco scribit „quadraginta tres annorum myriades annosque bis mille“ sed contra codd. armen.

„Quum, inquit, obiisset Alorus, regnavit filius ejus Alaparus[1]) saros III. et post Alaparum[2]) Almelon ex Chaldaeis e civitate Pautibiblon[3]) regnavit saros XIII. Post Almelonem autem Ammenonem ex Chaldaeis e Parmibiblon (ait) regnasse saros XII. In ejus diebus apparuisse bestiam quandam e mari rubro, quam Idotion vocant, cujus forma erat hominis et piscis. Atque post eum Amegalarum ex Pautibiblon urbe regnasse (tradit) saros XVIII. Post hunc vero Daonum[4]) Pastorem fuisse ex urbe Pautibiblon; eum quoque regnasse saros X. Sub eo iterum e mari rubro (egressas) quatuor Sirenes[5]) eadem ratione hominis et piscis speciem habentes apparuisse. Ac deinde Edoranchum ex Pautibiblon civitate imperium habuisse saros XVIII, sub eoque rursum e mari rubro comparuisse aliud quoddam (monstrum), pisci et homini simile, cui nomen vocabatur Odacon. Haec omnia (sc. monstra) ait, ab Oane summatim singillatim exposita esse. Et postea imperium habuisse Amenphsinum Chaldaeum[6]) e Lancharis[7]), eumque regnasse saros X; deinde vero imperium habuisse Otiartem Chaldaeum[8]) e Lancharis; et eum quoque regnasse saros VIII. Otiarte vero defuncto, filium ejus Xisuthrum regnasse saros XVIII; sub eo magnum diluvium factum fuisse“. Omnes conjunctim fiunt reges X. sari CXX. Computantur autem hac ratione.

Alorus.	saros X.
Alaparus.	saros III.
Almelon.	saros XIII.
Ammenon.	saros XII.
Amegalarus.	saros XVIII.
Daonus.	saros X.
Edovanchus[9]).	saros XVIII.
Amenphsinus.	saros X.
Otiartes.	saros VIII.
Xisuthrus.	saros XVIII.

Conjunctim reges X. Sari CXX. Et CXX. saros

... *καὶ καθεξῆς Ἀλάπαρον καὶ Ἀμήλωνα τὸν ἐκ Παντιβίβλων. εἶτα Ἀμμένωνα τὸν Χαλδαῖον, ἐφ' οὗ φησι φανῆναι [τὸν μυσαρὸν Ὠάννην]*[1]) *τὸν Ἀννήδωτον, ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς. [ὅπερ Ἀλέξανδρος προλαβὼν εἴρηκε φανῆναι τῷ πρώτῳ ἔτει. οὗτος δὲ μετὰ σάρους τεσσαράκοντα. ὁ δὲ Ἀβυδηνὸς τὸν δεύτερον Ἀννήδωτον μετὰ σάρους εἴκοσιν ἕξ]. Εἶτα Μεγάλαρον ἐκ Παντιβίβλων πόλεως, βασιλεῦσαι δ' αὐτὸν σάρους ὀκτωκαίδεκα. Καὶ μετὰ τοῦτον Δάωνον ποιμένα ἐκ Παντιβίβλων βασιλεῦσαι σάρους δέκα. Κατὰ τοῦτον πάλιν φησὶ φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς Ἀννηδώτων τετράδα*[2]) *τὴν αὐτὴν τοῖς ἄνω ἔχοντας διάθεσιν καὶ τὴν ἰχθύος πρὸς ἀνθρώπους μίξιν. Εἶτα ἄρξαι Εὐεδώραχον ἐκ Παντιβίβλων, καὶ βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. Ἐπὶ τούτου φησὶν ἄλλον φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὅμοιον κατὰ τὴν ἰχθύος πρὸς ἄνθρωπον μίξιν, ᾧ ὄνομα Ὠδάκων. Τούτους δέ φησι πάντας τα ὑπὸ Ὠάννου κεφαλαιωδῶς ῥηθέντα κατὰ μέρος ἐξηγήσασθαι [περὶ τούτου Ἀβυδηνὸς οὐδὲν εἶπεν]*[3]). *Εἶτα ἄρξαι Ἀμεμψινὸν Χαλδαῖον ἐκ Λαράγχων, βασιλεῦσαι δὲ αὐτὸν ὄγδοον σάρους δέκα. Εἶτα ἄρξαι Ὠτιάρτην Χαλδαῖον ἐκ Λαράγχων, βασιλεῦσαι δὲ σάρους η'. Ὠτιάρτου δὲ τελευτήσαντος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ξίσουθρον βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. Ἐπὶ τούτου τὸν μέγαν κατακλυσμόν φησι γεγενῆσθαι· ὡς γίνεσθαι ὁμοῦ πάντας βασιλεῖς δέκα, σάρους δὲ ἑκατὸν εἴκοσι.* Sync. 71, 6.

---

[1]) N. et A. exhibent „Alaporus“, sed A. superscripsit „a“ loco „o“.

[2]) N. „Alaprum“.

[3]) Z. sec. gr. textum exhibet „e Pautibiblis“, atque item altera vice, ubi N. G. A. scribunt „e Parmibiblon“, et tertia.

[4]) N. „Davanum“.

[5]) ad verbum „feras lente (lentule) saltantes“ s. „lente saltando canentes“. Z. „quatuor monstra“ A. „quatuor belluas centauros“.

[6]) N. in textu „Chaldaeum“, in margine „Chaldaeorum“, A. et apogr. Auch. in textu „Chaldaeorum“ in margine „Chaldaeum“.

[7]) N. „e Chancharis“.

[8]) G. A. „Chaldaeorum“, sed superscriptum „Chaldaeum“ N. „Chaldaeum“ sed superscriptum „Chaldaeorum“.

[9]) Z. „Edoranchus“.

---

[1]) *τὸν — Ὠάννην* itemque verba statim sequentia *ὅπερ — ἕξ* AvG uncis inclusit ut Syncelli additamenta.

[2]) *Ἀννήδωτον τέταρτον* et vs. 12 *ἔχοντα* Cod., corr. AvG.

[3]) *περὶ — εἶπεν* Syncelli additamentum AvG.

efficere ajunt MMXLIII. myriades annorum[1]), si quidem sarus ter mille et sexcentos annos conficiat.

Haec Polyhistoris Alexandri liber narrat. Si quis autem veram esse illius voluminis historiam arbitretur, ac re vera tot annorum myriades fuisse (transiisse), eundem tunc oportet aliis etiam similibus rebus, quae pariter manifeste incredibiles in eodem libro continentur, fidem habere. Quid autem illud sit, quod scribat (scribit) idem Berosus ibi in primo historico volumine, enarrabo; et primis quae dicta sunt, adjungam, quippe quod in eodem volumine deposuit Polyhistor, singillatim enim hac verborum forma refert[2]).

De Chaldaica infirma (improbabili, incredibili) historia iterum in Polyhistore Alexandro de eodem Chaldaeorum volumine.

Ἐκ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυίστορος, περὶ τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ βασιλευσάντων δέκα βασιλέων τῶν Χαλδαίων καὶ αὐτοῦ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ περὶ τοῦ Νῶε καὶ τῆς κιβωτοῦ, ἐν οἷς καί τινα διὰ μέσου τερατώδη φάσκει, ὡς τῷ Βηρωσσῷ γεγραμμένα. Sync. 50, 1.

„Berosus quidem in primo babelonico volumine, aetate se Alexandri Philippi (filii) esse ait, atque transcripsisse multorum volumina, quae etiam Babelone multa cura a ducentis et quindecim annorum myriadibus asservabantur, in quo (in quibus) temporum rationes (continebantur) et liber historiarum de caelis et terra, marique, ac prima (primum facta) creatione, ac de regibus, et eorum rebus, et gestis refert.

Βηρωσσὸς δὲ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Βαβυλωνιακῶν φησι γενέσθαι μὲν αὐτὸν κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὴν ἡλικίαν· ἀναγραφὰς δὲ πολλῶν ἐν Βαβυλῶνι φυλάσσεσθαι μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἀπὸ ἐτῶν που ‚υ‚π[1]), *ὑπὲρ μυριάδων σιέ*[2]) *περιεχούσας χρόνον· περιέχειν δὲ τὰς ἀναγραφὰς ἱστορίας περὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης καὶ πρωτογονίας καὶ βασιλέων καὶ τῶν κατ᾽ αὐτοὺς πράξεων.* Sync. 50, 6.

Et primo[3]) dicit Babeloniorum terram jacere supra (ad) Deklathum[4]) flumen, et Aratsanem interfluere; et in ipsa exstat[5]) (s. est) triticum agreste et hordeum, et (eamque ait) lentem, et olus, et sesamum terram producere; et in paludibus (s. ripis) atque arundinetis[6]) fluvii radices esculentas reperiri, quarum nomen vocetur Gongus, (easque) radices hordeacei panis vim habere; fieri (nasci) inibi et palmas ac mala, et

Καὶ πρῶτον μὲν τὴν Βαβυλωνίων γῆν φησι κεῖσθαι ἐπὶ τοῦ Τίγριδος καὶ Εὐφράτου ποταμοῦ μέσην· φύειν δὲ αὐτὴν πυροὺς ἀγρίους καὶ κριθὰς καὶ ὦχρον καὶ σήσαμον· καὶ τὰς ἐν τοῖς ἕλεσι φυομένας ῥίζας ἐσθίεσθαι· ὀνομάζεσθαι αὐτὰς γόγγας· ἰσοδυναμεῖν δὲ τὰς ῥίζας ταύτας κριθαῖς· γίνεσθαι δὲ φοίνικας καὶ μῆλα καὶ τὰ λοιπὰ ἀκρόδρυα καὶ ἰχθύας καὶ ὄρνεα χερσαῖά τε καὶ λιμναῖα. Εἶναι δὲ αὐτῆς τὰ μὲν κατὰ

1) Sic A. e textu arm., sed Z. ut supra pg. 7, 36 e recta computatione exhibet „quadraginta tres annorum myriades et bis mille insuper annos".

2) N. „referebat".

3) G. et E. addunt: „ponit", quod A. et N. omittunt.

4) Arm. scribit „Deklath" loco „Tigris" et „Aratsani" loco „Euphrates"; sic enim appellantur apud eos haec flumina.

5) Sic N., G. et A., sed in A. et G superscriptum legitur „vivit" i. e. nascitur, quod in textum recepit Aucher. Caeterum haec vox scribae inscii additamentum esse videtur, Z. omittit.

6) „atque arundinetis" om. N.

1) *‚υ‚π* coll. Africano apud Sync. 31, 11 inseruit AvG.

2) *σιέ* AvG, *ιέ* Cod.

alia quoque diversi generis poma, nec non pisces, et aves silvestres ac palustres: esse autem arabicas ejus partes aqua et fructibus carentes, oppositas vero terrae Arabum montuosas et fructiferas; et Babelone magnam multitudinem hominum alienigenarum in Chaldaeorum regione habitare, eosque brutorum ac ferarum more luxuriose (luxuriâ) vivere.

Primo autem anno e mari rubro ibi quidem intra fines Babeloniorum (s. babelonicos) terribilem quandam apparuisse feram, cui nomen vocetur Oan; quemadmodum et Apolodorus in volumine (historia) enarrat: (quippe) quod totum ejus corpus piscis (Gen. sc. corpus) fuisse, et infra piscis caput aliud caput juxta illud accommodatum (adaptatum), et ad caudam pedes tamquam hominis, et vocem secundum vocem hominum; ejusque hucusque delineatam imaginem servari. Et feram illam, ait, interdiu cum hominibus versari (versatam esse), ad nullum tamen prorsus cibum accedere (accessisse i. e. nullum .... cibum sumere, sumsisse); atque homines edocere (edocuisse) litteras, ac varia artium genera, urbium formas, templorumque fundationes (structuras), et legum doctrinas, ac finium portionumque conditiones edocere (edocuisse), seminum fructuumque collectionem indicare (indicavisse, demonstravisse); et summatim, quidquid familiaritati (consortio) vitae mundi conveniens sit, hominibus tradere (tradidisse); et ab illo inde tempore alium quemquam nihil amplius invenire (invenisse).

At sole occidente Oannem feram rursus in mare mergi (mersam esse), nocteque in mari immenso collocari (collocatam, commoratam), atque ita ancipitem quandam (amphibii more) vitam vivere (vixisse). Postea vero alias quoque feras eidem similes apparuisse, de quibus in volumine regum ait se manifestare (s. manifestavisse s. manifestaturum esse). Oanem[1] autem dicit de rebus creatis (s. de creatione, rerum origine) et de virtutibus (s. reipublicae administratione) scripsisse, hominibusque linguam et sapientiam (peritiam, artem) dedisse."

„(Tempus[2]) aliquando erat (fuit), inquit, quo cuncta tenebrae et aqua erant; et erant ibi aliae quaedam

1) Hoc loco et l. 29 legitur „Oan", sed l. 10 „Oann".

2) G. et E. om. „tempus".

τὴν Ἀραβίαν μέρη ἄνυδρά τε καὶ ἄκαρπα, τὰ δὲ ἀντικείμενα τῇ Ἀραβίᾳ ὀρεινά τε καὶ εὔφορα[1]*. ἐν δὲ τῇ Βαβυλῶνι πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων γενέσθαι ἀλλοεθνῶν κατοικισάντων*[2] *τὴν Χαλδαίαν· ζῆν δὲ αὐτοὺς ἀτάκτως, ὥσπερ τὰ θηρία.* Sync. 50, 12.

Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης κατὰ τὸν ὁμοροῦντα τόπον τῇ Βαβυλωνίᾳ ζῶον ἀφραῖνον[3] *ὀνόματι Ὠάννην, καθὼς καὶ Ἀπολλόδωρος ἱστόρησε, τὸ μὲν ὅλον σῶμα ἔχον ἰχθύος, ὑπὸ δὲ τὴν κεφαλὴν παραπεφυκυῖαν ἄλλην*[4] *κεφαλὴν ὑποκάτω τῆς τοῦ ἰχθύος κεφαλῆς, καὶ πόδας ὁμοίως ἀνθρώπου, παραπεφυκότας δὲ ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἰχθύος· εἶναι δὲ αὐτῷ φωνὴν ἀνθρώπου, τὴν δὲ εἰκόνα αὐτοῦ ἔτι καὶ νῦν διαφυλάσσεσθαι. Τοῦτο δέ, φησὶ, τὸ ζῶον τὴν μὲν ἡμέραν διατρίβειν μετὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐδεμίαν τροφὴν προσφερόμενον, παραδιδόναι τε τοῖς ἀνθρώποις γραμμάτων καὶ μαθημάτων καὶ τεχνῶν παντοδαπῶν ἐμπειρίαν, καὶ πόλεων συνοικισμοὺς καὶ ἱερῶν ἱδρύσεις καὶ νόμων εἰσηγήσεις καὶ γεωμετρίαν διδάσκειν, καὶ σπέρματα καὶ καρπῶν συναγωγὰς ὑποδεικνύναι, καὶ συνόλως πάντα τὰ πρὸς ἡμέρωσιν ἀνήκοντα βίου παραδιδόναι τοῖς ἀνθρώποις. ἀπὸ δὲ τοῦ χρόνου ἐκείνου οὐδὲν ἄλλο περισσὸν εὑρεθῆναι.* Sync. 51, 2.

Τοῦ δὲ ἡλίου δύναντος τὸ ζῶον τουτονὶ Ὠάννην[5] *δῦναι πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τὰς νύκτας ἐν τῷ πελάγει διαιτᾶσθαι· εἶναι γὰρ αὐτὸν*[6] *ἀμφίβιον. ὕστερον δὲ φανῆναι καὶ ἕτερα ζῶα ὅμοια τούτῳ, περὶ ὧν ἐν τῇ τῶν βασιλέων ἀναγραφῇ φησι δηλώσειν. τὸν δὲ Ὠάννην περὶ γενεᾶς καὶ πολιτείας γράψαι καὶ παραδοῦναι τόνδε τὸν λόγον τοῖς ἀνθρώποις.* Sync. 51, 16.

Γενέσθαι[7] *φησὶ χρόνον ἐν ᾧ τὸ πᾶν σκότος καὶ ὕδωρ εἶναι, καὶ ἐν τούτοις ζῶα τερατώδη, καὶ ἰδιο-*

1) *ἄφορα* Cod., em. G.

2) *κατοικησάντων* Cod., em. AvG.

3) *ἄφρενον* Cod.; corr. AvG tanquam christianam interpolationem pro genuino *ἔμφρον*, coll. *τὸν μυσαρὸν Ὠάννην* Sync. 71, 8.

4) *ἄλλην*] ex *ανην* = *ἀνθρωπίνην* corruptum esse coni. AvG.

5) Olim scriptum fuisse *τὸν Ὠάννην τουτονὶ δῦναι* Syncellique scripturam inde natam esse quod *Ὠάννην* emendatoris supra *τὸν ᾠὸν* librarii scriptum erat, coni. AvG.

6) *αὐτὸν* em. G., cod. *αὐτὸ*.

7) Hinc iam sequi excerpta ex Oannis libro monet AvG.

ferae, e quibus aliquae per sese natae erant, et formas viviparas (s. a vivis natas, genitas) habuisse (ait), homines vero duabus alis natos esse, alios autem quatuor alis ac duabus faciebus, et corpus unum (habuisse) duo vero capita, feminea et virilia[1]); duas quoque naturas (s. duo genitalia), masculinas ac muliebres[1]); alios etiam homines, quibus femora (fuerint) caprarum, et cornua in capite: alios autem equinis pedibus, aliisque a parte postica equorum figuram, (ab) antica vero hominum (fuisse), qui hippocentaurorum sirenias[2]) formas habuerint; tauros etiam humano capite natos esse, canesque quatuor habentes corpora, quorum caudae caudarum ad instar piscium, a postica parte e clunibus prodierint; item equos cynocephalos, hominesque, et alias etiam feras equinis capitibus, et humanis formis, et more piscium cauda praeditas, et alias quoque diverso genere feras draconum specie, pisces etiam sirenios, et reptilia serpentesque, ac varias bestias multas mirabiles, forma inter se dissimiles; quarum imagines in Beli templo singulatim pictas servabant. Illis autem omnibus mulierem quandam, cujus[3]) nomen vocetur Marcaje, dominatam esse, quae chaldaice Thalattha nominatur, et graece vertitur Thalattha[4]), quod est mare[5]).

Dum autem haec omnia in unum conflata surrecta steterint, irruens Belus mediam mulierem dissecat: dimidiam ejus partem faciendo (faciens) terram, et dimidiam caelum; atque alias etiam feras, quae in ipsa erant, perdens. Sed allegorice ac diverso modo physiologice ait de ejusmodi naturis dissertum esse, quod dum adhuc per universum humor et aqua esset, ac ferae tantummodo in ea essent, idolum illud suum sibi caput amputasse, et sanguinem ab eo defluentem alios deos sumsisse, cum humo commiscuisse, homines que creasse, quapropter sapientes fiunt ac divinae mentis participes.

---

[1]) Plur. pro Sing., quem Z. et E. exhibent.

[2]) Hanc vocem glossam habeo interpretis s. scribae. ad verbum „leniter saltantium s. choros exercentium". Sic et infra vs. 18.

[3]) „Marcaje" s. „Marcajae" forsan Dat. gr. repraesentat.

[4]) N., G., A. „Thalattha", Z. „θάλαττα", A. in textu „Thaladda" e conjectura, in versione sec. recent. pronuntiationem „Thalatta".

[5]) „quod est mare" additamentum interpretis, ut jam viderunt A. et Z.

φυεῖς[1]) τὰς ἰδέας ἔχοντα ζωογονεῖσθαι· ἀνθρώπους γὰρ διπτέρους γεννηθῆναι, ἐνίους δὲ καὶ τετραπτέρους καὶ διπροσώπους· καὶ σῶμα μὲν ἔχοντας ἕν, κεφαλὰς δὲ δύο, ἀνδρείαν τε καὶ γυναικείαν, καὶ αἰδοῖα δὲ[2]) δισσὰ, ἄῤῥεν καὶ θῆλυ· καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους τοὺς μὲν αἰγῶν σκέλη καὶ κέρατα ἔχοντας, τοὺς δὲ ἵππου πόδας[3]), τοὺς δὲ τὰ ὀπίσω μὲν μέρη ἵππων, τὰ δὲ ἔμπροσθεν ἀνθρώπων, οὓς[4]) ἱπποκενταύρους τὴν ἰδέαν εἶναι. Ζωογονηθῆναι δὲ καὶ ταύρους ἀνθρώπων κεφαλὰς ἔχοντας καὶ κύνας τετρασωμάτους, οὐρὰς ἰχθύος ἐκ τῶν ὄπισθεν μερῶν ἔχοντας, καὶ ἵππους κυνοκεφάλους καὶ ἀνθρώπους, καὶ ἕτερα ζῶα κεφαλὰς μὲν καὶ σώματα ἵππων ἔχοντα, οὐρὰς δὲ ἰχθύων· καὶ ἄλλα δὲ ζῶα παντοδαπῶν θηρίων μορφὰς ἔχοντα. Πρὸς δὲ τούτοις ἰχθύας καὶ ἑρπετὰ καὶ ὄφεις καὶ ἄλλα ζῶα πλείονα θαυμαστὰ καὶ παρηλλαγμένας[5]) τὰς ὄψεις ἀλλήλων ἔχοντα· ὧν καὶ τὰς εἰκόνας ἐν τῷ τοῦ Βήλου ναῷ ἀνακεῖσθαι, ἄρχειν δὲ τούτων πάντων γυναῖκα ᾗ ὄνομα Ὀμόρκα[6]) εἶναι· τοῦτο δὲ Χαλδαϊστὶ μὲν Θαλάτθ, Ἑλληνιστὶ δὲ μεθερμηνεύεται θάλασσα [κατὰ δὲ ἰσόψηφον σελήνη[7])]. Sync. 52, 1.

Οὕτως δὲ τῶν ὅλων συνεστηκότων, ἐπανελθόντα Βῆλον σχίσαι τὴν γυναῖκα μέσην, καὶ τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῆς ποιῆσαι γῆν, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ οὐρανὸν, καὶ τὰ ἐν[8]) αὐτῇ ζῶα ἀφανίσαι, ἀλληγορικῶς δέ φησι τοῦτο πεφυσιολογῆσθαι· ὑγροῦ γὰρ ὄντος τοῦ παντὸς καὶ ζώων ἐν αὐτῷ γεγεννημένων, τοῦτον τὸν θεὸν[9]) ἀφελεῖν τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν, καὶ τὸ ῥυὲν αἷμα τοὺς ἄλλους θεοὺς φυρᾶσαι τῇ γῇ, καὶ διαπλάσαι τοὺς ἀνθρώπους· διὸ νοερούς τε εἶναι καὶ φρονήσεως θείας μετέχειν. Sync. 52, 19.

---

[1]) Cod. *εἰδιφυεῖς*, em. Richter de Beroso 49.

[2]) *δὲ* corr. AvG, cod. *τε*.

[3]) Cod. *ἱππόποδας*, corr. AvG.

[4]) *οὓς* ex genuino *ὡς* corruptum suspicatur AvG.

[5]) *παρηλλαγμένα* cod., emend. AvG.

[6]) Cod. *ὁμόρωκα*, corr. Scaliger, recte quidem, ut monet AvG, namque litterae numerales *ομορκα* eundem numerum efficiunt, quem *σεληνη*, cum utriusque vocabuli summa sit 301.

[7]) quae uncis inclusi, AvG suspicatur ab interprete Armeno omissa esse, ut quae non intellegeret.

[8]) Olim *σὺν αὐτῇ* scriptum fuisse coni. AvG.

[9]) *τοῦτον τὸν θεὸν — μετέχειν* et pg. 17, 1 *τὸν δὲ Βῆλον — φάσκειν* enuntiatorum sedes inter se ab Eusebio perperam esse mutatas monet AvG; nempe priorem narrationem non esse physiologicam sed vere mythicam. Similem hic in excerptis Eusebio ac-

De Belo autem, qui graece Dios vertitur, armeniace vero Aramazd[1]), dicunt, eum tenebras per medium (medias) scidisse, et caelum et terram inter se separasse, ac mundum (ordine) ordinando composuisse; feras vero lucis vim haud sustinentes, periisse (s. perdidisse)[2]). Belum, quum desertam quandam regionem ac feracem videret, idolorum (deorum) cuipiam praecepisse, ut sanguinem, qui descenderet (deflueret) de praesecto suo capite, cum humo commisceret, hominesque crearet, et alias bestias ac feras, quae hunc aerem sustinere possent; Belum astra et solem lunamque, ac quinque stellas seductionum (errorum, errantes i. e. Planetas) condidisse.“ Haec secundum Polyhistorem Berosus in primo volumine narrat; in secundo vero (libro) reges unum post alterum idem conscribit; et tempus decem regum, de quo supra diximus, supra XL. myriades annorum protrahit.

Porro si quis de Chaldaeis putet verum loqui, qui tot annorum numerum conscripserunt, tum justum erit (oportebit) eos et aliis ipsorum fallacibus historiis credere. Jam vero naturam hoc excedit superatque, et prorsus adeo fide non dignum est, etiamsi aliter intelligatur. Quod si quis haec ita esse censeat, sequitur, ut temporum quoque enarrationes (doctrinas) sine inquisitione non recipiat. Etenim si tot annorum millibus, qui juxta eorum chronographiam colliguntur, successores etiam (principatus) gentium temporis longinquitati congruentes proferrent, ac res aliquas et facinora interim facta longo temporum spatio consentanea, fortasse quis profecto (jure, merito) suspicaretur (ad verbum „huc illuc urgeretur, vacillaret“), aliqua certe illis veritas inesse possit. Jam vero si tot annorum myriades decem solummodo virorum imperio (concedendas) existimaverunt, quis non deliramenta fabulasque[3]) ejusmodi narrationes reputet? Fortasse olim nominati (dicti) Sari annos haud a nobis recensitos significent, sed aliud quoddam exigui temporis intervallum.

Etenim apud Egiptiorum majores lunares quidem

[1]) Verba „arm. v. Aramazd“ interpres arm. addidit.

[2]) N. „periisse“.

[3]) Copulam „que“ e conjectura Aucherii recepimus.

Τὸν δὲ Βῆλον, ὃν Δία μεθερμηνεύουσι, μέσον τεμόντα τὸ σκότος χωρίσαι γῆν καὶ οὐρανὸν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ διατάξαι τὸν κόσμον. Τὰ δὲ ζῶα οὐκ ἐνεγκόντα τὴν τοῦ φωτὸς δύναμιν φθαρῆναι, ἰδόντα δὲ τὸν Βῆλον χώραν ἔρημον καὶ καρποφόρον κελεῦσαι ἑνὶ τῶν θεῶν τὴν κεφαλὴν ἀφελόντι ἑαυτοῦ τῷ ἀποῤῥυέντι αἵματι φυρᾶσαι τὴν γῆν καὶ διαπλάσαι ἀνθρώπους καὶ θηρία τὰ δυνάμενα τὸν ἀέρα φέρειν. Ἀποτελέσαι δὲ τὸν Βῆλον καὶ ἄστρα καὶ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ τοὺς πέντε πλανήτας[1]). *Ταῦτά*[2]) *φησιν ὁ πολυΐστωρ Ἀλέξανδρος τὸν Βηρωσσὸν ἐν τῇ πρώτῃ φάσκειν. . . .*

ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ . . . .[3]) *τοὺς δέκα βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων, καὶ τὸν χρόνον τῆς βασιλείας αὐτῶν, σάρους ἑκατὸν εἴκοσιν, ἤτοι ἐτῶν μυριάδας τεσσαράκοντα τρεῖς καὶ δύο χιλιάδας, ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ . . .* Sync. 53, 6.

Οἱ γὰρ παρ' αὐτοῖς παλαιότατοι σεληναίους ἔφα-

cidisse confusionem opinatur AvG, quae etiam in Praeparationis evangelicae libro primo passim offendat. Ideoque leni mutatione (*τοιῶνδε* pro *τὸν δὲ*) adhibita pristinus verborum ordo restitui poterit hic: *γεγεννημένων τοιῶνδε, Βῆλον ὃν Δία — ἐν τῇ πρώτῃ φάσκειν· τοῦτον τὸν θεὸν ἀφελεῖν — μετέχειν.*

[1]) in *πλανήτας* deficere excerpta ex Oannis libro, et inde a *ταῦτά φησιν* rursus sequi ex Berosso excerpta notat AvG.

[2]) Ante transpositionem enuntiatorum factam scriptum fuisse *τὰ αὐτὰ* monet AvG.

[3]) lacunam indicat AvG.

dicebant (sc. annos), hoc est (videlicet) menstruos dies, dies XXX. continentes annos vocabant: et alii horas (*ὥρας*) tempora trimestria appellabant; tempora, inquam, (scil. tempestates anni) et mutationes trimestres juxta singulos annos pro anno reputabant. Conveniens ac congruum est (ut dicamus), quod Chaldaeorum quoque Sarus appellatus, tale quidpiam indicare voluerit.

Igitur ab Aloro qui primus eorum rex nominatus est, usque ad Xisuthrum decem generationes tantum enumerant, sub quo factum fuisse magnum diluvium narrant. In Hebraeorum quoque libris, X generationes (fuisse) ante diluvium Moses affirmat: etenim ab Hebraeis etiam tot virorum successiones a primo homine, qui ab iis refertur, usque ad diluvium singulatim describuntur. Verumtamen Hebraeorum historia X generationum annos numero fere duorum millium comprehendit. Assyriorum vero (historia) minute persequens (investigans) generationes earum numerum Mosis libro aequalem exhibet, non item tempora. Etenim decem (illi) generationes (illi) CXX Saros continere ajunt: quos annorum MMXLIII myriadum[1]) tempora conficere perhibent.

Jam vero tibi quoque, qui veritatis verbo incumbes, prope (facile) est ex his quidem quae diximus, per te intelligere, Xisuthrum eundem esse, qui ab Hebraeis No nuncupatur, sub quo magnum diluvium factum est; de quo etiam Polyhistoris liber praebet notitiam: de eo enim tale quidquam (hoc modo) scribit.

σκον εἶναι, τουτέστι[1]) *μηνιαίους, τοὺς ἐνιαυτοὺς, ἐξ ἡμηρῶν τριάκοντα συνεστῶτας· οἱ δὲ [μετὰ τούτους ἡμίθεοι*[2])] *ὥρους ἐκάλουν τοὺς ἐνιαυτοὺς τουτέστι*[3]) *τριμηναίους.* Sync. 74, 2.

Alexandri Polyhistoris de Diluvio ex eodem libro de quo dictum est.

„Otiarte defuncto, inquit, ejusdem filium Xisuthrum regnasse Saros XVIII[2]) atque sub eo factum esse magnum diluvium.“ Litteris autem mandans singillatim ita narrat.

„*Κρόνον* (Saturnum), inquit, quem patrem nuncupant Aramazdi (Jovis), alii vero Tempus (*Χρόνον*), ei (sc. Xisuthro) per somnum revelasse, die mensis Daesii[3]), scilicet Mareri decimoquinto, homines a diluvio exstinctum iri, (atque eidem) praeceptum

. . . *λέγει γὰρ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, ὡς ἀπὸ τῆς γραφῆς τῶν Χαλδαίων αὖθις [παρακατιὼν*[4]) *ἀπὸ τοῦ ἐνάτου βασιλέως Ἀρδάτου ἐπὶ τὸν δέκατον λεγόμενον παρ' αὐτοῖς Ξίσουθρον] οὕτως· Ἀρδάτου δὲ τελευτήσαντος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ξίσουθρον βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα· ἐπὶ τούτου μέγαν κατακλυσμὸν γενέσθαι· ἀναγεγράφθαι δὲ τὸν λόγον οὕτως. Τὸν Κρόνον αὐτῷ κατὰ τὸν ὕπνον ἐπιστάντα φάναι μηνὸς Δαισίου πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ κατακλυσμοῦ δια-*

---

1) Z. ut supra pg. 11 et 16 e recta computatione codd. lectionem tacite corrigit.

2) N. „X“ A. item, sed superscriptum „VIII“.

3) N. G. A. „Dênius s. Daenius“. Auch. in E. e. gr. t. correxit „Daesii“, quam lectionem Z. recepit. Caeterum patet, verba „scilicet Mareri“ glossam esse interpretis Arm. s. scribae.

1) *τουτέστι* AvG., *‚τψ'* Cod.

2) *μετὰ τούτους ἡμίθεοι* additamentum Panodori e quo Syncellus haec sumpsit. AvG.

3) *τουτέστι* AvG, *τοὺς ψ'* Cod.

4) [*παρακατιὼν — Ξίσουθρον*] additamentum Syncelli. AvG.

dedisse, ut omnia prima, et media, nec non extrema voluminum effossa[1]) (s. infossa) in solis urbe (Heliopoli) Siparenorum[2]) deponeret, ut navim fabricaret, et cum consanguineis ac necessariis amicis ingrederetur; ut congereret intus esculenta et poculenta, feras quoque et volatiles quadrupedesque introduceret; atque omni cum apparatu ad navigandum expeditus fieret. Roganti autem quo navigandum? responsum: „ad deos, orandi causa, ut bona hominibus eveniant“. Nec praetermisit conficere opus fabricationis navis; cujus longitudo quindecim[3]) stadiorum erat, latitudo autem stadiorum duorum.

Cunctis itaque rebus apposite comparatis, uti praeceptum acceperat, (eum) uxorem et liberos, necessariosque amicos (ait) introduxisse.

Ingruente diluvio et confestim cessante volucres quasdam Xisuthrum emisisse, easque cum nihil invenissent pabuli, nec locum stationemve considendi, rursum in navim recepisse, sed post paucos (aliquot) dies iterum alias dimisisse aves, et eas quoque rursum in navim reversas ungues[4]) coeno oblitos gerentes. Tertio demum emisisse, nec ulterius navim repetiisse. Animadvertisse tunc Xisuthrum, terram detectam patere; dissolvisse aliquam tecti navis partem, ac vidisse navim delatam adhaesisse ad quemdam montem. Egressum (itaque) cum uxore ac filia una et navis architecto[5]) (gubernatore) in terra[6]) adorasse, atque ara exstructa, diis sacrificium obtulisse: ac postea cum iis, qui secum e navi egressi erant, ab oculis abiisse (evanuisse). Qui vero in navi remanserant, nec cum sociis Xisuthri egressi erant, deinde egredientes eum quaerebant, atque circumeuntes nomine inclamabant, vocabantque. Xisuthrum eis deinceps non comparuisse; sed sonus vocis ex aëre veniens, (illis) imperabat, oportere eos deorum cultores fieri. Se autem ob deorum cultum profectum inhabitare habitationem deorum; nec non uxorem et filiam et navis architectum (gubernatorem) eodem honore frui, atque monitum et mandatum dare, ut rursum Babilonem (ipsi) proficiscerentur, hoc enim deorum praeceptum, ut irent, atque ex Siparenorum urbe[7]), effossa (s. effo-

φθαρήσεσθαι. Κελεῦσαι οὖν διὰ γραμμάτων πάντων ἀρχὰς καὶ μέσα καὶ τελευτὰς ὀρύξαντα θεῖναι ἐν πόλει ἡλίου Σισπάροις, καὶ ναυπηγησάμενον σκάφος ἐμβῆναι μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ ἀναγκαίων φίλων· ἐνθέσθαι δὲ βρώματα καὶ πόματα, ἐμβαλεῖν δὲ καὶ ζῶα πτηνὰ καὶ τετράποδα, καὶ πάντα εὐτρεπισάμενον πλεῖν. Ἐρωτώμενον δὲ ποῦ πλεῖ; φάναι, πρὸς τοὺς θεούς, εὐξόμενον[1]) ἀνθρώποις ἀγαθὰ γενέσθαι. Τὸν δ' οὖ παρακούσαντα ναυπηγήσασθαι[2]) σκάφος, τὸ μὲν μῆκος σταδίων δέκα πέντε[3]), τὸ δὲ πλάτος σταδίων δύο· τὰ δὲ συνταχθέντα πάντα συνθέσθαι, καὶ γυναῖκα καὶ τέκνα, καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους ἐμβιβάσαι. Sync. 53, 19.

Γενομένου δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ εὐθέως λήξαντος τῶν ὄρνεων τινὰ τὸν Ξίσουθρον ἀφιέναι· τὰ δὲ οὐ τροφὴν εὑρόντα οὔτε τόπον ὅπου καθίσαι πάλιν ἐλθεῖν εἰς τὸ πλοῖον. Τὸν δὲ Ξίσουθρον πάλιν μετά τινας ἡμέρας ἀφιέναι τὰ ὄρνεα· ταῦτα δὲ πάλιν εἰς τὴν ναῦν ἐλθεῖν τοὺς πόδας πεπηλωμένους ἔχοντα. τὸ δὲ τρίτον ἀφεθέντα οὐκ ἔτι ἐλθεῖν εἰς τὸ πλοῖον. Τὸν δὲ Ξίσουθρον ἐννοηθῆναι γῆν ἀναπεφηνέναι· διελόντα τε τῶν τοῦ πλοίου ῥαφῶν μέρος τι, καὶ ἰδόντα προσοκεῖλαν τὸ πλοῖον ὄρει τινὶ ἐκβῆναι μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ κυβερνήτου προσκυνήσαντά τε[4]) τὴν γῆν καὶ βωμὸν ἱδρυσάμενον καὶ θυσιάσαντα τοῖς θεοῖς, γενέσθαι μετὰ τῶν ἐκβάντων τοῦ πλοίου ἀφανῆ. Τοὺς δὲ ὑπομείναντας ἐν τῷ πλοίῳ μὴ εἰσπορευομένων τῶν περὶ τὸν Ξίσουθρον ἐκβάντας ζητεῖν αὐτὸν ἐπὶ ὀνόματος βοῶντας· τὸν δὲ Ξίσουθρον αὐτὸν μὲν αὐτοῖς οὐκ ἔτι ὀφθῆναι, φωνὴν δὲ ἐκ τοῦ ἀέρος γενέσθαι κελεύουσαν, ὡς δέον αὐτοὺς εἶναι θεοσεβεῖς· καὶ γὰρ[5]) αὐτὸν διὰ τὴν εὐσέβειαν πορεύεσθαι μετὰ τῶν θεῶν οἰκήσοντα· τῆς δὲ αὐτῆς τιμῆς καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα καὶ τὸν κυβερνήτην μετεσχηκέναι. εἶπέ τε αὐτοῖς ὅτι ἐλεύσονται πάλιν εἰς Βαβυλῶνα καὶ ὡς εἵμαρται αὐτοῖς ἐκ Σισπάρων ἀνελομένοις τὰ γράμματα διαδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ὅτι ὅπου εἰσὶν ἡ χώρα Ἀρμενίας ἐστίν. Sync. 54, 17.

[1]) Eadem ambiguitas, quae in voce graeca; priorem significationem tuetur A., alteram Z.

[2]) N. G. E. „in solis urbe Siparenorum“, A. „Heliopoli Sipparenorum“, Z. „in solis urbe Siparis“.

[3]) Z. contra textum arm. cum graeco scribit „quinque“ pro „quindecim“.

[4]) A. Z. „pedes“.

[5]) A. sec. t. gr. „gubernatore“ omissa voce „navis“.

[6]) Sic exhibet text. Arm., sed A. et Z. „terram“.

[7]) Z. „Siparis urbe“, A. „Sipparenorum urbe“.

[1]) *εὐξάμενον* Cod., emend. interpunctionemque correxit AvG.

[2]) *ναυπηγήσαντα* Cod., corr. AvG.

[3]) *δέκα πέντε* AvG., cod. *πέντε*.

[4]) *τε* add. AvG.

[5]) *γὰρ* AvG, *παρ'* Cod.

dientes) volumina ibi recondita tollerent, hominibusque traderent, et locum illum, in quo egressi consisterent, Armeniorum esse regionem.

Ii autem haec omnia audientes victimas diis immolant (immolarunt), et pedibus (ait) Babilonem profectos esse. De nave autem illa (eo loco), quo iens substitit in Armenia[1], parvam hodieque aliquam partem in Corduaeorum montibus in terra Armeniorum remansisse, (tamquam) reliquias, dicunt; et quosdam naphtham (bitumen) qua navis oblita erat, abradentes deportare in sanationem, atque ad averruncandos languores (morbos, dolores) quosdam amuleti ratione[2]. Illos vero profectos Babelonem pervenisse, ac in Siparenorum[3]) urbe fodisse, et extraxisse volumen[4]); multas quoque urbes condidisse, et templa diis exstruxisse, iterumque Babelonem renovasse (restituisse)."

Atque cum his omnibus (praeterea) etiam de turris fabricatione Polyhistor consentiens cum Mosis libris, hoc modo ad syllabas usque commemorat.

Alexandri Polyhistoris de turris aedificatione.

„Sibilla dicit: unanimes (s. una lingua utentes) omnes homines turrim aedificabant (exstruxerunt) altissimam, ut in caelum ascenderent. Deus autem omnipotens ventum insufflans, turrim subvertebat (subvertit), et propriam unicuique linguam distribuebat (distribuit): ideoque urbis nomen Babilon vocabatur. Post diluvium autem Titan et Prometheus existebant (exstiterunt), ubi quidem Titan adversus Cronum (scil. Saturnum) certamen belli movebat." Atque de turris aedificatione haec tantum[5]).

Verum haec quoque Polyhistor (iis) adjiciens scribit: quod post diluvium Chaldaeorum regionem Evexius[6]) tenebat neris quatuor. Ac post eum filius ejus Chomasbelus[7]) imperium suscepit per neros quatuor, et sosos[8]) quinque. A Xisuthro vero, et a diluvio donec

Τους δὲ ἀκούσαντας ταῦτα θῦσαί τε τοῖς θεοῖς, καὶ πεζῇ[1]) *πορευθῆναι εἰς Βαβυλῶνα. Τοῦ δὲ πλοίου τούτου κατακλιθέντος ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ ἔτι μέρος τι αὐτοῦ ἐν τοῖς Κορδυαίων*[2]) *ὄρεσι τῆς Ἀρμενίας διαμένειν, καί τινας ἀπὸ τοῦ πλοίου κομίζειν ἀποξύοντας ἄσφαλτον, χρᾶσθαι δὲ αὐτῇ*[3]) *πρὸς τοὺς ἀποτροπιασμούς. Ἐλθόντας οὖν τούτους εἰς Βαβυλῶνα τά τε ἐκ Σισπάρων γράμματα ἀνορύξαι καὶ πόλεις πολλὰς κτίζοντας, καὶ ἱερὰ ἀνιδρυομένους*[4]) *πάλιν ἐπικτίσαι τὴν Βαβυλῶνα.* Sync. 55, 16 — 56, 3.

. . . *ἀλλὰ καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Πολυΐστωρ ὡς ἐκ Σιβύλλης*[5]) *τάδε φησὶ . . . Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυΐστορος περὶ τῆς πυργοποιΐας. Σίβυλλα δέ φησιν ὁμοφώνων ὄντων πάντων ἀνθρώπων τινὰς τούτων πύργον ὑπερμεγέθη οἰκοδομῆσαι, ὅπως εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῶσι· τοὺς δὲ θεοὺς ἀνέμους ἐμφυσήσαντας*[6]) *ἀνατρέψαι αὐτοὺς, καὶ ἰδίαν ἑκάστῳ φωνὴν δοῦναι, διὸ δὴ Βαβυλῶνα τὴν πόλιν κληθῆναι. Μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν Τιτᾶνα καὶ Προμηθέα γενέσθαι· καὶ τα μὲν τῆς πυργοποιΐας Ἀλέξανδρος ταῦτα* . . Sync. 80, 19.

1) A. levissima mutatione in textu Pron. rel. posuit loco Conjunctionis, ac vertit „Navis autem, quae consedit in Armenia", eique adstipulatur Z. vertens „Ejus navigii, quod demum substitit in Armenia". Sed mutatione textus non opus habemus.

2) ad verbum „et ad amuleta depulsionis dolorum quorundam".

3) A. „Sipparenorum".

4) Z. „libros", sed in textu arm. Sing.

5) Verba „atque — tantum" in Cod. N. litteris minusculis scripta sunt.

6) Ad litteram „Euechsios"; sed est scribae erratum pro *Εὐήχοιος*, quod servavit Sync. p. 147, 17 (secundum codd. AB.). *Βαβυλωνίων βασιλεύοντος Σευηχόρου* Aelian. N. A. XII, 21, unde genuina nominis forma *Εὐήχορος* elici poterit. AvG.

7) A. „Comosbelus", Z. rectius „Chomasbelus". *Χομάσβηλος* Sync. p. 147, 17 (secundum cod. B.) AvG.

8) A. „sossos".

1) *πεζῇ* AvG, *πέριξ* Cod.

2) *Κορκυραίων* Cod., emend. AvG.

3) *αὐτὴν* Cod., emend. AvG.

4) *ἀνιδρυσαμένους* Cod., corr. AvG.

5) in Armen. ad syllabas usque *ὡς ἐκ Σιβύλλης*.

6) *τοῦ δὲ θεοῦ . . . ἐμφυσήσαντος* Cod., hoc corr. Aucher, illud Goar. firmantque Goari correcturam Josephus et Abydenus uterque Alexandrum Polyhistorem secuti; sed cum *ἐμφυσᾶν* transitive usurpatum offendat, *ἀμφισείσαντας* conicit AvG.

Medi Babelonem ceperunt, reges omnino LXXXVI Polyhistor recenset, atque unumquemque e Berosi volumine nominatim (a nomine) memorat: tempus vero omnium eorum numero annorum trium myriadum, et trium millium unius et nonaginta[1]) comprehendit. Deinde vero post hos in tali firma conditione inopinato Medi copias adversus Babelonem contraxerunt (comparabant, contrahebant), ceperunt (cepisse) eam, atque ex se ipsis tyrannos ibi constituerunt (constituisse[2]).

Deinde nomina quoque tyrannorum medorum ponit, VIII numero eorumque annos CCXXIV[3]) et rursum reges undecim, annosque[4])... Postea et Chaldaeorum reges XLIX, et annos CCCCLVIII. Deinde et Arabum IX reges, et annos CCXLV. Post quos annos etiam ipsam Samiramidem in Assyrios dominatam esse tradit. Atque iterum minute enumerat nomina regum XLV adsignans illis annos DXXVI. Post quos, inquit, rex Chaldaeorum exstitit, cui nomen Phulus est; quem iterum Hebraeorum quoque historia commemorat, Phulum denominans, de quo dicunt, quod in terram Hebraeorum invaserit.

Ac post eum, Senecheribum Polyhistor exstitisse (fuisse) regem ait; quem sub Ezekia[5]) rege, Prophetaque Esaia Hebraeorum libri regnasse commemorant. Ait (enim) Divina Scriptura ex ordine, quod „factum est in quarto decimo anno Ezekiae regis, ascendit Sinecherib[6]) rex Assyriorum super munitas urbes Judaeae, et cepit eas“. Et post totam historiam eidem adjungens dicit: „et regnavit Asordan filius ejus pro eo“. Atque rursus etiam ulterius progrediens eidem addit, quod „factum est in tempore illo, aegrotavit Ezekias“. Et ex ordine recenset, quod „tempore illo misit Marodach Baldan[7]) rex Babiloniorum legatos, et epistolas et munera Ezekiae“. Haec Hebraeorum libri.

Sed Sinecheribum[8]), et filium ejus Asordanum, ac Marodach Baldanum, Chaldaeorum quoque historicus commemorat: cum illis etiam Nabuchodonosorum, uti hic memoratus sermo est, de his (regibus) talibus verbis scripsit.

---

[1]) *ἐν τρισμυρίοις ἔτεσι καὶ ͵δϟ'* Sync. p. 147, 12, unde chiliadum numerum emendandum esse ostendit Niebuhr (Kl. Schr. I, 192). AvG.

[2]) Hic ubique fere interpres arm. modo Imperfectum modo Infinitivum ponit loco Perf. s. Aor. Ind.

[3]) Sic in textu N. G. A. E., sed G. et apogr. A. ad marginem posuerunt XXXIV, non vero CCXXXIV, uti Z. in nota ad h. l. scribit.

[4]) Hanc lacunam N. G. et ap. A. in margine explent numero XLVIII.

[5]) Z. ubique „Ezechia“.

[6]) Hoc loco scriptum est „Sinecherib“.

[7]) A. e gr. t. in versione hic et infra scripsit „Baladan“.

[8]) Z. hic ut supra scribit „Senecherib“.

Ejusdem Alexandri de Senecheribo et de Nabuchodonosoro, atque de eorum rebus gestis ac virtutibus.

„Postquam regnasset frater Senicharibi[1]), et postquam Akises Babeloniis dominatus esset, et nec dum triginta quidem diebus regnum tenuisset, a Marodach Baldano occisus est; et Marodach Baldanus per vim (regnum) tenebat sex mensibus: eum vero interficiens quidam, cui nomen erat Elibus, regnabat. Verum tertio regni ejus anno, Senecheribus[2]) rex Assyriorum exercitum conflabat adversus Babelonios, praelioque cum iis commisso vincebat, et captum eum una cum amicis in terram Assyriorum perduci jubebat. Babeloniis (ergo) dominatus, regem eis filium suum Asordanium[3]) constituebat; ipse vero recedens, terram Assyriorum petebat.

Quum ille fama accepisset, Iones (Graecos) in Cilicum terram belli movendi causa pervenisse, eo contendebat, aciem contra aciem instruebat, ac multis (quidem) de suo exercitu caesis hostes (tamen) bello vincebat, atque (in) victoriae monumentum imaginem suam eo in loco erectam relinquebat, Chaldaicisque litteris fortitudinem ac virtutem suam ad futurorum temporum memoriam incidi jubebat. Et Tarsum urbem, inquit, ille ad similitudinem Babelonis condidit, nomenque urbi imponebat Tharsin.“ Et post alia omnia facta Sinecherimi[4]) illud quoque addens, ait „eum XVIII annis stetisse[5]) (in imperio), et structis ei insidiis a filio suo Ardumuzano[6]) e vita excessisse“. Haec Polyhistor.

Verum et tempora utique consentiunt verbis a Divina Scriptura dictis. Etenim sub Ezekia „regnavit Sinecherim, ut Polyhistor exponit, annis XVIII, et post eum ejusdem filius annis VIII. Postea vero Sammuges[7]) annis XXI et ejusdem frater annis XXI. Ac deinde Nabupalsar[8]) annis XX et post eum Nabukodrossorus annis XLIII.“ A Sinecherimo usque ad Nabukodrossorum comprehenduntur anni omnino LXXXVIII.

Juxta vero Hebraeorum libros, si quis diligenter exquirat, iisdem similia (eidem simile) comperit. Si

---

1) A. in versione „Senecharibi“. Z. ut alibi „Senecheribi“.

2) A. in versione „Sennecheribus“.

3) „Asordanios“ vetus mendum esse pro „Asornadios“ propter Canonem Ptolemaei suspicatur AvG.

4) A. in versione „Sinnecherim“. Z. ut in proxime sequentibus „Senecherim“.

5) Sic N., sed G. A. E. „vixisse“.

6) A. in versione „Ardumusan“.

7) Z. „Sammughes“. — Infra A. in textu „Samoges“, quod genuinum esse propter Μόγης in Χρονογρ. συντ. ap. Mai, Scriptt. vett. n. coll. I, 2 p. 31 monet AvG.

8) Z. „Nabupalasarus“.

quidem post Ezekiam, qui reliqui fuerant Judaeis (Hebraeis) imperat Manases[1]) Ezekiae filius, annis LV ac deinde Amos annis XII, et post eum Josias annis XXXI, postea vero Joakim[2]): cujus regni initio adveniens Nabuchodonosor, obsedit Jerusalem, captivosque Judaeorum (Hebraeorum) Babelonem duxit. Fiunt (numerantur) autem ab Ezekia usque ad Nabuchodonosorum anni LXXXVIII, quot (annos) et Polyhistor ex chaldaico commentario (s. historia) computavit.

Et post haec omnia denuo res quasdam et facta Senecheribi Polyhistor refert; deque ejus filio eodem modo quo Hebraeorum libri, meminit, singillatimque cuncta recenset. Atque Pythagoram sapientem eodem tempore sub iis fuisse ajunt. „Post Samugem (vero) Sardanapallus Chaldaeis[3]) regnavit annis XXI.

Hic exercitum ad Ashdahak[4]) Medorum principem ac satrapam auxilio misit, ut Amuhean[5]) Ashdahaki filiam unam[6]) Nabukodrossoro filio suo uxorem acciperet (desponderet). Ac deinde regnavit Nabukodrossorus annis XLIII, et contractis copiis veniens captivos duxit Judaeos et Phoenices ac Syros." Quod vero in hac etiam re cum Hebraeorum scriptis consentiat Polyhistor, opus non erit multis verbis (ad probandum).

„Et post Nabukodrossorum regnavit filius ejus Amilmarudochus, annis XII"; quem Hebraeorum historia Ilmarudochum[7]) appellat. „Postque illum, inquit Polyhistor, Chaldaeis imperavit (regnavit) Neglisarus annis IV et postea Nabodenus[8]), annis XVII. Sub quo Cyrus Cambysis (filius) exercitum congregavit contra terram Babeloniorum. Cui obviam ivit Nabodenus, atque victus (cladi traditus) aufugiebat (fugitivus fiebat): et regnabat Babelone Cyrus annis IX. Deinde in campo Daas[9]) alio certamine inito periit (peribat). Post quem Cambyses regnat annis VIII ac deinde Dareh[10]) annis XXXVI, post quem Xerxes, caeterique Persarum reges."

Porro sicuti Berosus de regno Chaldaeorum breviter singula tradit, item et Polyhistor eodem modo describit. Ex quibus patet, Nabuchodonosorum copias comparavisse, et cepisse (captivos duxisse) Judaeos: ab isto vero usque ad Cyrum Persarum regem septua-

Τοῦτον ὁ Πολυΐστωρ Ἀλέξανδρος[1]) *Σαρδανάπαλλον καλεῖ, πέμψαντα πρὸς Ἀστυάγην*[2]) *σατράπην Μηδείας, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἀμυΐτιν*[3]) *λαβόντα νύμφην εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ναβουχοδονόσωρ.* Sync. 396, 1.

---

1) A. et Z. „Manasses".
2) A. et Z. „Joachim".
3) A. „Chaldaeus".
4) A. in versione ubique sec. gr. „Astyages", Z. „Asdahages".
5) Z. h. l. et infra „Amuhiam".
6) i. e. ut Z. vertit „e filiabus As. unam".
7) A. in versione „Ilmarodochum".
8) N. G. „Nabudenus", A. E. „Nabodenus", Z. „Nabonedus".
9) Z. „in planitie Daharum".
10) A. in versione et Z. „Darius".

1) Jam Syncellum lacunoso Eusebi textu hoc loco usum esse monet AvG.
2) *Ἀστυάρην* genuinam scripturam fuisse demonstrat AvG ex Alexandro Polyh. apud Euseb. praep. ev. 9, 39 ubi Astibares Nabuchodonosoris socius vocatur.
3) *Ἀμυΐτην* Cod., corr. ex Armenio AvG.

ginta annorum tempus comprehenditur. Atque Hebraeorum historia cum his consentit, quod (nempe) LXX annis in captivitate fuerint, a primo anno Nabuchodonosori, si computes Judaeorum captivitatem, usque ad Cyrum Persarum Regem.

Id ipsum et Abidenus[1]) in historia Chaldaeorum cum his consentiens declarat: quoniam hic quoque eodem modo quo Polyhistor, haec enarrat.

Abideni de primo Chaldaeorum Regno.

„De Chaldaeorum quidem sapientia haec tantum. In ea vero regione (terra) regnasse primo dicunt Alorum. Sed de eo ipso hoc tantum referunt, quod eum populi pastorem providentissimus Deus indicavit; qui regnavit saros X. Sarus autem constat MMMDC annis, et Nerus DC. Sosus vero LX[2]). Post eum dominatus est Alapaurus[3]): post quem Almelon ex urbe Pautibiblon[4]); sub quo secundus Anidostus, Oani similis, e mari emersit; cujus semideorum heroum (e diis progenitorum) figura erat. Post quem Ammenon: post quem Amegalarus: tum Daonus (Davonus) pastor; sub quo quatuor biformes e mari in siccum proruperunt, Jodokus, Eneugamus, Eneubolus[5]), et Anementus[6]). Et sub Edorescho, qui post eum regnavit, Anodaphus (apparuit). Post quem alii dominati sunt, et Xisuthrus.“ Quum itaque memoratus historiographus in his cum Polyhistore conveniat, de diluvio quoque eodem modo scribit.

. . λέγει γὰρ ὁ Ἀβυδηνὸς[1]) *συνᾴδων μὲν, οὐκ ἐν πᾶσι δὲ, τῷ Ἀλεξάνδρῳ. Ἐκ τῶν Ἀβυδηνοῦ περὶ τῆς τῶν Χαλδαίων ἱστορίας. Χαλδαίων μὲν τῆς σοφίης πέρι τοσαῦτα· βασιλεῦσαι δὲ τῆς χώρας πρῶτον λέγουσιν*[2]) *Ἄλωρον. τὸν δὲ ὑπὲρ ἑωϋτοῦ λόγον διαδοῦναι ὅτι μιν τοῦ λεὼ ποιμένα ὁ θεὸς ἀποδεῖξαι· βασιλεῦσαι δὲ σάρους δέκα· σάρος δέ ἐστιν ἑξακόσια καὶ τρισχίλια ἔτεα, νῆρος δὲ ἑξακόσια, σῶσσος δὲ ἑξήκοντα. Μετὰ δὲ τοῦτον Ἀλάπαρον ἄρξαι [σάρους τρεῖς]· μεθ' ὃν Ἀμίλλαρος ἐκ πόλεως Παυτιβιβλίας*[3]) *ἐβασίλευσε [σάρους ιγ']· ἐφ' οὗ δεύτερον Ἀννήδωτον τὴν θάλασσαν ἀναδῦναι παραπλήσιον Ὠάννῃ τὴν ἰδέαν ἡμιδαίμονα· μεθ' ὃν Ἀμμένων [ἐκ Παυτιβίβλων ἦρξε σάρους ιβ']· μεθ' ὃν Μεγάλανος [ἐκ Παυτιβίβλων ἦρξε σάρους ὀκτωκαίδεκα]· εἶτα Δαὼς ποιμὴν [ἐκ Παυτιβίβλων ἐβασίλευσε σάρους δέκα]· ἐφ' οὗ δ' διφυεῖς γῆν ἐκ θαλάσσης ἀνέδυσαν, ὧν τὰ ὀνόματα ταῦτα, Εὐέδωκος, Ἐνεύγαμος, Ἐνεύβουλος, Ἀνήμεντος· ἐπὶ δὲ τοῦ μετὰ ταῦτα Εὐεδωρέσχου, Ἀνώδαφος· μεθ' ὃν ἄλλοι τε ἦρξαν καὶ Σίσουθρος ἐπὶ τούτοις, [ὡς τοὺς πάντας εἶναι βασιλεῖς δέκα, ὧν ὁ χρόνος τῆς βασιλείας συνῆξε σάρους ἑκατὸν εἴκοσι].* Sync. 68, 21.

Abideni de Diluvio.

„Post quem alii dominati sunt, et Xisuthrus; cui Cronus (sc. Saturnus) pluviarum copiam (die) quinto (supple, decimo) mensis Desii, [qui est Mareri,][7]) fore praenuntiavit. Jubet omnia volumina in solis urbe (Heliopoli) Siparenorum abscondi. Et cum Sisithrus hoc absolute perfecisset, et jam sublatis velis in Armeniam vehi navigio vellent, inopinato nautae (eo) pervenerunt (perveniebant) a Deo (sc. Deo ducente).

Μεθ' ὃν ἄλλοι τε ἦρξαν καὶ Σίσιθρος, τῷ δὴ Κρόνος προσημαίνει μὲν ἔσεσθαι πλῆθος ὄμβρων Δεσίου πέμπτῃ ἐπὶ δέκα· κελεύει δὲ πᾶν ὅ τι γραμμάτων ἦν ἐχόμενον ἐν Ἡλίου πόλει τῇ ἐν Σιππαρηνοῖς[4]) *ἀποκρύψαι. Σίσιθρος δὲ ταῦτα ἐπιτελέα ποιήσας, εὐθέως ἐπ' Ἀρμενίης ἀνέπλωε, καὶ παραυτίκα μιν κατελάμβανε τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ. Τρίτῃ δὲ ἡμερέῃ*[5]), *ἐπεί τε ὗων ἐκόπασε, μετίει τῶν ὀρνίθων πείρην ποιεύμενος εἴ κου γῆν ἴδοιεν τοῦ*

---

[1]) Z. ubique „Abydenus“.

[2]) N. „LXV“, ad marginem „LXVII“, G. E. „LX“, A. „LXV“, sed „V“ erasum.

[3]) Z. „Alaparus“ contra textum arm.

[4]) Z. „ex urbe Pantibiblis“.

[5]) A. in versione „Annidotus“, text. arm. „Anidostus“, Z. „Anidotus“. A. et Z. „Oanni“.

[6]) A. in versione „Iodochus — Eneubulus“, Z. „Iotagus — Enebulus“.

[7]) Glossa interpretis arm.

---

[1]) In sequentibus Syncellum supplevisse ex Apollodoro apud Eusebium [supra pg. 10] numeros regnorum quos Eusebius passim omisit, monuit AvG, quem secutus, quae non Eusebi sunt, uncis inclusi.

[2]) *λέγουσιν* AvG, *λέγων* Cod.

[3]) *Παυτιβίβλιος* Cod., corr. AvG.

[4]) *Σιππαρηνοῖς* AvG, *Σιππάροισιν* Praep. ev. *Σισπόροισιν* Sync.

[5]) *ἡμέρῃ* e Praep. ev. restitui iubet AvG.

Tertia die cum imbres remitterent, aliquas aves ex avibus emisit (emittebat), attente exspectans, num terram emersam (separatam) a multitudine aquarum cernere possint. Illae vero se circumagentes per immensum undique extensum mare fluctuosum, nusquam pedum quietem inveniebant, (atque) reduces ad Sisithrum remeabant. Quiescens autem tribus aliis diebus, rursum emisit (emittebat); at illae redeuntes, ungues coeno oblitos gerebant. Et illico dii ex hominibus eum subducebant; ac navis in terram Armeniae delata consistebat, atque ex lignis suis medicinam salutarem (auxilii) regionem incolentibus praebebat."

ὕδατος ἐκδῦσαν· αἱ δὲ ἐκδεκομένου σφέας πελάγεος ἀχανέος[1]*), ἀπορέουσαι ὅκη καθορμίσονται, παρὰ τὸν Σίσιθρον ὀπίσω κομίζονται, καὶ ἐπ᾽ αὐτῇσιν ἕτεραι. Ὡς δὲ τῇσι τρίτῃσιν εὐτύχεεν, ἀπίκατο γὰρ δὴ πηλοῦ κατάπλεοι τοὺς ταρσοὺς, θεοί μιν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίζουσιν, τὸ δὲ πλοῖον ἐν Ἀρμενίῃ περίαπτα ξύλων ἀλεξιφάρμακα τοῖσιν ἐπιχωρίοισι παρείχετο.* Euseb. praep. ev. 9, 12 coll. Sync. 70, 2—15.

Quod igitur his Abidenus quoque eadem verborum forma de diluvio cum Hebraeorum historia conveniat, omnibus, ut mihi videtur, manifestum est. Sin vero historici (illi), quia Graeci erant aut Chaldaei, proindeque alio nomine No nuncuparunt, Xisuthrum vocantes, minime oportet id mirari. Et quod deos suo more pro Deo appellarunt, et de columba siluerunt, et aves promiscue nominaverunt, ne illud quidem nos valde mirari oportet. Porro haec Abidenus in Chaldaeorum historia de diluvio. Idem et de turris fabricatione consentiens cum Mosis historia scribit in hunc modum.

Abideni de Turris aedificatione.

„In quo (statu, vel tempore) dicunt fuisse primos (homines) viribus et corporum proceritate negligenter (s. insolenter) se gerentes (tumentes), adeo ut deos quoque aspernarentur, et flocci facerent (s. ad inutilia, indigna, mala abducerentur). Coeperunt (incipiebant) altissimam turrim (arcem) erigere, quae nunc Babelon vocatur; quum autem proximè ad caelos deorum (eam) perducerent, venti deinceps diis auxiliantes irruebant, et mechanicum illud imbecillium (s. gigantum) opus subvertebant, et humi prostratum Babelon nominabatur. Qui (quidem) ad illud usque tempus unius labii, ejusdem(que) linguae erant; et a diis multimoda mixtarum linguarum perturbatio in eos, qui conspiraverant (s. una lingua utebantur), veniens penetravit. Ac deinde Kro-

Ἀβυδηνοῦ περὶ τῶν αὐτῶν. Ἐν τῇ δ΄[2]*) λέγουσι τους πρώτους ἐκ γῆς*[3]*) ἀνασχόντας ῥώμῃ τε καὶ μεγέθει χαυνωθέντας καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι τύρσιν ἠλίβατον ἀείρειν, ᾗ*[4]*) νῦν Βαβυλών ἐστιν, ἤδη τε ἆσσον εἶναι τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ τοὺς ἀνέμους θεοῖσι βωθέοντας ἀνατρέψαι περὶ αὐτοῖσι τὸ μηχάνημα· τοῦ δὴ τὰ ἐρείπια λέγεσθαι Βαβυλῶνα. Τέως δὲ ὄντας ὁμογλώσσους ἐκ θεῶν πολύθροον φωνὴν ἐνείκασθαι*[5]*). μετὰ δὲ Κρόνῳ*[6]*) καὶ Τιτῆνι συστῆναι πόλεμον.* Sync. 81, 11 — 82, 2 coll. Euseb. Praep. Ev. 9, 14, 2.

---

1) *ἀμφιχανέος* Eus. praep. ev., correxit Sync. aut (quae Gutschmidii suspicio est) notius vocabulum exquisitiori substituit.

2) *ἐν τῇ δὴ* Praep. ev. et Sync., *ἐντὶ δ' οἱ* Scal. De *γενεαῖς* post diluvium Abydenum verba fecisse et scripsisse *ἐν τῇ δ̄ῇ* (i. e. *τετάρτῃ*) conicit AvG, qui scriptorem cum Genesi consentire monet: biennio enim post diluvium natus est Arphaxad, qui genuit Sale, de quo ortus est Heber; is autem genuit Phaleg, in cuius diebus divisa est terra.

3) *ἐκ γῆς*, quo carere non possumus, addit Praep. ev.

4) *ᾗ* Sync. A, *ἵνα* Eus. Praep.

5) *ἐνέγκασθαι* Sync. A, corr. Scal. ex Eus. Praep.

6) *τε* inserit Sync.

nos et Titan inter se bellum movebant[1]." Praeterea idem vir de Sinecheribo[2]) meminit hoc modo.

Abydeni de Sinecherimo[3]).

„Hoc tempore vicesimus quintus utique Sinecherib[4]) tandem ex regibus (regnantibus) inventus est (inveniebatur), qui Babelonem sub ditionem (manum suam) redigens subegit (subigebat), et in maris litore terrae Cilicum classem navali proelio certantem navium Graecorum (Ionum) profligans vicit (vincebat); conditque (condebatque) templum Atheniensium, columnas aereas erexit (erigebat), litterisque sane, inquit, fortia sua facinora insculpsit (insculpebat); et Tarsum ad figuram et similitudinem (modum) Babelonis aedificavit (aedificabat), ita ut et per mediam Tarsum Cydnus fluvius transiret, quomodo Arazanis (i. e. Euphratis more) per mediam Babelonem.

Deinceps autem post eum Nergilus regnavit, qui a filio[5]) Adramelo est interemptus (interimebatur)[6]): at hunc ejusdem frater Axerdis ex eodem (uno) patre, non autem ex eadem matre, occidit (occidebat); et exercitum persequutus in Byzantinorum[7]) urbem injecit (injiciebat). Qui primus (s. primum) mercenarios milites auxilio sibi collegit (colligebat)[8]), quorum unus Pythagoras erat, Chaldaeorum sapientiae discipulus. Axerdis autem Egiptum partesque Syriae inferioris[9]) (s. Coelesyriae) capiens acquisivit (acquirebat); ex qua[10]) Sardanapallus quoque erat.

Post quem[11]) Saracus Assyriis imperavit (impe-

---

[1]) Z. „Saturnus cum Titano proelio certabat". Sed tota verborum structura flagitat, ut legatur „*et* (jev) Titan" pro *cum* ('i) Titane", licet haec lectio a codd. non confirmetur

[2]) N. „de Senecheribo".

[3]) N. „de Senecherimo".

[4]) Cum numerus a Berosiano toto coelo distet, vetus latere mendum et Abydenum, qui cum Beroso consentire solet, tradidisse Sinecheribum regnasse anno XXV. post Babylonicum Phuli regnum, collato Beroso qui proxime post-Phulum Sinecheribum profert, suspicatur AvG.

[5]) s. „a filio Adrameli". N. „a filiis Adrameli". A. item in textu apographi, sed in margine et ed. „a filio".

[6]) Transpositione hoc turbatum esse et apud Abydenum ita fuisse: „Qui a filio Adramelo est interemptus. Deinceps autem post eum Nergilus regnavit", coll. II. Reg. 19, 37 monet AvG.

[7]) *Βυζαντίων* vetus mendum esse pro *Βιζανιτῶν* omninoque constare Abydeno cum libris Regum conicit AvG, qui *Βιζανὰ* Armeniae civitatem a Procop. de aedif. III, 4—5 p. 254—256 (ed. Dind.) commemorari adnotat.

[8]) Z. contra textum arm., quem obscurum censet, vertit: „quem (sc. exercitum) antea mercede conduxerat auxiliarem".

[9]) Z. minus recte „partesque inferiores Syriae".

[10]) ἐξ ἧς legisse interpretem pro ἑξῆς monet AvG.

[11]) N. G. et ap. A. in textu exhibent „post quos", in margine vero „post quem", quam lectionem jure E. A. Z. tuentur.

rabat), et (qui) certior factus, quod exercitus locustarum instar (numerosus) e mari exiens impetum faceret, Busalossorum[1]) ducem confestim Babelonem misit (mittebat).

Ille autem consilio rebellionis inito Amuheam[2]) Ashdahaki (Astyagis) Medorum principis filiam Nabukodrossoro[3]) suo filio uxorem despondit (despondebat). Ac deinde[4]) protinus discedens contendebat aggredi Ninum, id est, urbem Ninue (Ninive). Cum autem de his omnibus certior est factus Saracus Rex, concremavit (concremabat) regiam aulam Evoriti[5]). Nabukodrossorus verò accipiens regni imperium, valido muro Babelonem cinxit (cingebat).

His dictis, quaecumque etiam de Nabukhodonosoro referuntur, cum Hebraeorum libris consentiens Abidenus digerit in hunc modum.

Οὗτος στρατηγος ὑπὸ Σαρακὸς[1]) *τοῦ Χαλδαίων βασιλέως σταλεὶς, κατὰ τοῦ αὐτοῦ Σαρακὸς εἰς Νίνον ἐπιστρατεύει· οὗ τὴν ἔφοδον πτοηθεὶς ὁ Σαρακὸς ἑωϋτὸν*[2]) *σὺν τοῖς βασιλείοις ἐνέπρησε, καὶ τὴν ἀρχὴν Χαλδαίων καὶ Βαβυλῶνος παρέλαβεν ὁ αὐτὸς Ναβοπαλάσαρος ὁ τοῦ Ναβουχοδονόσωρ πατήρ.* Sync. 396, 4—8 ad sensum.

Abideni de Nabukhodonosoro.

„Nabukodrossorus imperium accipiens, Babelonem muro et triplici vallo circumdedit (circumdabat), quindecim ferè dierum tempore; et Armakalem fluvium ex Arazane (Euphrate) evehens derivavit (derivabat, educebat); puteumque clivi, qui juxta Siparenorum urbem situs erat, circumfodit XL. parasangas (sc.

Εὗρον δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀβυδηνοῦ περὶ Ἀσσυρίων γραφῇ περὶ τοῦ Ναβουχοδονόσορ ταῦτα Euseb. Praep. Ev. 9, 41, 1. *Ναβουκοδρόσορος*[3]) *δὲ διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν, Βαβυλῶνα μὲν ἐτείχισε τριπλῷ περιβόλῳ ἐν πεντεκαίδεκα ἡμέρῃσι, τόν τε Ναρμαλᾶκιν*[4]) *ποταμὸν ἐξήγαγεν, ἐόντα κέρας Εὐφρητέω, [τόν τε Ἀκρά-*

---

1) Busalossoros Armenior. AvG opinatur pro *Βουπαλόσσορος* scriptum esse, quod ex Armeniar. litterarum natura explicatur. Similiter apud Arabes pro Nabuchodonosor haberi formam breviatam Buchtnaçr monet AvG. In ap. Const. legitur „Busalonosorus".

2) Textus arm. hic ut supra p. 29, 17 formam gr. Acc. „Amuhean" exhibet. quam formam AvG inde natam esse suspicatur, quod Armen. interpres pro *Ἀμυΐτην* vel quod genuinum est, *Ἀμΰιτιν* legerit *Ἀμουῖτιν* (fort. ex *Ἀμυεῖτιν* corruptum), quod pro vocabulo ethnico falso acceperit, quasi ex *Ἀμύα* oriundam quandam significaret.

3) A. et ap. A. exhibet „Nabuchodrossoro".

4) „Deinde" non legitur in cod. N.

5) Hic locus crux est interpretum. Primo enim vox arm. „hrog" (non „rhok" ut Z. scribit) inaudita est; deinde nescitur, quid sibi velit „Evoritah (Evoritai)". Sed „hrog", cujus loco A. legere vult „hrosig", formâ tantum differt ab „hur" i. e. „ignis", ut „norog" a „nor" et „phorog" a „phor"; pro „Evoritah (Evoritai)" vero levi litterarum majuscularum mutatione legi posset „Aroitah (Aroitai)", ac vertendum igitur esset „inflammabat (ignem reddebat) regiam Aroitae" i. e. Amuheae cf. supra p. 29, 17. ed. A. in nota et p. 58, not. 2. — aut, quod magis arridet, quum historiae magis conveniat, legatur „jev wov s. wor i nma", ac vertendum „(concremabat regiam) et qui in ea". A. „concremavit regiam aulam Evoriti". Z. „regiam Evoritam inflammabat". — A. v. Gutschmid felicissime ut mihi videtur, coniecit, verba: ‘concremavit regiam *Evoriti*’ nata esse ex: *ἑωϋτοῦ* (ion. pro *ἑαυτοῦ*) sive potius *ἑωϋτὸν*. cf. Sync. p. 396, 6.

1) AvG confert *Σαχερδονὸς* Tobit 1, 21 ex Asarhaddonasar breviatum.

2) *ἑαυτὸν* Sync. AB, emend. AvG, Armenior. Evoritah sive Evoritai inde natum esse suspicatus.

3) *Ναβουχοδονόσορος* Eus. Praep. Ev., corr. AvG.

4) *Ἀρμακάλην* Eus. Pr. Ev., corr. AvG.

latitudine) et altitudine (profunditate) xx. ulnarum (s. passuum); et portas exstruxit, quae aperirentur, totamque planitiem irrigarent; nomen autem portarum Ekhetognomonas[1]) vocatur: quasi quandam voluntatem et affectum (propensionem) ex semetipsis habeant. Munivit etiam litus maris rubri contra fluctuum tempestates[2]). Et Teredonem[3]) urbem condidit in Arabum regionis aditu (introitu). Item regiam novellis arborum plantis exornavit, appellavitque nomine (nomen) Hortos pensiles.“ Deinde verò singulatim explicationem profert nominati pensilis horti:

„quem, inquit, et Graeci (unum) de septem nominatis insignibus (et) miris aedificiis habent.“

κανον][1]). *ὑπὲρ δὲ τῆς Σιππαρηνῶν πόλιος λάκκον ὀρυξάμενος, περίμετρον μὲν τεσσαράκοντα παρασαγγέων, βάθος δ' ὀργυιέων εἴκοσι, πύλας ἐπέστησεν, τὰς ἀνοίγοντες ἄρδεσκον τὸ πεδίον· καλέουσι δ' αὐτὰς ὀχετογνώμονας*[2]). *Ἀπετείχισε δὲ καὶ τῆς ἐρυθρῆς θαλάσσης τὴν ἐπίκλυσιν, καὶ Τερηδόνα πόλιν ἔκτισεν κατὰ τὰς Ἀράβων εἰσβολάς· τά τε βασιλήϊα δένδροις ἤσκησε, κρεμαστοὺς παραδείσους ὀνομάσας* ... Euseb. Praep. Ev. 9, 41, 7. 8.

Et rursum altero in loco idem vir ita narrat. „Universum, inquit, a principio aqua erat, quae appellabatur mare; et Belus coercebat eas (aquas): et singulis (unicuique) regiones distribuebat (distribuens dabat), nec non Babelonem muri ambitu muniebat (muniens circumdans fortificabat): quum vero satis longi temporis praeteriisset (sufficientia tempora transgressa durarent, i. e. transgressa essent), evertebatur. Quam[4]) (cujus sc. munitiones) rursus Nabukodrosorus muris cingebat, et permanebat (perdurabat, sufficiebat) ad Macedonum usque imperii tempora cum portis aeneis (ex aere factis).“

Καὶ περὶ τοῦ κτίσαι δὲ τὸν Ναβουχοδονόσορ τὴν Βαβυλῶνα ὁ αὐτὸς ταῦτα γράφει. Λέγεται δὲ πάντα μὲν ἐξ ἀρχῆς ὕδωρ εἶναι, Θάλασσαν καλεομένην· Βῆλον δέ σφε[3]) *παῦσαι, χώρην ἑκάστῳ ἀπονείμαντα, καὶ Βαβυλῶνα τείχει περιβαλεῖν· τῷ χρόνῳ δὲ τῷ ἱκνευομένῳ ἀφανισθῆναι· τειχίσαι δὲ αὖθις Ναβουκοδρόσορον*[4]) *τὸ μέχρι τῆς Μακεδόνων ἀρχῆς διαμεῖναν ἐὸν χαλκόπυλον.* Euseb. Praep. Ev. 9, 41, 5. 6.

Cuncta Abidenus aeque ac Daniel conscribit; in quo (sc. in libro Danielis) de Nabukhodonosoro loquendo narratur, quod superbiens animoque elatus dixerit: „Nonne haec est Babelon magna, quam ego aedificavi in habitationem regni robore fortitudinis meae, et in honorem gloriae meae.“ (Dan. IV, 27.)

Καὶ ταῦτα δέ μοι ἀπὸ τῆς δηλωθείσης κείσθω γραφῆς, διὰ τὸ φέρεσθαι ἐν τῇ τοῦ Δανιὴλ προφητείᾳ, ὡς ἄρα Ναβουχοδονόσορ ἐν τῷ ναῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τῷ ἐν Βαβυλῶνι περιπατῶν, μέγα φρονήσας, ἀπηυθαδίσατο εἰπών· οὐχ αὕτη ἐστὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣν ἐγὼ ᾠκοδόμησα εἰς οἶκον βασιλείας, ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου, εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου; Euseb. Praep. Ev. 9, 41, 9. 10.

Quod autem imperium suae felicitatis testimonium praebebat (praebuerit) hujusmodi verbis a Daniele propheta de Nabukhodonosoro dictum est; audi et Abidenum: „fortior etiam Herakle erat“, inquit; qui et talibus verbis scribit[5]).

---

[1]) vox graeca in Acc. posita.

[2]) ad verbum „litus tempestatum fluctuum maris rubri“ i. e. maris rubri tempestuosi (procellosi). A., quem Z. sequitur, legendum censet „hagheatz (jagheatz)“ i. e. „a fluctuum tempestatibus s. contra fl. temp.“ pro „agheatz“ i. e. „fluctuum tempestatum“.

[3]) N. „Terevedonem“, sed in margine habet „jev erasum“. Porro N. exhibet „paschineatz“, quod sensu caret, et in margine „pa erasum“ pro „schineatz“ i. e. „condidit“.

[4]) G. E. „quorum s. quarum“, quod quo referendum sit, non liquet. Rectius N. „cujus“ sc. urbis munitiones (ex antecedentibus supplendum).

[5]) Verba „audi“ usque ad „scribit“ a seriori manu scripturâ vulgari addita sunt in cod. N.

---

[1]) *τόν τε Ἀκράκανον* verbis cum apud interpretem una vox „clivi“ respondeat, gravius huic loco mendum subsidere olimque scriptum fuisse *τόν τ' ἐν Ἄκρᾳ καινόν* opinatur AvG, qui de Acra oppido trans Tigrim sito conferri iubet Arrianum ap. Steph. v. *Ἄκρα*.

[2]) *ἐχετογνώμονας* Eus. Pr. Ev., corr. AvG.

[3]) *σφεα* Eus. Pr. Ev., corr. AvG.

[4]) *Ναβουχοδονόσορον* Eus. Praep. Ev., corr. AvG.

„Megasthenes[1]) ait: Nabukodrossorus, qui Herakle robustior erat, in Libicorum Iberorumque terram exercitu comparato pervenit (perveniebat), atque profligans et opprimens sub manum subegit (subigebat); et partem aliquam ex iis (sc. incolis) in anteriorem[2]) plagam (partem s. latus) maris Pontici ducens habitandam transtulit (transferebat). Tum vero postea narratur a Khaldaeis, quod ut veniens ad regiam rediit, deo quodam (in eum) penetrante, mentemque ejus occupante, ita loquutus sit: Ego Nabukodrosorus, o fortes Babelonii, imminentem vobis calamitatem praenuntiabo.“

Καὶ μεθ' ἕτερα ἐπιλέγει Euseb. Praep. Ev. 9, 41, 6. *Μεγασθένης δέ φησι, Ναβουκοδρόσορον Ἡρακλέος ἀλκιμώτερον γεγονότα ἐπί τε Λιβύην καὶ Ἰβηρίην στρατεῦσαι· ταύτας δὲ χειρωσάμενον, ἀπόδασμον αὐτέων εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικίσαι. Μετὰ δὲ, λέγεται πρὸς Χαλδαίων, ὡς ἀναβὰς ἐπὶ τὰ βασιλήϊα κατασχεθείη θεῷ ὅτεῳ δὴ, φθεγξάμενος δὲ εἶπεν· Οὗτος ἐγὼ Ναβουκοδρόσορος, ὦ Βαβυλώνιοι, τὴν μέλλουσαν ὑμῖν προαγγέλλω συμφορὴν,*

Et alia quaedam singulatim his adiciens scribit.

[τὴν οὔτε[1]) Βῆλος ἐμὸς πρόγονος, οὔτε βασίλεια Βῆλτις ἀποτρέψαι Μοίρας πεῖσαι σθένουσιν[2]). Ἥξει Πέρσης ἡμίονος, τοῖσιν ὑμετέροισι δαίμοσι χρεώμενος συμμάχοισιν· ἐπάξει δὲ δουλοσύνην. Οὗ δὴ συναίτιος υἱὸς[3]) ἔσται Μήδης, τὸ Ἀσσυρίων[4]) αὔχημα. Ὡς εἴθε μιν, πρόσθεν ἢ δῦναι[5]) τοὺς πολιήτας, Χάρυβδίν τινα ἢ θάλασσαν εἰςδεξαμένην ἀϊστῶσαι πρόρριζον. ἢ μιν ἄλλας ὁδοὺς στραφέντα φέρεσθαι διὰ τῆς ἐρήμου, ἵνα οὔτε ἄστεα, οὔτε πάτος ἀνθρώπων, θῆρες δὲ νόμον ἔχουσι, καὶ ὄρνιθες πλάζονται, ἔν τε πέτρῃσι καὶ χαράδρῃσι μοῦνον ἀλώμενον. ἐμέ τε πρὶν εἰς νόον βαλέσθαι ταῦτα τέλεος ἀμείνονος κυρῆσαι][6]). Euseb. Praep. Ev. 9, 41, 2. 3.

Post quae iisdem addens historicus dicit:

„Qui cum majestate imperabat, inopinato a visu (ab oculis) sublatus evanuit (peribat). Atque ejusdem filius Amilmarodokus regnavit (regnabat); quem statim gener ejus Niglisaris interfecit (interficiebat). Cui unus remansit (remanebat) filius vivus Labossorakus; huic etiam sors contigit (contingebat) violentiae morte (fato) mori. Nabonedokhum in regni solium evehi jussit (jubebat s. jubebatur), quod nullo modo ejus erat. Cui Cyrus, Babelone capta, Kermaniorum terrae principatum (marchionatum) dedit (donabat). Darius (Dareh) rex de terra depulit aliquantulum.“

Ὁ μὲν θεσπίσας παραχρῆμα ἠφάνιστο· ὁ δὲ οἱ παῖς Ἀμιλμαρούδοκος ἐβασίλευσε. τὸν δ' ὁ κηδεστὴς ἀποκτείνας Νιγλισάρης[7]), λείπει παῖδα Λαβασσοάρασκον· τούτου δὲ ἀποθανόντος βιαίῳ μόρῳ, Ναβαννίδοχον ἀποδεικνῦσι βασιλέα, προσήκοντά οἱ οὐδέν. Τὸν δὲ Κῦρος, ἑλὼν Βαβυλῶνα, Καρμανίης ἡγεμονίῃ δωρέεται .... Euseb. Praep. Ev. 9, 41, 4.

Verum, omnia haec cum hebraicis scriptis (optime) conveniunt.

---

1) Interpres arm. vertendo scribit „magnus robore“ tanquam epitheton Nabukodrossori, ac videtur e syr. textu vertisse, quum graece Meg. in Nom. Nabuk. vero in Acc. casu legatur. A. *Μεγασθένης*, Z. „Potentissimus“.

2) Sic in codd., sed A. et Z. sec. textum gr. legere volunt „hadschakoghmn“ pro „harradschakoghmn“, ac vertunt A. „in dexteram plagam“, Z. „in dexteram oram“.

1) *οὔτε — οὔτε* cum Scal. pro *ὅτε — ἦτε.*

2) *σθένουσιν* cum Scal. pro *ἀσθενοῦσιν.*

3) *υἱὸς* inseri jubet AvG, cum ex Herodoto notum sit, ultimum regem Labynitum fuisse filium Labyniti et Nitocridis, quibus sub nominibus Herodotus significat Nabuchodonosorum et Amyitin, filiam regis Medorum.

4) *Ἀσσυρίων* AvG pro *Ἀσσύριον.*

5) *δῦναι* Toup pro *δοῦναι.*

6) Quae uncis includuntur, propria sunt Euseb. Praep. Ev. l. c., desunt in Armenia interpr.

7) sic AvG pro Codicum *ἰγλίσαρις* vel *ἰγλισάρης.*

In Danielis historiis de Nabukhodonosoro narratur, quomodo, et quo pacto captus mente fuerit: at si Graecorum historici, aut Khaldaei vitium illud (morbum) ad bonum sensum trahunt[1]) (colorant), et a deo id (eum) acceptum dicunt, deumque insaniam nominant, quae (qui) in illum intraverit, vel daemonem quemdam, qui in eum venerit, mirum non est. Etenim hoc quidem illorum mos est, cuncta similia deo adscribere, deosque nominare daemones. Omnia haec Abydenus[2]).

Sed etiam Flavius Josepus Judaeorum scriptor historiographus, in prima antiquorum historia convenienter iisdem memorans conscribit hoc modo.

Ex Josepi prima antiquorum historia de Nabukhodonosore.

„Jam vero ea nunc referam, ait, quae de nobis singulatim a Khaldaeis scripta atque enarrata sunt, in quibus multa est concordia cum aliis quoque libris nostris. Testis autem horum est Berosus, vir genere Khaldaeus, et inter omnes, qui in disciplinam et sapientiam[3]) incumbunt, illustris: quoniam et libros de Astronomia (astrorum cognitionis), et quidquid apud Khaldaeos sapientiae ars (peritia) narrabat, ipse in Graecorum linguam transtulit.

Idem igitur Berosus, presse sequutus antiquorum volumina de diluvio, et plena hominum facta corruptione (excidio), eâdem ratione, qua Mosis historia, enarravit; et de arca cistae instar constructa, qua Nokhus[4]) generis nostri princeps servatus est, illaque in summitatem (caput) montium Armeniae delata constitit (consistit). Deinde singulos a Nocho recensens, et eorundem tempora adjiciens, ad Nabupalsarum usque Babelonis et Khaldaeorum regem pervenit: resque et praeclara ejus gesta narrans, deinde ait, ad quam rem et quo animo in terram Egiptiorum et nostram regionem miserit filium suum Nabukodrosorum multis cum copiis, ac latissimis (late extensis) castris. Etenim nuntius ei perlatus est (perferebatur, erat, fiebat), quod incolae

[1]) Sic Z., minus accurate A. „morbum tegunt“.

[2]) Verba „Omnia haec Abydenus“ Cod. N. scripturâ vulgari addita exhibet.

[3]) Sic N. E., ap. A. vero „et“ margini adscriptum habet, G. om. „et“ ac vertunt A. „disciplinam sapientiae“, Z. „scientiarum disciplinas“.

[4]) Sic G. E., sed N. et ap. A. exhibent „Noskhus“, vitium scripturae e syr. originali facile explicandum.

[*Λέξω*[1]) *δὲ νῦν ἤδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγεγραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, απερ ἔχει πολλὴν ὁμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμμασι. μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσός*[2])*, ἀνὴρ Χαλδαῖος μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀναστρεφομένοις, ἐπειδὴ περί τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφουμένων αὐτοῖς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς.*

Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσὸς ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς περί τε τοῦ γενομένου κατακλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστόρηκε καὶ περὶ τῆς λάρνακος ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγὸς διεσώθη, προσενεχθείσης αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν. εἶτα τοὺς ἀπὸ Νώχου καταλέγων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθεὶς ἐπὶ Ναβοπαλάσσαρον παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων βασιλέα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγούμενος λέγει τίνα τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδήπερ ἀφεστῶτας αὐτοὺς ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε· ὃς[3]) *καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησε τὸν ἐν*

[1]) Josephi in Apionem quantum in opus suum transtulerit Eusebius, liquet ex Armen. versione. Sed Eusebiani illius Josephi Graeca fragmenta cum haec tantum supersint:

Sync. 416, 9—15.

Sync. 416, 15 — 417, 6 coll. Eus. Praep. Ev. 9, 40, 1. 2.

Sync. 417, 6 — 418, 10.

Sync. 419, 5—11.

Eus. Praep. Ev. 9, 40, 3—11.

equidem reliqua ex ipso Josephi libro supplenda esse duxi, ita tamen, ut uncis secluderem ea quae non Eusebio debentur.

[2]) Hoc e codd. restituit AvG.

[3]) ὃς interpunctione mutata addidit AvG.

regionis illius ad defectionem animum inclinaverint, superveniens omnibus sibi (sc. eos) concilians dominatus est (dominabatur), et templum Hierosolymae incensum diruit (diruebat), totumque gentis nostrae populum evertens in terram Babeloniorum deportavit (deportabat). Contigit (contingebat, casus et eventus veniebant) urbi, ut desolaretur, (et) templo, ut destrueretur septuaginta annorum spatio (tempore), usque ad Cyrum primum Persarum regem. Dominatum esse (vero) Babelonium, dicit, regionibus (regioni, terrae) Egiptiorum, Syrorum, Phoenicum, et Arabum; et super omnes, qui ante eum Khaldaeis et Babeloniis imperarunt, viribus ac praeclaris gestis valde eminuisse.

Eadem accurate Berossi (verba) apponam (juxta ordinabo) hac ratione.

Nuntiatum est patri ejus Nabupalsaro, quod Satrapes praefectus summus, qui supra terram Egiptiorum et partes Syrorum ac Phoeniciae provincias constitutus erat (stabat), pharetram (i. e. arma) converterit, (et) ad defectionem deflexerit. Et quoniam ipse jam non aptus (par) erat ad (eum) puniendum (castigandum), congregavit tradidit(que) partem aliquam exercitus in manum filii sui Nabukodrosori, qui (tunc) jam ad annos pubertatis venerat, et adversus eum misit.

Profectus est Nabukodrosorus, et acie instructa cum rebelli congressus est (congrediebatur, bellum dabat), vicitque (vincebatque); et regionem denuo, ut antea jam ab initio erat, sub regnum suum subegit (subigebat). At sub idem tempus evenit (eveniebat), ut Nabupalsarus ejus pater aegrotaret in Babeloniorum urbe, vitamque finiret, postquam regnasset annis XXI."

„Nuntiabatur Nabukodrosoro post multum temporis de patris obitu; ordinabat (et) componebat res terrae Egiptiorum aliarumque regionum, atque captivos Judaeorum et Phoenicum ac Syrorum, et gentium Egiptiorum, nec non reliquam praedam et suppellectilem

Ἱεροσολύμοις, ὅλως τε πάντα τὸν παρ' ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας εἰς Βαβυλῶνα μετῴκισεν· συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἐτῶν ἑβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως· κρατῆσαι δέ φησι τὸν Βαβυλώνιον Αἰγύπτου Συρίας Φοινίκης Ἀραβίας, πάντας δὴ[1]) *ὑπερβαλόμενον ταῖς πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ*[2]) *Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων βεβασιλευκότας.*] Joseph. in Apionem 1, 19.

Ἄξιον δὲ περὶ τοῦ Ναβουχοδονόσωρ ὀλίγα παραθέσθαι καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐκ τῶν Βηρωσσοῦ λέγοντος οὕτως Sync. 416, 9. 10.

Ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ναβοπαλάσαρος, ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης ἔν τε Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ Συρίαν τὴν κοίλην καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονε, οὐ δυνάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν συστήσας τῷ υἱῷ Ναβουκοδροσόρῳ[3]) *μέρη τινὰ τῆς δυνάμεως ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν.* Sync. 416, 10—15.

Συμμίξας δὲ Ναβουκοδρόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος αὐτοῦ τ' ἐκράτει[4]) *καὶ τὴν χώραν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν αὐτῶν βασιλείαν ἐποιήσατο. Τῷ τε πατρὶ αὐτοῦ συνέβη Ναβοπαλασάρῳ, κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀῤῥωστήσαντι, ἐν τῇ Βαβυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν βίον*[5])*, ἔτη βεβασιλευκότι κα'·*

Αἰσθόμενος δὲ μετ' οὐ πολὺν χρόνον[6]) *τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουκοδρόσορος, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πράγματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ*[7]) *τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ*

---

[1]) *δὲ* codd. correxit AvG.

[2]) *αὐτῶν* codd. quod ferri posse, de Nabopalassaro et Nabuchodonosoro intelligendum, censet AvG.

[3]) post haec Joseph. l. c. addit *ὄντι ἔτι ἐν ἡλικίᾳ* quod habet Armen., omisit Sync.

[4]) *τε κρατεῖ* Sync. AB, corr. AvG, *τε ἐκυρίευσε* Joseph. Eus. Praep. Ev. l. c.

[5]) Syncelli *Ναβοπαλασάρῳ ἀρρωστήσαντι μεταλλάξαι τὸν βίον βασιλεύσαντι* ex Josepho (ubi tamen postea legitur *ἔτη βεβασ. εἴκοσιν ἐννέα*) et ex Euseb. Praep. Ev. l. c. corr. AvG.

[6]) sic contra Arm. etiam in Eus. Praep. Ev. l. c. et in Josepho l. c. *μετ' οὐ πολύ*.

[7]) om. Eus. Praep. Ev. et AvG, qui item sequens *ἐθνῶν* deleri jubet.

apparatumque cum validissimo exercitu Babelonem deportarent, quibusdam ex amicis imperabat. Iter faciens (et) adveniens

τῶν φίλων μετὰ τῆς βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὠφελείας ἀνακομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς ὁρμήσας [ὀλιγοστὸς][1]) παρεγένετο [διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα]. Sync. 416, 15—417, 6 coll. Euseb. Praep. Ev. 9, 40, 1. 2.

reperit (reperiebat) cuncta a Khaldaeis administrata (subjugata, gubernata), regnumque ipsi a quodam eorum (viro) nobili adservatum. Potitur (potiebatur) totius paterni imperii, captivos autem in Babeloniorum terrae locis optimis (maxime opportunis) collocari jussit. Et ipse de belli praeda et exuviis Beli templum aliaque omnia largiter (munificentia) ornavit (ornabat); atque in ipsam (principalem) urbem alias etiam aquas extrinsecus introduxit; munivitque (muniebatque) loca, ne in posterum possent obsessores fluvium contra (in) urbem convertere. Ternos quoque internae, ternosque externae urbi muros addidit (addebat); et dimidiam murorum partem e cocto latere et bitumine, dimidiam vero e solo latere construxit (construebat): et eximie urbem moenibus circumdedit (circumdabat), portasque heroico modo (divinas, magnificas) ornavit (ornabat). Aliamque regiam paternae regiae contiguam aedificans addidit (addebat), cujus mensuram et pulcritudinem, variique generis apparatum vix quisquam enarrare possit (poterit). Sed hoc tantum (dici potest), quod valde novum (artificiosum), admirabile, splendidum ac praecellens opus fuerit (erat), et intra dies quindecim omnino perfectum sit (perficiebatur). Et in regia turres lapideas (turrita monumenta lapidea) cum statuis exstruxit (exstruebat) excelsas, et frontes contignationum ad similitudinem montium componebat: plantavit insuper diversi (varii) generis arbores, et fecit adornavitque hortos pensiles nuncupatos, propter desiderium montuosorum ac perflabilium locorum, quo tenebatur uxor ipsius (uxoris suae) (quippe) quae in Medorum terra perflabili educata fuerat.

καταλαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου αὐτῶν, κυριεύσας ὁλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρχῆς, τοῖς αἰχμαλώτοις [παραγενομένοις][2]) συνέταξεν [αὐτοῖς] ἀποικίας [ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις τῆς Βαβυλωνίας τόποις ἀποδεῖξαι]· αὐτὸς δὲ ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἐκ τῶν λαφύρων τό τε Βήλου ἱερὸν καὶ τα λοιπὰ φιλοτίμως κοσμήσας τήν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς πόλιν, καὶ ἑτέραν ἔξωθεν προκαθιδρυσάμενος καὶ ἀναχώσας[3]) πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκουντας τον ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν, ὑπερεβάλλετο τρεῖς μὲν τῆς ἔνδον πόλεως περιβόλους, τρεῖς δὲ τῆς ἔξω· τούτων δὲ τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. καὶ τειχίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας κοσμήσας ἱεροπρεπῶς, προκατεσκεύασεν τοῖς πατρικοῖς βασιλείοις ἕτερα βασίλεια ἐχόμενα ἐκείνων, ὑπὲρ ὧν τὸ μὲν ἀνάστημα καὶ τὴν λοιπὴν πολυτέλειαν μακρὸν ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγῆται, πλὴν ὄντα ὑπερβολῇ μεγάλα καὶ ὑπερήφανα, συνετελέσθη ἡμέραις ιε΄. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τούτοις ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας, καὶ τὴν ὄψιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταφυτεύσας δένδρεσι παντοδαποῖς, ἐξειργάσατο· καὶ κατεσκεύασεν τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὀρείας διαθέσεως, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ Μήδειαν τόποις.

Omnia haec de modo dicto rege ita retulit, atque etiam multa in eodem tertio Khaldaico volumine; in quo reprehendit Graecorum scriptores, quod temere arbitrati sunt a Schamiram (Semiramide) Assyria Babelonem aedificatam, falsoque scripserunt mirifica (opera) ab ea fuisse elaborata."

Ταῦτα ο Βηρωσσὸς ἱστορεῖ περὶ τοῦ Ναβουχοδονόσωρ καὶ ἕτερα πλεῖστα ἐν τρίτῃ τῶν Χαλδαϊκῶν βίβλῳ, μεμφόμενος τοῖς ψευδῶς γράψασιν Ἑλλήνων ἱστορικοῖς ὑπὸ τῆς Ἀσσυρίας Σεμιράμεως κτισθῆναι Βαβυλῶνα καὶ τὰ κατ᾽ αὐτὴν θαυμάσια. Sync. 417, 6 — 418, 10.

---

[1]) quae uncis includuntur, AvG ut non Eusebiana notavit.

[2]) παραγενομένοις et αὐτοῖς (quod ἐκ αὐτόθι corruptum esse putat AvG.), postea ἐν τοῖς — ἀποδεῖξαι om. Sync., (qui κατοικίας habet pro ἀποικίας), supplentur ex Josepho l. c.

[3]) sic interpunctione mutata emendavit Syncelli verba editioni principi Josephi consona προσκαταχαρισάμενος καὶ ἀναγκάσας AvG. idemque Arm. versionem inde natam esse intellexit, quod legerit προσκαθυδρευσάμενος καὶ ἀναγκάσας.

„Hanc autem Khaldaeorum historiam (hanc scriptionem, hoc scriptum) fide dignam habere oportet: atque non hoc (tantum) modo, sed et in Phoenicum regia convenienter verbis Berosi, scriptum est singulatim de rege Babeloniorum, quod Syriam, universam(que) Phoeniciam ille devicit. His adstipulatur (consentit) et Philostrati historia, ubi de Tyri obsidione meminit; et Megasthenes in quarto volumine rerum Indicarum (Indorum), in quo de praedicto Babeloniorum rege ostendere vult, quod fortitudine ac praeclaris factis Heraklem superaverit; adeo ut magnam Libyum (Libaeorum) et Zybaeorum[1]) partem, dicat, (eum) evertisse.

Atque de praedicto Hierosolymorum templo, quod (et) concrematum fuerit a Babeloniorum exercitu irruente (contra congregato), et coeptum rursus aedificari, cum Cyrus Asianorum regnum accepisset, hoc etiam e Berosi commentariis perspicue demonstrabitur. Sic enim in (libro) tertio ait.“

„Nabukodrosorus posteaquam coepisset praedictum murum exstruere, morbo implicitus, e vita excessit (excedebat), cum regnasset annos XLIII. Regno vero dominatus est (dominabatur) ejusdem filius Evilumarudokhus[2]): et hic cum injustus (iniquus) et protervus in rebus regni inveniretur, structis a Neriglasaro genere suo, sororis viro (marito) insidiis mortuus est (moriebatur), quum annos II regnasset. Hujus autem post necem, Neriglasarus, qui ei insidias fecerat, imperium suscepit[3]) annos regnans IV. Dehinc (et) ejusdem filius Labesorakhus puerili aetate regno dominatus est menses IX, quod et mox propter multa pravae indolis specimina per insidias (deceptus) a suis amicis fustibus concisus mortuus est (moriebatur). Eo autem peremto, convenerunt (conveniebant) ejusdem insidiatores, et communiter regnum Nabonedo cuidam Babelonio dederunt (dabant), qui et ipse ex eadem subdola conspiratione (seditione, ad verbum, ex iisdem seditiosis insidiis) fuerat.“

„Sub eo Babelonis moenia circa flumen e cocto latere et bitumine constructa sunt. At, anno regni ejus XVII.[4]) Kyrus ex Perside cum magno profectus exercitu devicit omnia alia regna, (et) in Babelonem

Τὸν Ναβουχοδονόσωρ ὁ Μεγασθένης ἐν τῇ δʹ τῶν Ἰνδικῶν Ἡρακλέους ἀλκιμώτερον ἀποφαίνει, ὃς ἀνδρείᾳ μεγάλῃ Λιβύης τὸ πλεῖστον καὶ Ἰβηρίας κατεστρέψατο· συμφωνεῖ δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἔνθα καὶ περὶ τῆς Τύρου πολιορκίας· καὶ τῶν Φοινίκων παλαιαί τινες[1]) *ἱστορίαι φέρονται περὶ τοῦ Ναβουχοδονόσωρ, ὅτι Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ πᾶσαν τὴν Φοινίκην κατεστρέψατο πολέμοις.* Sync. 419, 5—11.

[*Τὰ δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάντων, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι Κύρου τῆς Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρειληφότος, ἐκ τῶν Βηρωσσοῦ σαφῶς ἐπιδειχθήσεται παρατεθέντων. λέγει γὰρ οὕτω διὰ τῆς τρίτης.*] Joseph. in Apion. 1, 20.

Ναβουκοδρόσορος[2]) *μὲν οὖν μετὰ τὸ ἄρξασθαι τοῦ προειρημένου τείχους, ἐμπεσὼν εἰς ἀῤῥωστίαν, μετήλλαξε τὸν βίον, βεβασιλευκὼς ἔτη μγʹ, τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εὐιλμαρούδουχος*[3]). *Οὗτος προστὰς τῶν πραγμάτων ἀνόμως καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τοῦ τὴν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισάρου ἀνῃρέθη, βασιλεύσας ἔτη βʹ· μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι τοῦτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν ὁ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ Νηριγλίσαρος, ἐβασίλευσεν ἔτη δʹ. Τούτου υἱὸς Λαβασσοαράχος*[4]) *ἐκυρίευσε μὲν τῆς βασιλείας παῖς ὤν, μῆνας ἐννέα· ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ ἐκφαίνειν κακοήθη, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη. Ἀπολομένου δὲ τούτου, συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ, κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβοννίδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος ὄντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυστάσεως.* Euseb. Pr. Ev. 9, 40, 3—6.

Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ[5]) *ποταμὸν τείχη τῆς Βαβυλωνίων πόλεως ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου κατεκοσμήθη. Οὔσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ ἔτει, προεληλυθὼς*[6]) *Κῦρος ἐκ τῆς Περσίδος*

---

1) Sic in textu arm. A. sec. t. gr. legendum putat „Iberorum“ ac vertit „Iberiae“, Z. accuratius „Zybeorum“.

2) N. G. „Evilamarudokhus“ ap. A. E. et A. in versione „Evilumarudokhus“, Z. „Evilmarudochus“.

3) Sic recte ap. A., sed N. G. E. passive „a Nerigl. susceptum est“, ut et Z. vertit, cui obstat Accusativus vocis „imperium“.

4) N. „XV“.

1) *πάλαι, αἵτινες* Sync. AB, corr. AvG.

2) ex *Ναβουχοδονόσορος* corr. AvG ad normam textus Armeniaci.

3) sic AvG pro *Εὐιλμαλούρουχος* Codd.

4) sic AvG pro plerorumque libb. *χαβα.* vel *χαμα.* vel *λαμα.*

5) *τὸν* (quo carere non possumus) addunt Josephi Codd. AvG.

6) sic corr. AvG pro *προσεληλυθὼς* Codicum. per sequens *τὴν λοιπὴν βασιλείαν* significatur Persarum regnum.

impetum fecit. Nuntiatum est Nabodeno[1]) de ejus invasione, (et) obviam venit (veniebat) cum exercitu bellum facturus; clade (tamen) in proelio accepto (cladi traditus), in fugam se conjecit (conjiciebat), et cum paucis in Borsipenorum urbe (eam) intrans se munivit (muniebat)."

„Kyrus (autem) Babelone capta, jussit (jubebat) exteriorem murum urbis funditus dirui; eo quod firma, expugnatuque difficilis urbs videbatur. Et ipse iter faciebat (et) contendebat Borsipum, Nabodenum[2]) obsessurus. Nabodenus autem cum non posset ferre obsidionem, sese ipsi antea dedidit (dedebat), Kyrus humanitatem (liberalitatem) praestans dedit ei Karmaniorum regionem domicilium; e Babelone abducens eo illum misit. Nabodus[3]) reliqua tempora in illa regione traducens de vita migravit (migrabat)."

„Haec omnia consentientem nostris libris veritatem referunt, quod (nimirum) Nabukhodonosorus anno regni sui decimo octavo templum nostrum diruit, et permansit (permanebat, stabat, erat) solo aequatum usque ad quinquaginta annos. Kyri autem regni anno secundo jacta sunt (jaciebantur) fundamenta templi, et sexto anno regni Darehi (Darii) absolutum est (absolvebatur)."

„His (iisdem) adjiciam etiam Phoenikum scriptores; non enim rejiciendi (invalidi) sunt ad demonstrandam magnam (multam) confirmationem. Est autem hujusmodi temporum calculus. Sub Ethobalo sacerdote Nabukhodonosorus Tyrum obsedit annos XIII. Post hunc regnavit Balla annos X. Post hunc Judices constituti sunt, judicaruntque: Ednibalus Basekhi (sc. filius) menses II, et Khelbes Abdaei menses X, Abalus summus sacerdos menses III, Sipunosthus[4]) et Gerastartas. Abdelima[5]), dum judicis fungebatur munere (in judicio, judicii munere erat), regnavit annos VI. Balatorus filius ejusdem regnavit unum annum. Quo mortuo miserunt (atque) Merbalum[6]) e Babelone vocarunt, regnavitque annos quatuor[7]). Eo etiam de-

[1]) Sic in codd. contra textus gr. „Nabonedo", quem A. et Z. in versionibus sequuntur.

[2]) ut supra.

[3]) Sic legunt codices pro „Nabonedus", A. „Nabonnedus", Z. „Nabonedus".

[4]) Z. falso sec. recent. pronunciationem „Sibunosthus", A. „Sipunostus". Item Z. antea „Etnibalus".

[5]) s. „Abdelimae" (Abdelimi) sc. filius; nam facile potuit omitti littera finalis *h* s. *j*, quia non profertur. A. „Abdelima", Z. „Abdelimi filius".

[6]) In textu arm. legitur hic Accusativus gr. „Merbalon".

[7]) In ap. A. legitur „tres", sed N. G. E. A. Z. exhibent „quatuor".

μετα δυνάμεως πολλῆς, καταστρεψάμενος τὴν λοιπὴν βασιλείαν ἅπασαν, ὥρμησεν ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννιδος τὴν ἔφοδον αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παραταξάμενος, ἡσσηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ φυγὼν ὀλιγοστὸς, συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππηνῶν πόλιν.

Κῦρος δὲ Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς πόλεως τείχη κατασκάψαι διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πραγματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ανέζευξεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννιδον. Τοῦ δὲ Ναβοννίδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν, ἀλλ' ἐγχειρίσαντος αὑτὸν πρότερον, χρησάμενος Κῦρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμανίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννιδος μὲν οὖν, τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ, κατέστρεψε τὸν βίον. Euseb. Praep. Ev. 9, 40, 7—10.

Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γὰρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβουχοδονόσορος ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει τὸν παρ' ἡμῖν ναὸν ἠρήμωσε, καὶ ἦν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη πεντήκοντα, δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει, τῶν θεμελίων ὑποβληθέντων, δευτέρῳ[1]) *πάλιν τῆς Δαρείου βασιλείας ἐτελέσθη.* Euseb. Praep. Ev. 9, 40, 11.

[ἔστι δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ καταρίθμησις. ἐπὶ Εἰθωβάλου τοῦ βασιλέως ἐπολιόρκησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπὶ ἔτη τρισκαίδεκα. μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσε Βαὰλ ἔτη δέκα. μετὰ τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνίβαλος Βασλάχου μῆνας δύο, Χέλβης Ἀβδαίου μῆνας δέκα, Ἄββαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μύτγονος καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀβδηλέμου δικασταὶ ἔτη ἕξ, ὧν μεταξὺ ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἐνιαυτὸν ἕνα.

τούτου τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβαλον ἐκ τῆς Βαβυλῶνος καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη

[1]) *δευτέρῳ* em. AvG pro *δεκάτῳ* Eusebi Codd. e Josephi Codd.

functo vocarunt fratrem ejusdem Irolmum[1]; qui annos regnavit xx. Sub eo Kyrus Persis imperavit (s. apud Persas praevaluit, Persarum princeps fuit, factus est)."

„Quum vero ita se res habeat (ita sit), omne ergo tempus est annorum (fiunt anni) LIV et tres menses, secundum eorum supputationem. Septimo siquidem anno regni Nabukhodonosori coepit (sc. idem) obsidere Tyrum: quarto autem anno Iromi[2]) Kyrus Persa imperium accepit. Et ita nostris libris consentanea de templo, tum Khaldaeorum, tum Tyriorum volumina proferunt (loquuntur)." Haec in hunc modum de istis Josepus.

Sed tamen posthac rursus Abidenus Khaldaeorum regni rationem Polyhistori similiter juxta positam comprehendit (in usum suum convertit). Verum Assyriorum reges seorsum ex ordine sic enumerat.

τέσσαρα· τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Εἴρωμον, ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη εἴκοσιν. ἐπὶ τούτου Κῦρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν.

οὐκοῦν ὁ σύμπας χρόνος ἔτη πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐτοῖς. ἑβδόμῳ μὲν γὰρ ἔτει τῆς Ναβουχοδονοσόρου βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαιδεκάτῳ δ' ἔτει τῆς Εἰρώμου Κῦρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος παρέλαβεν. καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμετέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων .....] Joseph. in Apion. 1, 21 (pg. 197, 29 sqq. Bkk.).

(ASSYRIORUM.)

Abideni de Regno Assyriorum.

„Hoc pacto Khaldaei suae regionis reges ab Aloro usque ad Alexandrum recensent; de Nino et Schamirama (Semiramide) nulla ipsis cura est." Haec cum dixisset, statim historiae exordium facit. „Fuit (Erat), inquit, Ninus, Arbeli (filius); (qui) Khaali[3]); (qui) Arbeli; (qui) Anebi; (qui Babii (s. Babi);) (qui) Beli regis Assyriorum."

Deinde singulos a Nino et Semiramide recenset, usque ad Sardanapallum, qui fuit omnium postremus: a quo usque ad primam Olompiadem efficiuntur anni LXVII. Abidenus (itaque) de regno Assyriorum singillatim ita scripsit. (At) non hic solum, sed etiam Kastor in primo Chronicorum brevi volumine (Epitome), ad hujus exempli formam usque ad singulas syllabas de Assyriorum regno enarrat.

Ex Castoris Brevi Volumine, de Regno Assyriorum.

„Belus, inquit, rex erat Assyriorum: et sub eo Kiklopes Aramazdo (Jovi) adversus Titanos pugnanti, fulgura fulminaque ignea auxilio in praelio attulerunt (afferebant). Eo autem tempore Titanorum reges cognoscebantur; e quibus unus erat Ogigus rex." Paucis vero verbis adjectis dicit: „Gigantes in deos irruerunt

---

1) A. „Hiromum", Z. „Iromum".

2) Sic h. l. textus arm., A. ut supra „Hiromi".

3) Ἀραβῆλος Sync. p. 286, 3 et (quod praeferendum esse videtur) Χάλαος p. 292, 16, omisso Arbelo altero et ordine inverso. AvG.

et perempti sunt, auxilium diis ferentibus Herakle et Dionoso[1]), qui e Titanis erant.“

„Belus, de quo antea diximus, vitam finivit, qui etiam deus habitus est. Post quem Ninus imperavit Assyriis annos LII. Hic uxorem duxit Schamiramam (Semiramidem). Post quem Schamiram̃ (Semiramis) Assyriis imperavit, annos XLII. Deinde vero Zames, qui et Ninuas.“ Et tum singulos Assyriorum reges, qui post eos erant, in ordinem redigens[2]), usque ad Sardanapallum usque recenset, cunctos nominatim commemorando: quorum etiam nos utique nomina, regnorumque tempora paulo post adponemus.

Siquidem et ille in Canonibus[3]) suis hujusmodi verbis de iis scribit.

„Primo Assyriorum reges digessimus, initium à Belo facientes: quum vero ipsius regni annos certo non tradiderint, nomen (solummodo) commemoravimus: sed tamen chronographiae principium a Nino fecimus, et in alterum Ninum, qui regnum a Sardanapallo accepit, desivimus:

ut hoc pacto perspicuum fiat tam universum tempus, quam unius cujusque seorsim e regnantibus: hoc itaque modo reperitur tempus annorum M ducentorum et octoginta[4]).“ Haec Kastor. Porro eadem, qui et bibliothecas collegit (colligebat) Diodorus Siculus (Sikelus), iisdem verbis refert (eodem modo et hic eadem verba scribit).

Ετεροί φασι μετὰ Σαρδανάπαλλον κρατῆσαι καὶ τῆς Ἀσσυρίων ἀρχῆς Νίνον, ὥς που καὶ Κάστωρ ἐν τῷ κανόνι αὐτοῦ φησιν ὧδε. Πρώτους μὲν οὖν τοὺς Ἀσσυρίων βασιλεῖς κατατετάχαμεν[1]), *τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Βήλου πεποιημένοι*[2]), *τῷ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔτη μὴ παραδεδόσθαι σαφῶς τοῦ μὲν ὀνόματος μνημονεύομεν, τὴν δὲ ἀρχὴν τῆς χρονογραφίας ἀπὸ Νίνου πεποιήμεθα, καὶ καταλήγομεν ἐπὶ Νίνον τὸν διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν παρὰ Σαρδανἀπάλλου.* Sync. 387, 5—13.

E Diodori voluminibus, de Assyriorum Regno.

„Primum (quidem) in Asianorum terra ex ipsa regione (indigenae) exstiterunt reges; quorum nec praeclarum aliquod factum (fortitudo), nec nomen memoratur. Primus historia ac memoria dignus Ninus rex Assyriorum inventus est (inveniebatur), qui quam magna et praeclara facinora perpetravit: de quo minute ac singillatim scribere curavimus.“ Ac tum post alia verba ait, quod „filium procreavit e Schamirama (Semiramide) Ninuam. Quum vero mortuus esset, uxorem dominam reliquit. Ninum in regia Schamiram (Semiramis) sepelivit.“ Ac rursus paucis verbis adjectis dicit de Schamirama (Semiramide): „Haec omnibus Asianis (universae Asiae), exceptis Indis, imperavit; atque eo, ut antea

Τὸ παλαιὸν τοίνυν κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπῆρχον ἐγχώριοι βασιλεῖς, ὧν οὔτε πρᾶξεις ἐπίσημοι, οὔτε ὀνόματα μνημονεύεται. Πρῶτος δὲ τῶν ἱστορίᾳ καὶ μνήμῃ παραδιδομένων Νίνος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων μεγάλας πράξεις ἀπετέλεσεν. Καὶ μεθ' ἕτερα· Μετὰ δὲ ταῦτα γεννήσας[3]) *ἐκ Σεμιράμιδος υἱὸν Νινύαν ἐτελεύτησε, τὴν γυναῖκα ἀπολιπὼν βασίλισσαν. τὸν δὲ Νίνον ἡ Σεμίραμις ἔθαψεν ἐν τοῖς βασιλείοις. καὶ ἐπάγει· Αὕτη μὲν οὖν βασιλεύσασα τῆς Ἀσίας ἁπάσης πλὴν Ἰνδῶν ἐτελεύτησε τὸν προειρημένον τρόπον, βιώσασα μὲν ἔτη ξβ', βασιλεύσασα δὲ δύο πρὸς τοῖς μ' . . . . .* Sync. 313, 6—14.

---

1) Sic in codd.

2) His verbis terminatur apographum Aucheri, quod P. Paulus continuavit usque ad p. 59.

3) N. et ap. A. „in canonibus, quos redegit“.

4) Respicit hunc locum Sync. p. 318, 4. AvG.

---

1) *κατατετάχαμεν* AvG pro Codd. *κατετάχαμεν.*

2) sic em. AvG *πεποιημένους τῷ δὲ τῆς* Codicum.

3) *Μετὰ δὲ ταῦτα. Γεννήσας* Armenium legisse monet AvG.

diximus, modo obiit, annos cum vixisset LXII regnassetque annos II supra quadraginta."
Et singulatim recenset, quod „Post ejus obitum Ninuas Nini et Schamiramae (Semiramidis) filius imperium suscepit, ac in pace obtinuit (obtinebat); nec matris unquam animi ad bella laboresque proclivis aemulator fuit."

Atque iterum post alia verba subdit. „Similiter eidem, inquit, et alii (s. reliqui) reges a patre filius imperium accipiebant, regnaveruntque a progenie in progeniem usque ad Sardanapallum. Sub eo enim regnum Assyriorum ad Medos translatum est, quum plus quam mille trecentos annos perdurasset: prout Ktesies Knidius in secundo libro (volumine) dicit.

Nomina verò regum qui regnarunt, (et) multitudinem annorum describere non curant; eo quod nihil memoria dignum ab iis actum est; non nisi suppetiae, quae Trojanis ab Assyriis missae sunt, dignae fuerunt commemoratione, quarum Memnon Tithoni (filius) dux erat." „Tautano in Asianorum terra regnante, qui vicesimus sextus a Nino[1]) Schamiramae (Semiramidis) (viro) erat, Graecos dicunt cum Agamemnone[2]) exercitum movisse in Trojanorum terram, praelium facturos: quum Asianorum imperium plus quam mille annis Assyrii jam tenuissent (tenerent).

Priamus (autem) rex Trojanorum mole belli (bellis) gravatus ac pressus, Assyriorum regi sese subjiciebat (manus dabat) (et) legabat (viros), qui supplicarent, ut ipsi auxilium et opem mitteret. Atque hic decem millia militum ex Aethiopum terra, ac totidem Nusianos cum ducentis curribus ei dedit (dabat); ducemque misit (mittebat) Memnonem Tithoni (filium)." Post haec autem iterum adjungens dicit: „De Memnone talia quaedam praeclara gesta in regiis voluminibus enarrata fuisse Barbari tradunt."

„Sardanapallus tricesimus quintus erat a Nino, qui comparavit, obtinuit(que) principatum, (et) postremus exstitit Assyriorum rex; omnesque, qui ante eum erant, mollitie atque ignavia superavit." Et paulo post ait: „Adeo impudens erat, ut non ipse solus foeditate vitam (suam) corrumperet, sed universum quoque Assyriorum principatum everteret, quod diutius quam (omnia) quae memorantur, firmiter stabilitum erat[3]),

1) Z. „a Ninia sc. Semiramidis filio", sed Ninyas ubique scribitur „Ninuas" ab Eus., et „Ninia" est forma Gen. etc. a „Ninos", ut supra p. 55, 37.

2) In codd. legitur „cum Memnone", A. et Z. „cum Agamemnone" sec. text. gr.

3) A. minus recte „jam inde a longissimo tempore firmiter stabilitum, ut (supra) memoravimus".

Καὶ μεθ' ἕτερα· Παραπλησίως δὲ καὶ οἱ λοιποὶ βασιλεῖς παῖς παρὰ πατρὸς διαδεχόμενοι τὴν ἀρχὴν ἐβασίλευσαν ἐπὶ γενεὰς λε'[1]) μέχρι Σαρδαναπάλλου. ἐπὶ τούτου γὰρ ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονία μετέπεσεν εἰς Μήδους ἔτη διαμείνασα πλείω τῶν ,α' καὶ τ', καθάπερ φησὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν τῇ β' βίβλῳ.

Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν βασιλέων καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν οὐ κατεπείγει γράφειν, διὰ τὸ μηδὲν ὑπ' αὐτῶν πεπρᾶχθαι μνήμης ἄξιον. μόνη γὰρ τέτευχεν ἀναγραφῆς ἡ πεμφθεῖσα συμμαχία τοῖς Τρωσὶν ὑπὸ Ἀσσυρίων, ἧς ἐστρατήγει Μέμνων ὁ Τιθωνοῦ. Ταυτάνου γὰρ βασιλεύοντος τῆς Ἀσίας, ὃς ἦν κς' ἀπὸ Νινύου[2]) τοῦ Σεμιράμιδος, φασὶ τοὺς μετ' Ἀγαμέμνονος Ἕλληνας ἐπὶ Τροίαν στρατεῦσαι, τὴν ἡγεμονίαν ἐχόντων τῆς Ἀσίας Ἀσσυρίων πλείω ἐτῶν[3]) χιλίων. Sync. 313, 14 — 314, 6.

Σαρδανάπαλλος δὲ τριακοστὸς μὲν καὶ πέμπτος ἀπὸ Νίνου τοῦ συστησαμένου τὴν ἡγεμονίαν, ἔσχατος δὲ γενόμενος βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ὑπερῆρεν ἅπαντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ τρυφῇ καὶ ῥαθυμίᾳ. Καὶ μετ' ὀλίγα. Καὶ τοιοῦτος ὢν τὸν τρόπον οὐ μόνον αὐτὸς αἰσχρῶς κατέστρεψε τὸν βίον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀσσυρίων ἡγεμονίαν ἄρδην ἀνέστρεψε πολυχρονιωτάτην γενομένην τῶν μνημονευομένων. Ἀρβάκης γάρ τις, Μῆδος μὲν τὸ γένος,

1) λε' Scaliger pro με' Codicum.

2) Sic Diod. 2, 22. Νίνου Sync.

3) ἐτῶν AvG pro τῶν Codicum.

Varbakes[4]) quidam genere Medus, virtute insignis, animique vigore praeclarus (optimus), dux erat Medorum; unus ex iis, qui quotannis in urbem Ninum ibant. In praefectura militiae et conversatione (sermone) amicus factus (redditus) est magistro militiae Babeloniorum, et ab eo rogatus principatum Assyriorum destruxit (destruebat)." Haec Diodorus in secundo bibliothecae volumine[5]).

Pariter (ad, secundum eadem) de Assyriorum imperio meminit etiam Kephalion, atque ita dicit:

Kephalionis[1]) *historiographi de regno Assyriorum.*

„Incipio scribere a quibus et alii commemorarunt; atque primum Elanikus[2]) Lesbius, Ktesiesque Knidius, deinde Herodotus Alkarnasseus[3]). Primum Asiae imperarunt Assyrii, ex quibus erat Ninus Belius (Beli filius). Sub ejus regno res multa magnaque facinora gerebantur." Postea his adjiciens profert etiam ortum Schamiramae (Semiramidis), atque (narrat) de Zaraveschto (Zoroastro) Mago, de Bactrorum regis[4]) bello et clade a Schamirama (Semiramide) (accepta); necnon annos regni Nini LII annos (fuisse), atque de obitu ejus. Post quem cum regnasset Schamiram (Semiramis), murum Babelonis eduxit ad illam formam, qua a multis dictum est, Ktesia[5]) (nimirum), et Zenone, Erodotoque (Herodotoque), nec non aliis eorum posteris (qui post eos). Deinde etiam expeditionem Schamiramae (Semiramidis) adversus Indorum terram, ejusque cladem et fugam enarrat; atque etiam quomodo ipsa filios suos interfecerit, ipsaque a Nino[6]) filio suo occisa fuerit, cum regnasset annos XLII. Post quam Ninuas imperium accepit (accipiebat), de quo dicit Kephalion, quod nihil memoratu

[4]) A. sec. text. gr. „Arbaces".

[5]) ad verbum „in secundo voluminum thecae historicae". N. ex errore duabus litteris omissis exhibet „in secundo voluminum sagittarum thecae i. e. pharetrae".

[1]) N. „Kiphalionis".

[2]) Codd. „Elanicus", A. „Ellanicus", Z. „Hellanicus".

[3]) N. et ap. P. „Alkarrnensis s. Alkarrneus", G. E. „Alik.", A. „Alicarnasseus", Z. „halicarnasseus".

[4]) Sic vertendum secundum codd., at A. levi unius litterae *ê* in *i* mutatione legit „mogi" pro „mogê (Gen. pro Narrativo quem dicunt casu), ac vertit „de Zoroastri magi Bactrianorum regis certamine", Z. „de Zaravaste mago Bactrianorum rege, et de bello". Sed ita si vertas, corrigendum erit „arkaji" in „arkhajê", et addendum „et" arm. „jev". Aucheri conjectura videtur praeferenda.

[5]) N. „Stesiâ".

[6]) Sic codd., sed A. „a Ninya", Z. „a Ninia". His verbis desinit apographum P. Pauli.

ἀνδρείᾳ δὲ καὶ ψυχῆς λαμπρότητι διαφέρων, ἐστρατήγει Μήδων τῶν κατ' ἐνιαυτὸν ἐκπεμπομένων εἰς την Νίνον. κατὰ δὲ τὴν στρατηγίαν γενόμενος συνήθης τῷ στρατηγῷ τῶν Βαβυλωνίων ὑπ' ἐκείνου παρεκλήθη καταλῦσαι την τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονίαν. ταῦτα ὁ Διόδωρος περὶ τῆς Σαρδαναπάλλου καταστροφῆς, καὶ ὅτι λε' ἀπὸ Νίνου γέγονε βασιλεὺς Ἀσσυρίων . . . Sync. 312, 13 — 313, 4.

Ὅτι δὲ ἀσυμφώνως οἱ τῶν Ἑλλήνων ἱστορικοὶ γεγράφασι περὶ τῶν χρόνων καὶ τῶν βασιλέων τούτων παρέστω Κεφαλίων ἐπίσημος εἷς, οὐχ ὁ τυχὼν, οὕτω φάσκων. Ἄρχομαι γράφειν ἀφ' ὧν ἄλλοι τε ἐμνημόνευσαν καὶ τὰ πρῶτα Ἑλλάνικός τε ὁ Λέσβιος, καὶ Κτησίης ὁ Κνίδιος, ἔπειτα Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασεύς. τὸ παλαιὸν τῆς Ἀσίας ἐβασίλευσαν Ἀσσύριοι, τῶν δὲ ὁ Βήλου Νίνος . . . . . εἶτ' ἐπάγει γένεσιν Σεμιράμεως, καὶ Ζωροάστρου μάγου . . . . , ἔτη τε νβ' τῆς Νίνου βασιλείας . . . . Μεθ' ὃν Βαβυλῶνα φησὶν ὃν[1]) *Σεμίραμις ἐτείχισε τρόπον, ὅς*[2]) *πολλοῖσι λέλεκται, Κτησίᾳ, Δίνωνι*[3])*, Ἡροδότῳ, καὶ τοῖς μετ' αὐτοὺς, στρατείην τε αὐτῆς κατὰ τῶν Ἰνδῶν, καὶ ἧτταν καὶ ὅτι τους ἰδίους ἀνεῖλεν υἱοὺς καὶ ὑπὸ Νινύου*[4]) *τῶν παίδων ἑνὸς ἀνῃρέθη τοῦ διαδεξαμένου τὴν ἀρχην . . . .*

[1]) ὃν corr. AvG pro ᾗ Codicum.

[2]) sic AvG pro ὥς Codicum.

[3]) sic C. Müllerus pro *Ζήνωνι* Codicum.

[4]) sic AvG pro *Νίνου* Codicum.

dignum fecerit. Ac deinde singulatim recenset caeteros (sc. reges) quoque, quod nempe filius a patre imperium accipiens, ad numerum mille annorum dominati sint; nemo autem ex iis minus quam annos viginti (imperium) tenuit. Siquidem mores eorum a bellis ac laboribus (s. periculis) abhorrentes, atque effeminati, in firma custodia (cautione) eos servabant: namque intus consedebant, et nulla iis (s. eorum) erat occupatio (nullum opus), et nemo eos videbat, nisi concubinae[1]), ac viri effeminati. At, si quis hos reges cognoscere (regum peritus fieri) velit, Ktesies minute nominatim (nomine) eos viginti tres, ni fallor (mihi videtur), reges dinumerat. Quod vero mihi gaudium vel laetitiam afferat, nomina barbare sonantia (barbarorum vocum s. barbarorum sonorum aut idiomatum), sine ulla virtute ac fortitudine proferre, tyrannorum (inquam) ignavorum, mollium, agrestiumque?"

Et rursum iisdem addens ait, quod „dum sexcenti et quadraginta circiter anni effluxerant (erant), Belimus Assyriis imperavit: atque (mox) pervenit (perveniebat) Perseus Danais (filius) in regionem eorum, naves centum adducens: in fugam autem revertit (revertebat) Perseus a Dioniso (sc. Baccho) filio Semeles." Deinde transgressus ad Dionisi superationem (cladem) Persei (sc. cladis) similem (juxta Perseum)[2]), iisdem adjiciens dicit: „In postrema (hac) stirpe sub Panini Assyriorum regno, Argonautarum classis navalis navigavit in Phasin[3]) fluvium, atque ad Mentem[4]) Kolkhidem. Herakles autem a navi aberravit (aberrabat) ob cupidinem desideriumque Hylae, et, quomodo dicunt, versus Gamir[5]) (i. e. Cappadociam) oberrans (oberravit) petiit." Et rursum dicit: „Si quis dinumeret (numerat) a Schamirama (Semiramide) ad Mitraeum usque regem, M annos transiisse inveniet (invenit)[6])."

Media[7]) autem Kolkhica quaedam mulier vates ab Ekio[8]) rege abiit, cujus filius Medus erat, unde

Καὶ μεθίεται[1]) καὶ τῶν λοιπῶν· εἰς ,α' ἐτῶν ἀριθμὸν ἦρχον, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενος τὴν ἀρχὴν καὶ ἔχων ἧττον αὐτῶν οὐδὲ εἷς ἐτελεύτησεν ἐτῶν κ'· τὸ γὰρ ἀπόλεμόν τε καὶ ἀφιλοκίνδυνον καὶ γυναικῶδες αὐτοῖς ἦν ἀσφαλές· ἔνδον γὰρ ἔμενον οὐδέ τι αὐτοῖς ἔνεργον[2]) ἐπρήσσετο, οὐδὲ ἑώρα τις αὐτοὺς πλὴν αἵ τε παλλακίδες καὶ τῶν ἀνδρῶν οἱ γυναικώδεις. Τοὺς δὲ βασιλεῖς τούςδε, εἴ τις εἰδῆσαι βούλεται, Κτησίης ἐστὶν ὁ λέγων ονόματα αὐτων κ', οἶμαι, καὶ γ'. Ἐμοὶ δὲ ἡ γραφὴ τί τερπνὸν ἢ τί χαρίεν ἤμελλεν ἕξειν, ὀνομακλήδην ἄνευ πράξεων βαρβάρων[3]) φωνέοντι τυράννους δειλοὺς καὶ μαλακούς, βορβόρῳ ἴσους[4]);

πρὸς οἷς ἐπάγει [τα περὶ τῶν ἐτῶν αὐτῶν]· ἐτέων δὲ ὄντων [ἀπο Νίνου][5]) τεσσαράκοντά που καὶ χ' Βέλιμος ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων· καὶ ἀφικνεῖται Περσεὺς ὁ Δανάης εἰς την χώραν αὐτοῦ, ναῦς ἄγων ρ'· ἔφευγε δὲ Περσεὺς Διόνυσον τον Σεμέλης υἱέα. Καὶ μετέπειτα . . . . ὑστέρῃ δὲ γενεῇ, ᾗ[6]) κατὰ Παννύαν ἄρχοντα ὁ τῶν Ἀργοναυτῶν στόλος ἔπλευσεν ἐπί τε Φᾶσιν καὶ Μηδέην την Κολχίδα, καὶ Ἡρακλέα πλανηθέντα ἀπὸ τῆς νεὼς διὰ τὸν ἔρωτα τὸν Ὕλα λέγουσι περὶ τους Καππαδόκας ἀληθῆναι. Καὶ αὖθις· ,α' δὲ ἐτῶν ἀπο Σεμιράμεως, εἰς Μιτραῖον βασιλέα ἂν ἀριθμοῖτο, περιτελλομένων[7]) Μήδεια Κολχὶς ἀνεχώρησεν Αἰγέως, ἧς υἱὸς Μῆδος, ἐξ οὗ Μῆδοι καὶ ἡ χώρα ἐκλήθη Μήδεια. Εἶτά φησι· Μιτραίου δὲ τὴν ἀρχὴν διαδέχεται Ταύτανος, ζῶν καὶ αὐτος κατὰ ἔθη τὰ Ἀσσυρίων καὶ νόμους· καὶ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐγένετο οὐδὲ ἐπὶ τούτου καινὸν ἔργον, Ἀγαμέμνων δὲ καὶ Μενέλαος[8]) οἱ Μυκηναῖοι ἐστρατεύσαντο σὺν Ἀργείοισι καὶ τοῖσι ἄλλοισιν Ἀχαιοῖς εἰς Ἴλιον πόλιν τῆς Πριάμου τοῦ Φρυγὸς στρατηγίης. Sync. 315, 6—317, 7.

---

[1]) N. unâ ex errore omissâ litterâ exhibet „patres".

[2]) Sic in textu arm. Sed legendum videtur „Dionisê s. Dioniseâh" pro „Dionisi", ac vertendum „transgressus ultra Persei cladem a Dioniso (acceptam)", quem sensum A., qui in adnotatione ad h. l. verba codd. ad amussim transtulit, et Z. reddiderunt. A. „Postquam vero memorasset Perseum a Dionyso victum". Z. paullo liberius „Deinde omisso Perseo Bacchique triumpho".

[3]) Textus arm. retinet gr. formam Accus.

[4]) N. per scribae errorem „Sentem", A. „Mendeam", Z. „Medeam".

[5]) A. „Gimmeros versus", Z. „Cappadociam versus".

[6]) Z. aliquanto liberius „si quis mille annos a Semiramide ad Mithraeum numeret, eum rationes constare deprehensurum".

[7]) Z. „Medea" ut alibi semper.

[8]) N. „ab Enio s. Aenio", A. „ab Aegeo", Z. „ab Aegea".

[1]) sic AvG corr. pro *καὶ μεθέται* Codicis B.

[2]) sic AvG pro vulg. *ὧν ἔργον* vel *ἦν ἔργον.*

[3]) sic AvG pro *βαρβάρῳ* vel *βαρβάρους.*

[4]) sic C. Müllerus pro *βαρβάρους οὓς* Codicum.

[5]) uncis inclusit Aucher.

[6]) add. et interpunctionem mutavit AvG.

[7]) sic AvG pro *ἀριθμοὶ τὸ περιτελλόμενον* Codicum iterum interpunctione mutata. Adnotat idem numerum Mannorum corruptum esse.

[8]) *Μενέλεως* scripsisse Cephalionem e textu Armeniaco efficit AvG.

Medi, scilicet Mari[1]); regioque Media appellata est, quae est Marastan. Jam vero cruciatus (s. crucians)[2]), inquit, excipiebat Mitraei imperium Teutamus; vivebat et ipse secundum mores ac leges Assyriorum, atque per eum ne ullum quidem novum facinus fiebat.

„Agamemnon et Menelaeus (s. Menelêus) Mikenaei expeditionem faciebant cum Argivis adversus Ilion urbem sub (in) praefectura militum Priami Phrygii.

Exercitus Ionum (Graecorum) ait (scribens ad Teutamum) venerunt adversum me in terram tuam: et bello congressi sumus (cum iis), modo vicimus (vincimus), modo victi sumus (vincimur). Jam vero nunc ecce filius quoque meus Ektor mortuus est, et ex aliorum (s. aliis) liberis multi, fortesque. Mittas (mitte) ergo nobis copias qui veniant in auxilium, et ducem aliquem fortem.“ Postea singillatim refert, quomodo Teutamus auxilii suppetias ei miserit (mittit, mittat), ducemque exercitus Memnonem Tithoni filium; quem Thetalii insidiis factis occiderunt. Deinde singulatim dicit. „Millesimo decimo tertio anno rex Assyriorum fit Sardanapallus.“ Postea vero ejusdem casum describit (designat). „Postque mortem (inquit) Sardanapalli, Warbakes Medus, imperio Assyriorum everso, ad Medos imperium transtulit.“ Omnia haec Kephalion.

Verum qui in voluminibus occurrunt (stant, sunt) reges Assyriorum, juxta probatissima (certa, vera) volumina, hi sunt:

Assyriorum Reges.

I.	Ninus, quem primum omnibus Asianis, exceptis Indis, imperasse dicunt, annis LII. Sub quo reperitur, fuisse Abrahamum Ebraeorum nationis patriarcham.		
II.	Schamiram (Semiramis).	annis	XLII.
III.	Zames, qui Ninuas.	ann.	XXXVIII.
IV.	Arius.	ann.	XXX.
V.	Aralius, qui Amyrus.	ann.	XL.
VI.	Xerxes, qui et Balaeus.	ann.	XXX.
VII.	Amramithes.	ann.	XXXVIII.
VIII.	Belokhus.	ann.	XXXV.
IX.	Balaeas.	ann.	XII[3]).
X.	Aladas.	ann.	XXXII.

---

[1]) Sic enim ubique ab Armeniis vocantur Medi, et Media dicitur „Marastan“.

[2]) Sic vertenda est lectio textus arm., quae corrupta videtur, quare A. et Z. textum gr. secuti vertunt, A. „per successionem excipit imp.“, Z. „Mithraei imperium excipiebat successor“.

[3]) LII pro XII corrigendum esse vidit A.

XI. Mamithus. ann. XXX.
XII. Makhkhalaeus. ann. XXX.
XIII. Spherus. ann. XXII[1]).
XIV. Mamilus. ann. XXX.
XV. Sparêthus. ann. XL.
XVI. Askatades[2]). ann. XL.
Sub hoc fuit Moses Judaeorum legislator.
XVII. Amintas. ann. XLV.
XVIII. Bêlokhus. ann. XLV.
(*lege* XXV.)[3])
Hujus filia Tratres, quae Akhurardistsmin[4]) appellata est, regnavit annos XVII. Dionêsius et Perseus his temporibus erant.
XIX. Balatores. ann. XXX.
XX. Lamprides. ann. XXXII.
XXI. Sosmares. ann. VIII.
XXII. Lampares. ann. XXX.
XXIII. Pannias[5]). ann. XLII.
Sub hoc Argivorum[6]) classis navium et Herakles cognoscebantur (cognoscebatur).
XXIV. Sosarmus. ann. XIX.
XXV. Mithraeus. ann. XXVII.
XXVI. Teutamus. ann. XXXII.
Sub quo Ilion captum est.

Ἀσσυρίων κζʹ ἐβασίλευσε Τεύταμος, ὁ καὶ Ταντάνης παρά τισι λεγόμενος, ἔτη λβʹ. ἐπὶ τούτου Ἴλιον Εὐσέβιός φησιν ἁλῶναι. Sync. 285, 19.

XXVII. Teutaeus. ann. XL.
XXVIII. Thineus[7]). ann. XXX.
XXIX Derusus (Dercylus)[8]). ann. XL.
XXX. Eupalmes[9]). ann. XXXVIII.
Sub hoc exstitit[10]) Ebraeorum rex insignis; cujus filius Solomon templum Jerusalemi aedificavit.
XXXI. Laosthenes. ann. XLV.
XXXII. Peritiades. ann. XXX.
XXXIII. Ophrataeus. ann. XXI.
XXXIV Ophatanes[11]). ann. L.

1) N. „xx“.
2) N. G. „Askatages“ ex errore scribae.
3) sc. e conjectura A. sec. Canonem.
4) A. Canonem respiciens (cf. II p. 34) ultimam nominis syllabam „sm n“ separat, ac vertit „quae Achurardista appellata est, cum ipso“. Sed hoc si accipias, pro „smin“ scribendum erit „end smin“. Adstipulatur ei Z., nomen tamen barbarum „Achurardistsmin“ retinet.
5) Z. „Panyas“.
6) Sic textus arm., sed A. et Z. exhibent „Argonautarum“.
7) A. et Z „Thinaeus“.
8) Loco nominis „Derusus“ A. in parenthesi apponit, Z. in textum recipit „Dercylus“ Canonem sequentes. cf. II p. 58.
9) Z. „Eupalmeus“.
10) N. hic inserit „Davith“. Sic scribitur hoc nomen apud Armenios.
11) Z. „Ophratanes“.

XXXV.	Akrazanes.	ann.	XLII.
XXXVI.	Sardanapalles[1]).	ann.	XX.

Sub hoc Lakoriges[2]) (Lycurgus) Lakedmoniis leges ferebat. Usque ad hos reges Assyriorum regnaverunt, apud Athenienses regnante Thespio Ariphronis filio.

Simul universae Assyriórum dynastiae juxta certos scriptores anni MCCXL (sc. fuerunt), juxta alios autem anni MCCC. Thonnus Konkolerus, qui graece (ionice) Sardanapalles[3]) vocatur, a Warbake et Belesio devictus, seipsum igni tradidit: a quo ad primam olompiadem (sunt) anni XL.

Sardanapalli[4]) et Assyriorum imperium Warbakes tollens, Belesim[5]) principem constituit Babeloniorum; ipseque Assyriorum imperium ad Medos transtulit: quod tantum temporis extensum est.

MEDORUM.

Medorum Reges.

I.	Warbakes[6]).	ann.	XXVIII.
II.	Maudakes.	ann.	XX.
III.	Sôsarmus.	ann.	XXX.
IV.	Artikas[7]).	ann.	XXX.
V.	Deioes[8]).	ann.	LIV.
VI.	Phraortes.	ann.	XXIV.
VII.	Kiaxares[9]).	ann.	XXXII.
VIII.	Ashdahak[10]).	ann.	XXXVIII.

Sub hoc Kyrus Persis imperavit; Ashdahakum dejiciens, Medorum imperium sustulit (tollebât), quod (hucusque) duraverat annis CCXCVIII. Alii vero alios reges Medorum litteris mandant[11]).

LIDORUM.

Lidorum reges.

I.	Ardius Aliatae[12]) (filius).	ann.	XXXVI.
II.	Aliates.	ann.	XIV.

[1]) Z. „Sardanapallus". N. litteris vulgaribus huic nomini superscriptum habet „Assyriorum Ninus".

[2]) N. „Lakorides" G. item, sed suprascriptum „g" pro „d".

[3]) E. A. Z. „Sardanapallus". G. N. „Sardanapalles".

[4]) E. A. nomen „Sardanapalli" omittunt, Z. „A. Sardanapallo autem Assyr. imperium Varbaces auferens".

[5]) Hîc scribitur „Belesis", supra „Belesius".

[6]) A. hic ut alibi semper „Arbaces", Z. „Varbaces".

[7]) Z. „Artycas".

[8]) N. „Deioês", G. item, sed supra additum est „k". E. „Deiokes". A. Z. „Dejoces".

[9]) Z. „Cyaxares".

[10]) A. „Astyages", Z. „Asdahages".

[11]) Verba „Alii vero — mandant" N. scriptura vulgari addita exhibet.

[12]) Z. „Ardysus Alyatae".

III.	Meles[1]).	ann.	XII.
IV.	Kandaules.	ann.	XVII.
V.	Giges.	ann.	XXXV.
VI.	Argis[2]).	ann.	XXXVII.
VII.	Sardiartes[3]).	ann.	V.
VIII.	Odiartes[4]).	ann.	XLIX.
IX.	Krisus[5]).	ann.	XV.

Krisum Kyrus perimens, Lidorum imperium sustulit.

PERSARUM.

Persarum reges.

I.	Kyrus.	ann.	XXXI.
II.	Kambyses.	ann.	VIII.
III.	Zmerdis magus.	mens.	VII.
IV.	Dareh Weschtaspis[6]) (filius)	ann.	XXXVI.

Sub hôc templum Jerusalemi instaurabatur, postquam primum combustum erat a Babeloniis[7]).

V.	Xerxes Darehi (filius)	ann.	XX.
VI.	Artaschês[8]), qui Longimanus vocatus est.	ann.	XLI.

Sub hoc Ezr et Neêmia[9]) Ebraeorum duces cognoscebantur[10]).

VII.	Dareh[11]).	ann.	VII.
VIII.	Artaschês[11]).	ann.	XL.
IX.	Okhus.	ann.	XXVI.
X.	Arses[12]).	ann.	IV.
XI.	Dareh[11]).	ann.	VI.

Hunc Alexandrus Philipi (filius) occidit, simulque Persarum et Assyriorum imperio dominatus est annis XII. Post quem Makedonii erant (reges) annis CCXCV usque ad obitum Kleopatrae cujusdam mulieris, quae regnavit circa centesimam octogesimam septimam olompiadem. Sub qua Augostus[13]) Romanis imperavit; qui Sebastus appellatus est, id est (et transfertur) Colendus; (qui tunc, sc. anno quo Cleopatra

---

1) N. „Seles“, G. item, sed suprascriptum est „M“. E. A. Z. „Meles“.

2) N. G. „Argis“, E. A. „Ardis“, Z. „Ardys“.

3) Z. „Sodyates“.

4) N. „Oliartes“.

5) A. Z. „Croesus“.

6) A. „Darius Hystaspis“, Z. „Darius Vestaspis“.

7) Verba „Sub hôc — a Babeloniis“ in cod. N. scriptura vulgari addita sunt.

8) A. „Artaxerxes“, Z. „Artases“.

9) A. „Esdras et Neemias“, Z. „Ezdras et Nehemias“.

10) Cod. N. haec quoque verba „Sub hoc — cognoscebantur“ scriptura vulgari exhibet.

11) A. et Z. ut supra.

12) N. „Arkês“.

13) N. „Ogostus“.

mortua est) decimum quintum annum Romanorum imperii agebat: a quo usque ad CCII. olompiadem, in quam (secundum quam) Tiberii Caesaris quintus decimus annus incidit, comprehenduntur anni LII. Unde (i. e. a quo tempore) usque ad Kostandiani Vicennalia fiunt anni CCC. Atque haec hactenus. Dehinc vero ad Ebraeorum etiam chronologiam transgrediamur (transgrediemur).

EBRAEORUM.

Quomodo ab Ebraeis sit tradita chronologia.

Ebraeorum (sc. chronologiam) apposuimus ex Mose, et (ex iis), qui post eum inter Hebraeos feruntur, libris; atque ex Phlavii Jôsepi judaica antiquorum historia: nec non ex Aphrikani chronicis libris.

Quomodo Ebraei tempora describunt[1]).

Khaldaeorum et Assyriorum, Medorum ac Persarum, temporum simul et regum descriptio (historia), eadem est, quam primo capite diximus. Quod autem jam inde ab initio Khaldaea erat natio (gens) Ebraeorum, id quoque clare demonstratum est. Khaldaeum enim fuisse Abrahamum, ejusdemque majores Khaldaeorum regionem incoluisse, testimoniis confirmatum est; prout et Moses litteris commendans enarrat. „Et sumsit, inquit, Thara Abrahamum filium suum, et Lôtum filium Arrani, nepotem suum, et Sarram nurum suam, uxorem Abrahami filii sui, et eduxit eos e terra Khaldaeorum.“

Τὰ μὲν τῆς Χαλδαίων καὶ Ἀσσυρίων, Μήδων τε καὶ Περσῶν, ἔτι δὲ Αἰγυπτίων καὶ Ῥωμαίων χρόνων ὁμοῦ καὶ βασιλέων ἀναγραφῆς, ταῦτα ἂν εἴη. ἐπεὶ δὲ Χαλδαῖον[1]) *ἄνωθεν τὸ Ἑβραίων γένος ὑπάρξαι παραδέδοται, Χαλδαῖος γὰρ ἦν ὁ Ἀβραάμ, οἵ τε τούτου προπάτορες τὴν Χαλδαίων χώραν οἰκῆσαι μεμαρτύρηνται*[2]), *ὡς ἱστορεῖ Μωυσῆς λέγων· καὶ ἔλαβε Θάρρα τὸν Ἀβραὰμ υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Λὼτ, υἱὸν Ἀρὰν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ*[3]) . . . . . *καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων* [Genes. 11, 31] . . . . Eclogae hist. Cram. An. Par. 2, 166, 9.

Porro valde conveniens est juxta Khaldaeorum descriptionem, Ebraeorum quoque majorum historiam proxime digerere. Verum de diluvio (diluvii) narrationes, quae ab iis (sc. Hebraeis) memoriae produntur, perquam a Graecis (ionicis) fabulis distant, quas de diluvio sub Deukalione (facto) proferunt; atque plurimum antecedunt Ogigis tempora, et pariter magnum diluvium, quod ab Ionibus (Graecis) sub Ogige commemoratur: omnino (inquam) diluvium ab Ebraeis enarratum, ab illis temporibus distans mille ducentis ferme annis prius quam Ogigis tempora, quae ante diluvium sub Deukalione (factum) CCL[2]) annis antecedunt (antecedentia accidunt).

Verum enim vero cum Assyriorum commentariis, et cum tota historia, quae ibi de diluvio tradita est, non modicam affinitatem Ebraeorum scripta habent edocentia, ante diluvium, successiones generationum ex

[1]) Z. om. hanc inscriptionem.

[2]) N. G. in margine exhibent „x“ sc. pro „L“.

[1]) *Χαλδαίων* Cod., corr. AvG.

[2]) *μεμαρτύρονται* Cod., corr. AvG.

[3]) lacunam indicat AvG.

ordine (unam post alteram) ad decimum usque numerum extensas venisse s. durasse.

Atqui post diluvium a tribus viris per universum orbem terrarum genus hominum propagatum (disseminatum) est. Siquidem ab Jabetho totam Europam, atque ab Ammano monte usque ad occidentalem oceanum (okianum) gentium habitationem (exstitisse) dicunt, et a Chamo, Egiptum, Libaeorumque (Libyum) regionem, nec non ultra omnes ex occidentalibus partibus, a Semo vero, qui major natu frater erat, Assyrios, omnesque partes orientis.

At Babelonis primam aedificationem Nebrotho[1]) adscribunt Ebraeorum scripturae. Hoc modo, talibus (secundum idem, ejusdem modi) verbis referunt; quod „Khusch[2]) genuit Nebrothum". Khusch est Ethiops (Ethyopius), a quo Nebrothum natum arbitrantur[3]); de quo ait quidem Scriptura, quod „Hic coepit fieri gigas super terram. Hic erat gigas venator coram Deo; ob hoc dicunt: quod, sicut Nebroth gigas coram Deo. Et factum est initium regni ejus Babelon, et Ored, et Akhad, et Khalane in terra Senaar. E terra illa exiit Asur[4]), et aedificavit Ninuem[5])." Ninuem Ninum esse ajunt, quae Assyriorum prima urbs regia erat, quam aedificavit Assur. Erat autem (is) e filiis Semi, quem omnes orientis partes comprehendisse (habuisse) diximus.

Dicunt quoque, filios Semi fuisse Elam, et Asur, et Arphaxad[6]), et Aram, et Lud. Sed ab Elamo originem duxerunt (fiebant) Elamitae (Elamaei), prima gens Persarum; a quibus Elamajis quoque urbs condita fuit (condebatur). Ab Asuro autem Assyrii: aedificavit (aedificabat) (vero) Asur Ninum urbem, quae vocata est Ninuê. Et ab Arphaxado, Arphaxadaei (Arphaxaei); qui etiam Khaldaei vocabantur. Ab Aramo autem Aramaei; qui Syri[7]) quoque appellabantur: Et a Ludo, Lidaei (Lydi). Arphaxadi vero filius erat Sala; et ab eo Eber; a quo Ebraeorum nomen et natio propagata est (propagabatur, disseminabatur). Ab Ebero autem sextus successor erat Abraham, Judaeorum nationis patriarcha, decima(que) generatio post diluvium. Tantum sufficiat: siquidem breviter (pauca e multis) demonstratum est, communem (mixtam) esse Ebraeorum cum Khaldaeis

1) A. hoc loco „Nembrod", infra „Nebrod".

2) A. Z. „Chus".

3) Verba „Khusch — arbitrantur" tamquam glossam om. Z.

4) Modo „Asur" modo „Assur scriptum est.

5) A. ubique „Ninive".

6) A. „Arphaxat".

7) In lingua arm. tam Syri quam Assyrii vocantur „Asorikh".

. . . μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν, ἐκ τριῶν ἀνδρῶν τὰ κατὰ τὴν σύμπασαν οἰκουμένην ἔθνη συνέστη· ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ Ἰάφεθ Εὐρώπην καὶ τὰ ἀπὸ Ἀμανοῦ ὄρους μέχρι τοῦ δυτικοῦ ὠκεανοῦ οἰκισθῆναι φασίν· ἀπὸ δὲ τοῦ Χάμ, Αἴγυπτον καὶ Λιβύην, καὶ τὰ ἐπέκεινα πάντα ἐπὶ δύοντα ἥλιον . . . .

λέγονται οὖν γεγονέναι υἱοὶ Σὴμ Ἐλὰμ, καὶ Ἀσοὺρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Ἀρὰμ, καὶ Λούδ· ἀλλ' ἀπὸ μὲν τοῦ Ἐλὰμ γίνονται Ἐλυμαῖοι, Περσῶν γένος ἀρχαῖον, παρ' οἷς καὶ ἦν Ἐλυμαῒς πόλις· ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀσοὺρ, Ἀσσύριοι· κτίζει δὲ Ἀσοὺρ πόλιν Νινευῒ, ἣν ὕστερον Νῖνος Ἀσσυρίων βασιλεὺς νεουργεῖ, Νῖνον ἀφ' ἑαυτοῦ μετονομάσας· ἀπὸ δὲ Ἀρφαξὰδ, Ἀρφαξαῖοι, οἱ καὶ Χαλδαῖοι· ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀρὰμ, Ἀραμαῖοι, οἱ καὶ Σύροι[1])· ἀπὸ δὲ τοῦ Λοὺδ, Λυδοί. τοῦ δὲ Ἀρφαξὰδ υἱὸς γίνεται [Καϊνὰν, τοῦ δὲ][2]) Σάλα, τοῦ δὲ Ἔβερ, ἀφ' οὗ τὸ Ἑβραῖον ὄνομα καὶ γένος· ἀπὸ δὲ τοῦ Ἔβερ ἕκτος κατὰ διαδοχὴν γίνεται Ἀβραὰμ, ὁ τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους προπάτωρ . . . .[3]) δέδεικται γὰρ ἐν βραχεῖ ἡ Χαλδαῖός τε καὶ Ἀσσύριος Ἑβραίων γενεά. Ecl. hist. Cram. An. Par. 2, 170, 19.

1) sic AvG, Cod. *Ἀσσύριοι*.

2) quae uncis inclusi, interpolata esse monuit AvG.

3) lacunam indicavit AvG.

et Assyriis propinquitatem (cognationem); quapropter satis congruum est statim juxta eosdem Ebraeorum chronologiae (chronographiae) exordium ducere.

Jam vero initium hujus chronologiae (chronographiae) illud primum narrat, quod ad nostram originem declarandam pertinet (s. spectat)[1], de deflexione ab optimo statu (s. a statu innocentiae)[2], (et) primam contexens (contexit) historiam de hominum generationibus (generibus); quorum primum patriarcham Adamum praedicat, qui universo hominum generi homonymus erat. Adam enim Ebraeorum lingua universim cunctos homines significat. Quorum (sc. primorum parentum) vitae tempus, postquam ejecti e Paradiso (ex horto) essent, Divinus Spiritus per Mosen enarrat; atque ex ordine conjunctim (conjungens) addit posterorum, ejusdem successorum, numerum (recensum); ac secundum singulorum aetates tempora, ut inde nobis quoque Ebraeorum chronologiam (chronographiam) connectere, in seriemque reducere liceat. Etenim habitationis in Dei nominato Paradiso (horto), tempora designare nemo ullo modo poterit. Videtur mihi, quod et mirabilis Moses Divino Spiritu melius (de meliori) quoddam habitaculum, quam nostrae terrae, felicissimae, beatissimas (de beatissimis) vitae Deo dilectae (s. Dei amantis, piae) mansiones innuat: namque Paradisum nuncupat primam generis humani (hominum) habitationem; erat enim in Paradiso Adam, in dulciore ac felicitatis (beatitudinis) pleniore vita quam hominum (sc. est): quo (sc. nomine s. qua re) omnino quidem de omnium generum hominibus edocendi (notificandi, manifestandi) signum est[3]).

Sed de illa habitatione praesens nostra chronographia narrare sermonem non suscipiat; neque ex quo coelorum et terrae, et (rerum) omnium creatio facta (stabilita) est, id quod nonnulli putarunt (s. sibi faciendum aut me facturum), sed ex quo mortale, quemadmodum nos sumus (secundum nos) hoc genus constitutum est, et ex quo talis viae (sc. mortalis vitae) ingressus a primo parente nobis fieri (esse) coepit (de nobis initium cepit fieri). Hic erat, qui e Paradiso cecidit, et a suavissima beatissimaque vita proscriptus reperiebatur, vocatusque est nomine Adam: cujus fatalis mortalisque vitae annorum numerum ex

[1]) Sic A. — ad verbum „quod secundum nostrum futurum s. futurorum introitum s. ingressum est", Z. „quae primigeniam nostram creationem spectant".

[2]) Text. arm. „de lapsu s. aberratione a bonitatibus" i. e. sive a bonis, bono, a felici statu, conditione, sive a bonis, a bono, a morum probitate, innocentiae statu, a bonis operibus.

[3]) Sive „manifestando significat" sc. Moses. Z. „quo (nomine) stirps hominem generatim designatur".

Ἀρχὴν δὲ τῆς ἐκ[1]) *τῶν χρόνων ἀναγραφῆς τὴν πρώτην ἱστορεῖ τῆς καθ' ἡμᾶς περιόδου γένεσιν, ἐκ τῆς τῶν κρειττόνων ἀποπτώσεως ἀρχαιολογοῦσα τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, οὗ προπάτορα τὸν Ἀδὰμ ἀνακηρύττει . . . . οὗ τῆς ζωῆς τοὺς χρόνους τοὺς μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ παραδείσου τὸ θεῖον πνεῦμα διὰ Μωυσέως ἱστορεῖ . . . τῆς γέ τοι ἐν τῷ καλουμένῳ θεοῦ παραδείσῳ διατριβῆς, οὐκ ἄν τις ἔχοι τεκμηριοῦσθαι τοὺς χρόνους· καί μοι δοκεῖ Μωυσῆς ὁ θαυμάσιος ἐν θείῳ πνεύματι, ἑτέρου κρείττονος ἢ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος, τρισμακαρίου τε βίου καὶ θεοφιλοῦς ζωῆς, αἰνίττεσθαι περίοδον, ἣν καὶ παράδεισον ὠνόμασε, τοῦ πρώτου γένους ἀνθρώπων τὸ διαγώγιον. ἔφη γαρ*[2]) *τὸν ἐν παραδείσῳ Ἀδὰμ τὸν ἐν μακαρίᾳ ζωῇ ἄνθρωπον, οὕτω*[3]) *καθόλου τοῦ γένους δηλουμένου·*

Ἀλλ' οὐδὲ ἐκείνης ἡμῖν τῆς διαγωγῆς τοὺς λόγους ἡ παροῦσα περιλήψεται χρονογραφία, οὐδ' ἐξ οὗπερ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τοῦ παντὸς ἡ δημιουργία συνέστη, ὥς τινες ὑπειλήφασιν, ἐξ οὗ δὲ τὸ καθ' ἡμᾶς ὑπέστη γένος, καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη περίοδος, ἀπὸ τοῦ προπάτορος τῆς ἡμῶν αὐτῶν γενεᾶς ἀρχομένη· οὗτος δ' ἦν ὁ τοῦ παραδείσου ἐκπεσὼν καὶ τῆς μακαρίας ἐκείνης ζωῆς ἀπόβλητος, ἐπίκλην Ἀδάμ· οὗ τῆς ἐπικήρου καὶ θνητῆς ζωῆς τὸν τῶν ἐτῶν ἀριθμὸν, ἀπὸ τῆς τῶν Ἑβραίων ἀναλεξάμενος γραφῆς, ὁπόθεν καὶ ἡ Μωσέως βίβλος ἱστορεῖ, παραθήσομαι . . . . Ecl. hist. Cram. Anecd. Paris. 2, 166, 17.

[1]) *ἐκεῖ* scribendum esse putat AvG.

[2]) sic AvG, Armen. legit *ἔφυ γὰρ*, Cod. *εἰ γὰρ*.

[3]) sic AvG, Cod. *οὐ τὸ*.

Ebraeorum libris collectum deinde sequentibus immiscebo, unde quoque Ebraeorum chronologia (chronographia) initium facit: a quo nimirum et mosaicus liber hanc (loquendi) rationem usurpans enarrat.

„Et emisit (ejecit), inquit, eum“, scilicet (manifestum est) primum hominem, „Dominus Deus e Paradiso (horto) voluptatis, ut excoleret (colere) terram, unde sumptus erat (est). Et ejecit Adamum, et habitare fecit e regione Paradisi (horti) voluptatis.“ Quibus addens dicit: „Cognovit (Intravit) Adamus Evam uxorem suam; (quae) concepit, et peperit Kainum.“ Hinc (ergo) deinceps nostra praesens chronologia (chronographia) initium ducat: primam vero, aliquam (quaecunque ea fuerit) historiam, quasi ineffabilem a sequentibus temporibus (a conjungendo sequentibus temporibus) disjunctam relinquet (relinquat).

Nam et inter Ebraeos multa dissensio habetur quoad (secundum) eadem tempora ab iisdem (tradita); melius itaque est (praestabit) varietates verborum penes eos (virorum ex iis) (occurrentem), cognoscere, ut ex omnium comparatione ad invicem (inter se) perpensa, verum inveniatur (vera inventio obtineatur). Jam vero quinque libri mosaici de mundi fabricatione narrant, et de vita quae fuit ante diluvium, nec non antiquorum historiam post diluvium, atque de ebraicis (familiarum) successionibus, et de Mosis excessu e vita. Aliter Judaeorum posteri habent Legis Scripturam, aliter autem Schamertanorum (Samaritanorum, sc. posteri), qui (proselyti) advenae erant Judaeorum.

Immo et litterarum notae quoque ebraicae (Ebraeorum) aliae apud Judaeos reperiuntur, et aliae apud Schamertanos (Samaritanos), quas veras et primas habendas esse (habere), nec Judaeorum successores (haeredes) negabunt (negent). Nulla igitur erat inter eos dissensio (formae diversitas) usque ad characterum mutationem. Quin etiam in chronologia (chronographia) inter utramque partem magna reperitur dissensio; quam statim nunc juxta posita comparatio manifeste (manifestans) indicabit (indicet).

Sed tantum graecae versionis editio (traditio, recensio) ab judaica in nonnullis quam maxime differt, at a Schamertanorum (Samaritanorum) hebraica non multum; sed usque ad diluvium non congruit, exinde tamen usque ad Abrahami aetatem, consentaneam tenet traditionem.

Quae apud nos habetur (est), lectio (s. textus), septuaginta virorum Hebraeorum versio ex sermone

Μέχρι[1] *τοίνυν τοῦ κατακλυσμοῦ καθὼς πρόκειται διαφωνοῦσι τὰ Ἑβραϊκὰ ἀντίγραφα πρὸς τὸ Σαμαρειτῶν ἀρχαιότατον καὶ τοῖς χαρακτῆρσι διαλλάττον, ὃ καὶ ἀληθὲς εἶναι καὶ πρῶτον Ἑβραῖοι καθομολογοῦσιν.* Sync. 156, 14.

Ἐστι δὲ ἡ παρ' ἡμῖν ἀνάγνωσις ἑβδομήκοντα ἀνδρῶν Ἑβραίων ἑρμηνεία, ἐκ τῆς πατρίου φωνῆς ἐπὶ

[1]) Obiter tantum haec excerpta esse monet AvG.

eorum regionis in Graecam linguam translata (sc. est); quam sub Philadelpho Ptlomaeo iisdem verbis et eodem sensu traditam in Alexandrinorum urbe. in bibliotheca tabulariorum (archivorum) repositam studiose (ac) sedulo (studio, sedulitate) conservabant. Nunc vero uniuscujusque Scripturae formulam (descriptionem, notationem) singulatim ex ordine proponam, ut facile intelligi possit cujuslibet praedictae historiae dissimilitudo.

Videamus (videbimus) itaque primum, cujusmodi septuaginta (sc. virorum) interpretatio ab Adamo usque ad Abrahami ortum habeat chronographiam.

ΤΩΝ SEPTUAGINTA.

I. Primus homo Adam cum esset annorum CCXXX gignit Sethum, vixitque sub eo (cum eo, adhuc) annis DCC usque ad annum CXXXV Malalaelis[1]).

II. Seth annos natus CCV gignit Enosum: et superstes fuit (cum eo, adhuc vixit) DCCVII annis usque ad annum XX. Enokhi.

III. Enos annorum CXC generat Kainanum: et postea vixit annis DCCXV usque ad LIII. annum Mathusalae.

IV. Kainan annos CLXX natus generat Malalaelem: et vixit adhuc annis DCCXL usque ad annum LXXXI. Lamekhi.

V. Malalael annorum CLXV generat Jaredum: tum vixit adhuc annos DCCXXX usque ad XLVIII. annum Noachi (Noï).

VI. Jared annos natus CLXII generat Enokhum: posteaque vixit annos DCCC usque ad annum CCLXXX. Noachi (Noi).

VII. Enokh annorum CLXV generat Mathusalam: et superstes fuit annis CC (post quos) translatus est anno tricesimo tertio Lamekhi.

VIII. Mathusala annos natus CLXV (lege CLXVII.) generat Lamekhum: et vixit adhuc annos DCCCII. Ultra hunc progredi diluvium annis XXII (sc. dicunt LXX)[2]), quod ipsius vitae numerum declarat. Ut in aliis autem exstat exemplaribus, vixit sub eo (s. cum eo, adhuc) annis DCCLXXXII et illico tempore diluvii obiit.

---

[1]) N. „Malalielis".

[2]) Mira confusio exorta ex ambiguitate textus graeci. Scribendum erat „hunc progredi ultra diluvium". A. „Hunc diluvium praeteriisse" eadem ambiguitate, qua in t. gr. Z. „Sub eo contigit diluvium". Sed ita si vertere velis, legendum erit „arr sowau" pro „z sowau".

τὴν Ἑλληνικὴν μεταβληθεῖσα, ἣν κατὰ[1]) *τὸν Φιλάδελφον Πτολεμαῖον ὁμοφώνως ἐκδεδωκότες, ταῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν βιβλιοθήκαις ἀνατεθείκασι.* Ecl. hist. Cram. An. Par. 2, 167, 6.

Ἴδωμεν οὖν πρῶτον ὅπως ἡ τῶν ο' ἑρμηνεία τὴν ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τῆς τοῦ Ἀβραὰμ γενέσεως χρονογραφίαν παρείληφε. Sync. 153, 6.

Πρῶτος ἀνθρώπων Ἀδὰμ γενόμενος ἐτῶν σλ' γεννᾷ τὸν Σὴθ καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψ' μέχρις ρλε' ἔτους Μαλελεήλ.

Σὴθ γενόμενος ἐτῶν σε' γεννᾷ τὸν Ἐνώς· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψζ' μέχρις εἰκοστοῦ ἔτους Ἐνώχ.

Ἐνὼς γενόμενος ἐτῶν ρϟ' γεννᾷ τὸν Καϊνᾶν· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψιε' μέχρις νγ' ἔτους Μαθουσάλα.

Καϊνᾶν γενόμενος ἐτῶν ρο' γεννᾷ τὸν Μαλελεήλ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψμ' μέχρις πα' ἔτους Λάμεχ.

Μαλελεὴλ γενόμενος ἐτῶν ρξε' γεννᾷ τὸν Ἰάρεδ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψλ' μέχρις μη' ἔτους Νῶε.

Ἰάρεδ γενόμενος ἐτῶν ρξβ' γεννᾷ τὸν Ἐνώχ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ω' μέχρις σπ' ἔτους Νῶε.

Ἐνὼχ γενόμενος ἐτῶν ρξε' γεννᾷ τὸν Μαθουσάλα, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σ', καὶ μετετέθη ἐν ἔτει λγ' τοῦ Λάμεχ.

Μαθουσάλα γενόμενος ἐτῶν ρξζ' γεννᾷ τὸν Λάμεχ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωβ'. Sync. 153, 8.

Ὁ δὲ Εὐσέβιος περὶ τοῦ Μαθουσάλα φησὶν ὅτι τοῦτον ὑπερβῆναι τὸν κατακλυσμὸν ὁ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀριθμὸς παρίστησιν. εἴδομεν δέ τινα τῶν ἀντιγράφων ἔχειν, ἐπέζησε δὲ ἔτη ψπβ'. κατὰ τόνδε[2]) *τρόπον οὐκ εἶδε τὸν κατακλυσμόν· καὶ ταῦτα μὲν ὁ Εὐσέβιος.* Sync. 35, 20. coll. 214, 5.

---

[1]) *κατὰ* AvG pro Cod. *καί*.

[2]) *τὸν* addendum esse suspicatur AvG.

IX. Lamekh cum esset CLXXXVIII annorum, generat Noachum (Noem): vixitque adhuc annis DXXXV. Ante patrem suum Mathusalam moriebatur Lamekh: vixitque usque ad annum Noachi (Nois) DXXXV.

X. Noi annos natus D. generat Semum, Khamum, et Jabethum: et ad diluvium usque vixit adhuc annos C. Anno DC. Noachi (Nois) venit (accidit) diluvium. Post diluvium autem vixit Noachus (Noi) (adhuc) cum (sub) filiis suis annos CCCL. usque ad LXXX. (supple, III.) annum Eberi.

Simul omnes anni MMCCXLII. Haec (Hoc)[1]) secundum septuaginta (sc. virorum) versionem.

Juxta vero (exemplar) Judaeorum ebraicum, ita.

JUDAEORUM.

I. Adam cum esset annorum CXXX generat Sethum: et vixit adhuc (cum s. sub eo) annos DCCC. usque ad LVI. annum Lamekhi.

II. Seth annos natus CV. gignit Enôsum: et vixit adhuc annos DCCCVII. usque ad CLXVIII. annum Lamekhi.

III. Enôs annorum XC. gignit Kajinanum: vixitque adhuc annos DCCCXV. usque ad LXXXIV. annum Noachi (Nois).

IV. Kajinan cum esset annorum LXX. gignit Malalajelem: et superstes fuit annos DCCCXL. usque ad CLXXIX. annum Noachi (Nois).

V. Malalajel annos natus LXV. generat Jaredum: et vixit adhuc annos DCCCXXX. usque ad CCXXXIV. annum Noachi (Nois).

VI. Jared cum esset annorum LXII. (lege CLXII.) gignit Enokhum: vixitque adhuc annos DCCC. usque ad annum LXVI.[2]) (lege CCCLXVI.) Noachi (Nois).

VII. Enokh natus annos LXV. generat Mathusalam: et superstes fuit annos CCC. translatus (que) est anno CXIII. Lamekhi.

VIII. Mathusala annorum CLXXXVII. gignit Lamekhum: vixitque annos amplius DCCLXXXII. porro usque ad diluvium[3]).

IX. Lamekh cum esset annorum CLXXXII. gignit Noachum (Noem): et superstes fuit annos DXCV. Hic anno V. ante diluvium moritur.

Λάμεχ γενόμενος ἐτῶν ρπη' γεννᾷ τον Νῶε, κὶα ἐπέζησεν ἔτη φλε'. — πρῶτος Λάμεχ πρὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς τελευτᾷ τοῦ Μαθουσάλα· ἐπέζησε δὲ μέχρις φλε' ἔτους Νῶε· Sync. 154, 5.

Εὐσεβίου. Κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα Νῶε γενόμενος ἐτῶν φ' γεννᾷ τὸν Σὴμ, τὸν Χὰμ, τὸν Ἰάφεθ· καὶ ἐπέζησε μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη ρ'. ἔτους χ' Νῶε ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο· καὶ ἐπέζησε Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τν' μέχρις πγ' ἔτους Ἔβερ.

Ὁμοῦ τὰ πάντα ἔτη ͵βσμβ'. Ταῦτα μὲν κατὰ τὴν τῶν ο' ἑρμηνείαν. Sync. 157, 4.

κατὰ δὲ τὸ παρ' Ἰουδαίοις Ἑβραϊκὸν

Ἀδὰμ γενόμενος ἐτῶν ρλ' γεννᾷ τὸν Σὴθ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ω' ἕως νς' ἔτους Λάμεχ.

Σὴθ γενόμενος ἐτῶν ρε' γεννᾷ τὸν Ἐνὼς· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωζ' μέχρι ρξη' ἔτους Λάμεχ.

Ἐνὼς γενόμενος ἐτῶν ϟ' γεννᾷ τὸν Καϊνᾶν· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωιε' μέχρις πδ' ἔτους Νῶε.

Καϊνᾶν γενόμενος ἐτῶν ο' γεννᾷ τὸν Μαλαλεὴλ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωμ' μέχρις ροθ'[1]) ἔτους Νῶε.

Μαλαλεὴλ γενόμενος ἐτῶν ξε' γεννᾷ τὸν Ἰάρεδ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωλ' μέχρις σλδ' ἔτους Νῶε.

Ἰάρεδ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξβ' γεννᾷ τὸν Ἐνὼχ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ω' μέχρις τξς' ἔτους Νῶε.

Ἐνὼχ γενόμενος ἐτῶν ξε' γεννᾷ τὸν Μαθουσάλα· καὶ ἐπέζησεν ἔτη τ', καὶ μετετέθη ἐν ἔτει ριγ' Λάμεχ.

Μαθουσάλα γενόμενος ἐτῶν ρπζ' γεννᾷ τὸν Λάμεχ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψπβ' ἕως αὐτοῦ τοῦ κατακλυσμοῦ[2]). Sync. 154, 10 — 155, 6.

---

[1]) „Haec sec. LXX versionem" scriptura vulgari exhibet N.

[2]) Sic N. G.

[3]) Z. „ultra ipsum diluvium". Sed in textu arm. legitur ad verbum „usque illuc (s. ultra) utique ad diluvium". A. „usque ad diluvium ipsum". cf. infra p. 85 sq.

[1]) Sic corr. AvG, ρο' Codd.

[2]) Colon ad Lamechum spectans in Syncello propter homoeotel. πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ excidisse monet AvG.

x. Noachus (Noi) annos natus D. generat Semum, Khamum, et Jabethum: et vixit adhuc annos C. usque ad diluvium. Anno DC. Noachi (Nois) factum est diluvium: vixitque Noachus (Noi) adhuc annos CCCL. post diluvium, usque ad LVIII. annum Abrahami. Simul omnes anni MDCLVI.

Dissentit (ambiguum est) a Septuaginta (sc. virorum) versione annis DLXXXVI. His caeterorum (aliorum), ab Adamo ad Noachi (Nois) usque tempora, ante uniuscujusque liberorum procreationem discordant (discernuntur) a Septuaginta (virorum) versione: cum eadem autem conveniunt tempora Jaredi, Mathusalae, et Lamekhi. Ex eorum vero consensione datur (prope est, pronum est) et nobis conjicere (mente agitare), quod etiam ea, quae praecedunt ista (illis priora), melius habeat lectio nostra: nam e multo s. longo tempore Jaredianorum (i. e. Jaredi cum prole sua), manifestum utique est, praecedentium (primorum) quoque (tempora) concurrere debere cum Septuaginta (virorum) traditione. Etenim si in junioribus posterioribusque additamenta centum annorum (centenariorum temporum) reperiuntur secundum ebraicam scripturam cum versione Septuaginta (virorum) convenientia, quanto magis congruum esset (erat), ut antiquiores quam illi, eorundemque majores, ipsorum posteris magis longaevos fieri? Ecce videmus in summa vitae uniuscujusque hominis, diversum esse tempus ante[1]) prolis generationem, diversumque post prolis generationem: etenim post liberorum generationem, juxta Septuaginta (virorum) computationem idem integer numerus etiam in Ebraeorum lectione reperitur, et solummodo ante filiorum procreationem in Judaeorum exemplaribus anni contrahuntur. Vereor ne forte (Suspicor, quod) Judaeorum hoc fuerit (fiebat, erat) facinus, audenter (audentes, audere) breviare atque recidere tempora ante liberorum procreationem, ob desiderium citioris matrimonii, filiorumque procreationis. Si enim antiqui illi et longaevi, multorumque temporum viri tam cito ad connubium et filiorum procreationem venerint, ut ipsorum lectio declarat, quisnam eorum nuptias maturandi morem imitans aemulus non esset (fieret)?

Εὐσεβίου. Κατὰ δὲ τὸ παρὰ Ἰουδαίοις Ἑβραϊκὸν Νῶε γενόμενος ἐτῶν φ΄ γεννᾷ τὸν Σὴμ, τὸν Χὰμ, τὸν Ἰάφεθ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ρ΄ μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ. Ἐν ἔτει χ΄ τοῦ Νῶε ὁ κατακλυσμὸς ἐγενήθη· καὶ ἐπέζησε Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τν΄ μέχρι νη΄ ἔτους Ἀβραάμ. Ὁμοῦ τὰ πάντα ἔτη ͵αχνς΄. Sync. 157, 11—17.

Διαφωνεῖ πρὸς τὴν τῶν ο΄ ἑρμηνείαν ἐν ἔτεσι φπς΄. Ἐν τούτοις οἱ μὲν τῶν ἄλλων τῶν ἀπὸ Ἀδὰμ καὶ ἐπὶ Νῶε χρόνοι πρὸ τῆς ἑκάστου παιδοποιΐας διεστήκασι πρὸς τὴν τῶν ο΄ ἑρμηνείαν, συμφωνοῦσι δὲ αὐτῇ οἱ τοῦ Ἰάρεδ καὶ τοῦ Μαθουσάλα καὶ τοῦ Λάμεχ· ἐκ δὲ τῆς τούτων συμφωνίας πάρεστι λογισμῷ λαβεῖν, ὅτι καὶ τὰ πρὸ τούτων βέλτιον ἡ παρ᾽ ἡμῖν ἀνάγνωσις ἔχει. Ἀπὸ γὰρ τοῦ πλείονος χρόνου τοῦ περὶ τὸν Ἰάρεδ δῆλος ἂν γένοιτο καὶ ὁ τῶν προαγόντων συντρέχειν ὀφείλων τῇ τῶν ο΄ ἐκδόσει. εἰ γὰρ οἱ νεώτεροι καὶ μεταγενέστεροι τοῖς χρόνοις ταῖς τῶν ἑκατοντάδων προσθήκαις εὕρηνται κατὰ τὴν τοῦ Ἑβραϊκοῦ γραφὴν σύμφωνοι τῇ τῶν ο΄ ἑρμηνείᾳ, πόσῳ πλέον εἰκὸς ἦν τοὺς ἀρχαιοτέρους καὶ αὐτῶν ἐκείνων προπάτορας, μᾶλλον τῶν μετέπειτα πολυχρονιωτέρους γενέσθαι; ὁρῶν δὲ ἐν τῇ συγκεφαλαιώσει τῆς ἑκάστου ἀνδρὸς ζωῆς, τὸν πρὸ τῆς παιδοποιΐας χρόνον, καὶ τὸν μετὰ τὴν παιδοποιΐαν ἅμα συναγόμενον τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν σώζοντα κατά τε τὴν τῶν Ἑβραίων ἀνάγνωσιν καὶ κατὰ τὴν τῶν ο΄ ἑρμηνείαν, μόνα δὲ τὰ πρὸ τῆς τεκνογονίας ἔτη παρὰ τῶν Ἰουδαίων ἀντιγράφων συνεσταλμένα, κινοῦμαι μήποτε Ἰουδαίων ἔργον ἦν τοῦτο τολμησάντων συστεῖλαι καὶ ἐπιταχῦναι τοὺς πρὸ τῆς παιδοποιΐας χρόνους ἐπιτροπῇ ταχυγαμίας. τῶν γὰρ παλαιοτάτων ἀνδρῶν μακροβίων ὄντων καὶ πολυχρονίων, οὕτω δὲ κατὰ τούτους θᾶττον ἐπὶ γάμους καὶ παιδοποιΐας ἐλθόντων, ὡς ἡ παρ᾽ αὐτοῖς ἀνάγνωσις δηλοῖ, τίς οὐκ ἂν αὐτῶν τὸν ὅμοιον τῆς ταχυγαμίας τρόπον ἐζήλωσεν; Sync. 157, 18 — 159, 2.

Juxta (exemplar) ebraicum, Schamertanorum (a Schamertanis, Samaritanis sc. originem ducens).

Εὐσεβίου πρὸς λέξιν περὶ τοῦ παρὰ Σαμαρείταις. Κατὰ δὲ τὸ παρὰ Σαμαρείταις Ἑβραϊκὸν

SCHAMERTANORUM (SAMARITANORUM).

I. Adam cum esset annorum CXXX. gignit Sethum: vixitque postea annos DCCC. usque ad CCXXIII. annum Noachi (Nois).

Ἀδὰμ γενόμενος ἐτῶν ρλ΄ γεννᾷ τὸν Σὴθ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ω΄ μέχρις σκγ΄ ἔτους Νῶε.

[1]) Ex incuria scribae, ni fallor, omissa est vox „ante“.

II. Seth annos natus CV.[1]) generat Enôsum: et vixit adhuc annos DCCCVII. usque ad CCCXXXV. annum Noachi (Nois).

III. Enôs annorum XC. gignit Kajinanum: vixitque postea annos DCCCXV. usque ad CCCCXXXIII. annum Noachi (Nois).

IV. Kajinan annorum LXX. generat Malalajelem: tum vixit adhuc annis DCCCXL. usque ad DXXVIII. annum Noachi (Nois).

V. Malalajel annos natus LXV. generat Jaredum: vixitque adhuc annos DCCCXXX. usque ad DLXXXIII. annum Noachi (Nois).

VI. Jared cum esset annorum LXII. gignit Enokhum: et vixit postea annos DCCLXXXV. porro usque ad diluvium[2]).

VII. Enokh annos natus LXV. gignit Mathusalam: fuitque superstes annos CCC. translatus (est) anno CLXXX. Noachi (Nois).

VIII. Mathusala annum agens LXVII. gignit Lamekhum: vixitque adhuc annos DCIII. porro usque ad ipsum diluvium[3]).

IX. Lamekh cum esset annorum LIII. generat Noachum (Noem): superstesque fuit annos DC. porro usque ad diluvium[4]).

X. Noach (Noi) annos natus D. gignit Semum: et vixit adhuc annos C. usque ad diluvium. Anno vitae Noachi (Nois) DC. fuit diluvium: vixit autem Noach (Noi) post diluvium adhuc annos CCCL. usque ad LXXX. (supple III.) annum Eberi. Simul omnes anni MCCCVII.

Dissentit (Ambiguum est) ab judaico Ebraeorum annis CCCXLIX. A septuaginta vero (virorum) versione annis DCCCCXXXV. Et haec (hoc) ante diluvium.

Accedamus (veniemus) autem (nunc) etiam ad ea tempora, quae post illa tempora sunt (sint). Primum (Antea) vero illud observantes (notantes), in mente retineamus (retinebimus), quomodo juxta (concorditer) Ebraeorum relationem de diluvio etiam Khaldaeorum volumina commemorant, atque de arca, quae a Noacho (Noe) constructa est. Quum verò semel historiam a Khaldaeis memoratam per ordinem disposuerim (posui, disposui), supervacaneum puto eadem verba denuo repetere.

Σὴθ γενόμενος ἐτῶν σε΄ γεννᾷ τὸν Ἐνώς· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωζ΄ ἕως τλε΄ ἔτους Νῶε.

Ἐνὼς γενόμενος ἐτῶν ϟ΄ γεννᾷ τὸν Καϊνᾶν· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωιε΄ μέχρις υλγ΄ ἔτους Νῶε.

Καϊνᾶν γενόμενος ἐτῶν ο΄ γεννᾷ τὸν Μαλαλεὴλ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωμ΄ μέχρις φκη΄ ἔτους Νῶε.

Μαλαλεὴλ γενόμενος ἐτῶν ξε΄ γεννᾷ τὸν Ἰάρεδ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ωλ΄ μέχρις φπγ΄[1]) ἔτους Νῶε.

Ἰάρεδ γενόμενος ἐτῶν ξβ΄ γεννᾷ τὸν Ἐνώχ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψπε΄ μέχρις αὐτοῦ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Ἐνὼχ γενόμενος ἐτῶν ξε΄[2]) γεννᾷ τὸν Μαθουσάλα· καὶ ἐπέζησεν ἔτη τ΄, μετετέθη ἐν ἔτει ρπ΄ τοῦ Νῶε.

Μαθουσάλα γενόμενος ἐτῶν ξζ΄ γεννᾷ τὸν Λάμεχ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη χνγ΄ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ.

Λάμεχ γενόμενος ἐτῶν νγ΄ γεννᾷ τὸν Νῶε· καὶ ἐπέζησεν ἔτη χ΄ μέχρις αὐτοῦ τοῦ κατακλυσμοῦ. Sync. 155, 7 — 156, 6.

Εὐσεβίου. κατὰ τὸ παρὰ Σαμαρείταις Ἑβραϊκὸν Νῶε γενόμενος ἐτῶν φ΄ γεννᾷ τὸν Σὴμ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ρ΄ μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ. ἐν ἔτει τοῦ Νῶε χ΄ ὁ κατακλυσμὸς ἐγενήθη· καὶ ἐπέζησε Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τν΄ μέχρις πγ΄ ἔτους Ἕβερ. Ὁμοῦ τὰ πάντα ἔτη ͵ατζ΄.

Διαφωνεῖ πρὸς μὲν τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔτεσι τμθ΄· πρὸς δὲ τὴν τῶν ο΄ ἑρμηνείαν ἔτεσιν ϡλε΄. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

ἐπίωμεν δὲ καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους, πρῶτον ἐκεῖνο σημειωσάμενοι, τὸ συμφώνως τοῦ παρ' Ἑβραίοις ἱστορουμένου κατακλυσμοῦ, καὶ τὴν Χαλδαίων μνημονεῦσαι γραφὴν τῆς τε κατασκευασθείσης ὑπὸ τοῦ Νῶε κιβωτοῦ . . . . τοῦ[3]) δὲ τὸν κατακλυσμὸν ἀρθῆναι ὑπὲρ τὰ ὑψηλότατα[4]) τῶν ὀρέων, καὶ ἡμῖν τοῖς μετὰ ταῦτα γράφουσιν ἀλήθειαν ἐπιστώσατο αὐτοψία τις[5]) ἰχθύων καθ' ἡμᾶς εὑρημένων ἄνω πρὸς αὐταῖς τοῦ Λιβάνου ταῖς ὑψηλοτάταις ἀκρωρείαις· λίθους γὰρ ἐνθένδε εἰς οἰκοδομάς τινες ἀπὸ τῶν ὀρέων ἐκτέμνοντες

---

[1]) N. G. „CXC".

[2]) Z. ut supra p. 81 „ultra ipsum diluvium".

[3]) Z. h. l. „usque ad ipsum diluvium".

[4]) Z. iterum in textu „usque ad ipsum diluvium", sed in adnotatione dicit, in textu arm. mendose scriptum esse „ultra ipsum diluvium".

[1]) emend. AvG, Codd. φλγ΄.

[2]) emend. AvG, Codd. ξ΄.

[3]) lacunam indicavit AvG; Sync. secundum Goarum τὸ, Ecl. hist. τὸν.

[4]) ὑψηλότερα Ecl. hist.

[5]) emend. AvG, Sync. τισὶν. an τις ἐνίων? vel τινῶν quod est in mg. Sync.?

Quod autem diluvium supra montes omnes altissimos elevatum fuerit[1]), nobis utique, qui haec scribimus, veritas aliqua oculis conspicua fide digna facta est, quum quidam pisces diebus nostris supra in summis montis Libani (Libanani) verticibus reperti fuerint[2]). Cum enim exinde e summis vallibus (cavis) montium (illorum) quidam caederent lapides ad opus aedificiorum, marinorum piscium varia genera invenerunt in concavitatibus (cavernis) montium conglutinata, quasi sale condita siccatave[3]), et usque ad hunc diem servata; adeo ut nobis quoque oculis nostris videre contigerit, ad testimonium antiquae historiae confirmandum. Haec autem utcumque cuilibet audire lubeat, itidem et recipiat (recipit). Nos vero ad sequentia progrediamur (progrediemur).

ϑαλαττίων ἰχϑύων εὗρον διάφορα γένη, ἃ δὴ ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ὄρη κοιλωμάτων συναποπαγῆναι τῇ ἰλύϊ, καὶ τεταριχευμένων δίκην εἰς δεῦρο διαμεῖναι συνέβη, ὥσϑ' ἡμῖν καὶ δι' αὐτῆς τῆς ὄψεως τὴν τοῦ παλαιοῦ λόγου πιστωϑῆναι μαρτυρίαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅπως τις ἀκούειν ἐϑέλοι, οὕτως καὶ ἐχέτω. Sync. 159, 3—160, 3 coll. Ecl. hist. Cram. An. Par. 2, 170, 6—16.

Post diluvium, juxta septuaginta (virorum) versionem. Anno secundo[4]).

Τῶν SEPTUAGINTA.

I. Sem filius Noachi (Nois) generat Arphakhsadum (Arphaxadum): vixitque adhuc annos D. usque ad annum Phaleki CI.

II. Arphaxad annos natus CXXXV. gignit Salam: et vixit adhuc annos CCCCIII. usque ad annum Rragavi IX.

III. Sala cum esset annorum CXXX. generat Eberum: vixitque postea annos CCCCVI. usque ad annum Serukhi VII.

IV. Eber annum agens CXXXIV. gignit Phalekum: ac deinde vixit annos CCCCXXX. et tres, usque ad XXXVIII. annum Nakhôri.

V. Phalek annos natus CXXX. generat Rragavum: et superstes fuit annos CCIX. usque ad septuagesimum quintum annum Serukhi.

Hujus diebus[5]) divisa est terra: ideoque Ebraeorum lingua Phalekum divisionem significat (designat). Atque hic ante patrem suum mortuus est. Hujus aetate (Sub eo) turris exstructio parata est: Et ex una dialecto in multas linguas (loquelas) dividebantur, ac secundum unamquamque nationem diversi generis linguae distribuebantur. Id memoriae produnt Divinae Scripturae, et idem

Εὐσεβίου. Μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, κατα τὴν τῶν ο' ἑρμηνείαν, ἔτους δευτέρου Σὴμ υἱὸς Νῶε γεννᾷ τὸν Ἀρφαξὰδ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη φ' μέχρις ρα' ἔτους Φαλέγ.

Ἀρφαξὰδ γενόμενος ἐτῶν ρλε' γεννᾷ τὸν Σαλὰ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη υγ' μέχρι ϑ' ἔτους Ῥαγαῦ.

Σαλα γενόμενος ἐτῶν ρλ' γεννᾷ τὸν Ἕβερ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη υϛ' μέχρις ζ' ἔτους Σερούγ.

Ἕβερ γενόμενος ἐτῶν ρλδ' γεννᾷ τὸν Φαλὲγ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη υλγ' μέχρις λη' ἔτους Ναχώρ.

Φαλὲγ γενόμενος ἐτῶν ρλ' γεννᾷ τὸν Ῥαγαῦ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη σϑ', ͵βϡπ'[1]), *μέχρις οδ'*[2]) *ἔτους Σερούγ.*

Ἐν ταῖς ἡμέραις Φαλὲγ διεμερίσϑη ἡ γῆ· δι' ὃ καὶ σημαίνει τὸ Φαλὲγ τῇ Ἑβραίων φωνῇ μερισμόν· καὶ οὗτος πρὸ τοῦ πατρὸς τελευτᾷ δεύτερος· κατὰ τοῦτον ἡ πυργοποιΐα συνέστη, καὶ ἀπὸ μιᾶς τῆς πάλαι διαλέκτου πολυφωνία γέγονε, καὶ ἡ καϑ' ἕκαστον ἔϑνος τῶν γλωσσῶν διαφορά, ὥς φησιν ἡ ϑεία γραφή. Sync. 162, 4—19 coll. Ecl. hist. 171, 33—172, 3.

1) Pron. rel. „quod s. id quod" h. l. insertum ex errore scribae irrepsisse videtur.

2) ad verbum „piscium quorundam . . . . . inventio s. inventione (τό invenire s. inveniendo").

3) Z. „petasonum instar".

4) Verba „Post — secundo" cod. N. vulgari scriptura exhibet.

5) N. „Diebus Serukhi", G. item, sed in margine scripsit „hujus".

1) annus mundi ͵βϡπ' interpolatus cum neque cum Iulio Africano neque cum Syncello neque cum Eusebio consentiat, e Panodoro depromptus esse videtur, cui Syncellus omnia excerpta Eusebiana debet. AvG.

2) emend. AvG, Cod. οε'.

testantes extraneorum quoque volumina tradunt. Scribit (enim) hoc Polyhistor Alexandrus in Khaldaeorum volumine; et eodem modo etiam Abidenus: quorum dicta jam antea in Khaldaeorum historia litteris mandavi. Post Phalekum autem

VI. Rragau, quum annorum esset CXXXV., gignit Serukhum: et vixit adhuc annos CCVII. usque ad annum Nakhôri LXX. (vel potius LXXVII)[1]).

VII. Serukh annorum CXXX. generat Nakhôrum: vixit autem postea annos CC. usque ad annum Abrahami LI.

VIII. Nakhôr annos natus LXXIX. generat Tharam: et vixit adhuc annos CXIX. usque ad annum Abrahami XLIX.

IX. Thara annorum LXX. gignit Abrahamum: et postea vixit annos CXXXV. usque ad XXXV. annum Isahaki.

X. Abrahami annus primus. Hic erat gentis Judaeorum primus Patriarcha. Hujus aetate (Sub eo) Asyriae et omnibus Asianis imperavit (regnavit) Ninus et Semiramis (Schamiram).

Simul a diluvio ad primum annum Abrahami sunt (fiunt) anni DCCCCXLII. Jam erant etiam ab Adamo usque ad diluvium anni MMCCXLII. Simul omnes itaque sunt (fiunt) MMMCLXXXIV (anni).

Juxta vero (exemplar) Ebraeorum judaicum, Anno secundo post diluvium.

JUDAEORUM.

I. Sem Noachi (Nois) filius generat Arphaxadum: vixitque adhuc annos D. usque ad L. annum Jakobi.

II. Arphaxad annos natus XXXV. generat Salam: et vixit adhuc annos CCCCIII. usque ad XLVIII. annum Sahaki.

III. Sala cum esset annorum triginta, generat Eberum: vixitque postea annos CCCCIII. usque ad XVIII. annum Jakobi.

IV. Eber natus annos XXXIV. gignit Phalekum: et vixit adhuc annos CCCCXXX. usque ad LXXIX. annum Jakobi.

V. Phalek annos natus XXX. gignit Hrragavum: et vixit adhuc annos CCIX. usque ad XLVIII. annum Abrahami.

VI. Rragau annos natus XXXII. gignit Serukhum: vixitque postea annos CCVII. usque ad LXXVIII. annum Abrahami.

[1]) Codd. exhibent „LXX“, et non reperitur, ut Z. contendit, in margine „VII“, quem numerum A. e conjectura adjecit.

Μετὰ δὲ τὸν Φαλὲγ

Ῥαγαῦ γενόμενος ρλεʹ[1]) *γεννᾷ τὸν Σεροὺγ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σζʹ μέχρις οζʹ ἔτους Ναχώρ.*

Σεροὺγ γενόμενος ἐτῶν ρλʹ γεννᾷ τὸν Ναχὼρ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σʹ μέχρις ναʹ ἔτους Ἀβραάμ.

Ναχὼρ γενόμενος ἐτῶν οθʹ γεννᾷ τὸν Θαρὰ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ριθʹ μέχρις μθʹ[2]) *ἔτους Ἀβραάμ.*

Θαρὰ γενόμενος ἐτῶν οʹ γεννᾷ τὸν Ἀβραὰμ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ρλεʹ μέχρις λεʹ ἔτους Ἰσαάκ.

Ἀβραὰμ ἔτος πρῶτον. Οὗτος ἦν ὁ τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους προπάτωρ. κατὰ τοῦτον Ἀσσυρίας καὶ τῆς Ἀσίας πάσης ἐβασίλευσε Νῖνος καὶ Σεμίραμις. ὁμοῦ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Ἀβραάμ ἔτη Ϡμβʹ. ἦν δὲ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἐπὶ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη ͵βσμβʹ. Τὰ πάντα συνάγεται ἔτη ͵γρπδʹ. Sync. 163, 1—15.

Εὐσεβίου. Κατὰ δὲ τὸ παρὰ Ἰουδαίοις Ἑβραϊκόν ἔτους δευτέρου μετὰ τὸν κατακλυσμὸν

Σὴμ υἱὸς Νῶε γεννᾷ τὸν Ἀρφαξὰδ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη φʹ μέχρι τοῦ νʹ[3]) *ἔτους Ἰακώβ.*

Ἀρφαξὰδ γενόμενος ἐτῶν λεʹ γεννᾷ τὸν Σαλὰ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη υγʹ μέχρις μηʹ ἔτους Ἰσαάκ.

Σαλὰ γενόμενος ἐτῶν λʹ γεννᾷ τὸν Ἔβερ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη υγʹ μέχρις ιηʹ ἔτους Ἰακώβ.

Ἔβερ γενόμενος ἐτῶν λδʹ γεννᾷ τὸν Φαλὲγ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη υλʹ μέχρις οθʹ ἔτους Ἰακώβ.

Φαλὲγ γενόμενος ἐτῶν λʹ γεννᾷ τὸν Ῥαγαῦ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σθʹ μέχρις μηʹ ἔτους Ἀβραάμ.

Ῥαγαῦ γενόμενος ἐτῶν λβʹ γεννᾷ τὸν Σεροὺγ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σζʹ μέχρις οηʹ Ἀβραάμ.

[1]) numerum corruptum (pro ρλβʹ) iam ab Eusebio scriptum fuisse monet AvG.

[2]) emend. Goar. in interpretatione Latina, Prato, AvG; Cod. οζʹ.

[3]) emend. AvG, Cod. νεʹ.

VII. Serukh annorum cum esset XXX. generat Nakhôrum: et vixit adhuc annos CC. usque ad I. annum Sahaki.

VIII. Nakhôr natus annos XXIX. gignit Tharam: et superstes fuit annos CXIX. usque ad XLIX. Abrahami annum.

IX. Thara annorum quum esset LXX. generat Abraamum, et supervixit annos CV. (lege CXXXV.)[1] usque ad XXXV. annum Sahaki.

X. Abrahami annus primus.
Simul a diluvio ad primum annum Abrahami anni CCXCII. In universum autem ab Adamo anni MDCCCCXLVIII. Dissentit (Ambiguum est) a LXX. (virorum) versione annis MCCXXXV.

Juxta autem ebraicum Schamertarum (Samaritarum) (codicem), Anno secundo post diluvium[2].

SCHAMERTARUM (SAMARITARUM).

I. Sem filius Noachi (Nois) generat Arphaxadum: vixitque postea annos D. usque ad CI. annum Phaleki.

II. Arphaxad natus annos CXXXV. gignit Salam: vixitque adhuc annos LXXX.[3]) (lege CCCIII.) usque ad XXXIX. annum Phaleki.

III. Sala annorum quum esset CXXX. gignit Eberum: vixitque adhuc annos LXXX.[4]) (lege CCCIII.) usque ad XXXIX. annum Rragavi.

IV. Eber annorum quum esset CXXXIV. gignit Phalekum: et superstes fuit annos CC.[5]) (supple LXX.) usque ad CXL. annum Rragavi.

V. Phalek annos natus CXXX. generat Rragavum: vixitque postea annos CIX. usque ad CIX. annum Rragavi.

VI. Rragau annorum quum esset CXXXII. gignit Serukhum: vixitque adhuc annos CCVII. usque ad LXXVII. annum Nakhauri.

VII. Serukh annorum quum esset CXXX. genuit Nakhôrum: et superstes fuit annos C. usque ad XXI. annum Abrahae (rectius, Tharae).

VIII. Nakhôr annum agens LXXIX. generat Tharam: et vixit postea annos LXIX. usque ad LXIX. annum Tharae.

IX. Thara quum esset annorum LXX. gignit Abrahamum: vixitque adhuc annos LXXV. usque ad LXXV. annum Abrahami.

---

[1]) In utroque codice legitur „CV“.
[2]) Verba „Anno sec. p. dil.“ N. vulgari scriptura exhibet.
[3]) Sic in utroque cod. arm.
[4]) Item h. l. in utroque cod. arm.
[5]) Sic in utroque cod. arm.

Σερούγ γενόμενος ἐτῶν λ' γεννᾷ τὸν Ναχώρ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σ' μέχρι πρώτου ἔτους Ἰσαάκ.

Ναχὼρ γενόμενος ἐτῶν κθ' γεννᾷ τὸν Θαρὰ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ριθ' μέχρις μθ' ἔτους Ἀβραάμ.

Θαρὰ γενόμενος ἐτῶν ο' γεννᾷ τὸν Ἀβραάμ· καὶ ἐπέζησεν ἔτη ρλε' μέχρις λε' ἔτους Ἰσαάκ.

Ἀβραὰμ ἔτος πρῶτον. Ὁμοῦ τὰ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸ πρῶτον α' ἔτος Ἀβραὰμ ἔτη σϟβ', τὰ δὲ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἔτη ,αϡμη'. διαφωνεῖ πρὸς τὴν τῶν ο' ἑρμηνείαν ἔτεσι ,ασλς'[1]). Sync. 163, 16 — 164, 20.

Εὐσεβίου. Κατὰ δὲ τὸ Σαμαρειτῶν Ἑβραϊκόν ἔτους β' μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

Σὴμ υἱὸς Νῶε γεννᾷ τὸν Ἀρφαξὰδ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη φ' μέχρις ρα' ἔτους Φαλέγ.

Ἀρφαξὰδ γενόμενος ἐτῶν ρλε' γεννᾷ τὸν Σαλὰ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη τγ' μέχρις λθ' ἔτους Φαλέγ.

Σαλὰ γενόμενος ἐτῶν ρλ' γεννᾷ τὸν Ἔβερ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη τγ' μέχρις λθ' ἔτους Ῥαγαῦ.

Ἔβερ γενόμενος ἐτῶν ρλδ' γεννᾷ τὸν Φαλὲγ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σο' μέχρις ρμ' ἔτους Ῥαγαῦ.

Φαλὲγ γενόμενος ἐτῶν ρλ' γεννᾷ τὸν Ῥαγαῦ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ρθ' μέχρις ρθ' ἔτους Ῥαγαῦ.

Ῥαγαῦ γενόμενος ἐτῶν ρλβ' γεννᾷ τὸν Σερουγ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη σζ' μέχρις οζ' ἔτους Ναχώρ.

Σερoὺγ γενόμενος ἐτῶν ρλ' γεννᾷ τὸν Ναχὼρ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ρ' μέχρις κα' ἔτους Θαρά[2]).

Ναχὼρ γενόμενος ἐτῶν οθ' γεννᾷ τὸν Θαρὰ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη ξθ' μέχρις ξθ' ἔτους Θαρὰ.

Θαρὰ γενόμενος ἐτῶν ο' γεννᾷ τὸν Ἀβραάμ, καὶ ἐπέζησεν ἔτη οε' μέχρις οε' ἔτους Ἀβραάμ.

---

[1]) emend. AvG, Cod. ,ασλε'.
[2]) corr. Goar. et AvG, Cod. Ἀβραάμ.

x. Abrahami annus primus.

Simul a diluvio ad primum annum Abrahami anni DCCCCXLII. quot (anni nimirum) erant in Septuaginta virorum versione.

Congruit itaque cum nostra lectione, quae apud Schamertas (Samaritas) habetur hebraica Scriptura secundum primas annorum traditiones ante generationem filiorum[1]); discordat autem respectu Ebraici Judaeorum (exemplaris) annis DCL. erant enim a diluvio ad primum annum Abrahami juxta Judaeorum Scripturam anni CCXCII.

Quoniam igitur apparent juxta primigeniam antiquam legem ebraicam (anni), qui hucusque sane apud Schamertas (Samaritas) integre asservati reperiuntur, consentanee Septuaginta virorum versioni, qui a diluvio et usque ad Abrahamum fuerunt, secundum centenarios annos, qui praejacent (ante oculos positi sunt), et (tunc demum) juxta eorundem (annorum) numerum filios generabant: quomodo poterit dici, tam antiquiores, et pluribus annis viventes quàm ipsorum posteros, citissime ad filiorum procreationem venisse (venire), ac non potius (id fecisse) juxta Septuaginta virorum computationem temporum? Id ipsum profectò etiam prudens (modesta, sobria) ratiocinatio exhibet intelligendum; ita ut fateri necesse sit, quod in Judaeorum scriptura ab Adamo usque ad Abrahami tempora erratum sit, praeter tres illos, Jaredi inquam comites (Jaredianos), Schamertarum (Samaritarum) autem (exemplar erraverit) tantummodo usque ad diluvium. Etenim a diluvio usque ad Abrahamum anni consentanei reperiuntur annorum designationi a Septuaginta viris traditae.

Jam nunc satis clarè constat, quod erret (erraverit) Judaeorum (exemplar) ebraicum: nam sic eadem ratione in temporibus Abrahami et Nois numerum colligit, quod ne ulla quidem ex historiis confirmat (demonstrat). Si enim secundum Judaeorum scripturam a diluvio et usque ad Abrahamum reperiuntur anni CCXCII. siquidem juxta eorum supputationem vixit Noi post diluvium annos CCCL, manifestum est, quod vitam produxerit usque ad quinquagesimum octavum annum Abrahami. Verùm etiam alio modo licet Judaeorum exemplarium pravitatem deprehendere; (nempe ex eo) quod illos, qui Abrahamum praecesserunt, annos triginta natos ad liberorum procreationem venisse scribunt; quando nec ii quidem, qui post Abra-

Ἀβραὰμ ἔτος πρῶτον. Ὁμοῦ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Ἀβρααμ ἔτη ϡμβ', ὁπόσα ἦν καὶ κατὰ τὴν τῶν ο' ἑρμηνείαν. Sync. 165, 1 — 166, 3.

Συνᾴδει τοίνυν τῇ παρ' ἡμῶν ἀναγνώσει ἡ παρὰ Σαμαρείταις φερομένη Ἑβραϊκὴ γραφὴ κατὰ τὰς πρώτας τῶν ἐτῶν ἀποδόσεις τὰς πρὸ τῆς παιδοποιίας· διαφωνεῖ δὲ πρὸς τὸ Ἰουδαίων Ἑβραϊκὸν ἔτεσι χν'· ἦν γὰρ τὰ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Ἀβραὰμ κατὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων γραφὴν ἔτη σϟβ'.

Ἐπεὶ τοίνυν φαίνονται κατὰ τὸ παλαιότατον Ἑβραϊκὸν, ὃ δὴ παρὰ Σαμαρείταις ἔτι καὶ νῦν σώζεται, τῇ τῶν ο' ἑρμηνείᾳ συμφώνως οἱ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ἐπὶ Ἀβρααμ μετὰ τὰς προκειμένας τῶν ἐτῶν ἑκατοντάδας καὶ τὸν ἐπὶ τούτοις ἀριθμὸν παῖδας ποιησάμενοι, ποῖος ἐρεῖ λόγος τοὺς τούτων πρεσβυτέρους, καίπερ ἔτεσι πολὺ πλείοσι τῶν μετὰ ταῦτα βεβιωκότας, τάχιστα ἐπὶ τὴν παιδοποιίαν ἐλθεῖν, καὶ μὴ μᾶλλον κατὰ τοὺς παρὰ τοῖς ο' σεσημειωμένους χρόνους; τούτων[1]) δ' οὖν καὶ ὁ σώφρων λογισμὸς ὑποβάλλει νοεῖν, ὥστε ἀνάγκη διημαρτῆσθαι ὁμολογεῖν τὴν μὲν παρὰ Ἰουδαίοις γραφὴν ἐν τοῖς ἀπὸ Ἀδὰμ καὶ ἐπὶ Ἀβραὰμ χρόνοις ἐκτὸς τριῶν περὶ τὸν Ἰάρεδ, τὴν δὲ παρὰ Σαμαρείταις ἐν τοῖς ἀπὸ Ἀδὰμ καὶ ἐπὶ τὸν κατακλυσμὸν μόνοις· τὰ γὰρ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ἐπὶ τὸν Ἀβραὰμ ἔτη σύμφωνα εὕρηται τῇ παρὰ τοῖς ο' φερομένῃ τῶν ἐτῶν σημειώσει.

Ἄντικρυς δὲ φαίνεται διημαρτημένως ἔχειν τὸ παρὰ Ἰουδαίοις Ἑβραϊκόν. συνάγει γὰρ κατὰ τὸ αὐτὸ τοῖς χρόνοις τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Νῶε, ὅπερ οὐδεμία παρίστησιν ἱστορία. εἰ γὰρ κατὰ τὴν Ἰουδαίων γραφὴν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ἐπὶ Ἀβραὰμ ἔτη τυγχάνει σϟβ', ἔζησε δὲ Νῶε κατὰ τοὺς αὐτοὺς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τν', δῆλός ἐστι παρατείνας τὴν ζωὴν μέχρι νη' ἔτους Ἀβραάμ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως τὴν ἀτοπίαν συνιδεῖν τῶν παρ' Ἰουδαίοις ἀντιγράφων, ἀπὸ τοῦ τριακονταετεῖς ἀναγράψαι τοὺς πρὸ τοῦ Ἀβραὰμ πεπαιδοποιημένους· ὁπότε οἱ μετὰ τὸν Ἀβραὰμ ἱστοροῦνται πρεσβύτεροι τῶν λ' ἐτῶν ἐπὶ τὴν παιδοποιίαν ἐλθεῖν.

[1]) A. „quoad priores annorum traditiones, qui generationem filiorum praecedunt". Z. „quod adtinet ad priorum annorum ante gignendum designationes".

[1]) *τὸ αὐτὸ* restituendum esse conicit AvG.

hamum referuntur[1]), ante trigesimum annum ad liberorum procreationem venisse reperiuntur.

Constat itaque omni ex parte interpretationem Septuaginta virorum ex antiquis et incorruptis Ebraeorum exemplaribus translatam esse; et accommodatius nos quoque eadem utemur in praesenti chronographia, ac praesertim quod et ipsa Khristi ecclesia, quae per universum terrarum orbem diffusa est, illam solummodo tenet; quam et Salvatoris nostri Apostoli ac Discipuli ab initio utendam tradiderunt.

Reperiuntur itaque secundum Septuaginta virorum versionem (Sept. viros) ab Adamo usque ad diluvium anni MMCCXLII. et a diluvio ad primum annum Abrahami DCCCCXLII, in universum anni MMMCLXXXIV.

Juxta vero Judaeorum ebraicum (exemplar), ab Adamo usque ad diluvium anni MDCLVI. et a diluvio ad primum annum Abrahami anni CCXCII. et in universum anni MDCCCCXLVIII.

At secundum Schamertarum (Samaritarum) (exemplar) ebraicum ab Adamo usque ad diluvium anni MCCCVII. et a diluvio ad primum annum Abrahami, anni DCCCCXLII, et in universum anni MMCCXLIX.

Atque a primo anno Abrahami usque ad Mosen et egressum Judaeorum ex Egipto concorditer juxta omnes interpretes fiunt anni DV. qui hac ratione numerantur. Anno septuagesimo quinto vitae Abrahami, Deus ipsi manifestatus semini ejus terram promissionis se daturum pollicitus est: etenim scriptum est, quod „Abraham erat annorum LXXV. quando egressus est e Charrane. Et sumpsit Abraam Saram mulierem suam, et Lôtum filium fratris sui“. Et iisdem addens deinceps (singillatim) Scriptura dicit: „Et apparuit Deus Abrahamo, et ait illi: Semini tuo dabo hanc terram“. Itaque a prima aetate Abrahami fiunt anni LXXV. (sc. usque ad hanc promissionem Dei); et a septuagesimo quinto anno Abrahami usque ad egressum Judaeorum ex Egipto, anni CCCCXXX. Id ipsum (idem) et Apostolus Paulus testatur: „Testamentum, inquit, quod jampridem a Deo confirmatum erat, lex, quae post CCCC. et XXX. annos facta est, non potest irritum facere ad impediendam promissionem“. Atque eidem addens dicit: „Abrahamo autem per promissionem donavit Deus“. Nascitur (autem) Abrahamo filius Isahak anno ipsius centesimo post XXV. annos promissionis a Deo ipsi factae. Praeterea etiam usque ad egressum ex Egipto desunt (deficientes reperiuntur) anni CCCCV. ut fiant a promissione ad id usque tempus anni CCCCXXX.

[1]) Sic e conjectura A., quem Z. sequitur. Codd. exhibent „retulerunt“.

Πανταχόθεν τοιγαροῦν τῆς τῶν ο΄ ἑρμηνείας ἐκ παλαιᾶς, ὡς ἔοικε, καὶ ἀδιαστρόφου Ἑβραίων γραφῆς μεταβεβλῆσθαι συνισταμένης, εἰκότως ταύτῃ καὶ ἡμεῖς κεχρήμεθα κατὰ τὴν παροῦσαν χρονογραφίαν, ὅτε μάλιστα καὶ ἡ καθ᾽ ὅλης τῆς οἰκουμένης ἡπλωμένη Χριστοῦ ἐκκλησία ταύτῃ μόνῃ προσέχει τῶν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἀποστόλων τε καὶ μαθητῶν ἀρχῆθεν ταύτῃ χρῆσθαι παραδεδωκότων.

Ἔστι τοίνυν κατὰ τοὺς ο΄ τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἐπὶ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη ,βσμβ΄· τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸ α΄ ἔτος Ἀβραὰμ ἔτη ϡμβ΄· τὰ πάντα ἔτη ,γρπδ΄.

κατὰ δὲ τὸ παρὰ Ἰουδαίοις Ἑβραϊκὸν ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπὶ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη ,αχνς΄, ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Ἀβραὰμ ἔτη σϟβ΄· τὰ πάντα ἔτη ,αϡμη΄.

κατὰ δὲ τὸ παρὰ Σαμαρείταις Ἑβραϊκὸν ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπὶ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη ,ατζ΄· ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Ἀβραὰμ ἔτη ϡμβ΄, τὰ πάντα ὁμοῦ ἔτη ,βσμθ΄. Sync. 166, 3 — 168, 4.

Verum, qui Abrahamo apparuit Deus rursum ei apparens dicit: „Sciendo scias, quod peregrinabitur semen tuum in terra, quae non sua sit, et in servitutem redigent eos, et male afficient (affligent), annis CCCC“. Summa constantia (Definite) mentionem fecit seminis: ne[1]) Isahako imputemus tempora, indicatum est etiam sub egressum filiorum Israelis ex Egiptiorum terra illud CCCCXXX. annorum tempus. Ita enim ait Scriptura. „(Habitatio)[2]) quam habitarunt in Egipto, et in terra Chananaeorum ipsi et patres ipsorum, anni CCCCXXX. Et factum est post annos CCCCXXX. exierunt exercitus Domini e terra Egiptiorum nocte“. Quoniam vero in universum anni inde a Dei promissione, quae septuagesimo quinto anno aetatis Abrahami facta est, sunt CCCCXXX., constat ergo a primo anno Abrahami usque ad Mosen et exitum ex Egipto annos esse DV. quos quidem nonnulli minutatim hac ratione dinumerant. Abraam cum esset C. annorum, gignit Isahakum. Et Isahak cum esset annorum LX. generat Jakobum. Jakob cum annorum esset LXXXVI. gignit Levim. Levi cum esset XLVI. annorum, gignit Kahathum. Kahath cum esset annorum LXIII. generat Amramum. Amram cum annorum esset LXX. gignit Mosen. Moses cum esset annorum LXXX. educit populum ex Egipto. Simul (conjunctim) a primo anno Abrahami usque ad egressum ex Egipto anni DV., in universum vero ab Adamo usque ad exitum ex Egipto, juxta LXX. anni MMMDCLXXXIX[3]), et secundum Judaeos, anni MMCCCCLIII[4]); juxta vero Samaritanos, anni MMDCCLIII.

Post obitum vero Mosis usque ad Solomonem ac templi aedificationem aliter Judicum liber, cui et divus (sanctus, sacratus) Apostolus Paulus in actis Apostolorum suffragatur; aliter vero regni historia (sc. Regum libri) Hebraeorumque discrepantia (sc. lectionis)[5]) tradit. Praestabit (melius erit) singula singillatim percurrere, atque id, quod veritatem (verum) ostendit, amplecti.

Primum vero illud quoque haud licet absque examine praeterire; quomodo et Africanus quinque chronographiae libros[6]) disposuit. Ac videtur mihi,

[1]) A. sine necessitate addit „jev“ i. e. „et, ergo“, quod non reperitur in Codd.

[2]) Sic A. sec. textum gr., rectius „(anni), quos“ etc. Z. liberius vertit.

[3]) N. exhibet „MMMDCLIX“, ac Z. in nota „In margine codicis „MDCLXXXIX“ quod non animadverti.

[4]) Z. exhibet „MMCCCCLIV“.

[5]) Arm. „chetruthiun“ sign. tam discrepantiam quam observationem i. q. gr. *παρατήρησις*. Hinc A. vertit „discrepans traditio“, Z. vero „caerimonialis lex“.

[6]) A. e conjectura addens „i“, quod non reperitur in codd., vertit „in quinque chronologiae libris“.

καὶ κατὰ μέρος δὲ οὕτως ἔχει[1]). [*Ἀβραὰμ γενομενος ἐτῶν ρ′ γεννᾷ τὸν Ἰσαάκ. Ἰσαὰκ γενόμενος ἐτῶν ξ′ γεννᾷ τὸν Ἰακώβ. Ἰακωβ γενόμενος ἐτῶν πζ′ γεννᾷ τὸν Λευί. Λευὶ γενόμενος ἐτῶν μϑ′ γεννᾷ τὸν Καάϑ. Καὰϑ γενόμενος ἐτῶν ξ′ γεννᾷ τὸν Ἀμράμ. Ἀμρὰμ γενόμενος ἐτῶν οε′ γεννᾷ τὸν Μωϋσῆν.*] *Μωϋσῆς γενόμενος ἐτῶν π′ ἐξάγει τὸν λαὸν ἐξ Αἰγύπτου. Συνάγεται οὖν τὰ πάντα ἀπὸ μὲν πρώτου ἔτους Ἀβραὰμ ἐπὶ τὴν ἐξ Αἰγύπτιου πορείαν ἔτη φε′*[2])· [*ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ͵αφπ′*·] *ἀπὸ δὲ Ἀδὰμ κατὰ τοὺς ο′ ἔτη ͵γχπϑ′*[3]), *κατὰ δὲ ἄλλους*.... Niceph. 739, 13 — 740, 4.

Τὰ δὲ μετὰ Μωϋσέος τελευτὴν ἐπὶ Σολομῶντα καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ κατασκευήν, ἑτέρως μὲν ἡ τῶν Κριτῶν γραφὴ λέγει, καὶ ὁ ἱερὸς Ἀπόστολος, ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων· ἑτέρως δὲ ἡ τῶν Βασιλειῶν ἱστορία, καὶ ἡ τῶν Ἑβραίων παρατήρησις παραδίδωσιν. εὖ δ' ἂν ἔχοι ἕκαστα διελϑεῖν, καὶ τὸν παριστάμενον ἀψευδῆ λόγον ἐπιγνῶναι.

Τοῦτό γε μὴν ἐν πρώτοις οὐκ ἀπαρατήρητον ἐατέον, ὡς καὶ Ἀφρικανὸς[4]) *πέντε χρονογραφιῶν συνάξας βιβλία, τὰ μεγάλα μοι διαμαρτεῖν ἐν τοῖς προκειμένοις δοκεῖ.*

[1]) Monente AvG uncis inclusi ea quae non sunt Eusebiana.

[2]) sic AvG pro *ϙβ′*.

[3]) sic AvG pro *͵αχπϑ′*.

[4]) *ὁ* inserendum esse putat AvG.

quam maxime in his rebus, quae praejacent (ante oculos positae sunt), errare. Etenim ab exodo Mosis usque ad Solomonem et templi Erusalemi aedificationem, colligit juxta suum proprium calculum annos DCCXLIV., atque magnam partem sine auctoritate (testimonio) proponens errat; non tantum contra Divinam Scripturam loquendo[1]), sed quod et temeritatis quidpiam adhibet, et centum utique annos omnino de suo inducit. Siquidem plus annorum ponit Seniorum, qui post Josuam (Jesoam) exstiterunt, annos (nempe) XXX., nec non post Samphsonem regiminis popularis[2]) annos XL. et rursum pacis (tranquillitatis) annis XXX. Tantam annorum abundantiam sine auctoritate (testimonio) clanculum ponens (constituens) multorum annorum incrementum a semetipso interserit: (adeoque) inter Mosis tempora et Solomonis regnum plus quam septingentos et XL. annos esse dicit.

Oportet (igitur) animum adtendere ad generationes praecedentes, quotnam fuerint, ac deinde considerare invalidorum verborum commenta (artificia). Si enim ab Abrahamo usque ad Davithem quatuordecim sunt generationes, et jam quidem sub Mose undecima[3]) generatio finita erat, sub quo Naason filius Aminadabi princeps tribus Judae agnoscebatur; et ipse ibidem in deserto mortem obiit (obibat); nam unus ex illis erat, qui ex Egipto exierunt, in primaque recensione numeri progrediebantur. Constat itaque, quod in aliis (reliquis) etiam quinque generationes[4]) post Naasonem usque ad Davithem numero minores erant. Naason enim genuit Salmonem; isque Boosum; et ille Obedum; isque Jessem, et hic Davithem. Qua ergo ratione dici potest, quod in quinque illis generationibus post Mosen DCC. annorum numerus colligatur (contineatur)? Etenim si quis aequaliter pro cujuslibet generationis viris (sc. pro iis quinque post Naasonem) tempus illud (DCC. annorum) distribuat, inveniuntur uniuscujusque ante prolis generationem anni CXL. et hoc nemo e bene cordatis unquam admittet (concedet). Siquidem vel ipse quoque Moses CXX. annos natus mortuus est (moriebatur), ejusdemque successor Jesu CX. annos natus obiit (obibat); atque ante

[1]) G. in margine „contra verba (locutionem) divinae scripturae“.

[2]) *›δημοκρατίας* s. *ἀναρχίας‹* ad verbum sociorum conciliationis.

[3]) Z. sequentia respiciens contra textum Arm. scribit: „sub Mose autem *nona* jam procreatio agebatur“. Textus Arm. hist. corruptus est.

[4]) A., quem Z. sequitur, levi textus correctione vertit „quod quinque aliae generationes“ pro „quod in quinque aliis gen.“.

ἀπὸ γὰρ ἐξόδου Μωσέως ἐπὶ Σολομῶνα καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομὴν ἐν Ἱεροσολύμοις συνάγει κατά τινα οἰκεῖον ἀριθμόν, ἔτη ψμα', τὰ πλεῖστα δὲ ἀμαρτύρως ἐκθέμενος, διήμαρτεν, ὅτι[1]) οὐ μόνον ταῖς θείαις γραφαῖς μαχόμενα εἴρηκεν, ἀλλ' ὅτι καὶ τολμηροτάτῳ ἐπικεχείρηκε πράγματι, ὅλων ἑκατὸν ἐτῶν ἀριθμὸν ἀφ' ἑαυτοῦ παρεμβαλών· τίθησι γὰρ περιττὰ πρεσβυτέρων μὲν τῶν περὶ Ἰησοῦν[2]), ἔτη λ'. μετὰ δὲ Σαμψὼν ἀναρχίας ἔτη μ', καὶ πάλιν εἰρήνης ἔτη λ'. τοσαῦτα περιττὰ καὶ ἀμαρτύρως ἐκθέμενος, ἀπερισκέπτως πολὺ πλῆθος ἐτῶν ἀφ' ἑαυτοῦ συνήγαγε, μεταξὺ τῶν χρόνων Μωυσέος καὶ τῆς Σολομῶντος βασιλείας. εἶναι γάρ φησι ὑπὲρ τὰ[3]) ἔτη ψμ'.

Ταῦτα δὲ, δέον λογίσασθαι τὰς ἐν μέσῳ διελθούσας γενεὰς, πόσαι τίνες ἦσαν, ἅμ' ἐξ αὐτῶν[4]) τε συνιδεῖν τὸ ἀσύστατον τοῦ λόγου· εἰ γὰρ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, ἤδη δὲ κατὰ Μωϋσέα ἐννάτη διελύθη[5]) γενεά, καθ' ἣν Ναασὼν υἱὸς Ἀμιναδὰμ[6]) ἐγνωρίζετο ἄρχων φυλῆς Ἰούδα, τελευτᾷ τε οὗτος ἐπὶ τῆς ἐρήμου (τῶν γὰρ ἀπ' Αἰγύπτου προελθόντων, καὶ τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης ἐξαριθμήσεως γεγονότων εἷς ἦν), δῆλον ὡς λοιπαὶ γενεαὶ ε' μετὰ Ναασὼν ἐλείποντο ἐπὶ Δαβὶδ ἀριθμούμεναι. Ναασὼν γὰρ ἐγέννησε τὸν Σαλμὼν, καὶ οὗτος τὸν Βοόζ[7]), καὶ οὗτος τὸν Ὠβήδ, καὶ οὗτος τὸν Ἰεσσαί, καὶ οὗτος τὸν Δαβίδ· ποῖος οὖν λόγος ἐρεῖ ἐν πέντε γενεαῖς ταῖς μετὰ Μωϋσέα ψ' ἐτῶν ἀριθμὸν συνεισάγεσθαι; ἵνα γὰρ τὸν ἴσον τὸν[8]) κατὰ γενεὰν ἀνδρῶν ἑκάστῳ τίς ἀπονείμῃ χρόνον· εὑρεθήσεται ἔτη ρμ' γεγονὼς ἕκαστος πρὸ τῆς παιδοποιίας· τούτῳ δ' οὐκ ἄν τις εὖ φρονῶν συνθήσεται. Μωϋσῆς τε γὰρ αὐτὸς ρκ'[9]) ἐτῶν ἐτελεύτα, καὶ ὁ τούτου διάδοχος Ἰησοῦς, ρι'· καὶ πρὸ τούτων Ἰωσὴφ τὰ πάντα τῆς ζωῆς ἔτη ρι'· εἶτα[10]) ἐπὶ τούτοις πάλαι Ἰακὼβ ὁ καὶ Ἰσραήλ, ὁ πάντων Ἰουδαίων ἀρχηγέτης τὰ πάντα ἔζησεν[11]) ἔτη ρμζ'.

[1]) inseruit AvG.

[2]) sic corr. AvG pro *ἰνώ*.

[3]) sic AvG pro *ταῦτα*.

[4]) sic AvG pro *ἦσαν· ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν*.

[5]) *διελήλυθε* corrigit AvG.

[6]) sic Cramer pro *υἱὸς ναδὰμ*.

[7]) sic AvG. pro *Βοώζ*.

[8]) sic AvG pro *τῶν*.

[9]) sic AvG pro *ρ'*.

[10]) sic AvG pro *ριζ' = ρι' ἑπτά*.

[11]) sic AvG pro *ἔστησεν*.

hos Joseph omnino vitam ad CX. annos duxit (ducebat); immo his antiquior ipse (ad haec s. praeterea antiquas adeo) Jakob, qui et Israel nominabatur, omniumque Judaeorum Patriarcha erat, omnino annos vixit CXLV.

Quomodo ergo congruum erit dicere, quod inferius etiam, postque Mosen, tantum temporis aliquis vivere potuerit, quantum superius narravimus (sc. CXL.)? Africanus vero in hoc ita erravit. At (Klemês) Clemens (Alexandrinus) a Jesu Mosis successore usque ad templi aedificationem colligit annos DLXXIV. quod (de quo) a primo ejus libro (stromatum) ediscere licet. At divinus Apostolus Paulus in actis Apostolorum in publico ad Judaeos directo (Judaeorum) alloquio (s. oratione) ait; quod „Destruxit Jesu gentes septem in terra[1]) Khananaeorum, et praebuit eis terram ipsam (s. earum) possidendam: ac post[2]) CCCCL. annos dedit ipsis Judices usque ad Samuelem Prophetam. Et exinde postulaverunt regem, et dedit illis Saulem filium Kisis, virum e tribu Beniaminis annos XL. et amovit (mutavit) eum, et suscitavit illis Davithem“.

Haec Apostolus ait. Et juxta ipsum colliguntur tempora post Jisum ad annos DXXXIV: Judicum (nempe) ad annos CCCCL. usque ad Samuelem, uti ipse (Apostolus) omnino refert. Quando autem iisdem samuelicis[3]) (annis) annos Saulis XL. addat (aliquis), atque identidem (eadem ratione) (annos) Davithis XL. et Solomonis IV. usque ad templi aedificationem: cuncti (conjunctim) juxta Apostolum, ab Jesu Mosis successore usque ad Solomonem fiunt anni DXXXIV. Quod si etiam Mosis annos quadraginta in deserto addas, atque Jesus filii Navis XXVII. annos, cuncti simul juxta Apostoli supputationem fiant[4]) (fiunt) anni DC. Neque id tantum, sed etiam Judicum liber Apostolo consentaneus fiet: etenim Judicum tempora ille etiam (textus) in CCCCL. annos colligit usque ad Samuelem: nam et ibi singillatim ita habetur.

Ex Libro Judicum.

Post Jesum dominati sunt alienigenae.	ann.	VIII.
Gothoniel.	ann.	XL.
Alienigenae.	ann.	XVIII.
Avod et Samegar.	ann.	LXXX.
Alienigenae.	ann.	XX.
Barak et Debôra.	ann.	XL.

[1]) N. „e terra“.

[2]) Sic vertenda sunt verba arm. cum A., interpretatio vero Z. „deinde annis CCCCL“ etc., licet sensui ac textui gr. accommodata sit, vim verbis arm. affert. N. inserit „qui“ ante „dedit“.

[3]) N. „Samuelis“ sc. annis.

[4]) N. „fiunt“.

Ποῖος οὖν ἐρεῖ λόγος τοῖς κάτω καὶ μετὰ Μωυσέα τοσοῦτον τῆς ζωῆς ἐνδιδόναι χρόνον ὁπόσος δεδήλωται; Ἀλλ' ὁ Ἀφρικανὸς τοῦτον διήμαρτε τὸν τρόπον[1])· ὁ δὲ Κλήμης τὰ ἀπὸ Ἰησοῦ τοῦ Μωσέως διαδόχου ἐπὶ τὴν τοῦ ναοῦ κατασκευὴν ἔτη συνάγει φοδ', ὡς καλῶς τινα ἀπὸ τοῦ πρώτου Στρωματέως αὐτοῦ μαθεῖν· ὁ δέ γε θεῖος Ἀπόστολος Παῦλος, ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων, ὧδέ πως ἐν τῇ πρὸς Ἰουδαίους φάσκει δημηγορίᾳ· "καὶ καθελὼν Ἰησοῦς ἔθνη ζ' ἐν γῇ[2]) Χαναὰν κατεκληρονόμησε τὴν γῆν αὐτῶν ἔτεσι υν', μετὰ ταῦτα δὲ ἔδωκε Κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου· κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν[3]) αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαούλ, υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἐπὶ ἔτη μ'. καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαβίδ."

Ταῦτα μὲν ὁ Ἀπόστολος· συνάγεται δὲ καὶ κατ' αὐτὸν ὁ μετὰ Ἰησοῦν χρόνος, εἰς ἔτη φλδ'· τῶν μὲν Κριτῶν εἰς υν', μέχρι Σαμουήλ, ὡς αὐτός φησι, περαιουμένων[4])· τούτοις δὲ μετὰ Σαμουὴλ προστιθεμένων[5]) τῶν τοῦ Σαοὺλ ἐτῶν μ'[6]), καὶ τῶν τοῦ Δαβὶδ ὁμοίως μ', καὶ τῶν Σολομῶντος δ', μέχρι τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ. ὁμοῦ κατὰ τὸν Ἀπόστολον μετὰ Ἰησοῦν τὸν Μωσέως διάδοχον ἐπὶ Σολομῶντα, γίγνονται ἔτη φλ' καὶ δ'. εἰ δὲ προσθήσαις καὶ τὰ Μωϋσέως ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἔτη μ', τά τε Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἔτη κζ', ὁμοῦ τὰ πάντα γενήσεται κατὰ τὸν Ἀπόστολον ἔτη χ'. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ βίβλος τῶν Κριτῶν σύμφωνος ἂν γένοιτο τῷ Ἀποστόλῳ· τοὺς τῶν Κριτῶν χρόνους καὶ αὐτὴ εἰς ἔτη συνάγουσα υν' μέχρι Σαμουήλ· περιέχει δὲ κατὰ μέρος οὕτως.

Μετὰ Ἰησοῦν ἦρξαν ἀλλόφυλοι	*ἔτη*	*η'*[7]).
Γοθονιὴλ	*ἔτη*	*μ'.*
Ἀλλόφυλοι	*ἔτη*	*ιη'.*
Ἀὼδ καὶ Σεμέγαρ	*ἔτη*	*π'.*
Ἀλλόφυλοι	*ἔτη*	*κ'.*
Βαρὰκ καὶ Δεβόρρα	*ἔτη*	*μ'.*

[1]) sic AvG pro *τούτων διήμ. τῶν τρόπων.*

[2]) sic AvG pro *τῇ.*

[3]) sic AvG pro *ἐδώκει.*

[4]) *περατουμένων* scribendum esse putat AvG.

[5]) sic AvG pro *προτιθεμ.*

[6]) *μ'* inseruit AvG.

[7]) sic AvG pro *ν'.*

Alienigenae.	ann.	VII.	Ἀλλόφυλοι	ἔτη	ζ'.
Gedeon.	ann.	XL.	Γεδέων	ἔτη	μ'.
Abimelekh.	ann.	III.	Ἀβιμέλεχ	ἔτη	γ'.
Thôla.	ann.	XXIII.	Θώλα	ἔτη	κγ'.
Jair.	ann.	XXII.	Ἰαεὶρ	ἔτη	κβ'.
Alienigenae.	ann.	XVIII.	Ἀλλόφυλοι	ἔτη	ιη'.
Jephthaï.	ann.	VI.	Ἰεφθάε	ἔτη	ς'.
Esebon.	ann.	VII.	Ἐσεβὼν	ἔτη	ζ'.
Eglon.	ann.	X[1]).	Ἐλὼν	ἔτη	ι'.
Abdon.	ann.	VIII.	Ἀβδὼν	ἔτη	η'.
Alienigenae.	ann.	XL.	Ἀλλόφυλοι	ἔτη	μ'.
Samphson.	ann.	XX[2]).	Σαμψὼν	ἔτη	κ'.
Heli, sub quo Samuel.	ann.	XL.	Ἡλεὶ, ἐφ' οὗ Σαμουὴλ	ἔτη	μ'.

Simul omnes anni Judicum CCCCL. usque ad Samuelem. — Ὁμοῦ τὰ πάντα τὰ Κριτῶν ἔτη νν'.

Hoc ita concorditer sicut ipse quoque sanctus Apostolus designavit, colligitur. Non enim est in hac computatione, nec Mosis tempus, neque successoris Mosis Jesus, nec Samuelis, nec Saulis; Samuelis et Saulis (anni), nec non Jesus e regione collocentur (s. seorsim maneant, ponantur). Secundum vero Apostolum, Saulis quoque anni XL. juxta quadringentos et quinquaginta annos Judicum ponantur: quibus Davidis quoque XL. atque Solomonis anni IV. conjuncti, qui omnino annos efficiunt DXXXIV. Eadem (tantumdem, tantadem) erat etiam apostolica traditio. Quibus additi (mixti) XL. anni Mosis in deserto et XXVII. anni Jesus (filii) Navis, prout quoque dicunt filii Hebraeorum, omnino conficiunt annos DC.

Συνῆκται δὲ ταῦτα συμφώνως οἷς καὶ ὁ ἱερὸς Ἀπόστολος ἐσημειώσατο· ἀλλ' ἐπεὶ μὴ κατείληπται[1]) ἐν τούτοις ὁ Μωσέως χρόνος, μηδ' ὁ Ἰησοῦ τοῦ Μωσέως διαδόχου, μηδ' ὁ τοῦ Σαμουήλ, μηδ' ὁ τοῦ Σαούλ· τὰ μὲν οὖν τοῦ Σαμουὴλ καὶ Σαοὺλ τέως ἐν ἀδήλῳ κείσθω, καὶ τὰ τοῦ Ἰησοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀποστόλου τὰ τοῦ Σαοὺλ ἔτη μ' προςκείσθω τοῖς τῶν Κριτῶν ἔτεσι, νν'· οἷς συναπτόμενα καὶ τὰ τοῦ Δαβὶδ μ', τά τε Σολομῶντος δ' ἔτη, τὰ πάντα ποιεῖ φλδ'. τοσαῦτα δὲ ἦν καὶ τὰ[2]) κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἀπόδοσιν· οἷς συναπτόμενα τὰ Μωσέως ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἔτη μ', καὶ τὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἔτη κζ', ὥς φασι παῖδες Ἑβραίων, τὰ πάντα ποιεῖ ἔτη χ'.

Porro si hoc supradictis quinque generationibus inter Naasonem ac Davithem (transactis) accommodes, et unicuique pares annos (singulatim) distribues, antequam ad prolis procreationem venerint, plus quam CXV. annos singulis eorum coram producit (ponit); quod sane haud magnam fidem mereatur (non valde fidei sit). Etenim si Moses ipse CXX. annos vixisse reperitur, qui ergo post eum erant, aequalem eidem ferme agentes aetatem filios gignebant? Itaque quid restet (deficiat), nisi ut ad testimonium librorum Regum (regni) deinde transeamus.

Καὶ ταῦτα δὲ ταῖς δηλωθείσαις πέντε γενεαῖς ταῖς μεταξὺ Ναασσὼν καὶ Δαβὶδ προσαρμοττόμενα, καὶ καθ' ἕκαστον ἐξίσου διαιρούμενα, παρίστησι τὸ[3]) καθ' ἕνα ἐπὶ τὴν παιδοποιίαν ἐλθεῖν, ἐτῶν πλειόνων τῶν ρια'[4]) γενόμενον. ὃ καὶ αὐτὸ τῶν οὐ πάνυ πιθανῶν ἂν εἴη. εἰ δ' αὐτοῦ Μωσέως τὰ πάντα βεβιωκότος ἔτη ρκ', οἱ μετ' αὐτὸν σχεδὸν ἰσήλικες αὐτῷ γενόμενοι, παῖδας ἐποίουν· τί οὖν λείπεται, ἢ μεταβῆναι λοιπὸν ἐπὶ τὴν τῶν Βασιλειῶν μαρτυρίαν;

Siquidem et ipsi Regum (regni) libri firmiter designant omnes ab egressu filiorum Israelis ex Egipto usque ad Solomonem et templi aedificationem annos fuisse (fieri, esse) CCCCXL., ita tamen, ut[3]) hebraicum

Ἡ τῶν Βασιλειῶν τοιγαροῦν βίβλος σαφῶς ἐπισημειοῦται πάντα τὰ ἀπὸ τῆς ἐξόδου[5]) τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Σολομῶνα καὶ τὴν Ἱεροῦ κατασκευὴν ἔτη γεγονέναι φάσκουσα υμ'· ὡς δὲ τὸ Ἑβραϊκὸν, ἔτη υπ'.

[1]) G. N. „XXX". Z., qui sec. t. gr. scribit „Labdon" item, sed A. „VIII".

[2]) G. N. „XL", sed A. Z. „XX".

[3]) A. „nisi quod", Z. „quamquam". Utrumque ad sensum, non ad verbum.

[1]) sic AvG pro κατείληκται.

[2]) sic AvG pro τὸ.

[3]) sic AvG pro τὸν.

[4]) sic AvG pro ριε'.

[5]) sic AvG pro πάντα ἀπὸ τῆς ἐπόδου.

(exemplar) annos dicat CCCCLXXX. Ita enim tertius liber Regum (regnorum) dicit, quod „Factum est anno CCCCXL. egressus ex Egipto, coepit Solomon aedificare Domum Domino“. Hebraicum vero (exemplar) „Et factum est, ait, anno CCCCLXXX“. Hoc Judaeorum doctores, secundum firmum computationis (numeri) calculum, in CCCCLXXX. annos comprehendi asserunt, atque haud seorsum recensent annos illos, in quibus (secundum quos) dicunt alienigenas in populum dominatos esse, sed Judicum solummodo populi principatum supputantes, et eidem (spatio) addentes alienigenarum irruptionis tempora, et convenientius, quomodo nec alio modo quadringentorum et octoginta annorum tempus coalescat (congregetur sc. congregari ajunt). Sanctum autem Apostolum, non quasi de chronologia (chronographia) aliquid disseruisse[1]), neque exactissime (exacta firmitate) supputationem aliquam retulisse arbitror dictorum annorum numerum adponendo, neque otiose (otiositate quadam) salutaris doctrinae verbo (sc. adponendo), temporum memoriam habuisse (fecisse), quum communem lectionem temporis (occupationis) Judicum usurpaverit (i. e. sequutus sit).

(λέγει δὲ οὕτως ἡ τρίτη τῶν Βασιλειῶν "καὶ ἐγεννήθη ἐν τῷ υμ΄ ἔτει τῆς ἐξόδου[1]) τῆς Αἰγύπτου, ἤρξατο οἰκοδομεῖν Σολομῶν τὸν οἶκον Κυρίου·" τὸ δὲ Ἑβραϊκὸν "καὶ ἐγεννήθη, φησίν, ἐν υ΄ καὶ π΄ ἔτει·")[2]) ταῦτα δὲ οἱ τῶν Ἰουδαίων διδάσκαλοι, εἰς υ΄ καὶ π΄ ἔτη κατὰ τὸν ἀκριβῆ λόγον συνάγεσθαι ἔφασκον· μὴ λογιζομένων αὐτοῖς[3]) ἀφωρισμένως τῶν ἐτῶν καθ᾽ ἃ[4]) ἀλλόφυλοι κρατῆσαι λέγονται τοῦ λαοῦ· μόνης δὲ τῆς τῶν κριτῶν ἀρχῆς ἀριθμουμένων· καὶ ταύτῃ[5]) συναπτομένων τῶν χρόνων τῆς τῶν ἀλλοφύλων ἐπαναστάσεως[6]). καὶ εἰκός γε ταῦτα οὕτως ἔχειν, οὕτως γὰρ μόνως καὶ οὐκ ἄλλως ὁ τῶν υ΄ καὶ π΄ ἐτῶν συνάγοιτ᾽ ἂν ἀριθμός· τόν γε μὴν ἱερὸν Ἀπόστολον, οὐχ ὡς χρονογραφίαν ἐκτιθέμενον, οὐδ᾽ ὡς ἀκριβῆ λόγον παραδιδόντα νομίζω τὸν δηλωθέντα τῶν ἐτῶν ἀριθμὸν παραθέσθαι· ὁδοῦ δὲ πάρεργον ἐν τῇ τοῦ σωτηρίου λόγου διδασκαλίᾳ, τὴν μνήμην τῶν χρόνων ποιεῖσθαι, τῇ κοινοτέρᾳ χρησάμενον[7]) ἐκδοχῇ τῆς τῶν Κριτῶν ἀναγνώσεως.

Attamen Regum (regnorum) libri evidenter utique referunt, ab exodo usque ad Solomonem colligi in annos aut CCCCXL. vel CCCCLXXX. Sin autem tempora Judicum seorsum secernamus, et rursum separatim seligamus (distinguamus) Alienigenarum imperii annos a libro Judicum declaratos, omne tempus a Mose usque ad Solomonem redigitur (colligitur) in numerum annorum DC. Mosi enim sunt in deserto XL. anni, et Jesui XXVII: post quem Judicum et Alienigenarum CCCCL. uti Apostolus ait, liberque Judicum eidem consentiunt: deinde Samuelis et Saulis anni XL. postea vero Davithis XL. et Solomonis IV. usque ad templi aedificationem. Simul autem omnes (anni) DC., ita ut unicuique dictarum (memoratarum) quinque generationum viro ante liberorum generationem tempus annorum CXX. distribuere, res sit omnino incredibilis.

Ἡ δὲ βίβλος τῶν Βασιλειῶν διαῤῥήδην ἐπῆλθε τὸ[8]) τὰ ἀπὸ τῆς ἐξόδου ἐπὶ Σολομῶνα συντείνειν εἰς ἔτη υμ΄, ἢ π΄. ἐὰν μὲν οὖν τοὺς χρόνους τῶν Κριτῶν ἀφωρισμένως ἐκλάβοιμεν, καὶ πάλιν ἰδίως τὰ φερόμενα ἐν τῷ βίβλῳ τῶν Κριτῶν τῆς τῶν ἀλλοφύλων[9]) κρατήσεως, ὁ πᾶς συνάγοιτ᾽ ἂν χρόνος ὁ ἀπὸ Μωϋσέως ἐπὶ Σολομῶνα εἰς ἐτῶν ἀριθμὸν χ΄· ἔτη γὰρ Μωϋσέως τὰ ἐπὶ[10]) τῆς ἐρήμου μ΄· ἔπειτα τοῦ Ἰησοῦ, κζ΄. μεθ᾽ ὃν Κριτῶν καὶ ἀλλοφύλων ἔτη υν΄· ὥς ὅ τε Ἀπόστολός φησι, καὶ ἡ τῶν Κριτῶν ἐπιμαρτυρεῖ γραφή· μεθ᾽ ὃ Σαμουὴλ καὶ Σαοὺλ μ΄· ἔπειτα Δαβὶδ μ΄· καὶ Σολομῶνος δ΄, τὰ μέχρι τῆς κατασκευῆς τοῦ ναοῦ· ὁμοῦ τὰ πάντα χ΄· ὥστε τῶν δηλωθεισῶν πέντε γενεῶν ἑκάστῳ ἀνδρὶ χρόνον ἐτῶν ρκ΄ ἀφορίζεσθαι τὸν πρὸ τῆς παιδοποιίας· τοῦτο δ᾽ ἀπίθανόν ἐστιν.

Caeterum si libri Regum (regni) vestigiis insistamus, (utique) CCCCLXXX. annos colligemus, detrahentes Hebraeorum servitutis tempus annorum CXX. quot

Ἐὰν δὲ τῇ τῶν Βασιλειῶν ἀκολουθήσωμεν γραφῇ, υπ΄ ἔτη συνάξομεν, ὑφαιροῦντες τὸν τῆς Ἑβραίων δουλείας χρόνον, ἐτῶν ὄντα ρκ΄, καθ᾽ ὃν ἀλλοφύλοις

---

[1]) N. „vendidisse“ i. e. „tradidisse, protulisse“.

[1]) sic AvG pro *ἐπόδου*.
[2]) parenthesin indicavit AvG.
[3]) sic AvG pro *αὐτῆς*.
[4]) sic AvG pro *καθὰ*.
[5]) sic AvG pro *ταύτη*.
[6]) sic AvG pro *ἐπαναστίας*.
[7]) sic AvG pro *χρησάμενος*.
[8]) AvG pro *ἐπέλθετο*.
[9]) AvG pro *φύλων*.
[10]) AvG pro *ἔστι γὰρ Μωυσέως τὰ ἔτη*.

nempe annis (secundum quod) serviisse Alienigenis tradunt; quinimmo si simul juxta hoc tempus numeremus illud libertatis (sc. intervallum) una (mixtum) cum illo servitutis populi (sc. spatio); prout Hebraeorum calculus tradit: id, quod nos quoque usurpabimus in hac praesenti supputatione, Alienigenarum tempora cum numero annorum Regum (vel potius Judicum) recensentes; praesertim quum necdum probabile nobis videatur illud quinque generationum temporis intervallum quod inter Naasonem et Davithem erat. Quum (enim) ab CCCCLXXX annis detrahemus Mosis in deserto (degentis) quadraginta annos, et Solomonis IV. qui supersunt anni, fiunt CCCCXXXVI. usque ad obitum Davithis: quos itaque in quinque generationes distributos, ideoque LXXXV. (lege LXXXVII.)[1]) annos singulis generationibus assignatos, si quis consideret, veram reperit hanc traditionem, eamque a Davithis nativitate. Jessei seni octavus filius erat (fiebat) Davith, postque septem fratres, qui majores ipso erant: (ita) ut de hoc etiam haud dissimilem quandam, majorum (priorum) rationem (temporis) computemus.

Sint (fient) itaque juxta nostros Regum (regni) libros ab egressu ex Egipto usque ad Solomonem et templi aedificationem ex ordine in calculum redacti anni CCCCLXXX. iisdem (eidem) addito Alienigenarum quoque tempore juxta successionem principatus Judicum, qui ordine (unus post alium) tenuerunt (imperium). Porro idipsum alio etiam modo libro Judicum clarius redditur. Jephtaë (enim) unus e populi Judicibus erat. Quum bellum contra eum excitaretur ab Amorhaeis illis, qui circa Jordanem fluvium habitabant, hujuscemodi verba per legatos ad hostes misit (mittebat). „Et nunc, melior ne eris tu, inquit, quam Balak filius Sephphoris[2]) regis Moabitarum: nunquid pugnans pugnavit cum Israele, vel bellumne commisit (aciemne dedit, instruxit) cum illis in domo Israelis, in Esebone et filiabus ejus, et in Jazere et civitatibus ejus, circa Jordanem fluvium (per) annos CCC.? Quid non servarunt eos (vel etiam, eas, scilicet urbes) in tempore illo?“ Per haec enim edocet CCC. annos a tempore Mosis et a Balako filio Sephoris[3]) usque ad ipsius aetatem interjacere (in medio reperiri). Hi

[1]) Codd. exhibent „LXXXV“.

[2]) N. G. E. „quam Balak filius Sephphoris regis“, A. „super Balac filium Sephor regis (aut regem)“, Z. „Balaco“ (sc. melior) „filio Sephoris, rege“, et in margine „In codicis arm. textu *Soporis*, in margine *Beoris*“. Sed hoc loco lectio marginalis non exstat.

[3]) G. E. A. Z. „Sephor“, N. ut supra „Sephphor“. N. G. in margine „Beor“.

δουλεῦσαι λέγονται· μᾶλλον δ' ὑφ' ἕνα[1]) χρόνον συναριθμοῦντες τοῖς τῆς ἐλευθερίας ἔτεσι, τὰ τῆς τοῦ λαοῦ δουλείας, ὡς ὁ τῶν Ἑβραίων παρεδίδου λόγος· ᾧ δὴ καὶ αὐτοὶ χρησόμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος, τοὺς τῶν ἀλλοφύλων χρόνους συναριθμοῦντες τοῖς τῶν Κριτῶν ἔτεσι· μάλιστα δὲ ἡμᾶς[2]) οὕτω πείθει συλλογίσασθαι ἡ τῶν γενεῶν τῶν πέντε τῶν μετὰ Ναασσὼν ἐπὶ Δαβὶδ, διαστολὴ τοῦ χρόνου· ὑφαιροῦμεν γὰρ ἀπὸ τῶν υπ' τοῦ Μωσέως κατὰ τὴν ἔρημον μ', καὶ τοῦ[3]) Σολομῶνος δ', καὶ τὰ λοιπὰ γίνονται ἔτη υλς', τὰ μέχρι τῆς τελευτῆς Δαβίδ· ταῦτα δὲ εἰς πέντε γενεὰς διαιρούμενα, ἑπτὰ[4]) καὶ π' ἑκάστῳ ἔτη κατὰ γενεὰν ἀπονέμει· τεκμηριώσαιτο δ' ἄν τις ἀληθῆ τυγχάνειν τὴν ἀπόδοσιν ταύτην ....

Ἔσται τοίνυν καθ' ἡμᾶς[5]) ἀκολούθως τῇ βίβλῳ τῶν Βασιλειῶν ἀπὸ τῆς ἐξόδου[6]) τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ κατασκευὴν καὶ τὸν Σολομῶνα ἔτη υπ'· συμπεριλαμβανομένου χρόνου τῶν ἀλλοφύλων τῇ τῶν κατὰ διαδοχὴν ἡγησαμένων Κριτῶν ἀρχῇ. τοῦτο δὲ καὶ ἄλλως παρίσταται ἐξ αὐτῆς τῆς βίβλου τῶν Κριτῶν· ὁ γοῦν Ἰεφθάε, εἷς τῶν κρινάντων τὸν λαὸν γεγονὼς πολέμου συστάντος αὐτῷ πρὸς τοὺς ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην Ἀμορραίους, πρεσβεύεται ταῦτα πρὸς τὸν πολέμιον, κατὰ λέξιν φάσκων, "καὶ νῦν μὴ κρείσσων εἶ σὺ Βαλάκ, υἱοῦ Σεπφὼρ βασιλέως Μωάβ, μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραὴλ, ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν αὐτοῖς ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἐν Ἐσσεβὼν καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς· ἐν Ἰαζὴρ καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς παρὰ τὸν Ἰορδάνην τριακόσια ἔτη; ὅτι οὐκ ἐρύσατο αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ;" διδάσκει γὰρ αὐτοὺς διὰ τούτων, τριακόσια ἔτη ὑπάρχειν ἀπὸ τῶν χρόνων Μωσέως καὶ Βαλαὰμ[7]) υἱοῦ Βαιώρ, καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἡλικίαν· ταῦτα δὲ τὰ τ' ἔτη οὐκ ἄλλως συνίσταται, ἢ τῶν χρόνων[8]) καθ' οὓς ἀλλόφυλοι κεκρατηκέναι λέγονται, συναριθμουμένων τοῖς τῶν ἀρξάντων Κριτῶν ἔτεσιν.

[1]) AvG pro *ὑφένα.*

[2]) AvG pro *ἡμῶν.*

[3]) AvG pro *ὑφαιρουμένου γὰρ ἀπὸ τοῦ υπ' τοῦ Μωσέως ... καὶ τῶν.*

[4]) AvG pro *ε'.*

[5]) AvG pro *ἡμῶν.*

[6]) AvG pro *ἐπόδου.*

[7]) AvG pro *Βαλαχάμ.*

[8]) AvG pro *τὸν χρόνον.*

vero anni CCC. haud aliter colliguntur, nisi tempora, in quibus (secundum quae) Alienigenae obtinuisse (Israel) dicuntur, cum annis Judicum, qui dominati sunt, annumerentur.

At si quis separatim annos servitutis populi ponat, Alienigenarumque potestatis, multo excedunt trecentorum annorum tempus. Si autem Judicum tantummodo annos, qui dominati sunt (in Israel), quis computet, inveniet (inveniat) ab observato (definito) tempore Mosis usque ad Jephtaeum annos CCC. quot (nempe) annos Jephtaei quoque verbum (vox) attestatur. Sit (Fiet) itaque praesens chronologia (chronographia) hujuscemodi.

εἰ μὲν γὰρ ἰδίᾳ τις θείη τὰ τῆς τοῦ λαοῦ δουλείας, κατὰ[1]) τῆς ἀλλοφύλων ἐπικρατήσεως, ἔσται τὰ πάντα ὑπερβάλλοντα τὸν χρόνον τῶν τ' ἐτῶν· εἰ δὲ μόνα τις λογίσαιτο τὰ τῶν ἀρξάντων τοῦ λαοῦ Κριτῶν, εὕροι ἂν ἀπὸ τοῦ δηλωθέντος χρόνου Μωσέως ἐπὶ τὸν Ἰεφθάε, ἔτη τ', ὁπόσα καὶ ἡ τοῦ Ἰεφθάε φωνὴ μαρτυρεῖ. ἔσται τοίνυν ἡ καθ' ἡμᾶς[2]) παροῦσα χρονογραφία τοιαύτη.

A Mose ad Solomonem.			*Τὰ ἀπο Μωσέως ἐπὶ Σολομῶνα.*		
Mosis.	anni	XL.	*Μωσέως*	*ἔτη*	*μ'.*
Jesus.	ann.	XXVII.	*Ἰησοῦ*	*ἔτη*	*κζ'.*
			Ἀλλοφύλων καὶ Ἀὼδ Κριτῶν[3])	*ἔτη*	*π'.*
Alienigenarum et Gothonielis Judicis.	ann.	LXXX.	*Ἀλλοφύλων καὶ Γοθονιὴλ Κριτῶν*	*ἔτη*	*μ'.*
Alienigenarum et Deborae atque Baraki.	ann.	XL.	*Ἀλλοφύλων καὶ Δεβόῤῥας, καὶ Βαρὰκ*	*ἔτη*	*μ'.*
Gedeonis.	ann.	XL.	*Ἀλλοφύλων καὶ Γεδεὼν*	*ἔτη*	*μ'.*
Abimelekhi.	ann.	III.	*Ἀβιμέλεχ*	*ἔτη*	*γ'.*
Tholae.	ann.	XXII[1]).	*Θώλα*	*ἔτη*	*κγ'.*
Jairi.	ann.	XXII.	*Ἰαὶρ*	*ἔτη*	*κβ'.*
Alienigenarum et Jephtaei Judicis.	ann.	VI.	*Ἀλλοφύλων καὶ Ἰεφθάε Κριτοῦ*	*ἔτη*	*ς'.*
Sebegonis (lege Esebonis)[2]).	ann.	VII.	*Ἐσσεβὼν*	*ἔτη*	*ζ'.*
Abdonis.	ann.	VIII.	*Λαβδὼν*	*ἔτη*	*η'.*
Alienigenarum et Samphsonis.	ann.	XX.	*Ἀλλοφύλων καὶ Σαμψὼν*	*ἔτη*	*κ' . . .*
Hujus aetate Iliacum bellum contractum est[3]).					
Helii.	ann.	XL.	*Ἡλεὶ*	*ἔτη*	*μ'.*
Samuelis et Saulis.	ann.	XL.	*Σαμουὴλ καὶ Σαοὺλ*	*ἔτη*	*μ'.*
Davidis.	ann.	XL.	*Δαβὶδ*	*ἔτη*	*μ'.*
Solomonis.	ann.	IV.	*Σολομῶντος*	*ἔτη*	*δ'.*
usque ad templi aedificationem.			*μέχρι τῆς κατασκευῆς τοῦ ναοῦ.*		

Conjunctim a Mose et egressu ex Egipto usque ad templi structuram anni CCCCLXXX.

Ὁμοῦ τὰ ἀπὸ Μωσέως καὶ τῆς[4]) ἐξ Αἰγύπτου πορείας ἐπὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ ναοῦ, ἔτη υπ'.

De Jesu Mosis successore (vicario), ejusdem nominis liber nihil amplius designat, nisi tantum quod,

Περὶ δὲ τοῦ Μωσέως διαδόχου Ἰησοῦ ἡ μὲν ἐπώνυμος αὐτοῦ[5]) γραφὴ οὐδὲν σημαίνει πλέον τοῦ τε-

---

[1]) Hunc numerum ex Ecl. gr. in XXIII corrigendum esse monuit AvG.

[2]) Sed codd. exhibent „Sebegonis".

[3]) Haec in cod. N. scriptura vulgari addita sunt.

---

[1]) *καὶ τὰ* emendat AvG.

[2]) AvG pro *ἡμῶν*.

[3]) Genuinus ordo horum duor. versuum cum fuerit hic:

ἀλλοφύλων καὶ Γοθονιὴλ κριτοῦ [ἔτη μ'
ἀλλοφύλων καὶ Ἀὼδ κριτοῦ] ἔτη π'

discrimen inter Armen. et Gr. et perturbationem manifestam inde ortam esse existimat AvG, quod Armen. ab uno *κριτοῦ* (sic enim pro Codicis *κριτῶν* emendari debet) *ἔτη* ad alterum aberrans ea quae uncis inclusi omisit, Eclogarius vero Graecus priorem versum casu omissum in alieno loco supplevit.

[4]) AvG pro Cod. *τά*.

[5]) AvG pro Cod. *αὕτη*.

quum moreretur, vixerit annos omnino cx. Hebraei autem, tempora ejus administrationis (praefecturae) annorum esse dicunt xxvii: ita ut quum ex Egipto cum Mose exiret, annos habuerit (annorum fuerit) xliii.

De Samuele vero, cum neque ejus tempora clare proferat Scriptura, opinor, quod quae a divino Apostolo de Saule dicta sunt, Sauli et Samueli sint communia. Etenim multos annos apparet Samuelem praefectum fuisse populo; de Saule vero biennium solummodo Scriptura (verbum sc. divinum) testatur. In primo enim capite (sc. libro) Regum (regni) ita scriptum est. „Filius, inquit, anni Saul, cum ipse regnaret; et duobus adhuc annis regnavit super Israelem." Simakhus vero clarius tradit, ita enim vertit: „Filius, inquit, quasi anniculus Saul, cum ipse regnaret." Scilicet sincerum animo ac malorum (vitiorum) expertem fuisse virum significavit tempore, quo regni ejus initium fuit, bienniumque tantum tali animo se gessisse; ac deinde depravatum, a Deoque proscriptum (dimotum, rejectum) fuisse; adeo ut daemon ipsum suffocaret[1]). Quamobrem alii (reliqui) etiam anni Samueli accensentur: ideoque Samueli et Sauli annos statuimus (posuimus) xl. Sed tamen non solum ex Apostolico testimonio tot annorum tempus Sauli colligitur, sed etiam ex certa atque accuratissima investigatione Scripturae.

Siquidem post mortem Saulis dicit historia: „quadraginta annorum erat Jebusthe filius Saulis, quando regnavit super Israelem, et duos annos regnavit, demta tantum domo Judae, qui sequebantur (erant post) Davithem". Nam Jebusthe hic, cum adhuc novellus (recens consecratus) esset Saul in regno, nascitur: initio enim regni Saulis commemorat Scriptura tres ejus filios, nulla mentione facta hujus modo dicti (laudati); ut intelligamus, eum postea natum esse, adeoque tot fuisse regni Saulis (annos), quot filii ipsius anni post ejus mortem reperiantur (reperiuntur).

Verum interea (cum eodem) id quoque animadvertatur, quod in tertio capite (sc. libro) Regum (regni) dicitur; quod ab egressu ex Egipto usque ad Solomonem, templique exstructionem, anni (sint) cccclxxx., et ab Abrahamo usque ad exodum per Mosen (factum)

[1]) ad verbum „adeo ut daemon laqueum in ipsum conjiceret". Sic e conjectura Augerii. Sed N. et G. pro „arkanel" exhibent „ankanel", quod vertendum: „adeo ut daemonis laqueus in ipsum incideret".

λευτᾶν αυτὸν, τα πάντα βεβιωκότα ἔτη ρι΄. Ἑβραῖοι δὲ τὸν τῆς προστασίας[1]) αὐτοῦ χρόνον φασὶ γεγονέναι ἐτῶν κζ΄. ὡς εἶναι αὐτὸν ὅτε Μωυσῆς ἐξῄει τῆς Αἰγύπτου, ἐτῶν πγ΄.

περὶ δὲ τοῦ Σαμουήλ, ἐπεὶ μηδὲ τούτου τοὺς χρόνους ἐδήλωσεν ἡ γραφή, ἡγοῦμαι τὰ ὑπὸ τοῦ θείου Ἀποστόλου λεγόμενα τοῦ Σαοὺλ κοινὰ εἶναι Σαοὺλ καὶ Σαμουήλ· φαίνεται γὰρ ὁ Σαμουὴλ πλείστοις ἔτεσιν ἡγησάμενος τοῦ λαοῦ· τῷ δὲ Σαοὺλ διετίαν μόνην ὁ λόγος μαρτυρεῖ· γέγραπται γὰρ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Βασιλειῶν "υἱὸς ἐνιαυτοῦ Σαοὺλ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ·" ὃ δὴ σαφέστερον ἀποδιδοὺς ὁ Σύμμαχος οὕτως ἑρμηνεύει, "υἱὸς ὡς ἐνιαύσιος Σαοὺλ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν", ἁπλοῦν καὶ κακῶν[2]) ἄνδρα σημήνας ἄπειρον γεγονέναι αὐτὸν, καθ᾽ ὃν ἦρξε χρόνον· δυσὶ δὲ ἔτεσι τοιαύτῃ διαθέσει χρησαμένου, κἄπειτα παρατραπέντος καὶ ἀποβλήτου παρὰ τῷ θεῷ γενομένου[3]), ὡς καὶ δαίμονα πνίγειν αὐτόν, τὰ δὴ[4]) λοιπὰ τῷ Σαμουὴλ λογισθήσεται, διόπερ ὁμοῦ μὲν Σαμουὴλ καὶ Σαοὺλ ἔθετο ἔτη μ΄. οὐ μόνον δ᾽ ἐκ τῆς ἀποστολικῆς μαρτυρίας συνίσταται τοσοῦτος ὢν ὁ τοῦ Σαμουὴλ χρόνος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀκριβοῦς ἐπιτηρήσεως τῆς γραφῆς·

ἣ μετὰ τὸν Σαοὺλ θάνατον ἱστορεῖ λέγουσα "τεσσαράκοντα ἐτῶν Ἰεβουσθαὶ[5]), υἱὸς Σαούλ, ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσε· πλὴν τοῦ οἴκου Ἰούδα, οἳ ἦσαν ὀπίσω Δαβίδ." οὗτος δὲ ὁ Ἰεβουσθαὶ ἤδη βεβασιλευκότι τῷ Σαοὺλ γεννᾶται· μνημονεύσασα γοῦν ἡ γραφὴ ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ Σαοὺλ βασιλείας, ἑτέρων αὐτοῦ τριῶν υἱῶν, τοῦ λεχθέντος οὐκ ἐμνημόνευσεν· ὡς νοεῖν ἡμᾶς[6]) μετὰ ταῦτα γεγενῆσθαι, καὶ τοσοῦτον γεγονέναι τῷ Σαοὺλ τῆς βασιλείας χρόνον, ὅσος ὁ τοῦ παιδὸς μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ δείκνυται.

ἀλλὰ γὰρ συνοπτέον ὅπως εἴρηται ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Βασιλειῶν τὰ ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ Σολομῶνα καὶ τὴν τοῦ ναοῦ κατασκευὴν ἔτη υπ΄· ἀπὸ δὲ Ἀβραὰμ ἐπὶ τὴν ἔξοδον[7]) τὴν διὰ Μωσέως, ἔτη φε΄[8])· ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ[9]) τὸ πρῶτον ἔτος

[1]) Cram. pro Cod. προστίας.
[2]) AvG pro Cod. κακὸν.
[3]) AvG pro Cod. γενομένῳ.
[4]) AvG pro Cod. αὐτόν· τὰ δὲ.
[5]) AvG hic et infra pro Cod. Ἰεβουθαὶ.
[6]) AvG pro Cod. ἡμῶν.
[7]) AvG pro Cod. ἔποδον.
[8]) AvG pro Cod. φο΄.
[9]) Cram. pro Cod. ἀπὸ.

anni DV; a diluvio autem usque ad primum annum Abrahami anni DCCCCXLII; et ab Adamo (usque)[1] ad diluvium anni MMCCXLII, et fiunt omnino ab Adamo usque ad Solomonem et templi aedificationem anni MMMMCL[2]).

De temporibus Solomonis et de templi aedificatione ab ipso (eo) facta testes viros Phynikios Josepus historiographus in prima Judaeorum antiquitatum (antiquorum) historia attulit. Non (igitur) inutile mihi videtur testimonium virorum ab ipso memoratorum; in modo laudata enim historia hac ratione scribit.

Joseppi, ex Phynikiorum testimonio, de templo erusalemitano.

„Volo itaque ab his transire ad Phynikiorum monumenta (volumina), quae de nostra gente conscripta sunt, et ex illis testimonia proferre. Exstant (et)[3]) servantur enim apud Tyrios literae jam antiquitus multis abhinc annis regia (sc. documenta) scripta, et magna cura servata de rebus quae ab illis gestae sunt, aliisque praeclaris factis, quae memoria digna fuerint (sint). In quibus scriptum est, quod templum Erusalemae a rege Solomone constructum sit (est), annis CXLIII. et mensibus octo, priusquam Tyrii Karkhedonem condiderint."

„Descripta (vero) est ab illis non confuse nostri templi constructio. Iromus[4]) enim Tyriorum rex, amicus (fuit) regis nostri Solomonis, patriam amicitiam hereditate accipiens. Hic liberalitate ductus, (ut) socius (cooperator) factus in aedificatione (aedificationis) Solomonis, ad ornatum (decorem) templi suppetias praebuit (praebebat) CXX. auri talenta pul-

[1]) N. addit „usque".

[2]) Z. sec. Eusebium apud Syncellum p. 181. D. scribit „MMMMCLXX".

[3]) N. addit „et".

[4]) N. „Irimus".

Ἀβραάμ, ἔτη ϡμβ'[1])*· ἀπὸ δὲ Ἀδαμ πρὸ*[2]) *τοῦ κατακλυσμοῦ ͵βσμβ'· γίνονται τοίνυν τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπὶ Σολομῶνα καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ κατασκευὴν ἔτη ͵δρο'*[3]). *ταῦτα αἱ Βασιλεῖαι καὶ ἡ*[4]) *Ἰουδαίων παρατήρησις δίδωσιν· οἷσπερ συνᾴδει Εὐσέβιος.* Ecloge histor. Cram. An. Par. 2, 177, 12 — 183, 32. coll. Sync. p. 328, 14 — 331, 14.

Ἐπεὶ δὲ τῶν χρόνων[5]) *Σολομῶνος καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης τοῦ ἱεροῦ κατασκευῆς μάρτυρας Φοίνικας ἄνδρας παρήγαγεν ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Ἰουδαίων ἀρχαιότητος ὁ ἱστορικὸς Ἰώσηπος, οὐκ ἄχρηστος εἶναί μοι δοκεῖ καὶ ἡ τῶν ὑπ' αὐτοῦ μνημονευθέντων ἀνδρῶν μαρτυρία. γράφει τοίνυν ἐν τῷ δηλωθέντι λόγῳ τοῦτον τὸν*[6]) *τρόπον*

Ἰώσηπος ἀπὸ τῆς Φοινίκων μαρτυρίας περὶ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ.

Βούλομαι τοίνυν ἀπὸ τούτων ἤδη μετελθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοίνιξιν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ[7]) *ἐκείνων μαρτυρίας παρασχεῖν. ἔστι τοίνυν παρὰ Τυρίοις ἀπὸ παμπόλλων ἐτῶν γράμματα δημοσίᾳ γραφέντα*[8])*, καὶ πεφυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ παρ' ἄλλοις πραχθέντων μνήμης ἀξίων. ἐν οἷς γέγραπται, ὅτι ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις ᾠκοδομήθη ναὸς ὑπὸ*[9]) *Σολομῶνος τοῦ βασιλέως ἔτεσι θᾶττον ρμ' καὶ τρισὶ καὶ μησὶν ὀκτώ, τοῦ κτίσαι Τυρίους Καρχηδόνα·*

ἀνεγράφη δὲ παρ' ἐκείνοις οὐκ ἀλόγως ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν[10])*. Εἴρωμος γὰρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν φιλίαν πρὸς αὐτὸν διαδεξάμενος*[11])*· οὗτος οὖν συμφιλοτιμούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῷ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσίου*[12]) *μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα· τεμὼν δὲ καλλίστην ὕλην*[13]) *ἐκ τοῦ*

[1]) AvG pro Cod. *πμβ'*.

[2]) *πρὸ* inseruit AvG.

[3]) AvG pro Cod. *͵δυρν'* veterem interpolationem subesse monens: substitutis enim cum cod. Alex. LXX interpretum annis CCCCXL pro CCCCLXXX et MMCCLXII pro MMCCXLII revera annus ab orbe condito MMMMCL. efficitur.

[4]) inseruit AvG.

[5]) AvG pro Cod. *ἐπὶ δὲ τὸν χρόνον.*

[6]) inseruit AvG.

[7]) AvG ex Josepho pro Cod. *ἐπ'*.

[8]) AvG pro *δημόσια καὶ γραφέντα* cum Syncello.

[9]) AvG pro Cod. *ἀπὸ* cum Syncello.

[10]) *ἡ τοῦ — ἡμῖν* om. Cod., servavit Syncellus.

[11]) AvG e Syncello, quod etiam in Cod. extare putat, non *διαδεγμένος*, cum Cramerus Josephi et Codicis memoriam confudisse videatur.

[12]) AvG pro Cod. *χρυσοῦ* cum Syncello.

[13]) AvG pro Cod. *καὶ ὕλην δὲ καλλίστην τεμὼν* cum Syncello.

cherrimas (etiam) materias ligneas de monte, qui Libanus nuncupatur, excidi jussit (jubebat)[1]), ad tecta aedificii mittens. Solomon autem (tanquam) munus pro munere donavit (donabat) ei praeter multas res (cum multis rebus), et locos aliquos in regione Galilaeorum, quae[2]) Khabula dicitur, praecipue autem sapientiae desiderium (studium) eos in amicitiam adduxit (cogebat): problemata enim sibi invicem mittebant, et solvere instabant; et in his praecellens erat Solomon, in multisque aliis rebus sapientior. Repeiuntur etiamnunc apud Tyrios multae epistolae, quas illi sibi invicem scribebant. Quod autem verba de Tyriorum commentariis a me non ficta sunt, testem firmum (acceptabilem) producam virum in Phynikia historia certe fide dignum Dium. Hic (igitur) in Phynikiorum historiis hoc modo scribit“:

„Abibalo vita functo filius ejusdem Iromus regnavit. Hic ab orientali parte urbis aggerem ducens, ampliavit civitatem; et olompiaci dei Aramazdi templum, quod separatim in insula stabat, aggere loci spatio interjecto, conjunxit (conjungebat) urbi, et aureis imaginibus (numini) consecratis exornavit. Ascendens in Libanum montem cedris abundantem (vel, cum operariis qui cedros caedebant), ligna incidit (caedebat) ad fanorum exstructionem. De tyranno (vero) Erusalemitarum Solomone ad Iromum dicunt aenigmata misisse, et ab eo aenigmata pro aenigmatibus resumere dignatum esse: qui autem solvere non posset, solventi (solvendorum) pecunias penderet. Quod cum Iromus suscepisset, nec tamen solvere aenigmata posset, multa in poenam mulctae impendit. Tum litteratum quendam Abdamonum nomine, virum sagacem, problemata[3]) a Solomone proposita solvisse, simulque alia eidem proposuisse; quae Solomon non solvit (solvebat), et pecunias multas (multa) Iromo rependit (rependebat).“

„Sic hoc modo Dius, de iis (verbis, rebus), quae a

[1]) Ita legitur in cod. N., non in G.

[2]) Sic, sc. „wor“, recte conjecit A., quum in codd. legatur „ur“ i. e. „ubi“.

[3]) G. „fabulas“, N. „aenigmata“ s. „problemata“.

ὄρους, ὃ καλεῖται Λίβανος, εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἀπέστειλε τοῦ ὀρόφου. ἀντεδωρήσατο δ᾽ αὐτῷ ὁ[1]) Σολομὼν ἄλλοις τε πολλοῖς, καὶ δῆτα καὶ χώρᾳ[2]) τῆς Γαλιλαίας ἐν τῇ Χαβολῷ[3]) λεγομένῃ[4]). μάλιστα δ᾽ αὐτοὺς εἰς φιλίαν ἡ τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλοις ἀνταπέστελλον, λύειν κελεύοντες· καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν[5]) ὁ Σολομὼν, καὶ τὰ ἄλλα σοφώτερος. σώζονται δὲ μέχρι δεῦρο παρὰ τοῖς[6]) Τυρίοις πολλαὶ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκεῖνοι πρὸς ἀλλήλους[7]) ἔγραψαν. ὅτι δὲ οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ᾽ ἐμοῦ συγκείμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις[8]) γραμμάτων, παραθήσομαι μάρτυρα δεξιὸν ἄνδρα περὶ τὴν Φοινικικὴν[9]) ἱστορίαν ἀκριβῆ γεγονέναι πεπιστευμένον Δῖον· οὗτος τοίνυν ἐν ταῖς περὶ Φοινίκων ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τοῦτον.

Ἀβιβάλου τελευτήσαντος, υἱὸς αὐτοῦ Εἴρωμος ἐβασίλευσεν. οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς μέρη τῆς πόλεως προσέχωσε, καὶ μεῖζον τὸ ἄστυ ἐποίησε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν καθ᾽ ἑαυτὸ ὂν ἐν νήσῳ[10]), χώσας τὸν μεταξὺ τόπον συνῆψε τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν. ἀναβὰς δὲ εἰς τὸν Λίβανον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν ἱερῶν κατασκευήν. τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύμων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ[11]) πρὸς τὸν Εἴρωμον αἰνίγματα καὶ παρ᾽ αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦν[12])· τὸν δὲ μὴ δυνηθέντα διακρῖναι, τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν[13])· ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἴρωμον, καὶ μὴ δυνηθέντα λῦσαι τὰ αἰνίγματα, πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπιζήμιον ἀναλῶσαι. εἶτα δὲ Ἀβδάμονόν[14]) τινα Τύριον ἄνδρα τά τε προτεθέντα λῦσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα[15]) προβαλεῖν· ἃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα, πολλὰ τῷ Εἰρώμῳ προσαποτῖσαι χρήματα.

Δῖος μὲν[16]) οὕτω περὶ τῶν προειρημένων ἡμῖν με-

[1]) add. AvG cum Syncello, om. Cod.

[2]) AvG pro Cod. χώραν.

[3]) AvG pro Cod. Χαβωλῶ cum Sync.

[4]) post λεγομένῃ AvG del. Cod. ἐπιδέδωκε cum Sync.

[5]) AvG pro Cod. ἦν ἐν τούτοις cum Sync.

[6]) add. AvG cum Sync.

[7]) AvG pro Τυρίους cum Sync.

[8]) AvG pro Cod. τὸν ἐν Τυρίοις cum Sync.

[9]) AvG pro Cod. Φοινικὴν cum Sync.

[10]) Cram. pro Cod. et Syncelli ἴσῳ.

[11]) AvG pro φασὶ πέμψαι Cod. cum Sync.

[12]) post ἀξιοῦν Cod. λύσιν del. AvG cum Sync.

[13]) AvG pro Cod. ἀποτιννύειν; ἀποτείνειν Sync.

[14]) AvG pro Cod. Ἀβδάμωνον, cum id Goarus in Syncelli cod. A invenisse videatur.

[15]) AvG pro Cod. ἅμα cum Sync.

[16]) post μὲν Cod. οὖν del. AvG cum Sync.

nobis dicta sunt, testatus est. Sed et Menandrum virum Ephesium huic (eidem) adjungam. Etenim ille quoque singulorum regnorum res, praeclaraque gesta conscripsit Graecorumve et barbarorum (non-Graecorum), (et) litteraturae cujuslibet regionis peculiares historias ediscere studuit. Hic etiam de Tyriorum regibus scribens (scribit), (et) progressus ad Iromum, hac ratione scribit“:

„Abibalo vita functo, excepit regnum Iromus ejusdem filius: qui vixit[1]) annos LIII. regnavitque annos XXXIV. Hic aggerem jecit intervalli, quod inter urbem et fanum Aramazdi (Jovis) erat; et auream columnam (numini) consecratam in delubro Aramazdi erexit; (et) cum lignariis (vel „ad sylvas cedri“) profectus, e monte qui Libanus appellatur, ad construenda templorum tecta, cedros excidit; demolitus antiqua (prima, priora) delubra templum Heraklis et Astartae aedificavit: primumque Heraklis (templum) erexit mense Peritio (...) Exercitum quoque movit (movebat) adversus Titios[2]), qui recusantes nolebant tributo se subjicere; quos subigens, rursum ad se (illos) reduxit (reducebat). Hujus aetate (Sub hoc) erat Abdemoni filius junior (minor), qui (solvendo) problemata, quae Solomon rex Erusalemitarum proponebat, semper superabat. Computatur vero tempus ab hoc rege usque ad Karkhedonis exstructionem, hoc modo.“

„Iromo defuncto regnum accipit filius ejusdem Bahalbazerus; qui vixit annos XLIII. regnavitque annos XVII. Post hunc Abdastartus ejusdem filius; qui vixit annos XXXIX. regnavitque annos IX. Hunc quatuor collactanei (nutricis suae filii) (collactanei sui) per insidias interemerunt; ex quibus major (senior) frater regnavit. Post quem Astartus Eleastarti (sc. filius); qui vixit annos LIV. regnavitque annos XII. Post hunc frater ejusdem Astharimus; qui vixit annos LVIII. regnavitque annos IX. Hic a fratre Phelite interfectus est; qui regno suscepto, menses VIII. dominatus est: vixit autem annos X. (lege L.)[3]). Hunc interfecit (inter-

[1]) N. „qui stetit“ s. „fuit“.

[2]) A. sec. t. gr. „Tityos“, Z. contra t. gr. et arm. „Tyrios“.

[3]) In utroque cod. legitur „X“, sed jam A. vidit, levi mutatione legendum esse „L“.

μαρτύρηκεν. ἀλλὰ πρὸς τούτῳ παραθήσομαι Μένανδρον τὸν Ἐφέσιον· γέγραφε δ' οὗτος τὰς ἐφ' ἑκάστου τῶν βασιλέων πράξεις τὰς παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ Βαρβάροις γενομένας[1]), ἐκ τῶν παρ' ἑκάστοις ἐπιχωρίων γραμμάτων[2]) σπουδάσας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. γράφων τοίνυν περὶ τῶν ἐν Τύρῳ βεβασιλευκότων, ἔπειτα γενόμενος κατὰ τὸν Εἴρωμον ταῦτά φησι.

Τελευτήσαντος δὲ[3]) Ἀβιβάλου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν[4]) ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἴρωμος· ὃς βιώσας ἔτη νγ' ἐβασίλευσεν ἔτη λδ'. οὗτος ἔχωσε τὸν εὐρύχωρον, τόν τε χρυσοῦν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν· ἐπί τε ὕλην ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ λεγομένου Λιβάνου ὄρους κέδρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν στέγας· καθελών τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ ναὸν ᾠκοδόμησε τότε[5]) τοῦ Ἡρακλέος καὶ τῆς Ἀστάρτης· πρῶτόν τε τοῦ Ἡρακλέος ἔγερσιν ἐποιήσατο ἐν τῷ Περιτίῳ μηνί· τοῖς τε Ἰτυκαίοις[6]) ἐπεστρατεύσατο, μὴ ἀποδιδοῦσι τὸν φόρον· οὓς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεφεν. ἐπὶ τούτου ἦν Ἀβδήμονος[7]), παῖς νεώτερος, ὃς ἀεὶ ἐνίκα λύων τὰ προβλήματα ἃ ἐπέτασσε Σολομῶν ὁ Ἱεροσολύμων βασιλεύς. ψηφίζεται δὲ οὗτος[8]) ὁ χρόνος ἀπὸ τούτου τοῦ βασιλέως ἄχρι Καρχηδόνος κτίσεως οὕτως.

Τελευτήσαντος Εἰρώμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν Βααλβάζερος[9]) υἱός, ὃς βιώσας ἔτη μγ', ἐβασίλευσεν ἔτη ιζ'[10]). μετὰ τοῦτον Ἀβδάσταρτος υἱός, ὃς βιώσας ἔτη λθ', ἐβασίλευσεν ἔτη θ'. τοῦτον οἱ τῆς τροφοῦ αὐτοῦ δ' υἱοὶ ἐπιβουλεύσαντες ἀπώλεσαν· ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσε· μεθ' ὃν Ἄσταρτος Ἐλεαστάρτου[11]), ὃς βιώσας ἔτη νδ', ἐβασίλευσε ιβ'. μετὰ τοῦτον Ἀσθάρυμος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃς βιώσας ἔτη νη', ἐβασίλευσεν θ'. οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέλλητος, ὃς λαβὼν τὴν βασιλείαν ἦρξε μῆνας η'[12]), βιώσας ἔτη ν'. τοῦτον ἀνεῖλεν Εἰθόβαλός τις ὁ Ἀστάρτου βασιλέως[13]), ὃς βιώσας ἔτη μη', ἐβασίλευσεν ἔτη λβ'· τοῦτον διε-

[1]) AvG cum Sync., quod etiam in Cod. extare putat iterum errante Cramero, non γεγενημένας.

[2]) AvG pro πραγμάτων.

[3]) add. AvG cum Sync.

[4]) αὐτοῦ post βασιλείαν del. AvG cum Sync.

[5]) AvG pro τόν τε.

[6]) AvG pro Τιτυαίοις.

[7]) AvG pro Ἀβδούμηνος cum Syncelli codd. AB.

[8]) Cum Sync. delet AvG, ortum ex glossemate verbi οὕτως.

[9]) AvG pro Βααλζάβερ cum Sync.

[10]) AvG pro ζ' cum Sync.

[11]) AvG pro Ἐλεστάρτος cum Sync.

[12]) AvG pro ιη' cum Sync.

[13]) AvG pro Ἰθόβαλος ὁ τῆς Ἀστάρτου βασιλεὺς (Εἰθόβαλος praebet Sync.)

ficiebat) Itholbalus Astartiarum rex; qui regnavit annos xxxii. vixitque annos xlviii. Hunc excepit Balezorus filius ipsius; qui vixit annos xlv. regnavitque annos viii. Hujus successor (vicarius) fuit Metenus filius ipsius; qui annos vixit xxxii. regnavitque annos xxix.[1]) Hujus successor (vicarius) fuit Physmanon[2]); qui vixit annos lviii. regnavit autem annos xlvii. Hujus anno septimo soror ejusdem migrans (se separans) in Libaeorum terram condidit Karkhedonem. Colligitur (itaque) omne tempus a regno Iromi usque ad Karkhedonis constructionem in annos clv. et menses viii. Anno (vero) ejus xii. templum Erusalemi aedificatum est. Fuerunt a templi aedificatione usque ad exstructionem Karkhedonis anni cxliii. et menses viii.“

„Jam vero Phynikiorum testimonio quid opus est (sit) amplius addere? (....) multo praecedit (antiquior est, quam) templi aedificationem (aedificatio) Majorum nostrorum in (hanc) regionem adventus: quando enim universam regionem (terram) obtinuerunt (ceperunt), tum (demum) templum aedificaverunt (pararunt). Et haec apertius e Sacris (venerabilibus) litteris a me declarata sunt[3]) in antiquitatum (antiquorum) historia[4]).“ Haec Joseppus.

Verum praesens nostra chronologia (chronographia) colligit, a quarto anno Solomonis, ac templi aedificatione, usque ad (ejusdem) loci a Babeloniis eversionem (factam) annos ccccxxxii. Numerantur autem hoc modo.

i.	Solomonis caeteri quoque anni cum tribus illis		xxxvii[5]).
ii.	Roboam.	annis	xvi.
iii.	Abia.	ann.	iii.
iv.	Asa.	ann.	xli.
v.	Josaphat.	ann.	xlv.
		(lege xxv.*)*[6])	
vi.	Joram.	ann.	viii.
vii.	Okhozia.	anno	i.
viii.	Gotholia[7]) mater.	ann.	vii.
ix.	Joas.	ann.	xl.

δέξατο Βαλέζωρος[1]) *ὁ υἱός, ὃς βιώσας ἔτη με', ἐβασίλευσεν ἔτη η'*[2])*. τούτου διάδοχος γέγονε Μέτηνος υἱός, ὃς βιώσας ἔτη λβ', ἐβασίλευσεν ἔτη κθ'*[3])*. τούτου διάδοχος γέγονε Φύσμαλίων*[4])*, ὃς βιώσας ἔτη νη', ἐβασίλευσε μζ'. ἐν δὲ τῷ ἔτει αὐτοῦ ἑβδόμῳ ἐπεὶ*[5]) *ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ πόλιν ᾠκοδόμησε Καρχηδόνα, συνάγεται δὴ*[6]) *πᾶς ὁ χρόνος ἐκ τῆς Εἰρώμου βασιλείας μέχρι Καρχηδόνος κτίσεως ἔτη ρνε', μῆνες η'*[7])*· ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις ᾠκοδομήθη ναός, γέγονεν ἀπὸ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ μέχρι κτίσεως Καρχηδόνος ἔτη ρμγ', μῆνες η'*[8])*.*

Τῇ[9]) *μὲν οὖν παρα Φοινίκων μαρτυρίᾳ, τί δεῖ προστιθέναι πλέον; βλέπεται γὰρ τἀληθὲς ἰσχυρῶς ὡμολογημένον, κατὰ*[10]) *πολυ δήπου προάγειν τῆς τοῦ ναοῦ κατασκευῆς τὴν τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὸν τόπον ἄφιξιν ....*

καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ὑπ' ἐμοῦ δεδήλωται διὰ τῆς ἀρχαιολογίας. καὶ ταῦτα μὲν Ἰώσηπος.

Ἡ δὲ παροῦσα τῶν χρόνων ἀναγραφὴ συνάγει τὰ ἀπὸ Σολομῶνος ἔτους τετάρτου, ἀπὸ τῆς τοῦ ἱεροῦ κατασκευῆς, ἐπὶ τὸν ὑπὸ Βαβυλωνίων γενόμενον ἀφανισμὸν τοῦ τόπου, ἔτη υλβ'[11]) *....*

---

1) In cod. N. errore scribae videntur omissa esse verba „Hujus — xxix“.

2) Sic cod. N., sed G. habet „Physmanun“.

3) A. recte observat in nota ad h. l., passivam formam hic legendam esse pro activa, quam codd. habent.

4) Legendum censeo „patmuthean“ ut supra p. 172 pro „patgamavoruthean“, quod codd. exhibent, licet et haec lectio (cf. not. Aug. ad h. l.) quodammodo defendi possit.

5) G. „xxxv“, sed N. itemque G. E. A. Z. „xxxvii“.

6) Sic conjecit A., quem sequitur Z.

7) Z. „Godolia“.

---

1) AvG pro *Βαλίζωρος* Cod. *Βαλέζερος* Sync.

2) AvG pro *ιη'* cum Syncello, licet ne hoc quidem genuinam Josephi manum repraesentet.

3) AvG pro *κε'*.

4) AvG pro *Μυγδαλίων Φυσμαλίωνος* Cod. aut *Μυγδαλίων Φυσμανοῦν* Sync. olim scriptum fuisse censet *Φυγμαλίων*.

5) AvG pro *τῷ ἐπ' αὐτῷ ἑβδόμῳ ἔτει, ἡ*.

6) AvG pro *δὲ*.

7) AvG pro *ιη'*.

8) AvG pro *ιη'* cum Sync.

9) AvG pro *τὴν — μαρτυρίαν* Cod. *τῆς — μαρτυρίας* Jos.

10) AvG pro *καὶ*.

11) AvG pro *υμβ'* quem numerum chronographus regi Amon cum lxx interpretibus xii annis pro ii concessis interpolasse videtur.

x.	Amesia.	ann.	xxviii.
xi.	Ozia[1]).	ann.	lii.
	Hujus aetate (Sub hoc) Graecorum prima Olompias constituta fuit[2]).		
xii.	Joatham[3]).	ann.	xvi.
xiii.	Akhaz.	ann.	xvi.
xiv.	Ezekia.	ann.	xxix.
xv.	Manase.	ann.	lv.
xvi.	Amos.	ann.	ii.
xvii.	Josia.	ann.	xxxi.
xviii.	Joakhaz.	mensibus	iii.
xix.	Joakim.	ann.	xi[4]).
xx.	Joakim filius ejus, qui et Jekhonia.	mens.	iii.
xxi.	Matthania[5]), qui et Sedekia.	ann.	xi.[6]).

Simul (omnes) anni cccccxxxii.

Post haec (hunc), captivitatis Judaeorum in Babelone, locique desolationis anni lxx, qui collecti consummantur secundo anno Darehi regis Persarum, sub quinta et sexagesima Olompiade, (uti) testantur Divini Libri.

Μετὰ ταῦτα αἰχμαλωσίας Ἰουδαίων τὴν εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐρημίας τοῦ τόπου ο', ἃ συμπληροῦται κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως, ἐπὶ τῆς ξε'¹) Ὀλυμπιάδος, ὡς μαρτυρεῖ ἡ θεία γραφή· Ecl. hist. Cram. An. Par. 2, 184, 7 — 187, 20, coll. Sync. 343, 1 — 345, 19.

Convenit nobiscum in hoc et Klemes in primo Stromate hoc modo scribens.

Klementis.

„Et permansit captivitas annis lxx, (ut demum) soluta (terminata) secundo anno Darehi Weschtaspis, Persarum et Asoriorum, et Egiptiorum imperii facti regis; sub quo Angaeas et Zakharias ex duodecim (sc. prophetis) prophetabant; nec non *Ἄγγελος*, qui est Malakhia, vertiturque angelus. Erat autem summus sacerdos Jesu, Josedekh filius (Josedekius)." Haec praedictus vir ait.

Quod autem (annus) eversionis templi septuagesimus ad secundum usque Darehi annum sit protractus, proxime adest testis sponsor Zakharia propheta; qui secundo anno Darehi dicebat: „Domine omnipotens, quousque non misereberis Erusalemae et urbium Judae, quas despexisti? hic septuagesimus annus (est)".

Caeterum hic attente animadvertens dicas: (At) cur (quomodo) dictum est initio libri Ezrae? quod in anno primo Kyri regis Persarum, ad complendum verbum Domini ex ore Jeremiae, suscitavit Dominus spiritum Kyri regis Persarum, et mandatum dedit in omni regno suo conscriptis etiam decretis, dicens (et dicit)." Et tum sequentibus adjungens ostendit libe-

¹) Z. „Ochosias" ut supra.
²) Haec scriptura vulgari in cod. N. addita sunt.
³) N. E. A. „Joatham", G. „Joaram", Z. „Joram".
⁴) Z. „xii".
⁵) N. „Matathia".
⁶) Z. „xiv".

¹) AvG pro ξϑ'.

rationem (de liberatione) Judaeorum; et quomodo Kyrus templum aedificari jusserit. Ex his putes sub Kyro tempus annorum LXX. captivitatis completum esse, minime vero sub Dareho.

Verum ad haec dico: duplex LXX. annorum spatium verba prophetica denunciant. Unum, a templi eversione, quod secundo anno Darehi consummatum esse contigit (contingit); prout Zakhariae vox satis declarat (proponit). Alterum vero, ab Judaeorum captivitate, usque ad occupationem Babelonis, et excidium regni Khaldaeorum; quod numerari coeptum est a temporibus prophetiae; completur autem sub Kyro secundum Eremiae vocem, qua de futuris praenuntians dicebat: quod „Sic ait Dominus: quando implebitur (impleatur) Babelonis annus LXX, visitabo vos, et confirmabo super vos mea oracula (verba) reducturum (me) esse (reducere me) vos in hunc locum“. Et iterum prophetat dicens (dicere): „Et erit universa terra haec in solitudinem et in corruptionem, et servient inter gentes regi Babeloniorum; et super gentem illam dicit Dominus, et super terram Khaldaeorum, et ponam eas in corruptionem“.

Haec vero omnia sub Kyro completa sunt, non (tamen) ab eversione templi dinumerando captivitatis tempora, sed adhuc superius, ab anno (nimirum) secundo Joakimi regis Judaeorum[1]): sub quo primam captivitatem duxit (fecit) Nabukhodonosor rex Babeloniorum; immo anterius etiam, ex quo (nempe) Eremia propheta suae prophetiae initium fecit: a quo usque ad obsidionem (Hierosolymae) templique incendium sunt anni XL. ad primum vero usque annum Kyri anni LXX. Etenim ab initio prophetiae Eremiae usque ad Kyrum, primum LXX. annorum tempus completur. Verum a templi eversione Kyri aetate[2]) XXX. anni erant, et anno Darehi secundo impletus est (implebatur) annus LXX. Darehi vero (anno) VIII. restauratum est (templum).

Ab illo tempore autem permanserunt Judaei absque rege, (ceu destituti) a suis regibus, Pontificibus suis summis tanquam principibus et ducibus utebantur (s. regebantur), Persarumque regibus obtemperabant (per) totum tempus regni Persarum. Postque eos Makedonibus, qui post Alexandrum dominati sunt, servierunt, usque ad Epiphanem Antiochum; qui in Syria regnavit et cogebat gentem Judaeorum, ut ad gentilitatem (i. e. ad ethnicorum superstitionem) se converteret. Quo tempore Matathia sacerdos Erusalemitanus Asamoni filius, ejusdemque filius Juda, qui

Διέμενόν τε ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου Ἰουδαῖοι, [καθως ἤδη προείρηται,] ἀβασίλευτοι, ὅσα ἐπὶ ἰδίοις βασιλεῦσιν· ἄρχουσι μὲν καὶ ἡγεμόσι χρώμενοι τοῖς οἰκείοις ἀρχιερεῦσι· τοῖς δὲ Ἀσσυρίων βασιλεῦσι τὸ πρῶτον, εἶτα τοῖς Περσῶν ὑπακούοντες, καὶ μετ' ἐκείνους τοῖς μετ' Ἀλέξανδρον ἄρξασι Μακεδόσι, μέχρις Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς· ὃς τῆς Συρίας βασιλεύσας ἑλληνίζειν ἐξηνάγκαζε τὸ Ἰουδαίων[1]) *ἔθνος.* Exc. Eus. Cram. An. Par. 2, 158, 23—29.

1) Sic recte N., sed G. E. exhibent „ab Joakimo, rege Judaeorum“.

2) Sic vertendum A. et Z. „ad Cyrum“.

1) Scal. pro *Ἰουδαῖον.*

Makabaeus vocatus est, horumque successores imperium Judaeorum rursum instaurarunt, et protrahentes usque ad Augostum tenuerunt. Cujus aetate (sub quo) primum ex alienigenis Herodes Romanorum jussu regnum accepit; eo tempore, quo Salvator noster JESUS CHRISTUS nascebatur. Atque finem habuit (habebat) praenuntiata Mosis prophetia „Non deficiet princeps ex Juda (s. Judae), neque dux e femoribus ejus, donec veniet (is) cui repositum est (locus servatur); et ipse est spes gentilium“. Haec vero hoc modo (dicta sunt).

Verum summa temporis (omne tempus) a Solomone, et a prima aedificatione templi, usque ad secundum annum Darehi Persae, et templi restaurationem, colligitur ad annos DII. Et a Mose et exodo ex Egipto usque ad Solomonem, primamque templi constructionem (apparatum), anni (sunt) CCCCLXXX. Et a primo anno Abrahami usque ad exodum (anni) DV. A Diluvio autem usque ad primum annum Abrahami, anni DCCCCXLII. Et ab Adamo usque ad Diluvium anni MMCCXLII. Simul vero omnino ab Adamo usque ad secundum annum Darehi, secundamque exstructionem Erusalemae, anni MMMMDCLXXX. A secundo autem anno Darehi, qui erat primus annus sexagesimae quintae Olompiadis[1]), colliguntur Olompiades CXXXVII.[2]) et anni DXLVIII. (sc. usque ad Christum). Qui minute computantur hoc modo.

Post Kyrum, primum regem Persarum, diadema (coronam) accipit Kambyses. Postea Dareh, qui regnavit annis omnino XXXVI. Hujus anno secundo templum Erusalemae rursum est conditum; conficiuntur (fiunt) autem reliqui quoque Darehi (Darehici) anni XXXIV. Fient itaque Darehi anni XXXIV, et Xerxis anni XX[3]). Sub quo Estheris res peragebantur[4]). Artaxerxis (Artaschesi) anni XLI. Hujus tempore Esdras (Ezr), sacrae Scripturae Hebraeorum scriba litteratus agnoscebatur: quem ajunt omnes Divinas Scripturas in mentem sibi revocasse (meminisse), Judaeisque de integro tradidisse, novatis characteribus Hebraeorum, ob bella regioni (terrae) illata. Sed Neemia quoque pincerna agnoscebatur; qui regis jussu ascendens[5]) in terram Judaeae,

[1]) N. hic addit: „usque ad Salvatoris nostri manifestationem quinto decimo anno Tiberii factam, qui erat annus quartus ducentesimae primae Olompiadis“.

[2]) N. „CXXXV“.

[3]) G. in textu „XL“, sed N., itemque G. in marg. et E. A. Z. „XX“. Porro N. in marg. ad vocem „Xerxis“ animadvertit: „Hoc secundum quosdam dicit“.

[4]) Verba „Sub quo — peragebantur“ in cod. N. vulgari scriptura addita leguntur.

[5]) Sic recte conjecit A. In codd. legitur „leal“ i. e. „factus“,

[῞Ω]ρα[1]) δὲ τοὺς τῶν Περσῶν βασιλεῖς καταλέξαι[2]) προστιθέντας αὐτοῖς καὶ τοὺς ἐνιαυτοὺς οὓς ἦρξαν.

[Ἐ]βασίλευσε Κῦρος ἔτη λ′. — [Μ]εθ᾽ ὃν Καμβύσης ἔτη ς′. — [Δ]αρεῖος ἐβασίλευσεν ἔτη λς′. — [Τ]ούτου β′ ἔτει ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀνενεώθη ναός· [γίνονται οὖν τὰ λοιπὰ Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἔτη λδ′.][3]) μεθ᾽ ὃν [Ξ]έρξης ὁ Δαρείου ἔτη κ′[4]). [Κατὰ τοῦτον τὰ κατὰ τὴν Ἐσθὴρ ἐπιτελεῖται.][5]) — [Ἀ]ρτάβανος μῆνας ζ′. — [Ἀ]ρταξέρξης ὁ μακρόχειρ ἔτη μα′· — [Κ]ατὰ τοῦτον Ἔσδρας Ἑβραίων ἱερογραμματεὺς ἐγνωρίζετο· ὃς λέγεται πάσας τὰς θείας γραφὰς ἀπομνημονεῦσαι, καὶ παραδοῦναι Ἰουδαίοις καινοτέροις [Ἑβραϊκοῖς][6]) χαρακτῆρσι, διὰ τὸ ἐπὶ [πολεμίας][6]) τυγχάνειν χώρας. Ἀλλὰ [καὶ Νεεμίας] ἀρχιοινοχόος ἐγνωρίζετο· ὃς [γνώμῃ τοῦ][6]) βασιλέως ἄνεισιν ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, ἀνοικοδομεῖ[7]) τε τὰ Ἱεροσόλυμα, τεῖχος

[1]) Quae uncis inclusi, desunt in Codice, cuius versuum litteras initiales passim omisit librarius, nunquam addidit rubricator. — ῞Ω supplevit AvG.

[2]) Cram. pro καταλῦξαι.

[3]) Haec AvG suppl. ex Nicephoro 743, 9.

[4]) AvG pro κα′, quae Excerptor ex Canone interpolavit.

[5]) AvG ex Exc. Eus. 119, 1 huc retulit.

[6]) lacunas in Codice suppl. AvG.

[7]) AvG pro αὐτὴν οἰκοδομεῖ.

Erusalemam condebat, urbemque moenibus cingebat: etenim usque ad eum desolata erat (stabat) urbs, excepto tantum templo, quod sub Dareho restauratum fuit (est). Post Artaxerxem (Artaschesum) regnaverunt apud Persas hi: Dareh annis XIX. Artaxerxes (Artasches memor s. ingeniosus) Mnemon[1]) annis XL. Okhus[2]) annis XXVI. Arses[3]) annis IV. Dareh annis VI; post quos Alexandrus Makedonius sustulit Persarum regnum (dominium) et regnavit annis VI. atque antequam Darehum occideret, regnaverat (regnavit) aliis insuper annis VI. Simul a secundo anno Darehi, usque ad Alexandri obitum, qui primo anno CXIV. Olompiadis accidit, fiunt (anni)[4]) CXCVII.

Post Alexandri mortem Egipto et Alexandrinorum urbi imperarunt (regnarunt) hi: I. Ptlomaeus Lagi (filius), annis XL. II. Ptlomaeus Philadelphus, annis XXVIII. Sub hoc sacri Hebraeorum libri in graecam linguam translati sunt, atque in bibliothecis Alexandriae urbis reconditi[5]). III. Ptlomaeus Evergetes[6]), annis XXIV. IV. Ptlomaeus Philopator, annis XXI. V. Ptlomaeus Epiphanes, annis XXII. VI. Ptlomaeus Philometor, annis XXXIV. Hujus tempore regnavit in Syria Antiokhus, qui (cog)nominatus est Epiphanes; sub quo facinora in Makabaeorum libris (enarrata) peracta sunt: in quibus scriptum est (stat), quo (nempe) modo Antiokhus gentem Judaeorum in gentilitatem convertere cogebat; templumque dicatis imaginibus ibi erectis violavit (contaminavit); sacraque vasa templi rapuit CLI. Olompiade. Ita ut a morte Alexandri Makedonii usque ad I. annum Epiphanis Antiokhi transierint anni (protraheretur ad annos) CL. Et a secundo anno Darehi usque ad Antiokhum anni CCCXLVII[7]).

Hujus Antiokhi aetate, Matathia Asamoni puer,

τῇ πόλει περιβαλών· μέχρι γὰρ ἐκείνου ἡ πόλις ἦν ἔρημος· μόνου τοῦ ἱεροῦ κατὰ Δαρεῖον ἀνανεωθέντος·

Μετὰ δὲ Ἀρταξέρξην Περσῶν ἐβασίλευσαν οἷδε. — Ξέρξης ὁ δεύτερος μῆνας β΄. — Σογδιανὸς[1]) *μῆνας ζ΄. — Δαρεῖος ὁ νόθος ἔτη ιθ΄. — Ἀρταξέρξης ὁ μνήμων ἔτη μ΄*[2]). *— Ἀρταξέρξης ὁ καὶ Ὦχος ἔτη κς΄. — Ἀρσῆς Ὤχου*[3]) *ἔτη δ΄· — Δαρεῖος ὁ Ἀρσάμου ἔτη ς΄· τοῦτον*[4]) *Ἀλέξανδρος* [*ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς*][5]) *καθελὼν τὴν* [*τῶν*][5]) *Περσῶν ἀρχὴν ἐβασίλευσεν ἔτη ς΄, πρὸ τοῦ καθελεῖν Δαρεῖον βασιλεύσας γῆς πάσης*[6]) *ἔτη ς΄. Ἔτη*[7]) *τῆς Περσῶν βασιλείας σλδ΄*[8]). (*Πρὸ τοῦ καθελεῖν τὸν Δαρεῖον βασιλεύσας ὥς τινές φασιν. ἔτη ιβ΄. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Βαβυλῶνι, ἐτῶν ὑπάρχων λε΄. ὑπέταξε δὲ βαρβάρων ἔθνη κβ΄ καὶ φυλὰς Ἑλλήνων ιγ΄. Ὁμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τελευτῆς Ἀλεξάνδρου ἔτη ͵ερξζ΄.*)[9]) *Ἀρξάμενοι πεντηκοστῇ πέμπτῃ Ὀλυμπιάδι, κατέπαυσαν ἐν τῇ ἑκατοστῇ τρισκαιδεκάτῃ.* Exc. Eus. Cram. An. Par. 2, 118, 5 — 119, 14, coll. Niceph. 743, 7 — 9 et 744, 1 — 9.

Μετὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν Αἰγύπτου καὶ Ἀλεξανδρείας ἐβασίλευσε πρῶτος Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἔτη μ΄. — Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἔτη λη΄. Ἐπὶ τούτου αἱ παρ᾽ Ἑβραίοις ἱεραὶ βίβλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν μετεβλήθησαν καὶ ἐν ταῖς κατ᾽ Ἀλεξάνδρειαν ἀπετέθησαν βιβλιοθήκαις ἐπὶ Ἐλεάζαρ ἀρχιερέως.... —

. . . *Τὰ κατὰ τοὺς Μακκαβαίους ἐπὶ τούτου γεγένηται* . . . Niceph. 744, 10 — 15 et 19.

Κατὰ δὲ Ἀντίοχον τουτονὶ Ματταθίας Ἀσαμω-

---

quod sensu caret, sed N. in marg. addit „e", unde legendum „eleal" i. e. ascendens", uti A. reposuit.

[1]) N. hîc addit in marg.: „ipse hoc loco consentit Estheri", sed „havani" constr. c. Accus. procul dubio vitiosum est.

[2]) Sic N., sed G. habet „Oxus".

[3]) N. „Armes".

[4]) N. addit „anni".

[5]) Verba „Sub quo — reconditi" in cod. N. vulgari scriptura addita sunt.

[6]) N. et G. habent „Ergetes".

[7]) N. „CCXLV".

---

[1]) Cramer pro *γογδιανὸς*.

[2]) Post haec in Codice ea sequuntur quae supra ad Xerxem primum revocavimus.

[3]) Cram. pro *Ἀρχϊσοχοῦ*.

[4]) *ἔτη — τοῦτον* AvG sic emendanda esse censet: *ἔτει ς΄ τούτου*.

[5]) ex Niceph. add. AvG.

[6]) AvG pro *Ἱστάσπις*.

[7]) AvG pro *τῇ*.

[8]) AvG pro *ολδ΄*.

[9]) Quae ( ) inclusi, in Codice a m¹ in mg. addita sunt.

aemulationem pro patria religione prae se ferens, dux populi factus est (fiebat). Post quem filius ejusdem Juda, qui Makabaeus (cog)nominatus est. Post quem frater ejusdem Jonathes. Post quem Simon frater ejusdem. Hujus aetate (in hunc) liber Makabaeorum desinit (absolvitur), in quo continetur (stat, est) tempus annorum XL. usque ad consummationem (finem) centesimae sexagesimae primae Olompiadis: a qua usque ad Augustum regem Romanorum sunt (fiunt) anni LXXXVIII.

Post Simonem, Judaeorum dux, prout Aphricanus et Josepus narrant, fit Jonathes, qui et Hyrkanus, annis XXVI. Post quem Aristabulus, anno I. Hic primus regium diadema (coronam) sibi (capiti) imposuit, rex simul atque pontifex maximus gentis Judaeorum factus, post CCCCLXXXIV. annos a captivitate Babelonica (in captivitate Babelonis). Post quem Alexandrus, qui et Jannaeus, Judaeorum rex fuit annis XXV[1]. Post quem Alexandra, quae et Mesalina, uxor ejus, annis IX. Post quam Aristabulus, (qui)[2] et Hyrkanus. Sub quo Pompeus, Romanorum dux, tributo Romanorum subjecit Judaeos: Hyrkanum ipsis regem constituit; Aristabulum autem vinctum Romam duxit.

Hujus in diebus (sub hoc) centesima octogesima quarta Olompiade, Romanis imperat Julius Caesar (Kaisr) monarcha, annis IV. et mensibus V (VII)[3]. Post quem Augustus, qui et Sebastus, annis LVI. et mensibus VI. Sub quo Herodes primus alienigena, cui non erat conveniens Judaeorum regnum, a Romanis accipit principatum, vir genere Askalonius. Hujus aetate (sub hoc) *Χριστὸς* (Unctus) Dei nascitur Bethlahemi (in Bethlahem) Judaeae. Post Augustum Romanorum rex fuit Tiberius. Illius decimus quintus annus erat, (cum Salvator et)[4] Dominus noster, JESUS UNCTUS Dei, apparuit in hominum vita, quarto anno CCI. Olompiadis.

Itaque ab Epiphane Antiokho usque ad XV. annum Tiberii conficiuntur anni CCI. Et ab Alexandro Makedone (makedonio) usque ad eundem annum Tiberii, anni CCLII. A secundo autem anno Darehi, anni

1) Z. „XXVII“.

2) Pron. „qui“, licet vitiosum, in utroque cod. legitur.

3) N. G. Z. habent „V“, A. „V (VII)“.

4) Uncis inclusa A. e conjectura apposuit.

ναίου παῖς ζῆλον τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίου θρησκείας ἀναλαβὼν τὴν Ἰουδαίων ἀρχὴν ἀνεκτήσατο, καὶ ἡγήσατο τοῦ λαοῦ. Μεθ' ὃν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰούδας ὁ ἐπικληθεὶς Μακκαβαῖος. [Ἰ[1]]ωνάθης μετὰ τοῦτον. — [Σ[1]]ίμων τουτονὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδέχεται. εἰς τοῦτον ἡ βίβλος τῶν Μακκαβαίων περαιοῦται περιέχουσα χρόνον ἐτῶν τεσσαράκοντα μέχρι τέλους ρξα' Ὀλυμπιάδος . . . .

Μετὰ δὲ Σίμωνα Ἰουδαίων ἡγεῖται, καθὸ[2] Ἀφρικανὸς καὶ Ἰώσηππος ἱστορεῖ, Ἰωανάθης[3] ὁ καὶ Ὑρκανὸς ἔτη κϛ'. — Μεθ' ὃν Ἀριστόβουλος ἔτος α'· οὗτος πρῶτος βασιλικὸν διάδημα[4] περιέθετο· ὁμοῦ καὶ βασιλεὺς καὶ ἀρχιερεὺς γεγονὼς τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους· μετὰ ἔτη υπδ' τῆς εἰς Βαβυλῶνα αἰχμαλωσίας. — Μεθ' ὃν Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Ἰανναῖος ἔτη κε'. — Μεθ' ὃν Ἀλεξάνδρα ἡ καὶ Σαλλίνα[5], γυνὴ αὐτοῦ ἔτη θ'. — Μεθ' ὃν Ἀριστόβουλος καὶ Ὑρκανός, καθ' οὓς Πομπήϊος Ῥωμαίων στρατηγὸς ὑποφόρους Ῥωμαίοις ἐποιήσατο Ἰουδαίους, Ὑρκανὸν μὲν ἐπιστήσας αὐτῶν βασιλέα, τὸν δ' Ἀριστόβουλον δέσμιον εἰς Ῥώμην ἀγαγών.

Κατὰ τοῦτον τὸν Ὑρκανὸν Ῥωμαίων βασιλεύει ἐπὶ τῆς ρπ τρίτης[6] ὀλυμπιάδος Ἰούλιος Καῖσαρ ἔτη γ', μῆνας ζ',

Μεθ' ὃν Αὔγουστος, ὁ καὶ Σεβαστός, ἔτη νϛ', μῆνας ς', καθ' ὃν Ἡρώδης πρῶτος[7] ἀλλόφυλος, οὐδὲν προσήκουσαν αὐτῷ τὴν Ἰουδαίων βασιλείαν ὑπὸ Ῥωμαίων χειρίζεται, γένος ὢν Ἀσκαλωνίτης. ἐν τούτῳ καὶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐν Βηθλεὲμ γεννᾶται τῆς Ἰουδαίας. — Μετὰ δὲ Αὔγουστον Ῥωμαίων ἐβασίλευσε Τιβέριος· τούτου ἔτος[8] ἦν πέντε καὶ δέκατον, ἐν ᾧ ὁ Σωτὴρ καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἀνεφάνη ἐν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ . . . . . Exc. Euseb. 159, 10 — 160, 2.

1) suppl. Scal.

2) AvG pro *καθω* post quod quinque litterarum lacuna.

3) Hoc cum nihili sit, ex dissographia *Ιω^{ανν}ναθης* ortum esse putat AvG.

4) Scal. pro *διαδυμα*.

5) AvG pro *Σαλίνα*, ex Armenii corruptela *Μεσσαλίνα* illud refingens.

6) AvG pro *ρπδ'*.

7) Scal. pro *Σεβαστός, καθ' ὃν Ἡρώδης — ἔτη — ς', πρῶτος ἀλλόφυλος*.

8) Scal. pro *ἔτους*.

DXLVIII. Et a XV. anno Tiberii, usque ad novissimam Erusalemae obsidionem, quae facta est anno Vespasiani (Vespiani) secundo, colliguntur anni XLII. Fuerunt (erant) ab Adamo usque ad secundum annum Darehi, anni MMMMDCLXXX[1]). Et a secundo anno Darehi usque ad XV. annum Tiberii anni DXLVIII. Simul (ergo) universim ab Adamo usque ad XV. (annum) Tiberii, anni MMMMMCCXXVIII. A decimo quinto anno autem Tiberii usque ad vicennalia Costandiani victoris augusti, anni CCC. Colligitur juxta Hebraeos summa temporis (omne tempus) ad annos MMMMMDXVIII[2]), secundum (nimirum) Septuaginta (sc. virorum) versionem. Siquidem juxta Judaeorum (exemplar) hebraicum fit deminutio annorum MCCXXXVII[3]), et juxta Samaritarum hebraicum deminutio fit annorum DCCCCXXXV.

Hujusmodi ergo secundum Hebraeos temporum dinumeratio reperitur.

(EGIPTIORUM.)

Quomodo et in Egiptiorum chronographia contineatur (stat) Ethiopum (sc. historia) (et) Ptolomaei Egiptum et Alexandriam tenuerint (tenuerunt), quemadmodum Egiptii tempora describunt?[4])

Post Chaldaeorum, et Assyriorum, Hebraeorumque chronographiam tempus est, ut ad Egiptiorum relationes transeamus.

Diodorus in prima historica Bibliotheca hac ratione scribit: quod (nempe) „Fabulantur nonnulli ex ipsis primum in Egipto dominatos esse (dominari) deos et heroes (qui e deorum, daemonum prole), annis paullo minus myriade et sex millibus: postremum vero deorum (daemonum) omnium regnasse (filium) Isidos Orum[5]). Postea vero homines regioni imperitasse dicunt tempore Miridis (sub Miride)[6]), per annos aliquanto minus quam quinque mille, usque ad CLXX *(X)*[7]) Olompiadem, sub qua nos in Egiptum venimus, regnante Ptlomaeo (regnavit Ptlomaeus), qui novus Dionisus appellabatur."

Ἦν δὲ τὰ απὸ Ἀδὰμ εἰς[1]) *δεύτερον ἔτος Δαρείου ἔτη ,δχο'*[2]). — *Καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτους Δαρείου ἐπὶ τὸ ιε' Τιβερίου ἔτη φμη'.* — *Ὁμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπὶ τὸ πέντε καὶ δέκατον ἔτος Τιβερίου ἔτη εσιη'.* — *Ἀπὸ δὲ πέντε καὶ δεκάτου ἔτους Τιβερίου ἐπὶ τὴν εἰκοσαετηρίδα Κωνσταντίνου τοῦ Νικητοῦ Σεβαστοῦ ἔτη τ'.* — *Συνάγεται ὁ πᾶς [καθ' Ἑβραίους]*[3]) *χρόνος εἰς ἔτη ,εφιη' κατὰ τὴν τῶν ἑβδομήκοντα ἑρμηνείαν.* Exc. Euseb. 160, 3—11 coll. 119, 18—27.

---

1) Sic N. et G. in textu et A., sed G. in margine et Z. „MMMMDCLXX".

2) Z. relegans ad pag. 121 scribit „MMMMMCXXVIII". cf. notam A. ad h. l.

3) Z. „MCCXXXV", ac relegat ad pag. 128—29.

4) A. „Quomodo Ptolemaei Aegyptum et Alexandriam tenuerunt, ita ut continetur in Aegyptiorum, Aethiopumque chronographia. Qua ratione Aegyptii chronologiam tradunt." Z. „Quomodo in Aegyptiorum chronologia tempora quoque Aethiopum contineantur. Quomodo item Ptolemaei Aegyptum Alexandriamque tenuerint. Ex Aegyptiorum chronicis."

5) In codd. legitur „Isiodôsôra".

6) Z. sec. t. gr. „a Myride".

7) N. G. „CLXX". A. „CLXX(X)". Z. „CLXXX".

---

1) AvG pro *ἕως*.

2) *,δχο'* et sequentia *,εσιη', ,εφιη'* interpolata esse pro *,δχπ', ,εσκη', ,εφκη'* monet AvG.

3) inserit AvG e p. 119, 26.

„Verum ex illis (imperii intervallis) magnam partem, principatum terrae tenere regibus indigenis obtingebat (erat, fiebat); quoad vero partem exiguam Ethiopibus, ac Persis, et Makedonibus. Ethiopes (s. Ethiopici sc. reges) quatuor tantum dominati sunt; idque haud continua serie, sed interrupte (sparsim hic illic), omnino annis, paullo minus quam XXXVI. In Persarum vero imperio, quum Kambises rex gentem armis armatisque subegisset annis V. supra CXXX., defectio (rebellio) ab Egiptiis facta est: quippe qui nequirent molestam administrationem (praefecturam) simulque in deos (daemones) terrae (suae) impietatem (aequo animo) ferre. Deinde Makedones dominati, caeterique (aliique) ex Makedonibus, annis sex supra CCLXX. Omnia vero reliqua tempora sub indigenis terrae regibus, viris nempe septuaginta super CCCC, feminisque quinque transegerunt (transegisse).“

„De quibus omnibus monumenta (volumina) sacerdotes in libris sacris (fanorum libris) habebant, ab antiquis temporibus tradita jugiter de successoribus ad successores, qualis nempe unusquisque regum virtute ac fortitudine, animo (indole, natura) et magnanimitate (victoria, sublimitate) fuerit; quaeque singuli suis temporibus fecerint. Nobis tamen singulorum gesta conscribere supervacaneum (otiosum), atque ultra inutile est; praesertim quod multi eorum inutiles (improbati, rejectanei) suis in singulis temporibus reperiebantur.“ Haec ita Diodorus.

Jamque justum et congruum est Manethi quoque (res) Egiptiorum eisdem adnectere, in quo magis constare videtur historia (firmius quiddam historiae videtur stare).

Ex Manethi Egiptiacis monumentis, qui tribus tomis contexuit (fecit) commentaria de diis (daemonibus), et semideis (heroibus), et manibus, atque mortalibus regibus, qui Egiptiis imperarunt usque ad Darehum regem Persarum.

Primus homo apud Egiptios Hephestos, qui et ignis inventor ipsis erat; a quo Sol. (Post) quem (supple, Agathodaemon; post eum)[1]) Kronos; post quem Osiris; ac deinde Tiphon[2]) frater Osiridis[3]); post quem Orus Osiridis et Isidis filius. Egiptii primi hi

[1]) Quae uncis inclusa sunt, non leguntur in codd., neque, ut Z. putat, in margine cod. G., sed ab A. addita sunt. In utroque cod. lacuna, quae subest, indicat tantum, nonnulla, quae scribae legere non poterant, omissa esse; [nec Agathodaemonis, sed Sosi nomen excidisse suspicatur AvG.]

[2]) N. „Triphon“.

[3]) N. exhibet „Osira“ i. e. „Osiri“, sed superscriptum „id“, ergo „Osiridis“.

dominati sunt. Post quos per successionem protractum est (venit) regnum usque ad Bidin, in spatio annorum (annis) myriadis triumque millium et nongentorum, juxta annos lunares, triginta inquam dierum numerum: hodiernum enim mensem unum, illi tunc annum vocabant.

Post deos regnavit gens semideorum annis MCCLV. Atque rursus alii reges dominati sunt annis MDCCCXVII. Post quos alii XXX. reges Memphitae, annis MDCCXC. Post quos alii Thynitae X. reges, annis CCCL. Ac deinde manium et semideorum regnum annis MMMMMDCCCXIII. Simul omnes anni fiunt, myrias (et) mille: qui etiam lunares sunt, scilicet menstrui.

Computantur simul omnes anni lunares, quos Egiptii referunt fuisse deorum et semideorum atque manium, duae myriades, quatuor millia et DCCCC. qui secundum annos solares sunt anni MMCCVI[1]). Quos si cum Hebraeorum chronologia (chronographia) computabis, aequalem omnino numerum (stateram, pondus) reperis. Etenim Egiptus ab Hebraeis Mezrajim nuncupatur: nascitur (fit) autem Mezrajim post multos annos a diluvio. Siquidem post diluvium Chamo filio Nois nascitur (fit) Egiptus, qui et Mezrajim: primumque ipse, dum gentium dispersionis initium erat, in Egiptum habitandi gratia profectus est. Erant (autem) juxta Hebraeos ante diluvium ab Adamo collecti anni MMCCXLII.

Itaque placet (licet) Egiptiis, priscis (primis) temporibus, quae praecesserunt diluvium, se jactare ob antiquitatem. Deos quosdam fuisse dicunt suos, semideosque et manes. In menses redactis annis apud Hebraeos enarratis, lunarium annorum myriades duas, et amplius etiam computant (computarunt), ita ut tot fere menses fiant, quot anni apud Hebraeos comprehenduntur; scilicet (id est) a protoplasto homine usque ad Mezrajim tempora nostra[2]) computando. Mezrajim enim fuit (erat) Egiptiorum auctor (patriarcha); a quo prima dynastia Egiptiorum ducenda est.

At si exinde etiam magis auctus temporum numerus reperiatur, tamen et illius (diligenter) rationem scrutari (huic perscrutationem facere) oportet; forte enim iisdem temporibus multos reges Egiptiorum (simul) fuisse contigerit (contingebat). Siquidem Thynitas ajunt et Memphitas, Sajitasque ac Ethiopes regnasse, ac interim (juxta eosdem) alios quoque; et

---

[1]) MMXLVI scribendum esse vidit Böckh, Manetho und die Hundssternperiode, p. 85 AvG.

[2]) E. exhibet „Scripturae s. librorum, libri“ ex errore, ut videtur, scribae, quoniam A. vertit „nostra“, ut in codd. legitur.

sicut videtur (apparet)[1]), alios alicubi, dynastas vero ita (eos) habuisse, quemadmodum quidem in eorum Lege scriptum exstat[2]), minime autem simul consedisse (vel alterum alteri successisse), sed alios hic, aliosque illic regnasse: quapropter et annorum incrementum hoc modo colligere consentaneum erat. Nos vero his relictis, progrediemur singulatim ad Egiptiorum chronographias.

Post manes et semideos, primam dynastiam VIII. regum percensent. Quorum primus fuit Memes[3]), qui praecellens eos, dominationem obtinuit: a quo quaslibet regum generationes singillatim describemus: quorum successio sic (se) habet.

Memes[4]) Thynites, et hujus VII. filii, quem Erotodus Mina[5]) nuncupavit, regnavit annis XXX. Hic vel ultra (extra) regionis limites cum exercitu progressus est (progrediebatur), et illustris famosusque judicabatur (secernebatur) habebatur; atque ab hippopotamo[6]) raptus est. Athotis ejusdem filius obtinuit (regnum) annis XXVII.[7]) et in Memphitarum urbe regiam aedificavit; qui et medicis artibus animum adhibebat, atque de modo corpora dissecandi libros conscribebat. Kenkenis ejusdem filius, annis XXXIX. Wavenephis, annis XLII. sub quo fames terram occupavit, qui et pyramidas (s. granacia?) ad (apud) Khovum vicum[8]) erexit. Usaphajis, annis XX. Niebajis, annis XXVI. Memphses, annis XVIII. Sub quo multa facinora (s. prodigia) facta sunt, maximaeque corruptiones (pestilentiae sc. acciderunt). Wibethis[9]), annis XXVI. Omnino (in universum) regnaverunt annos CCLII.

II. Secunda dynastia regum IX. Primo (s. primus), Bokhus[10]). Sub quo ingens terrae hiatus Bubasti[11]) factus est, multique perierunt. Post quem Kekhous qui et Apis, et Mnevis, verum etiam Men-

[1]) Sic G. in textu, sed sec. lectionem marg. „et sicut manifestum“ (sc. est). N. in textu „et sicut erat (fuit), videtur“, sed sec. lectionem marg. „et sicut erat (fuit) manifestum“. A. et Z. lectionem textus retinent.

[2]) Sic Armenius, quem A. sequitur; sed Z., qui animadvertit, Armenium h. l. ut alibi vocem gr. *νομός* cum *νόμος* confudisse, reddit: „atque hae dynastiae suo quaeque in nomo semet continuisse (sc. videntur).

[3]) Z. „Menes“, quemadmodum in marg. cod. G. legi contendit.

[4]) Z. „Menes“.

[5]) N. „Ninas“.

[6]) Arm. „a bestia aquatili (s. daemone) fluvii equo simili“. Z. „ab hippopotamo genio“.

[7]) G. „XXV“, A. Z. et N. „XXVII“.

[8]) Legisse videtur *Κῶ χῶρον*. [vel, ut Dindorfius maluit, *Χῶ κώμην*. AvG]

[9]) N. „Wibenthis“. Z. „Vibesthes“. G. „Wibethis“. A. „Vibethis“.

[10]) N. „Bolkhos s. Boghkhus“. G. „Bochkhus“. A. Z. „Bochus“.

[11]) A. „in Bubastone“ sec. Arm. interpretem, qui gr. Accus. pro Nominativo sumens scribit „'i Bubaston“.

Μετὰ νέκυας τοὺς καὶ[1]) *ἡμιθέους πρώτην δυναστείαν καταριθμοῦσι βασιλέων ὀκτώ· ὧν α'*[2]) *γέγονε Μήνης, ὃς διασήμως αὐτῶν ἡγήσατο· ἀφ' οὗ τοὺς ἐξ ἑκάστου γένους βασιλεύσαντας ἀναγράψομεν, ὧν*[3]) *ἡ διαδοχὴ τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.*

α'[4]) *Μήνης Θεινίτης*[5]) *καὶ οἱ τούτου ἀπόγονοι ιζ' (ἐν ἄλλῳ δὲ ζ'), ὃν Ἡρόδοτος Μῆνα ὠνόμασεν, ἐβασίλευσεν ἔτεσιν ξ'*[6])*· οὗτος ὑπερόριον στρατείαν ἐποιήσατο καὶ ἔνδοξος ἐκρίθη· ὑπὸ ἵππου δὲ ποταμίου*[7]) *ἡρπάσθη. — β' Ἄθωθις ὁ τούτου υἱὸς ἦρξεν ἔτεσιν κζ'. καὶ τὰ ἐν Μέμφει βασίλεια ᾠκοδόμησεν, ἰατρικήν τε ἐξήσκησε, καὶ βίβλους ἀνατομικὰς συνέγραψε. — γ' Κενκένης ὁ τούτου υἱὸς ἔτη λθ'*[8])*. — δ' Οὐενέφης ἔτη μβ', ἐφ' οὗ λιμὸς κατέσχε τὴν χώραν, ὃς καὶ τὰς πυραμίδας τὰς περὶ Κωχώμην ἤγειρε. — ε' Οὐσάφαϊς ἔτη κ'. — ϛ' Νιεβαῒς ἔτη κϛ'. — ζ' Σεμεμψὴς ἔτη ιη'· ἐφ' οὗ πολλα παράσημα ἐγένετο καὶ μεγίστη φθορά. — η' Οὐβίενθις*[9]) *ἔτη κϛ'. — Οἱ πάντες ἐβασίλευσαν ἔτη σνβ'.* — Sync. 102, 8 — 103, 9.

Δευτέρα δυναστεία βασιλέων ἐννέα. Πρῶτος Βῶχος[10])*, ἐφ' οὗ χάσμα κατὰ Βούβαστον ἐγένετο, καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο. — Μεθ' ὃν Καιχῶος*[11])*, ὅτε καὶ ὁ Ἆπις καὶ ὁ Μνεῦις, ἀλλὰ καὶ ὁ Μενδήσιος τράγος θεοὶ ἐνο-*

[1]) AvG pro *καὶ τοὺς*.

[2]) AvG inseruit.

[3]) sic Auker pro *ἀναγραψαμένων*.

[4]) regum numeros et singularum dynastiarum computos a Syncello profectos esse monuit AvG.

[5]) AvG pro *θενίτης*.

[6]) pro *ξ'* olim *ξβ'* scriptum fuisse monet AvG.

[7]) AvG pro *ὑπὸ ἵππου δὲ ἱποτάμου* Codicis B.

[8]) pro *λθ'* fuerat olim *λ' ἐν* secundum AvG.
B

[9]) huic nomini *Ουιένθις* subesse et ad similitudinem formae *Βιηνεχῆς*, quam Africanus praebet, *Βιένθης* esse corrigendum censuit AvG.

[10]) AvG Armenium *Βόχχος* invenisse monet, idque propius abesse a *Βοηθὸς* Africaneo.

[11]) AvG pro *καὶ δεύτερος Χῶος*.

desius caper[1]), (tamquam) dii habiti sunt. Postea Biophis, sub quo lex exiit, ut feminae quoque regni honorem haberent. Post hos alii adhuc tres; quorum aetate (sub quibus) nullum insigne opus factum est. Sub septimo, commentores fabularum Nilum fluvium diebus XI. melle aqua permixto fluxisse ajunt. Post quem Sesokhris, annis XLVIII. cujus proceritatem cubitis V. et latitudinem palmis III. fuisse dicunt. Sub nono autem nihil memoria dignum gestum est. Regnaruntque (simul) annis CCXCVII.

III. Tertia dynastia Memphitarum regum VIII. Nekherokhis, sub quo Libyes (Libaei) ab Egiptiis defecerunt: quumque Luna importune cresceret, metu ducti, seipsos rursum in servitutem dedidere. Post quem Sosorthus[2]), qui ob medicam artem Asklepius ab Egiptiis vocatus est. Hic etiam sectis (s. dolatis) lapidibus aedificandi modum invenit, verum etiam libris scribendis curam suam impendit. Sex caeteri autem nihil memoratu dignum gesserunt. Quique regnarunt annis CXCVII.

IV. Quarta dynastia Memphitarum regum XVII. ex alia stirpe regni: quorum tertius Suphis, qui magnam illam piramidem erexit, quam a Cheope factam Herodotus[3]) dicit: qui et superbus in deos inventus est (inveniebatur), usquedum eum (hujusce rei) poenituit, et volumina sacra conscripsit; quos velut magnas opes (possessiones) habebant Egiptii. De caeteris vero nihil memoria dignum scriptum est. Quique regnarunt annos CCCCXLVIII.

V. Quinta dynastia regum XXXI. Elephantiniorum: quorum primus Othius. Hic a suis satellitibus (calonibus, ministris) occisus est. Quartus Phiophs, sexennis regnare coepit; tenuitque usque ad annum (s. annos) C.

VI. Sexta dynastia. Mulier quaedam Nitokris nomine regnavit: quae omnium sui temporis virorum fortissima erat, atque omnium feminarum pulcherrima, flava, et rubris genis: ipsamque ajunt, tertiam piramidem, quae est zuran[4]) (moles) erecta collis instar, aedificasse. Qui regnaverunt annis CCIII.

[1]) Sic vertunt A. et Z. sec. t. gr. vocem „khaurrit" s. „khaurit", quae alibi non legitur, ac certe armeniaca non est.

[2]) E. A. „Sesorthus". N. G. „Sosorthus".

[3]) Sic N., sed G. E. ut supra „Erotodus".

[4]) Supra p. 137. s. Pyramidem arm. interpres vocat „hauran", h. l. „zuran", qua voce vocabulum „piramidem", quam p. 137 item „piramidem" vocat, explicare vult. Alibi tam „hauran" quam „zuran" non occurrit, ejusque significationem nescimus.

μίσθησαν. — γ' Βίοφις, ἐφ' οὗ ἐκρίθη καὶ τὰς γυναῖκας βασιλείας γέρας ἔχειν. καὶ μετὰ τούτους ἄλλοι τρεῖς, ἐφ' ὧν οὐδὲν παράσημον ἐγένετο. — ζ' Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑβδόμου μυθεύεται τὸν Νεῖλον μέλιτι κεκραμένον ἡμέραις ἕνδεκα ῥυῆναι. Sync. 103, 10 — 104, 2.

η' Μεθ' ὃν Σέσωχρις μη', ὃς λέγεται γεγονέναι ὕψος ἔχων πηχῶν ε', παλαιστῶν γ' τὸ μέγεθος[1]). — *θ' Ἐπὶ δὲ τοῦ θ' οὐδὲν ἀξιομνημόνευτον ὑπῆρχεν. οἳ καὶ ἐβασίλευσαν ἔτεσι σϟζ'. ὁμοῦ πρώτης καὶ δευτέρας δυναστείας ἔτη φμθ' κατὰ τὴν ἔκδοσιν Εὐσεβίου.* Sync. 106, 3 — 8.

Τρίτη δυναστεία Μεμφιτῶν βασιλέων ὀκτώ. — Νεχέρωχις, ἐφ' οὗ Λίβυες ἀπέστησαν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς σελήνης παρὰ λόγον αὐξηθείσης, διὰ δέος ἑαυτοὺς παρέδοσαν. — β' Μεθ' ὃν Σέσορθος ὃς Ἀσκλήπιος παρ' Αἰγυπτίοις ἐκλήθη διὰ τὴν ἰατρικήν· οὗτος καὶ τὴν διὰ ξεστῶν λίθων οἰκοδομὴν εὕρατο, ἀλλὰ καὶ γραφῆς ἐπεμελήθη. Οἱ δὲ λοιποὶ ἓξ οὐδὲν ἀξιομνημόνευτον ἔπραξαν· οἳ καὶ ἐβασίλευσαν ἔτεσιν ρϟη'. Ὁμοῦ τῶν τριῶν δυναστειῶν κατὰ τὸν Εὐσέβιον ἔτη ψμζ'.

Τετάρτη δυναστεία βασιλέων ιζ'· Μεμφιτῶν συγγενείας ἑτέρας βασιλεῖς[2]), *ὧν τρίτος Σοῦφις, ὁ τὴν μεγίστην πυραμίδα ἐγείρας, ἥν φησιν Ἡρόδοτος ὑπὸ Χέοπος γεγονέναι, ὃς καὶ ὑπερόπτης εἰς θεοὺς γέγονεν, ἕως*[3]) *μετανοήσαντα αὐτὸν τὴν ἱερὰν συγγράψαι βίβλον, ἣν ὡς μέγα χρῆμα Αἰγύπτιοι περιέπουσι. Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδὲν ἀξιομνημόνευτον ἀνεγράφη· οἳ καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη υμη'. Ὁμοῦ τῶν δ' δυναστειῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ͵αρϟε' κατὰ Εὐσέβιον.* Sync. 106, 9 — 107, 6.

Πέμπτη δυναστεία βασιλέων τριάκοντα ἑνὸς ἐξ Ἐλεφαντίνης[4])*· ὧν πρῶτος Ὀθόης· οὗτος ὑπὸ τῶν δορυφόρων ἀνῃρέθη. — Ὁ δὲ Φίωψ ἑξαέτης ἀρξάμενος ἐβασίλευσε μέχρις ἐτῶν ἑκατόν· Γίνονται οὖν σὺν τοῖς προτεταγμένοις ͵αρϟε' ἔτεσι τῶν τεσσάρων δυναστειῶν ͵ασϟε'.*

Ἕκτη δὲ[5]) *γυνὴ Νίτωκρις ἐβασίλευσε, τῶν κατ' αὐτὴν γεννικωτάτη καὶ εὐμορφοτάτη, ξανθή τε τὴν χροιὰν ὑπάρξασα, ἣ καὶ λέγεται τὴν τρίτην πυραμίδα ᾠκοδομηκέναι· οἳ καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη τρία· ἐν ἄλλῳ σγ'· Γίνονται σὺν τοῖς προτεταγμένοις ͵ασϟε' τῶν πέντε δυναστειῶν ἔτη ͵αυϟη'*[6]).

[1]) *τὸ μέγεθος* pro glossemate habet AvG.

[2]) AvG pro *βασιλείας*.

[3]) AvG pro *ὡς*.

[4]) Pro *τριάκοντα ἑνὸς* olim *κα'* scriptum esse putat AvG. Post *Ἐλεφαντίνης* lacunam indicat idem quam sic explendam esse censet: [*οἳ καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη σνη'. Ἕκτη δυναστεία βασιλέων ς' Μεμφιτῶν·*] *ὧν κτλ.*

[5]) AvG pro *ἕκτη δυναστεία· Γυνή.*

[6]) Post haec in Syncello 109, 15 — 18 *Σημειωτέον ὁπόσον Εὐσέβιος Ἀφρικανοῦ λείπεται ἀκριβείας ἔν τε τῇ τῶν βασιλέων*

VII. Septima dynastia Memphitarum regum V. qui regnaverunt annis LXXV.

VIII. Octava dynastia Memphitarum V.[1]) regum, qui regnarunt annis C.

IX. Nona dynastia quatuor regum Herakleopolitarum, qui regnaverunt annis C. Quorum primus Okhthovis[2]), omnium, qui ante eum reges fuerunt, crudelissimus erat (fiebat); et in universa terra Egiptiorum scelera ac flagitia patravit (patrabat), qui demum insanivit et a crocodilo (kokordilo) bestia peremtus est.

X. Decima dynastia Herakleopolitarum[3]) regum XIX. qui regnarunt annos CLXXXV.

XI. Undecima dynastia Diopolitarum[4]) regum XVI. annis XLIII. regnantium. Post quos Ammenemes annis XVI. Huc usque primum tomum[5]), producit (deducit) Manethos[6]). Simul reges CXCII. anni MMCCC.

Secundi tomi Manethi[7]).

XII. Duodecima dynastia Diopolitarum regum VII. quorum primus Sesonkhosis Ammenemis[8]) filius, annis XLVI. Ammenemes[9]), annis XXXVIII. qui a suis eunuchis occisus est. Sesostris[10]), annis XLVIII. quem quatuor cubitorum, et palmorum trium, duorumque digitorum (procerum) fuisse dicunt. Hic totam Asianorum terram annis novem subegit, Europaeorumque partes usque ad Thrakorum regionem: et ubique monumenta suae in singulas gentes dominationis erexit; fortium quidem virorum virilia pudenda (formas viriles), ignavorum vero femineis membris (sc. praedita) pudenda cippis (columnis) insculpebat: adeo ut Egiptii post Osirim eum haberent (censerent). Post quem Lampares[11]), annis VIII. qui in Arsenoite[12]) labyrinthum, la-

Ἑβδόμη δυναστεία Μεμφιτῶν βασιλέων πέντε καὶ ο'[1]), *οἳ ἐβασίλευσαν ἡμέρας οε'.*

Ὀγδόη δυναστεία Μεμφιτῶν βασιλέων πέντε[2]), *οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη ἑκατόν. Γίνονται σὺν τοῖς προτεταγμένοις ἔτη ͵αϕϟη' τῶν ὀκτὼ δυναστειῶν.* Sync. 109, 1 — 110, 4.

Ἐνάτη δυναστεία Ἡρακλεοπολιτῶν βασιλέων τεσσάρων, οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη ἑκατόν· ὧν πρῶτος Ἀχθώης[3]). *δεινότατος τῶν πρὸ αὐτοῦ γενόμενος, τοῖς ἐν πάσῃ Αἰγύπτῳ κακὰ εἰργάσατο, ὕστερον δὲ μανίᾳ περιέπεσε καὶ ὑπὸ κορκοδείλου*[4]) *διεφθάρη.*

Δεκάτη δυναστεία Ἡρακλεοπολιτῶν βασιλέων ιθ', οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη ρπε'.

Ἑνδεκάτη δυναστεία Διοσπολιτῶν βασιλέων ις', οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη μγ'. μεθ' οὓς Ἀμμενέμης ἔτη ις'. Μέχρι τοῦδε τὸν πρῶτον τόμον καταγήοχεν ὁ Μανεθώς[5]). *Ὁμοῦ βασιλεῖς ρϟβ', ἔτη ͵βτ', ἡμέραι οε'*[6]).

Δευτέρου τόμου Μανεθῶ.

Δωδεκάτη δυναστεία Διοσπολιτῶν βασιλέων ἑπτά, ὧν ὁ πρῶτος Σεσόγχωσις Ἀμμενέμου υἱὸς ἔτη μς'. Ἀμμανέμης ἔτη λη', ὃς ὑπὸ τῶν ἰδίων εὐνούχων ἀνῃρέθη. Σέσωστρις ἔτη μη', ὃς λέγεται γεγονέναι πηχῶν δ', παλαιστῶν γ', δακτύλων β'. ὃς πᾶσαν ἐχειρώσατο τὴν Ἀσίαν ἐν ἐνιαυτοῖς ἐννέα καὶ τῆς Εὐρώπης τὰ μέχρι Θρᾴκης πανταχόσε μνημόσυνα ἐγείρας τῆς τῶν ἐθνῶν κατασχέσεως, ἐπὶ μὲν τοῖς γενναίοις, ἀνδρῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀγενέσι[7]), *γυναικῶν μόρια ταῖς στήλαις ἐγχαράσσων· ὡς*[8]) *καὶ α'*[9]) *ὑπὸ Αἰγυπτίων μετὰ Ὄσιριν νομισθῆναι. Μεθ' ὃν Λαμάρης*[10]) *ἔτη η', ὃς τὸν ἐν Ἀρσενοΐτῃ λαβύρινθον ἑαυτῷ τάφον κατεσκεύασεν. Οἱ δὲ τούτου διάδοχοι ἐπὶ ἔτη μβ'*[11]), *οἳ πάντες ἐβασίλευσαν σμε'*[12]). Sync. 111, 15 — 113, 6.

---

1) Z. „IX", ac contendit, hanc esse lectionem cod. G.

2) Z. „Ochitois".

3) G. „Heraklea opolitarum". N. „Heraklea", sed puncto supra „l", unde legendum „Herakea opolitarum".

4) Sic A. N. et G. in textu, sed in margine G. additum „s", unde legendum „Diospolitarum", item Z.

5) Sic e conjectura Augeri, quem sequitur Z., sed codd. N. et G. exhibent „usque ad primum tomum".

6) Codd. A. Z. habent „Manethôs", A. „Manethus", Z. „Manethon".

7) In codd. scriptum est „Manethôsi".

8) N. „Amenamis". Z. „Ammenamis". G. E. A. „Ammenemis".

9) N. G. Z. „Ammanemes". E. A. „Ammenemes".

10) N. G. „Sesôtris". E. A. Z. „Sesôstris".

11) A. Lambares.

12) Arm. N. G. E. „in Arsinute".

ποσότητι καὶ ταῖς τῶν ὀνομάτων ὑφαιρέσεσι καὶ τοῖς χρόνοις, σχεδὸν τὰ Ἀφρικανοῦ αὐταῖς λέξεσι γράφων.

1) AvG pro *πέντε*.

2) pro Codd. *πέντε* AvG olim *θ'* extitisse suspicatur ratione summae totius tomi habita.

3) AvG ex B.

4) AvG ex B.

5) AvG pro *Μανεθῶ*.

6) AvG pro *ἡμέραι οθ'*, simul haec uncis includi iubens.

7) AvG pro *ἀγεννέσι*.

8) sic mg. Goari, Codd. *ὅς*.

9) *α'* inseruit AvG, mg. Goari secutus, qui *πρῶτον* post *ὄσιριν* adscripsit.

10) AvG pro *λάμαρις*, Armenii et Africani consensum secutus.

11) AvG pro *μβ'* coniecit *μβ', θ', δ'*.

12) AvG coni. ΗΓΔΔΔΔΓ.

byrinthicum sepulchrum sibi construxit. Hujus successores regnaverunt annis XLII. Simul vero (omnes) regnarunt annis CCXLV.

XIII. Decimatertia dynastia Diopolitarum regum LX. qui regnaverunt annis CCCCLIII.

XIV. Decimaquarta dynastia Khsojitarum regum LXXVI. qui regnarunt annis CCCCLXXXIV.

XV. Decimaquinta dynastia Diopolitarum regum; qui regnaverunt annis CCL.

XVI. Decimasexta dynastia Thebaeorum regum V. qui regnarunt annis CXC.

XVII. Decimaseptima dynastia Pastorum; qui erant fratres Phynikii, peregrini reges; qui Memphim etiam ceperunt. Quorum primus Saites regnavit annis XIX. a quo et Saitarum Nomus[1]) nomen habuit. Qui in Sethroite quoque per legem s. lege condiderunt urbem; ex qua (unde) irruptione facta Egiptios subegere. Secundus Bnon[2]), annis XL. Post quem Arkhles, annis XXX. Apophis, annis XIV. In summa (simul), anni CIII. Horum tempore (sub his) imperasse Egiptiis, Joseph videtur[3]).

XVIII. Decima octava dynastia regum XIV. Diopolitarum; quorum primus Amoses; annis XXV.

Khebron, annis XIII. Amophis, annis XXI. Memphres, annis XII. Myspharmuthosis[4]), annis XXVI.

[1]) Armenii confundunt voces gr. *νόμος* et *νομός* (cf. supra p. 137), et utramque reddunt „orenkh“ i. e. „lex“, deinde vero sec. gr. *νομός*, praefectura. cf. Aug. ad h. l. Sic h. l. sine dubio praefecturae significationem habet, sed in verbis, quae statim sequuntur, e sententia interpretis primitivam significationem retinet. A. et Z. vertunt quidem „in Sethroite nomo“, sed cf. not. A.

[2]) Z. „Benon“, et contendit in marg. cod. legi „Anon“.

[3]) Verba „Horum tempore — videtur“ in cod. N. vulgari scriptura addita sunt.

[4]) Z. sec. t. gr. „Mispharmuthosis“.

Τρισκαιδεκάτη δυναστεία Διοσπολιτῶν βασιλέων ξ', οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη υνγ'.

Τεσσαρεσκαιδεκάτη δυναστεία Ξοϊτῶν βασιλέων ος', οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη ρπδ'. ἐν ἄλλῳ υπδ'.

Πεντεκαιδεκάτη δυναστεία Διοσπολιτῶν βασιλέων[1]), *οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη σν'*[2]).

Ἑξκαιδεκάτη δυναστεία Θηβαῖοι βασιλεῖς ε', οἳ καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη ϙϟ'.

Ἑπτακαιδεκάτη δυναστεία ποιμένες ἦσαν ἀδελφοὶ Φοίνικες[3]) *ξένοι βασιλεῖς, οἳ καὶ Μέμφιν εἷλον, ὧν πρῶτος Σαΐτης ἐβασίλευσεν ἔτη ιθ', ἀφ' οὗ καὶ ὁ Σαΐτης νομὸς ἐκλήθη· οἳ καὶ ἐν τῷ Σεθροΐτῃ νομῷ πόλιν ἔκτισαν*[4]), *ἀφ' ἧς ὁρμώμενοι Αἰγυπτίους ἐχειρώσαντο. — β'. Βνὼν ἔτη μ'. — Μεθ' ὃν Ἄρχλης ἔτη λ'. — [γ'.] Ἄφωφις ἔτη ιδ'*[5]). *— Ὁμοῦ ἔτη ργ'. Κατὰ τούτους τοὺς Αἰγυπτίων βασιλεῖς*[6]) *Ἰωσὴφ δείκνυται. [Σημειωτέον πῶς ὁ Εὐσέβιος πρὸς τὸν οἰκεῖον σκοπὸν τοὺς τῆς πεντεκαιδεκάτης δυναστείας παρὰ τῷ Ἀφρικανῷ φερομένους κατὰ τὴν ιζ' δυνασιείαν γεγονέναι λέγει· ἐπὶ γὰρ πᾶσι συμπεφώνηται ὅτι ἐπὶ Ἀφώφεως ἦρξεν Ἰωσὴφ τῆς Αἰγύπτου, μὴ ἔχων ὁπωσοῦν ἐπὶ ἄλλου τινὸς αὐτὸν παραθέσθαι μετήγαγε τὸν Ἄφωφιν ἀπὸ τῆς ιε' δυναστείας εἰς τὴν ιζ', κολοβώσας τὰ ἔτη αὐτοῦ ξα' ὑπάρχοντα εἰς λ'. τὰ δὲ τῆς ὅλης δυναστείας ρνα' ργ' παραθεὶς καὶ αὐτὸ τῶν ἓξ βασιλέων δ' μόνους.]* Sync. 113, 9 — 115, 5.

Ὀκτωκαιδεκάτη δυναστεία Διοςπολιτῶν βασιλέων ιδ'[7]), *ὧν πρῶτος Ἄμωσις ἔτη κε'. [Κἀνταῦθα Εὐσέβιος δύο βασιλεῖς περιέκυψεν, ἔτη δὲ προσέθηκε πε', τμη' παραθεὶς ἀντὶ σξγ' τῶν παρ' Ἀφρικανῷ.]* Sync. 116, 3 — 7. coll. Sync. 129, 1 — 15. — *Οἱ λοιποὶ βασιλεῖς Αἰγύπτου τῆς ὀκτωκαιδεκάτης δυναστείας μετὰ τὸν πρῶτον παρ' Εὐσεβίου Ἄμωσιν.*

β'. Χεβρὼν δεύτερος ἔτη ιγ'. — γ'. Ἀμμενῶφις ἔτη κα'. — δ'. Μισφρὴς[8]) *ἔτη ιβ'. — ε'. Μισφραγ-*

[1]) olim *ιζ'* numerum additum fuisse, ex Africani loco parallelo effecit AvG.

[2]) qui numerus si in *σνδ'* mutetur, veram calculi summam effici, genuinum vero numerum esse *σνα'* docet AvG.

[3]) sic esse corrigenda statuit AvG: *ποιμένες· ἦσαν δὲ δ' Φοίνικες.*

[4]) pro *ἔκτισαν* cod. B praebet *ἐκτίσαντο.*

[5]) corr. AvG; Aphophis a Sync. ante Archlem ponitur.

[6]) AvG pro *βασιλεὺς,* inserta vocula *τούς,* qua Codd. carent.

[7]) genuinum numerum *ις'* esse monuit AvG.

[8]) AvG pro *Μίφρης* lectione Armenii et ipsa corrupta innisus.

Tuthmosis, annis IX. Amenophis, annis XXXI. Hic est, qui Memnon existimatus fuit, lapis loquens[1]). Orus, annis XXVIII. Akhenkheres, annis XVI. Sub hoc Moses Judaeorum ex Egipto egressus dux fuit (erat)[2]).

Akherres[3]), annis VIII. Kherres, annis XV. Armajis, qui et Davonus (lege Danaus), annis V: post quos annos e terra Egiptiorum expulsus, fugitivus tendit (tendebat) ad fratrem suum Egiptum; (lege, fugitivus tendit a fratre suo Aegypto) adiens Hellenum terram, Argo capta, imperabat Argivis. Rramesses, qui et Egiptus, annis LXVIII. Amenophis, annis XL. In Summa (simul), anni CCCXLVIII.

XIX. Decima nona dynastia Diopolitarum regum V. Sethôs, annis LV. Rramphses, annis LXVI. Amenephthis[4]), annis VIII[5]). Ammenemes, annis XXVI. Thuôris, qui ab Homero Polibus vocatur, vir strenuus fortis (lege, vir, sive maritus Alkandrae), sub quo Ilium captum est[6]), annis VII. In summa (simul), anni CXCIV. Simul ex secundo Manethi (Manethôsi) tomo, XCII. regum, anni MMCXXI.

Ex tertio Manethi (Manethôsi) tomo.

XX. Vicesima dynastia Diopolitarum XII. regum, qui regnaverunt annis CLXXII.

XXI. Vicesima prima dynastia Tanitarum regum VII. Smendis, annis XXVI. Phsusennus[7]), annis XLI. Nepherkheres, annis IV. Amenophthis, annis IX. Osô-

[1]) Verba „Hic est — loquens“ vulgari scriptura exhibet cod. N.

[2]) Item verba „Sub hoc — dux erat“ in cod. N. litteris vulgaribus scripta sunt.

[3]) Z. „Ancheres“, et mox „Cherres“.

[4]) Z. „Ameniphthis“.

[5]) Z. sec. t. gr. „XL“, atque item N., sed G. habet „VIII“.

[6]) Verba „sub quo Ilium captum est“ scriptura vulgari in cod. N. addita sunt.

[7]) Z. sec. gr. „Psusennes“.

μούθωσις ἔτη κς'. — [Ὁμοῦ ἀπὸ Ἀμώσεως τοῦ πρώτου τῆς προκειμένης ιη' δυναστείας ἕως Μισφραγμουθώσεως ἀρχῆς κατα Εὐσέβιον ἔτη γίνονται οα'. βασιλεῖς πέντε ἀντὶ τῶν ἕξ· τὸν γὰρ τέταρτον Ἀμένσην παραδραμὼν ὁ Ἀφρικανός, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μέμνηνται[1]), *ἔτη κβ' αὐτοῦ ἐκολόβωσεν.*] Sync. 133, 1—11.

Οἱ λοιποὶ τῆς ιη' δυναστείας μετὰ τὸν Μισφραγμούθωσιν κατὰ Εὐσέβιον οὕτως.

ς'. Τούθμωσις ἔτη θ'. — ζ'. Ἀμένωφις ἔτη λα'. οὗτός ἐστιν ὁ Μέμνων εἶναι νομιζόμενος καὶ φθεγγόμενος λίθος. — η'. Ὧρος ἔτη λς'. ἐν ἄλλῳ λη'. — θ'. Ἀχενχέρσης ἔτη ις'[2]). *Κατὰ τοῦτον Μωϋσῆς τῆς ἐξ Αἰγύπτου πορείας τῶν Ἰουδαίων ἡγήσατο· [Μόνος Εὐσέβιος ἐπὶ τούτου λέγει τὴν τοῦ Ἰσραὴλ διὰ Μωϋσέως ἔξοδον, μηδενὸς αὐτῷ λόγου μαρτυροῦντος, ἀλλὰ καὶ πάντων ἐναντιουμένων τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὡς μαρτυρεῖ.]*

ιβ'. Ἀχερρῆς ἔτη η'. — ιγ'. Χερρῆς ἔτη ιε'. — ιδ'. Ἀρμαῒς ὁ καὶ Δαναὸς ἔτη ε', μεθ' ἃ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐκπεσὼν καὶ φεύγων τὸν ἀδελφὸν Αἴγυπτον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφικνεῖται, κρατήσας τε τοῦ Ἄργους βασιλεύει Ἀργείων. — ιε'. [Ῥ]αμεσσῆς ὁ καὶ Αἴγυπτος, ἔτη ξη'. — ις'. [Ἀ]μένωφις ἔτη μ'. — Ὁμοῦ ἔτη τμη'. [Προσέθηκεν ὑπὲρ τὸν Ἀφρικανὸν ἔτη πε' Εὐσέβιος κατὰ τὴν ιη' δυναστείαν.]

Ἐννεακαιδεκάτη δυναστεία βασιλέων ε' Διοσπολιτῶν. — α'. Σέθως ἔτη νε'. — β'. Ῥαμψὴς ἔτη ξς'. — γ'. Ἀμενεφθὶς[3]) *ἔτη μ'. — δ'. Ἀμμενέμης ἔτη κς'. — ε'. Θούωρις, ὁ παρ' Ὁμήρῳ καλούμενος Πολύβος, Ἀλκάνδρας ἀνὴρ, ἐφ' οὗ τὸ Ἴλιον ἑάλω, ἔτη ζ'. — Ὁμοῦ ἔτη ϙδ'. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ β' τόμου Μανεθῶ βασιλέων ϙβ'*[4]) *ἔτη βρκα'.* Sync. 135, 3 — 136, 16.

Τρίτου τόμου Μανεθῶ.

Εἰκοστὴ δυναστεία βασιλέων Διοσπολιτῶν ιβ', οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη ροη'.

Εἰκοστη πρώτη δυναστεία βασιλέων Τανιτῶν ἑπτά. α' Σμένδις ἔτη κς'. — β' Ψουσέννης ἔτη μα'. — γ' Νεφερχερὴς ἔτη δ'. — δ' Ἀμενωφθὶς ἔτη θ'. —

[1]) Haec ita in ordinem redigit AvG: *παραδραμὼν, οὗ Ἀφρικανὸς καὶ οἱ λοιποὶ μέμνηνται.*

[2]) *Ἀχενχέρρης* emendat AvG. Post haec sequuntur in Sync. Cod. A: *ι' Ἄθωρις ἔτη λθ'. ια' Χενχέρης ἔτη ις'* quae idem ex Panodori Sothide sumpta et sic corrigendum esse censet: *Ἀχενχέρρης [ἔτη ιβ'. Ἄθωρις ἔτη θ'. Χενχέρρης] ἔτη ις'.*

[3]) AvG pro *Ἀμμενεφθὶς*: erravit scriba propter sequens *Ἀμμενέμης.*

[4]) AvG olim scriptum fuisse censet *βασιλέων ϙ' καὶ ρ' ἔτη βρκα'* Numerorum summa in Syncelli Codd. *͵αρκα'.*

khor, annis VI. Phsinnakhes[1]), annis IX. Psôsennes, annis XXXV. Simul, anni CXXX.

XXII. Vicesima secunda dynastia trium regum Bubastitarum. Sesonkhusis, annis XXI. Osorthôs[2]), annis XV. Takelôthis[3]), annis XIII. Simul anni XLIX.

XXIII. Vicesima tertia dynastia Tanitarum[4]) trium regum. Petubastis, annis XXV: post quem Osorthon[5]), annis IX. quem Herculem[6]) (Heraklem) appellarunt Egiptii. Phramus[7]), annis X. Simul anni XLIV.

XXIV. Vicesima quarta dynastia. Bokkhoris[8]) Saites, annis XLIV. Sub quo agnus locutus est[9]).

XXV. Vicesima quinta dynastia regum Ethyôpum trium. Sapakôn[10]), qui captivum duxit Bokkhôrem[11]), et vivum combussit; regnavitque annis XII. Sebikhôs ejusdem filius, annis XII. Tarakus[12]), annis XX. Simul anni XLIV.

XXVI. Vicesima sexta dynastia regum Saitarum IX. Ameres[13]) Ethyops, annis XVIII[14]). Stephinathis, annis VII. Nekhephsôs[15]), annis VI. Nekhao, annis VIII.[16]). Phsametikhus[17]), annis XLIV. Nekhao secundus, annis VI. Hic cepit Erusalemam, et Joakhazum regem in Egiptum duxit captivum. Phsamuthe[18]) alter, qui et Phsametikhus, annis XVII. Waphres, annis XXV. ad quem[19]) confugerunt ab Assyriis Judaeorum reliqui ex Erusalema. Amôsis, annis XLII. Simul anni CLXVII.

XXVII. Vicesima septima dynastia Persarum regum

[1]) N. G. E. „Phsinnakhe", A. Z. „Psinnaches".

[2]) Z. sec. gr. „Osorthon".

[3]) G. in textu „Makelothis", sed in marg. „Takelothis". A. „Tacellôthis".

[4]) N. h. l. „Taniensium".

[5]) N. „Osthoron". Z. omisit „annis IX".

[6]) N. „Herodes" (!).

[7]) N. G. „Phramus" s. „Phrramus", sed N. in marg. scripsit „as" pro „rr", unde legendum „Phasamus". A. „Psammus" sec. gr. Z. „Psamus".

[8]) N. „Bokkhorita".

[9]) Verba „sub quo agnus loc. est" in cod. N. vulgari scriptura leguntur.

[10]) A. sec. gr. „Sabbacon".

[11]) N. G. „Bokorim", A. „Bocchorem", Z. „Boccharim".

[12]) Sic G. ad marg. et A. Z., sed N. G. in textu „Sarakus".

[13]) G. E. Z. „Ameres", N. „Aseres", A. „Ammeres" sec. gr.

[14]) Z. „XII", et contendit sic legi in marg. cod. G.

[15]) A. Z. „Necepsus".

[16]) A. VI, sed in „Erratis" dicit legendum VIII.

[17]) A. „Psammetichus", item paulo post.

[18]) A. „Psammuthes", Z. „Psamuthes".

[19]) N. „sub quo".

ε' Ὀσοχὼρ ἔτη ς'. — ς' Ψινάχης ἔτη ϑ'. — ζ' Ψουσέννης ἔτη λε'. — Ὁμοῦ ἔτη ρλ'.

Εἰκοστὴ δευτέρα δυναστεία Βουβαστιτῶν βασιλέων τριῶν. — α' Σεσόγχωσις ἔτη κα'. — β' Ὀσορϑὼν ἔτη ιε'. — γ' Τακέλωϑις ἔτη ιγ'. — Ὁμοῦ ἔτη μϑ'.

Εἰκοστὴ τρίτη δυναστεία Τανιτῶν βασιλέων τριῶν. — α' Πετουβάστις ἔτη κε'. — Μεϑ' ὃν β'[1]) Ὀσωρϑὼν ἔτη ϑ', ὃν Ἡρακλέα Αἰγύπτιοι ἐκάλεσαν. — γ' Ψαμμοῦς ἔτη ι'. — Ὁμοῦ ἔτη μδ'.

Εἰκοστὴ τετάρτη δυναστεία. — Βόχχορις[2]) Σαΐτης ἔτη μδ', ἐφ' οὗ ἀρνίον ἐφϑέγξατο. [Ὁμοῦ ἔτη μδ'.]

Εἰκοστὴ πέμπτη δυναστεία Αἰϑιόπων βασιλέων τριῶν. — α' Σαβάκων, ὃς αἰχμάλωτον Βόχχοριν[3]) ἑλὼν ἔκαυσε ζῶντα, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ιβ'. — β' Σεβιχὼς υἱὸς ἔτη ιβ'. — γ' Ταρακὸς ἔτη κ'. — Ὁμοῦ ἔτη μδ'. — Sync. 139, 4 — 140, 17.

Ἕκτη καὶ εἰκοστὴ δυναστεία Σαΐτῶν βασιλέων ϑ'. — α' Ἀμμέρης[4]) Αἰϑίοψ ἔτη ιβ'. — β' Στεφινάϑις ἔτη ζ'. — γ' Νεχεψὼς ἔτη ς'. — δ' Νεχαὼ ἔτη η'. — ε' Ψαμμήτιχος ἔτη μδ'[5]). — ς' Νεχαὼ δεύτερος ἔτη ς'. οὗτος εἷλε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰωάχαζ τὸν βασιλέα αἰχμάλωτον εἰς Αἴγυπτον ἀπήγαγε. — ζ' Ψαμμούϑης[6]) ἕτερος, ὁ καὶ Ψαμμήτιχος, ἔτη ιζ'. — η' Οὔαφρις ἔτη κε'. ᾧ προσέφυγον ἁλούσης ὑπ' Ἀσσυρίων τῆς Ἱερουσαλὴμ οἱ τῶν Ἰουδαίων ὑπόλοιποι. — ϑ' Ἄμωσις ἔτη μβ'. — Ὁμοῦ ἔτη ρξζ'[7]).

Εἰκοστὴ ἑβδόμη δυναστεία Περσῶν βασιλέων η'. —

[1]) AvG ex Sync. Cod. A.

[2]) AvG ex Sync. Cod. B pro Βόχχωρις.

[3]) AvG ex Sync. Codd. AB.

[4]) AvG pro Sync. Codd. B ἀμμέρις, A ἀμμερὶς.

[5]) AvG pro με'.

[6]) AvG pro Codd. ψαμμούϑις B, ψάμμουϑις A.

[7]) AvG pro ρξγ'.

VIII. Kambyses[1] anno regni sui XV. (lege V.)[2] imperavit Egiptiis annis III. Magi, mensibus VII. Dareh, annis XXXVI. Xerxes Darehi (filius) annis XXI. Artaschês[3], annis XL. Xerxes secundus, mensibus II. Sogdianus, mensibus VII. Dareh Xerxis (filius) annis XIX. Simul anni CXX, et menses IV.

XXVIII. Vicesima octava dynastia. Amyrte[4] Saites, annis VI[5].

XXIX. Vicesima nona dynastia regum IV, Mendesiorum[6]. Nepherite[7], annis VI. Akhôris, annis XIII. Phsammuthes, anno I. Muthes, anno I. Nepherites, mensibus IV. Simul anni XXI. et menses IV.

XXX. Trigesima dynastia regum trium Sebennitarum. Nektanebis[8], annis X. Teos, annis II. Nektanebus[9], annis VIII. Simul anni XX.

XXXI. Trigesima prima dynastia Persarum. Ôkhus, qui vicesimo regni sui Persarum anno obtinuit (obtinet) Egiptum annis VI. Post quem Arses Ôkhi[10] (filius) annis IV. Post quem Dareh annis VI. quem Alexandrus Makedo occidit. Omnia haec ex tertio Manethôsi[11] tomo[12].

Deinceps vero e Graecorum libris (voluminibus) iisdem addetur. Siquidem ad hoc usque caput regnum Egiptiorum descendit. Quoniam vero Phlavius etiam Josepus ex Manethôsi libris testimonia usurpavit, dum de Hebraeorum majoribus narrabat, bonum duco ejus quoque verba in medium proferre, quae in prima Judaeorum antiquorum historia inseruit (inserit, ponit), hoc modo.

α' Καμβύσης ἔτει πέμπτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐβασίλευσεν Αἰγύπτου ἔτη γ'. — β' Μάγοι μῆνας ζ'. — γ' Δαρεῖος ἔτη λϛ'. — δ' Ξέρξης ὁ Δαρείου ἔτη κα'. — ε' Ἀρταξέρξης [ὁ Μακρόχειρ][1] ἔτη μ'. — ϛ' Ξέρξης ὁ δεύτερος μῆνας β'. — ζ' Σογδιανὸς μῆνας ζ'. — η' Δαρεῖος ὁ Ξέρξου ἔτη ιθ'. — Ὁμοῦ ἔτη ρκ' καὶ μῆνας δ'.

Εἰκοστὴ ὀγδόη δυναστεία. — Ἀμυρταῖος Σαΐτης ἔτη ϛ'.

Εἰκοστὴ ἐνάτη δυναστεία Μενδήσιοι βασιλεῖς δ'. — α' Νεφερίτης ἔτη ϛ'. — β'. Ἄχωρις ἔτη ιγ'. — γ' Ψαμμούθης ἔτος α'. — Μούθης ἔτος α'[2]. — *δ' Νεφερίτης μῆνας δ'. — Ὁμοῦ ἔτη κα' καὶ μῆνας δ'.* — Sync. 143, 1 — 144, 15.

Τριακοστὴ δυναστεία Σεβεννυτῶν βασιλέων τριῶν. α' Νεκτανέβις[3] *ἔτη ι'. — β' Τεὼς ἔτη β'. — γ' Νεκτανεβὸς ἔτη η'. — Ὁμοῦ ἔτη κ'.*

Τριακοστὴ[4] *πρώτη δυναστεία Περσῶν βασιλέων τριῶν. — α' Ὦχος εἰκοστῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας κρατεῖ τῆς Αἰγύπτου ἔτη ϛ'. — β' Μεθ' ὃν Ἄρσης Ὤχου ἔτη δ'. — γ' Μεθ' ὃν Δαρεῖος ἔτη ἕξ, ὃν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν καθεῖλε. Ταῦτα τοῦ τρίτου Μανεθῶ.*

Μέχρι τῶνδε Μανεθῶ. Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἐξ Ἑλληνικῶν παρίσταται συγγραφέων. Sync. 145, 13 — 146, 11.

---

1) Sic N., sed G. habet „Kambises“.

2) A. conjecit legendum „v“ sec. t. gr., sed Z. dicit sic legi in marg. cod. G. — N. G. „xv“.

3) A. „Artaxerxes“, Z. „Artaxes“.

4) N. G. „Amyrtê“, A. „Amyrtaeus“, Z. „Amyrtes“.

5) N. G. in textu „menses (mensibus) VI“, sed G. in marg. E. A. Z. „annos (annis) VI“.

6) N. G. in textu „Mendaeorum“, sed G. in marg. E. A. Z. „Mendesiorum“.

7) N. G. „Nepheritê“, A. Z. „Nepherites“. Infra uterque codex „Nepherites“.

8) N. G. E. „Nektanebis“, Z. „Nectanebis“, A. „Nectanebes“.

9) N. G. E. „Nektanebus“, A. „Nectanebus“, Z. „Nectanebis“.

10) N. in textu „Armê Ô — a“, sed sec. lect. marg. „Armês Okhi“.

11) Sic N. G. E., sed A. „Manethi“, Z. „Manethonis“ ut alibi.

12) Verba „Omnia — tomo“ vulgari scriptura leguntur in cod. N.

---

1) AvG uncis inclusit.

2) Haec et sequentia a Sync. sic exhibentur: *γ' Ψάμμουθις ἔτος α'. — δ' Νεφερίτης μῆνας δ'. — ε' Μοῦθις ἔτος α'.* AvG Muthis regnum ex dittographia ortum ratus haec ita corrigenda esse censet ut scribatur: *Ψαμμούθης ἔτος α'. [Μούθης ἔτος α'.] Νεφερίτης μῆνας δ'. Ὁμοῦ ἔτη κα' [καὶ μῆνας δ'].*

3) AvG ambiguam Sync. Cod. A lectionem restituit.

4) Haec et sequentia usque ad *καθεῖλε* ab Eusebio proprio Marte confecta esse perspexit AvG, in Eusebii fonte: *ὁμοῦ ἔτη κ'. Ταῦτα τοῦ τρίτου Μανεθῶ κτλ.* scriptum fuisse existimans.

Josepi, ex Manethôsi Libris.

„Initium faciam primum scriptionis ab Egiptiorum litteris. Eorum quidem (litteras ipsas) non licet proferre; Manethôs tamen, vir Egiptius genere, graeca disciplina instructus (usus), uti manifestum est, scripsit graece (helladico idiomate) patriam suam historiam; (eamque) ut ipse ait, e sacris (fanorum) monumentis (historiis) interpretatus est. Atque Erodotum in multis arguit, de rebus Egiptiacis ob ignorantiam mentitum. Et hic sane Manethôs in primo (libro) rerum egiptiacarum hac ratione de nobis scribit."

„Apponam vero, et ipsa ejusdem verba, uti et ipse quidem ipsum adducens testem[1]). *Τίμιος*[2]) nomen; sub eo, nescio quo pacto, Deus indignatus (est), et quidem novo ac mirabili modo ex partibus orientalibus homines ignobili genere, audacia affecti in regionem impetum fecerunt, eamque facile, ac sine pugna (bello haud operoso) eam totam ceperunt. atque principes captivos fecerunt (faciebant), et deorum fana everterunt (evertebant). In omnes vero regionis incolas inimicissime (nimia inimicitia) se gerebant, et quorundam liberos et mulieres in servitutem abducebant, et denique quod maximum est (et caput omnis sc. rei), unum etiam ex ipsis regem constituebant, cui nomen erat Silitis. Atque hic veniens in urbem Memphitarum, superiorem et inferiorem regionem unam ab altera dividebat, et orientalem maxime partem muniebat. (Tum) in Assyrios irruens, qui illo tempore praepotentes (praeclari) erant, ardebat cupidine (ad desiderium ferebatur) incursionis faciendae in tale regnum[3]). Nactus (itaque) per legem (lege) Methrajitem urbem nobilem (magnificam), quae sita est ab orientali parte Bubastici fluvii, quae ob antiquam (priscam) quandam daemonologiam, Avarim appellabatur[4]), hanc aedificabat, et muris amplis cinxit (ampliorem reddebat); collocabatque in ea multos armatos, viginti quatuor myriadum virorum

[1]) Z. „plane ceu si ipsum testem producerem" sec. gr. „*καθάπερ αὐτόν*" etc., sed Arm. videtur legisse „*καθάπερ αὐτός*" cf. not. A.

[2]) A. et Z. observant, deesse hic in t. arm. verba „*Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν*". Caeterum Arm. nom. pr. *Τίμιος* ut appell. vertit „honorabilis s. pretiosus".

[3]) Sic vertenda sunt verba arm. interpretis. At Z., qui gr. textum sequitur, sic vertit: „nimirum prospiciens fore, ut Assyrios, ea tempestate viribus pollentes, cupiditas arriperet, ejusmodi regnum incursandi".

[4]) Sic vertendum ac dicendum arm. interpretem verba graeca non bene intellexisse. Hinc A. et Z. gr. textum sequuntur.

Ἄρξομαι δὲ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων· αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἷόν τε παρατίθεσθαι τἀκείνων· Μάνεθως δὲ τὸ γένος Αἰγύπτιος, ἀνὴρ τῆς Ἑλληνικῆς μετεσχηκὼς παιδείας, ὡς δῆλός ἐστι, γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πάτριον ἱστορίαν, ἔκ τε τῶν ἱερῶν ὥς φησιν αὐτὸς μεταφράσας, ὃς καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον· οὗτος δὴ τοίνυν ὁ Μάνεθως ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει·

παραθήσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἐκεῖνον παραγαγὼν μάρτυρα. "Τουτίμαιος[1]) ὄνομα· Ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ θεὸς ἀντέπνευσε, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν ἄνθρωποι τὸ γένος ἄσημοι καταθαρρήσαντες ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ ῥᾳδίως ἀμαχητὶ ταύτην κατὰ κράτος εἷλον. Euseb. Praep. Evang. 10, 13, 1. 2.

[*καὶ*[2]) *τοὺς ἡγεμονεύσαντας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι, τὸ λοιπὸν τάς τε πόλεις ὠμῶς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν, πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐχθρότατά πως ἐχρήσαντο, τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς δουλείαν ἄγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλέα ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ᾧ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο τήν τε ἄνω καὶ κάτω χώραν δασμολογῶν, καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις καταλείπων τόποις· μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν ἠσφαλίσατο μέρη, προορώμενος Ἀσσυρίων, τότε μεῖζον ἰσχυόντων, ἐσομένην ἐπιθυμίᾳ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἔφοδον. Εὑρὼν δὲ ἐν νομῷ τῷ Σαΐτῃ πόλιν ἐπικαιροτάτην, κειμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Βουβαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπό τινος ἀρχαίας θεολογίας Αὔαριν, ταύτην ἔκτισέ τε καὶ τοῖς τείχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ πλῆθος ὁπλιτῶν εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς φυλακήν. Ἐνθάδε κατὰ θέρειαν ἤρχετο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν*

[1]) AvG pro *τοῦ Τίμαιος*. In Josephi editionibus lacuna sic expletur: *ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν Τίμαος ὄνομα κτλ.*

[2]) quae uncis inclusi quamquam Eusebiana non sunt, tamen ex Josepho c. Apion. 1, 14 addenda esse duxi.

ad custodiam, quo aestatis tantum temporibus veniebat; cibaria (s. stipendia) donaque multis largiebatur, armisque ibidem ad terrorem timoremque extraneorum publice (certaminis ludos instituens, faciens) passim exercebat: cum autem dominatus esset annis XV. vitam finivit (de vita decedebat).

„Post hunc secundus regnavit annis XLIII, cui nomen (qui nominatus vocabatur) Banon. Post quem alius quidam Apakhnan[1]), annis XXXVI. et mensibus VII. Deinde vero Aphôsis, annis LXI. et Anan, annis L. et mense I. Post quos[2]) omnes autem Aseth[3]), annis XLIX, et mensibus II. Et hi quidem sex ex iis fuere (sunt) primi eorum principes, qui semper regionem spoliationibus, praedisque depopulabantur (praedabantur (et) spoliabant): maxime quod Egiptiorum fere genus (prolem) ac semen delere studebant. Vocabatur autem gens eorum universa Hikkusin; quod versum vocatur, reges pastores. Hyk enim lingua Egiptiorum (Egiptii) nobili (sive sacra) regem significat; Usos vero pastor est, et pastores etiam secundum communem vulgarem dialectum, atque invicem conjunctum fit Hykusôs. Quidam vero eos Arabes fuisse dicunt (de iis dicunt, quod Arabes fuerint, erant). In alio autem exemplari (cernitur) non reges significari (significat) per Hyk nomenclationem, sed contra captivos et pastores indicari (indicat). Hyk enim iterum egiptiace, et Hak cum Alpha adspirata (densa), captivos[4]) aperte significat. Atque id mihi magis probabile videtur; et antiquae historiae congruens. Hos ergo reges ex ordine nominatos, pastoresque appellatos, aliosque qui ex eis (fuere), obtinuisse Egiptum ait annis XI. supra quingentos."

„Postea vero a Thebaeis, et reliquis Egiptiorum (s. egiptiacis) regibus, adversus pastores suscitatum dicit bellum grave ac diuturnum, sub rege (autem), cui nomen erat Misphragumthôsis, debellatos (in cladem traditos) pastores, e reliqua universa Egipto (pulsos) in locum quendam tendentes se communiisse

A. „Nactus itaque in Nomo Methraite urbem nobilem ad orientalem partem Bubastici fluvii sitam, eamque ob antiquam quandam theologiam Avarim appellatam". Z. „tum nactus in Methraite nomo commodissimam urbem in orientali Bubastici fluminis ripa sitam, atque ex antiqua quadam theologia Avarin appellatam".

1) Z. „Apachnas".

2) Arm. „post quem" procul dubio ex errore librarii, qui scripsit „woroh" pro „worotz", sive „hèt woroh" pro „hetoh" i. e. „post omnes" ut A., vel „postremus omnium" ut Z.

3) Z. „Assethus".

4) Z. „tria", sic cod. G. in textu, sed in marg. „captivos", ut A. vertit.

παρεχόμενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισίαις πρὸς φόβον τῶν ἔξωθεν ἐπιμελῶς γυμνάζων. ἄρξας δ' ἐννεακαίδεκα ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

Μετὰ τοῦτον δὲ ἕτερος ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράκοντα ἔτη, καλούμενος Βηών. Μεθ' ὃν ἄλλος Ἀπαχνὰς ἓξ καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτά, ἔπειτα δὲ καὶ Ἄπωφις ἓν καὶ ἑξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ μῆνα ἕνα, ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἄσσις ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἓξ ἐν αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες ἀεὶ καὶ ποθοῦντες μᾶλλον τῆς Αἰγύπτου ἐξᾶραι τὴν ῥίζαν.] Joseph. c. Apion. 1, 14, p. 185, 16 — 186, 13 Bkk.

Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σύμπαν αὐτῶν ἔθνος Ὑκσώς· τοῦτο δέ ἐστι βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ Ὓκ καθ' ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ Σὼς ποιμήν ἐστι, καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον· καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται Ὑκουσσώς." Τινὲς δὲ λέγουσιν αὐτοὺς Ἄραβας εἶναι· ἐν δ' ἄλλῳ ἀντιγράφῳ, οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τῶν Ὓκ προσηγορίας, ἀλλὰ τοὐναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποιμένας. Τὸ γὰρ Ὓκ ἴσως[1]) Αἰγυπτιαστὶ καὶ τὸ ἂκ δασυνόμενον αἰχμαλώτους ῥητῶς μηνύει. Καὶ τοῦτο μᾶλλον πιθανώτερόν μοι φαίνεται, καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐχόμενον. Τούτους δὲ τοὺς προκατωνομασμένους βασιλέας, τοὺς[2]) τῶν ποιμένων καλουμένων καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν γενομένους κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη πρὸς τοῖς Φ', ια'.

Μετὰ ταῦτα δὲ, τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ πόλεμον συρραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρόνιον. Ἐπὶ δὲ βασιλέως, ᾧ ὄνομα εἶναι Μισφραγμούθωσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας[3]), ἐκ μὲν τῆς ἄλλης Αἰγύπτου ἐκπεσεῖν, κατα-

1) AvG pro Ὑκουσσώς.

2) ante τοὺς AvG delevit καὶ.

3) ante ἐκ AvG delevit καὶ.

(s. confugisse), cujus mensura solum myriadis jugerum erat, locique illius nomen Aurajis[1]) vocabatur.“

Totum hunc Emankiws[2]) (pro quo in Gr. „dicit Manethôs“) magno validoque muro pastores sepsisse, ut suppellectiles apparatumque totum in munimento haberent, praedamque et exuvias suas (s. sibi) asservarent. (At vero) Misphragumthôseos filium Thmôsim[3]), manus admoventem ad obsidionem eosque conclusisse graviterque pressisse. cum XLVIII. armatorum myriadibus circum muros insidiantem consedisse. Sed obsidione frustratus per legationem foedus (pactum) pangebat, ut Egiptiorum terra relicta, quocumque vellent, sine (ullo) detrimento abirent. Et hi foedere confisi, cum pecoribus, familia, suppellectile et apparatu egressi sunt (proficiscebantur), haud pauciores viginti quatuor myriadibus armatorum, a terra Egiptiorum per desertum in Assyriam tendentes (tendebant). Quum (autem) ab ingenti multitudine exercitus Assyriorum sibi metuebant (s. metuerent), eo quod per id tempus ii Asiam tenebant, in ea (regione), quae nunc Judaea appellatur, urbem aedificarunt, quae tot hominum myriadas capere posset, urbique nomen dederunt (dabant, vocabant) Erusalem.“

κλεισθῆναι δὲ εἰς τόπον ἀρουρῶν ἔχοντα μυρίων τὴν περίμετρον· Αὔαρις ὄνομα τῷ τόπῳ.

Τοῦτόν φησιν ὁ Μάνεθως ἅπαντα τείχει τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ περιβαλεῖν τοὺς Ποιμένας, ὅπως τήν τε κτῆσιν ἅπασαν ἔχωσιν ἐν ἐχυρῷ[1]) *καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν. Τὸν δὲ Μισφραγμουθώσεως υἱὸν Θμούθωσιν ἐπιχειρῆσαι μὲν αὐτοὺς διὰ πολιορκίας ἑλεῖν κατὰ κράτος, ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα μυριάσι στρατοῦ προσεδρεύσαντα τοῖς τείχεσιν· ἐπεὶ δὲ τὴν πολιορκίαν ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβάσεις, ἵνα τὴν Αἴγυπτον ἐκλιπόντες, ὅποι βούλονται, πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμολογίαις πανοικεσίᾳ μετὰ τῶν κτήσεων, οὐκ ἐλάσσους μυριάδων ὄντας εἰκοσιτεσσάρων, ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν διοδοιπορῆσαι. Φοβουμένους δὲ τὴν Ἀσσυρίων δυναστείαν, τότε γὰρ ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν, ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ καλουμένῃ πόλιν οἰκοδομησαμένους, τοσαύταις μυριάσιν ἀνθρώπων ἀρκέσουσαν, Ἱεροσόλυμα ταύτην ὀνομάσαι.* Euseb. Praep. Evang. 10, 13, 6 — 10.

„In alio vero de rebus egiptiacis (egiptiaco) libro (volumine) Manethôs de eadem gente dicit, quae pastores appellatur (appellantur), captivos, in fanorum monumentis scriptos (in sacris voluminibus consignatos) esse; idque perquam commodum est, dicit. Namque genuinis utique majoribus nostris patria erat pastoralis conditio, et pastoriciam (equos pascentem) agebant vitam; atque ita pastores vocabantur. Rursusque captivi non sine ratione ab Egiptiis consignati (scripti) sunt: quoniam progenitor noster Josepus captivum se dixit (dicebat) coram rege Egiptiorum, et postea fratres in Egiptum vocavit regis permissu (jussu). Sed horum (s. harum rerum) exploratam accuratam (s. accurate) inquisitionem alio loco faciam. Nunc autem antiquorum (nostrorum) historiae testes fide dignos Egiptios producam. Rursus (itaque) ea, quae tradidit Manethôs (manethonica), quo nempe modo temporum seriem habuerit (habeat, ponat), hic in mea (historia) perscribam.“

[Ἐν[2]) *ἄλλῃ δέ τινι βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθὼν τοῦτό φησι τὸ ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώτους ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων ὀρθῶς· καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνοις ἡμῶν τὸ ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμάλωτοί τε πάλιν οὐκ ἀλόγως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφησαν, ἐπειδήπερ ὁ πρόγονος ἡμῶν Ἰώσηπος ἑαυτὸν ἔφη πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμάλωτον εἶναι, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ὕστερον μετεπέμψατο, τοῦ βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν ἄλλοις ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν. νυνὶ δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεμαι τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανεθῶνος πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράψω.*

„Sic enim ait: quod postquam ex Egipto egressa est pastorum gens (ad) Erusalemam, qui illos ex Egipto expulit rex Sethmôsis[4]), postea regnavit annis XXV. et mensibus quatuor, et mortuus est. Principatumque

Φησὶ δὲ οὕτω. "Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις ἐβασίλευσε μετὰ ταῦτα ἔτη εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ

[1]) Z. sec. t. gr. „Avaris“.
[2]) Vox obscura, quae librarii errorem redolet.
[3]) N. in marg. „Tuthmôsim“.
[4]) Z. „Thutmosis“.

[1]) AvG pro *ὀχυρῷ* ex codd.
[2]) haec et sequentia ex Josepho c. Apion. 1, 14.

accepit filius ejusdem Khebron annis XIII, et post hunc Amenôphis, annis XX. et mensibus VII. Hujus autem soror Amenses, annis XXI. et mensibus IX. Et hujus filius Mephres, annis XII[1]). Et hujus Mephrathmuthôses, annis XXV. et mensibus IX, hujusque Thmôthôsis, annis IX. et mensibus VIII. hujusque Amenôphis, annis XXX. et mensibus X. Hujus autem Ôrus, annis XXXVIII. et mensibus VII. Hujus autem filia Khenkheres, annis XII. et mense I. Hujus vero frater Athôhvis (s. Athôhyis)[2]), annis IX. Hujus quoque filius Khenkheres, annis XII. et mensibus V. Et hujus Akhenkheres, annis XII. et mensibus III. Et hujus Armajis, annis IV. et mense I, hujus vero Rrameses (s. Rhameses) Miamun[3]), annis LXVI. et mensibus II. Et hujus Amenophis, annis XIX. et mensibus VI. Hujus vero Sethos[4]), qui et Rrameses (s. Rhameses)[5]); qui multos habuit (habebat) exercitus equestres ac navales, (et) fratrem suum Armajim procuratorem Egiptiorum constituit; (et) aliam omnem in eum (ei) regiam potestatem contulit; tantummodo (sed) praecepit ei, coronam non gestare (imponere sc. sibi), neque reginam, matrem liberorum laedere; verum etiam abstinere ab aliis regalibus concubinis. Ipse vero in Kiprum et Phoenikum terram profectus est, et iterum (in) Assyrios et Medos (exercitum) congregavit[6]); et universos, alios quidem armis, alios vero sine pugna, magno sui exercitus terrore sub ditionem redegit (sub manum subigebat): atque prospero (rerum) successu superbiens deinde ambitiose ferebatur (proficiscebatur) in orientales partes, urbes ac vicos subvertendo (subvertebat)."

„Quum autem multum temporis transiisset (transiret), Armajis, qui in Egipto remansit, omnia contra fratris praecepta audacter faciebat. (Nam) et reginam violenter deprimebat (vi opprimens stuprabat), aliisque concubinis non parcens ad libidinem utebatur; incitatusque a suis amicis, diadema etiam sibi vindicabat, et contra fratrem insurgebat. Is vero qui (constitutus) erat super fana Egiptiorum, litteras scripsit, misitque ad Sethosim, ei omnia exponens; quodque frater ipsius Armajis contra eum assurrexerit. Illico (igitur Sethosis) Pelusium urbem reversus est (revertebatur), et proprium (suum) tenuit (tenebat) regnum. Regio vero ex ejus nomine Egiptus appellata est (appellabatur): dicit enim, quod Sethôs

ἐτελεύτησε. Καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὸν αὐτοῦ υἱὸς Χέβρων ἔτη τρισκαίδεκα. Μεθ' ὃν Ἀμένωφις εἴκοσι καὶ μῆνας ἑπτά. Τοῦ δὲ ἀδελφὴ Ἀμεσσὶς εἴκοσι ἓν καὶ μῆνας ἐννέα. Τῆς δὲ Μήφρης δώδεκα καὶ μῆνας ἐννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θμῶσις ἐννέα καὶ μῆνας ὀκτώ. Τοῦ δ' Ἀμένωφις τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Ὦρος τριάκοντα ἓξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ θυγάτηρ Ἀκεγχρὴς δώδεκα καὶ μῆνα ἕνα. Τῆς δὲ Ῥάθωτις ἀδελφὸς ἐννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγχὴρης δώδεκα καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγχήρης ἕτερος δώδεκα καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἅρμαϊς τέσσαρα καὶ μῆνα ἕνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἓν καὶ μῆνας τέσσαρας. Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμμοῦ ἑξήκοντα ἓξ καὶ μῆνας δύο. Τοῦ δὲ Ἀμένωφις δέκα καὶ ἐννέα καὶ μῆνας ἕξ. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. οὗτος τὸν μὲν ἀδελφὸν Ἅρμαϊν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτιου κατέστησε, καὶ πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν ἐξουσίαν, μόνον δὲ ἐνετείλατο διάδημα μὴ φορεῖν, μηδὲ τὴν βασιλίδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν, ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσσυρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητί, φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς δυνάμεως, ὑποχειρίους ἔλαβε· καὶ μέγα φρονήσας ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις ἔτι καὶ θαρσαλεώτερον ἐπορεύετο, τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφόμενος.

Χρόνου τε ἱκανοῦ γεγονότος, Ἅρμαϊς ὁ καταλειφθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ, πάντα τοὔμπαλιν οἷς ὁ ἀδελφὸς παρῄνει μὴ ποιεῖν ἀδεῶς ἔπραττεν. Καὶ γὰρ τὴν βασιλίδα βιαίως ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν αφειδῶς διετέλει χρώμενος, πειθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν φίλων διάδημα ἐφόρει, καὶ ἀντῆρε τῷ ἀδελφῷ. Ὁ δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου, γράψας βιβλίον ἔπεμψε τῷ Σεθώσει, δηλῶν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅτι ἀντῆρεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἅρμαϊς. Παραχρῆμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον καὶ ἐκράτησε τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος Αἴγυπτος. λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν Σέθωσις ἐκαλεῖτο Αἴγυπτος, Ἅρμαϊς δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δαναός".] Joseph. c. Apion. 1, 14. 15, p. 187, 20—189, 15 Bkk.

1) Z. sec. t. gr. tacite addit „et mensibus IX".
2) A. „Athoyis", Z. „Athosis".
3) G. „Rrameses Miamun", N. „Rrameses Miasun", A. „Ramesses Miamun", Z. „Rameses Miammi filius".
4) Z. „Sethosis".
5) A. ut supra „Ramesses".
6) Z. „ditione complexus est".

Egiptus vocabatur; Armajis autem frater ejus, Danaus. Atque haec ita Manethôs."

„Manifestum vero est ex praedictorum annorum tempore computato, quod qui Pastores vocabantur, nostri (que) majores erant, annis ante trecentis nonaginta et tribus, ex Egypto liberati, in regionem istam pervenerunt (perveniebant), quam Danaus Argos adiret: tametsi Argivi antiquiorem putent. Imo secundo (sc. gr. „duo") quoque[1]) magna testimonia nobis ex Egiptiorum libris (voluminibus) praebet Manethôs. Primo, eos in Egiptum aliunde pervenisse: deinde vero exinde eos liberatos; (idque) tam vetustis temporibus, ut Iliacum bellum annis prope M. antecesserit.

De quibus Manethôs non amplius ex Egiptiorum libris (voluminibus), sed, ut ipse fatetur, e fabulis (e fabulando) temporum, quae carent auctoritate (fictorum, incertorum) adjecit; quod postea redarguam."

Haec e modo dicti Josepi libro inde ab initio usque ad (caput) finem (dicta sunt) omnia ex ordine de Egiptiorum antiquitate et chronographia, ad regem usque unum ex ipsis constitutum, (nempe) Nektanebum, quem in superioribus juxta alios collocavi (ordinavi). Post vero Nektanebum Ôkhus Persarum rex Egiptum tenuit (tenet) et regnat annis VI. Post quem Arsês[2]) Ôkhi (filius), annis IV. Post quem Dareh, annis VI. Post quem Alexandrus Makedo occidit Darehum Persam, et simul Asianis et Egiptiis imperavit (imperabat, regnabat) Alexandriamque anno regni sui sexto in Egipto condidit (condebat). Post quem in multos imperio diviso, in Egipto et Alexandriae regnaverunt Ptlomaei; quorum regni tempus ita se habet.

Ταῦτα μὲν ὁ Μάνεθως.

Δῆλον δ' ἐστίν, ἐκ τῶν εἰρημένων ἐτῶν τοῦ χρόνου συλλογισθέντος, ὅτι οἱ καλούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ ἐννενήκοντα[1]) *καὶ τριακοσίοις πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταύτην ἐπῴκησαν, ἢ Δαναὸν εἰς Ἄργος ἀφικέσθαι· καίτοι τοῦτον ἀρχαιότατον Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μάνεθως ἡμῖν τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις γραμμάτων· Πρῶτον μέν, τὴν ἑτέρωθεν ἄφιξιν εἰς Αἴγυπτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν οὕτως ἀρχαίαν τοῖς χρόνοις ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι χιλίοις*[2]). Euseb. Praep. Evang. 1, 13, 11. 12.

[*Ὑπὲρ ὧν δ' ὁ Μανεθὼν οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὡμολόγηκεν, ἐκ τῶν ἀδεσπότως μυθολογουμένων προστέθεικεν, ὕστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδεικνὺς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδολογίαν.*] Joseph. c. Apion. 1, 16 pg. 189, 27—31.

Quinam post Alexandrum Makedonicum Egipti et Alexandriae urbis regnum sortiti sint (regnaverunt). Ex Porphyrii libro.

Hunc Alexandrum Makedonem, secundo CXIV. Olompiadis anno excipiens per successionem, regni potitur Aridaeus, qui nuncupatus est Philippus. Frater (quidem) Alexandri fuit (erat), non (tamen) uterinus (ex eadem matre): a Philina enim Lakirissa (al. Larissaea) Philipo (is) natus est filius. Regnat annis VII. et a Polisperkho Antipatri filio in Makedonia interficitur.

Οἱ μετὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα Αἰγύπτου καὶ Ἀλεξανδρείας βασιλεύσαντες. ἀπὸ τῆς Πορφυρίου γραφῆς.

1. *Τελευτᾷ μὲν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τέσσαρες καὶ δεκάτης Ὀλυμπιάδος, ἄρξας ἔτη τὰ σύμπαντα δώδεκα. διαδέχεται δὲ τὴν βασιλείαν Ἀριδαῖος ὁ μετονομασθεὶς Φίλιππος, ἀδελφὸς ὢν Ἀλεξάνδρου, οὐχ ὁμομήτριος, γέγονε γὰρ ἐκ Φιλίννης τῆς Λαρισσαίας τῷ Φιλίππῳ. Βασιλεύει δὲ ἐπὶ ἔτεσιν ζ', καὶ ἀναιρεῖται ἐν τῇ Μακεδονίᾳ διὰ Πολυσπέρχοντος τοῦ Ἀντιπάτρου υἱοῦ.*

[1]) Sic conjecit A., quem sequitur Z.

[2]) N. „Armês".

[1]) hoc Josephi calculorum erratum esse pro *τριάκοντα* monet AvG.

[2]) hoc ex perperam explicato X numero ortum esse perspexit G. F. Unger, Chronologie des Manetho, p. 172.

Ptlomaeus, qui Arsinoes et Lagi filius, post unum annum imperii ad Philippum delati, satrapes (praefectus) in Egiptum mittitur, et satrapia (praefectura) fungitur primum annis XVII; postea vero regnat utique annos XXIII. ita ut usque ad obitum ejusdem omnino XL. (anni) ipsi computentur. Etenim adhuc vivus, imperium filio suo Ptlomaeo dedit, qui Philadelphus nuncupabatur; et duos insuper annos vixit sub filio, qui imperium adeptus erat (est); ac proinde non amplius XL. sed XXXVIII. (anni) primo Ptlomaeo, quem Soterem vocabant, computabantur.

Hunc excipit per successionem Ptlomaeus ipsius filius, Philadelphus, ut diximus, nuncupatus. Vivo ergo patre, duos annos regni explet, et post (ejus) mortem XXXVI. ita ut huic quoque XXXVIII. anni regni aequo numero cum annis patris tribuantur.

Huic tertius Ptlomaeus succedit, qui Evergetes appellatus est: regnatque annis XXV.

Quem quartus excipit Ptlomaeus, qui Philopator nuncupatus est et regnat annis XVII.

Qui post hunc quintus Ptolemaeus, Epiphanes est vocatus, regnans annis XXIII[1]).

Hujus duo filii Ptlomaei post ipsum imperium adipiscuntur: senior (nempe) qui dicebatur Philometor; et junior (minor), secundus Evergetes nuncupatus: amborum anni LXI. computantur. Etenim insimul annorum eorum numerum ordinavimus; quoniam adversum invicem certantibus, et mutuo regnum desumentibus, temporum confusio accidit (facta est). Primum quidem Philometor[2]) dominatus est annis XI. Quum vero Antiochus copias contra Egiptios colligeret, et coronam ab eo tolleret, Alexandrini regni negotia juniori committebant; Antiochum expulerunt (expellebant), Philometoremque in libertatem reduxerunt (liberabant). Et ab iis nuncupabatur Philometoris annus XII. Evergetis autem primus. Concorditer usque ad XVII. procedunt; sed ab (anno) XVIII. solius Philometoris (anni) nominantur.

Quum ergo major natu ex imperio (expulsus) ab juniore exiret, eum (hunc) Romani illuc reduxerunt

[1]) Z. sec. t. gr. „XXIV".

[2]) N. addit „solus".

Πτολεμαῖος δὲ ὁ Ἀρσινόης καὶ Λάγου υἱὸς μετ' ἐνιαυτὸν, καὶ διὰ τῆς εἰς Φίλιππον ἀναγεγραμμένης ἡγεμονίας, σατράπης εἰς Αἴγυπτον πέμπεται· καὶ σατραπεύει μὲν τὰ πρῶτα ἔτη ζ' καὶ δέκα· βασιλεύει δὲ ἔτη τρία καὶ εἴκοσιν· ὥστε πάντα μ' λογίζεσθαι αὐτῷ, ἄχρι τῆς τελευτῆς· ἐπεὶ δὲ ζῶν ἔτι τῆς ἀρχῆς παρεχώρησε τῷ υἱῷ Πτολεμαίῳ τῷ ἐπικληθέντι Φιλαδέλφῳ, δύο ἔτη ἐπέζησε τῷ παιδὶ τὴν ἀρχὴν διαδεξαμένῳ· οὐκέτι δὴ τεσσαράκοντα, τριάκοντα δὲ καὶ ὀκτὼ τὰ τοῦ πρώτου Πτολεμαίου, ὃν Σωτῆρα ἐπεκάλουν, λογίζονται.

[Τ]οῦτον[1]) *διαδέχεται Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς, ὁ ἐπικληθεὶς, ὡς ἔφαμεν, Φιλάδελφος. καὶ ζῶντος μὲν ἔτι τοῦ πατρὸς δύο πληροῖ τῆς βασιλείας ἔτη· ἀποθανόντος δ' ἓξ καὶ*[2]) *τριάκοντα, ὡς καὶ τούτῳ ὀκτὼ καὶ τριάκοντα τοὺς τῆς βασιλείας ἐνιαυτοὺς, ἴσους τοῖς τοῦ πατρὸς ἀποδιδόσθαι.*

Τοῦτον διαδέχεται τρίτος[3]) *Πτολεμαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Εὐεργέτης, καὶ βασιλεύει ἔτη πέντε καὶ εἴκοσιν* [in margine *κη'*].

Ὃν ὁ τέταρτος διαδέχεται Πτολεμαῖος, ὁ κληθεὶς Φιλοπάτωρ, καὶ βασιλεύει ἔτεσιν ὅλοις ἑπτακαίδεκα.

Ὁ δὲ μετ' αὐτὸν πέμπτος Πτολεμαῖος Ἐπιφανὴς μὲν ἐπεκλήθη[4]), *βασιλεύει δὲ τέσσαρσι καὶ εἴκοσιν ἔτεσιν.* Exc. Euseb. Cram. An. Par. 2 pg. 120, 3—30.

Τούτου παῖδες δύο Πτολεμαῖοι οἱ[5]) *μετ' αὐτὸν τὴν ἀρχὴν διαδεξάμενοι, ὅ τε πρεσβύτερος ὁ κατ' ἐπίκλησιν Φιλομήτωρ, καὶ ὁ νεώτερος ὁ ἐπικαλούμενος Εὐεργέτης δεύτερος. ἀμφοῖν δὲ ἔτη τέσσαρα καὶ ἑξήκοντα λογίζονται. Ὑφ' ἓν γὰρ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐτάξαμεν, ὅτι διαστασιαζόντων πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐναλλὰξ βασιλευόντων σύγχυσις περὶ τοὺς χρόνους γέγονεν. ἄρχει μὲν γὰρ ὁ Φιλομήτωρ πρότερος ἔτεσιν ἕνδεκα μόνος. Ἀντιόχου δὲ ἐπιστρατεύσαντος Αἰγύπτῳ καὶ περιελόντος αὐτοῦ τὸ διάδημα, οἱ Ἀλεξανδρεῖς τῷ νεωτέρῳ ἐπέτρεψαν τὰ πράγματα, καὶ διώξαντες Ἀντίοχον ἐῤῥύσαντο τὸν Φιλομήτορα καὶ ἐχρημάτισεν αὐτοῖς Φιλομήτορος ιβ', Εὐεργέτου δὲ τὸ ἓν*[6]). *ὁμονοοῦσι δὲ ἄχρι τοῦ ἑπτακαιδεκάτου. ἀπο δὲ τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου μόνου χρηματίζει τὰ*[7]) *Φιλομήτορος.*

Ἀφαιρεθέντα γὰρ τῆς ἀρχῆς τον πρεσβύτερον ὑπὸ τοῦ νεωτέρου κατάγουσι Ῥωμαῖοι. καὶ ἄρχει μὲν αὐτὸς

[1]) litterae quae uncis inclusi omittuntur in libro Parisino.

[2]) Scal. pro *ἀποθανόντος δὲ καὶ.*

[3]) Mai pro *τρίτον.*

[4]) Mai pro *ἐκεκλήθη.*

[5]) *οἱ* inseruit AvG.

[6]) *α'*, i. e. *πρῶτον*, emendat AvG.

[7]) AvG pro *τοῦ.*

(reducunt): et imperat hic Egipto, fratrique Libaeorum terram dat; et solus (imperium) tenet, annos (adhuc) in eodem XVIII. vitam agens. Eo autem in Syria defuncto, quippe qui eas quoque regiones ceperat (cepit), vocatus e Kyrene Evergetes, rexque appellatus est. Hujus annos ab eo tempore (inde) scribit, ex quo rex jam habitus fuit (est); ita ut censeas post fratris obitum hunc dominatum esse annis XXV. computari vero ei annos LIV. Philometoris autem XXXVI. hujus regni appellare oportet primum, ille vero ecce XXV. scribere statuit: atque ita amborum anni fiunt LXI. Philometoris (nimirum) XXXV. caeteri vero Evergetis. Etenim unum ab altero sejungere, et singulos privatim (separatim) computare in fraudem inducit (errorem efficit).

Ex Ptlomaeo, secundo Evergete, a Kleopatra duo filii Ptlomaei vocati fiunt: quorum major (senior) Soter vocabatur, junior vero Alexandrus. Regnat (ergo) primum major (senior), a matre in regnum admotus; existimabat enim eum obedientiorem sibi fore, ad tempus (itaque) diligebatur[1]) a matre. Verum enim vero circa XV.[2]) imperii annum amicos patris et matris trucidavit, ob animi saevitiam matris jussu imperio spoliatus est, et in Kiprum fugitivus se recepit (abiit).

Juniorem mater ex Pelusio urbe[3]) vocavit, regemque una secum constituit. Regnavit junior cum matre, principatus titulo (nomine) utrique obveniente, ita ut Kleopatrae XI. (annus) appellaretur, Ptlomaei vero Alexandri VIII. Simul enim etiam fratris sui tempus a quarto regni ejus anno sibi vindicavit: ex quo tempore (nimirum) Kipriis imperavit (regnavit); et ille quidem, adhuc Kleopatra vivente, mos erat. Attamen tantum, ea mortua, ad Alexandrum insignia honoris deferri (transire) coeperunt: XVIII. (itaque annos) omnino imperium tenuit, postquam Alexandriam descendisset (descendit): regnare (autem) dictus est (dicebatur) annis XXVI. (Anno) decimo nono, ira concitatus contra milites[4]), adversum eos exercitum coegit in Egipto[5]). Ii vero eum repulerunt (expellebant) duce Tyrro[6]), qui regum cognatus erat.

1) Sic sec. t. gr. e conjectura Augeri E. A. Z., sed codd. N. G. pro „sirêr“ i. e. „diligebatur“ exhibent „tirêr“ i. e. „dominabatur“.

2) A. putat legi in cod. G. „VI“, sed in utroque cod. legitur „XV“. Z. „sexto decimo“ sc. anno exhibet contendens in textu cod. G. legi quidem „XV“, sed ad marg. „XVI“.

3) Sic sec. t. gr. conjecit A., quem sequitur Z., sed N. et G. habent „in Pelusium urbem“: id quod praefert Gutschmidius.

4) Z. „in copiarum praefectos“.

5) s. „in Egiptum“.

6) N. „Pyrro“.

τῆς Αἰγύπτου· τῷ δὲ ἀδελφῷ τῆς Λιβύης τὴν ἀρχὴν ἐγχειρίζει, καὶ μόνος ἄρχει ἔτη δεκαοκτώ. ἀποθανόντος δὲ ἐν Συρίᾳ, καὶ γὰρ καὶ ἐκείνων ἐγκρατὴς ἦν τῶν τόπων, μετακληθεὶς ἐκ Κυρήνης ὁ Εὐεργέτης καὶ βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς, τὰ ἔτη αὐτοῦ[1]) *ἀναγράφει, ἀφ' οὗ πρῶτον βασιλευς ἐνομίσθη, ὡς δοκεῖν μετὰ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ τελευτὴν ἄρξαντα αὐτὸν ἔτεσιν εἴκοσιπέντε*[2]) *ἀνατιθέναι ἑαυτῷ τέσσαρα καὶ πεντήκοντα*[3]). *τὸ γὰρ τριακοστὸν ἕκτον τοῦ Φιλομήτορος δέον προςαγορεύεσθαι τῆς τούτου βασιλείας πρῶτον*[4]) *αὐτὸς εἰκοστὸν πέμπτον προσέταξε γράφεσθαι· καὶ ουτως ἀμφοτέρων μὲν ἑξήκοντα τέσσαρα, τοῦ μὲν Φιλομήτορος λε', τὰ δ' ὑπολειπόμενα τοῦ Εὐεργέτου· ἡ δ' ὑποδιαίρεσις ἐν τοῖς κατὰ μέρος ποιεῖ πλάνην.* Exc. Eus. l. c. pg. 121, 1—26.

3. *Πτολεμαίου δὲ τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου ἐκ Κλεοπάτρας γίνονται υἱοὶ δύο, Πτολεμαῖοι καλούμενοι· ὧν ὁ μὲν πρεσβύτερος Σωτὴρ ἐπεκαλεῖτο, ὁ δὲ νεώτερος Ἀλέξανδρος. βασιλεύει δὲ πρότερος ὁ πρεσβύτερος ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀναδειχθείς· δοκῶν δ' αὐτῇ εἶναι πειθήνιος, ἄχρι μέν τινος ἠγαπᾶτο. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἀρχῆς τοὺς φίλους τῶν γονέων ἀπέσφαξεν, ὑπὸ τῆς μητρὸς δια τὴν ὠμότητα τῆς ἀρχῆς καθῃρέθη, καὶ εἰς Κύπρον ἐφυγαδεύθη.*

Τὸν δὲ νεώτερον ἡ μήτηρ ἐκ Πηλουσίου μεταπεμψαμένη βασιλέα ἀπέδειξε σὺν ἑαυτῇ. Συνεβασίλευεν οὖν ὁ νεώτερος τῇ μητρὶ, τῶν χρηματισμῶν ἀναφερομένων εἰς ἀμφοτέρους, καὶ ἑνδέκατον μὲν Κλεοπάτρας ἀνηγορεύθη, ὄγδοον δὲ Πτολεμαίου Ἀλεξάνδρου. συνανέλαβε γὰρ ἀπὸ τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς τοῦ ἀδελφοῦ βασιλείας εἰς ἑαυτὸν τοὺς χρόνους, ἀφ' οὗ[5]) *τῆς Κύπρου ἐβασίλευσε. καὶ τοῦτο ζώσης τῆς Κλεοπάτρας τὸ ἔθος*[6]) *περιῆν· εἰς μόνον δὲ ἤρξατο μετατίθεσθαι τὸν Ἀλέξανδρον, μετα τὸν ἐκείνης θάνατον τὰ συμβόλαια· ὀκτωκαίδεκα τοὺς*[7]) *πάντας ἀντιλαβόμενος τῶν σκήπτρων ἐνιαυτοὺς, ἀφ' οὗ κατῆλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἓξ καὶ εἴκοσι*[8]) *βεβασιλευκὼς ἐχρημάτιζε. τῷ δὲ ἐννέα καὶ δεκάτῳ τοῖς στρατεύσασιν*[9]) *ὀργισθεὶς ἐξῆλθε συλλέξων ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν εἰς Αἴγυπτον. οἱ δ' ἐπιδιώξαντες, ἡγουμένου*

1) *αὐτοῦ* corrigit AvG.

2) verum numerum *κθ'* esse monuit AvG.

3) haec AvG censet emendanda esse in *δ' καὶ ν'*, i. e. *τέταρτον καὶ πεντηκοστόν.*

4) Mai pro *πρῶτος.*

5) Scal. pro *ἀπὸ.*

6) Mai pro *ἔτος.*

7) Scal. pro *ὀκτωκαὶδέκατοὺς.*

8) AvG corrigendum esse monet in *ϛ' καὶ κ'*, i. e. *ἕκτον καὶ εἰκοστόν.*

9) AvG pro *στρατεύμασιν.*

Praelium cum eo navale committebant, et fugitivum cum uxore ac filia ejiciebant; ita ut aegre se in Siram[1]) Likiorum[2]) urbem contulerit: inde Kiprum tendens abibat: verum praelio ipsi obviam comparato a navarcho Khero[3]), mortem obiit (obibat).

Postquam vero is se fugae dedisset (fugitivus fieret, factus esset), ad majorem (seniorem) fratrem Ptlomaeum Soterem nuntios mittentes[4]) Alexandrini, rursum ei regnum tradiderunt (dabant), ex Kipro illuc naviganti. Quum vero anni insuper VII. cum mensibus VI. transissent (transirent); tot enim (annos) vixit, postquam illuc redux fuit; totum tempus post amborum patris mortem ad eum refertur, integro annorum XXXV. numero, mensiumque sex conservato: distribuendo (distribuens) (nempe) veraciter (in) Soterem Ptlomaeum diversis temporibus, annos XVII, et menses VI. et in secundum, qui et Alexandrus, intermedios (annos), in quibus major (senior) annos XVIII. dominatus est; quos (annos) cum ex libro[5]) delere non possent (Alexandrini), etenim quantum ipsis licuit, expungebant, quia restitit ipsis per quaedam Judaica subsidia, ideo haud (ei) tempora illa imputant, sed cunctos XXXVI. annos fratri seniori adscribunt. Rursus quoque menses sex post mortem senioris (transactos,) quibus anni XXXVI. continentur, haud concedunt Kleopatrae senioris filiae, juniorisque uxori, quae post patris mortem disponebat (procurabat) negotia regia; neque Alexandro, qui cum ea diebus XIX. dominatus est, dies illos novemdecim tribuunt (dant).

Hic (Alexander) filius erat junioris Ptlomaei, scilicet Alexandri (qui et Alexandrus sc. vocabatur), et privignus Kleopatrae, Romae commoratus. ac tempore, quo (ubi, ut) virorum administratio (praefectura exercitus, militaris) in (ex, de) Egiptiorum terra defecit (deficiebat), vocatus (vocando) venit Alexandriam, et Kleopatram, de qua superius diximus, uxorem duxit. Accepto (itaque) invite uxoris imperio, post novemdecim dies uxorem interfecit (interficiebat); ipseque ab armatis, qui in gymnasio erant (versabantur), propter foedam necem, tumultui implicitus interimebatur.

Τύρρου[1]) *συγγενοῦς των βασιλέων, κατεναυμάχησαν αὐτὸν, καὶ φεύγειν ἠνάγκασαν μετὰ γυναικὸς καὶ θυγατρὸς τῆς Λυκίας εἰς πόλιν Μύραν. ὅθεν εἰς Κύπρον μεταπηδήσας, καὶ καταπολεμηθεὶς ὑπὸ ναυάρχου Χαιρέου, θνήσκει.* Exc. Eus. l. c. 121, 26 — 122, 17.

Μετὰ δὲ τὴν τούτου φυγὴν πρὸς τὸν πρεσβύτερον Πτολεμαῖον τον Σωτῆρα οἱ Ἀλεξανδρεῖς πρεσβευσάμενοι παραδιδόασι πάλιν τὴν βασιλείαν αὐτῷ ἐκ Κύπρου καταπλεύσαντι. διαγενομένων δὲ ἄλλων ἐτῶν ἑπτὰ πρὸς μησὶν ἕξ, τοσαῦτα γὰρ ἐπέζησε μετὰ τὴν κάθοδον, ὁ πᾶς χρόνος ὁ μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς ἀμφοτέρων θάνατον εἰς τοῦτον ἀναφέρεται· τὸν μὲν ἀριθμὸν σώζων λε' ἐνιαυτῶν πρὸς μησὶν ἕξ· διῳκηκὼς δὲ κατὰ τὴν ἀλήθειαν εἰς μὲν τὸν Σωτῆρα[2]) *Πτολεμαῖον κατὰ διαφόρους χρόνους δεκαεπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ, εἰς δὲ τὸν δεύτερον τὸν*[3]) *καὶ Ἀλέξανδρον τοὺς μέσους, ὧν ἦρξεν ὁ πρεσβύτερος, ἐνιαυτοὺς δεκαοκτὼ, οὓς καίτοι μὴ δυνηθέντες ἐκ τῆς ἀναγραφῆς ἀφανίσαι, τὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς ἀπαλείφουσι· προσέκρουσε γὰρ αὐτοῖς διά τινας Ἰουδαϊκὰς ἐπικουρίας· οὐ γὰρ ἀριθμοῦσι τούτους τοὺς χρόνους, τοὺς δὲ πάντας τὰ*[4]) *ἓξ καὶ τριάκοντα ἔτη τῷ πρεσβυτέρῳ προσνέμουσι·*

πάλιν τοὺς ἓξ μῆνας τοὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρεσβυτέρου, οἳ συνεπλήρουν τὰ τριάκοντα ἓξ ἔτη, μη ἀποδόντες Κλεοπάτρᾳ τῇ θυγατρὶ μὲν τοῦ πρεσβυτέρου, γυναικὶ δὲ τοῦ νεωτέρου, ἥτις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἀντελάβετο τῶν πραγμάτων· οὐδὲ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ τῷ μετ' αὐτῆς ἡμέρας ἄρξαντι ιθ' τὰς ιθ' ἡμέρας ἀποδιδόασιν. οὗτος δὲ υἱὸς μὲν ἦν τοῦ νεωτέρου Πτολεμαίου τοῦ καὶ Ἀλεξάνδρου, πρόγονος δὲ Κλεοπάτρας, καταμένων δὲ ἐν Ῥώμῃ, τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυναστείας ἀνδρῶν ἐρήμου γενομένης, μετάκλητος ἦλθεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ γήμας τὴν προειρημένην Κλεοπάτραν, παραλαβών τε παρ' ἑκούσης[5]) *τὴν ἐξουσίαν, ἐννεακαίδεκα διαγινομένων ἡμερῶν, ἀνεῖλεν αὐτὴν, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν ἐνόπλων ἐν τῷ γυμνασίῳ διὰ τὴν μιαιφονίαν συνεχόμενος ἀπώλετο.* Exc. Eus. l. c. pg. 122, 18 — 123, 12.

---

[1]) Sic G. in marg. et N., in textu cod. G. lacuna est, quam A. e t. gr. per „Myram" explevit, eumque sequutus est Z.

[2]) A. „Lycaoniae", sed in „Erratis" legendum dicit „Lyciae".

[3]) A. Z. sec. t. gr. „Khaereo".

[4]) Sic N. in marg., sed in textu sicut G. exhibet „facientes".

[5]) Sic A., qui sec. t. gr. conjecit „'i matenên", Z. item „de albo", G. in textu „'i mautên", ad marg. „'i maurtên". N. in textu ut G., sed in marg. „'i matrtên", quae voces prorsus ignotae sunt et sensu carent.

[1]) Scal. pro *Πύρρου*. Id ipsum *Τύρρου* in codice exstare suspicatur AvG.

[2]) Cod. *σρα*.

[3]) *τὸν* inseruit Scal.

[4]) *τὰ — ἔτη* insiticia esse notavit AvG.

[5]) AvG coniecit, Armen. interpretem in graeco codice invenisse *παρὰ ἑκούσης* et perperam *παρ' ἀεκούσης* intellexisse.

Hunc Alexandrum excipit Ptlomaeus, qui novus Dionisus vocatus est[1]), filius[2]) Soteris Ptlomaei, et frater superius memoratae Kleopatrae: cujus imperii computantur anni XXIX.

Hujus filia Kleopatra, ultima (fuit) Lagidarum generis; cujus imperii numerantur anni XXII.

Porro ne haec quidem regna secundum tempora tantum ab initio usque ad finem singulatim scripta reperiuntur; sed quoque unusquisque ex illis alius sub alio inter se invicem intravit (intrans). At sub novo Dioniso ejusdem filiabus, Kleopatrae et Triphaenae et Berenikae triennium regni adscriptum est, utrique unus annus, deinde vero post Kleopatrae et Triphaenae mortem biennium soli Berenikae. Propterea quod Ptlomaeo ipsi contigit (contingebat) Romam proficisci, ibique tempus aliquod demorari, filiabus vero ejus, perinde ac si non amplius rediturus esset pater, regia negotia suscipere procuranda, adjutoribus viris nonnullis Berenikes consanguineis cum ipsa dominantibus; usque dum Ptlomaeus Roma rediens, clementiae affectionisve animi erga filiam immemor (oblivisce-batur), odio accensus ob res (ab ea) gestas ei vitam ademit (adimebat, vita eam expellebat).

Sub Kleopatra, primi anni principatus in eam, fratremque suum majorem Ptlomaeum delati sunt (deferebantur), ac deinde in alios, ob hujusmodi causam (causas). Defunctus est (defungebatur) novus Dionisius, quatuor liberos relinquens, duos Ptlomaeos, et Kleopatram ac Arsinoem, tradito imperio (tradidit, dedit imperium) liberis suis natu majoribus Ptlomaeo et Kleopatrae. Simul (itaque) regnantibus, quadriennium praeteriit (praeteribat): id quod fortasse idem mansisset (reservabatur), nisi Ptlomaeus patris praecepto neglecto, solus imperium tenere voluisset. Fatum eum vita expellebat, in Egipto navali certamine (perculsum,) Julio Caesare auxilium ferente Kleopatrae.

Post interitum Ptlomaei, junior frater Kleopatrae cum sorore sua throni consors fuit, Ptlomaeus nuncupatus, Caesaris consensu (voluntate): atque (adeo) quintus annus Kleopatrae, primusque Ptlomaei scriptus est (scribebatur); et iisdem adhuc duo alii accedunt anni,

[1]) Uterque codex in textu „wor kotschetzavn orgonisos' i. e. „is qui vocatus est Orgonisus", sed G. in marg. expuncto „g" reposuit „di", atque sic oritur „wor kotschetzav nor Dionisos" i. e. „qui vocatus est novus Dionisus" ut t. gr.

[2]) N. addit „erat".

Τοῦτον τὸν Ἀλέξανδρον διαδέχεται Πτολεμαῖος ὁ ἐπικληθεὶς νέος Διόνυσος, υἱὸς μὲν ὢν Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος, ἀδελφὸς δὲ τῆς εἰρημένης Κλεοπάτρας· οὗ τῆς ἀρχῆς ἔτη κθ´ λογίζονται.

Τούτου θυγάτηρ Κλεοπάτρα ὑστάτη τῆς Λαγιδῶν γενεᾶς[1]), ἧς ἔτη ἀριθμεῖται τῆς ἀρχῆς δύο καὶ εἴκοσιν.

Οὐδὲ αὗται δὲ[2]) αἱ βασιλεῖαι τὸν εἱρμὸν[3]) τῶν χρόνων ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, κατὰ τὸ ἑξῆς ἀναγραφόμενον ἔσχον, ἀλλ' ἐγένετό τις αὐτῶν ἐν ἑκατέρῳ διὰ μέσου παρένθεσις εἰς ἄλλους. Ἐπί τε γὰρ τοῦ νέου Διονύσου εἰς τὰς αὐτοῦ θυγατέρας Κλεοπάτραν τὴν καὶ Τρύφαιναν, καὶ Βερενίκην, τριετὴς ὡς βεβασιλευκυίας ἀνεγράφη χρόνος· εἰς μὲν ἀμφοτέρας ἐνιαυτὸς εἷς, ἡ δ' ἑξῆς μετὰ τὸν Κλεοπάτρας τῆς καὶ Τρυφαίνης θάνατον, διετία εἰς μόνην Βερενίκην· ἕνεκα τοῦ τὸν[4]) μὲν Πτολεμαῖον εἰς Ῥώμην ἀπηρκέναι, καὶ τοῦτον ἐκεῖ διατετριφέναι τὸν χρόνον, τὰς δὲ θυγατέρας ὡς οὐκέτ' ἐπανήξοντος τοῦ πατρὸς, ἀντειλῆφθαι[5]) τῶν πραγμάτων, συνεπισπωμένης ἑαυτῇ κατὰ χρόνους τῆς Βερενίκης ἄνδρας τινὰς συγγενεῖς τοὺς συνάρξοντας[6])· μέχρι ὅτου παραγενόμενος ὁ Πτολεμαῖος ἀπὸ Ῥώμης τῆς μὲν πρὸς τὴν θυγατέρα διαθέσεως ἐπελάθετο, στυγήσας δ' αὐτὴν διὰ τὰ πραχθέντα τοῦ ζῆν ἐστέρησεν.

Ἐπί τε[7]) τῆς Κλεοπάτρας τὰ πρῶτα τῆς δυναστείας ἔτη εἰς ἐκείνην τε καὶ τὸν πρεσβύτερον αὐτῆς ἀδελφὸν ἀνηνέχθη Πτολεμαῖον, τὰ δ' ἑξῆς εἰς ἑτέρους[8]), διὰ τοιαύτην αἰτίαν. τελευτῶν ὁ νέος Διόνυσος ἐπὶ παισὶ τέτρασι, Πτολεμαίοις δυσὶ, καὶ Κλεοπάτρᾳ καὶ Ἀρσινόῃ διέταξε τοῖς προγενεστέροις αὐτοῦ[9]) παισὶ Πτολεμαίῳ καὶ Κλεοπάτρᾳ τὴν ἀρχήν. Ὧν συμβασιλευόντων τετραετὴς διεγένετο χρόνος. καὶ τοῦτο διέμεινεν ἂν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ ἔθος, εἰ μὴ Πτολεμαῖον παραβάντα τὰς τοῦ πατρὸς ἐντολὰς, καὶ μόνον τῆς ἡγεμονίας ἀντιποιεῖσθαι βουλόμενον, ἡ μοῖρα τοῦ ζῆν μετέστησεν, ἐν Αἰγύπτῳ καταναυμαχηθέντα ὑπὸ Ἰουλίου Καίσαρος Κλεοπάτρᾳ συλλαμβανομένου. Exc. Eus. l. c. pg. 123, 13 — 124, 10.

Μετὰ δὲ τὴν ἀπώλειαν Πτολεμαίου, ὁ νεώτερος ἀδελφὸς Κλεοπάτρας συνεθρονίσθη τῇ ἀδελφῇ Πτολεμαῖος καλούμενος, γνώμῃ Καίσαρος, καὶ ἐχρημάτισε τὸ πέμπτον ἔτος Κλεοπάτρας τὸ καὶ πρῶτον Πτολεμαίου, καὶ τὰ τούτοις ἑπόμενα, μέχρι τῆς ἀναιρέσεως

[1]) Mai pro γενεὰς.

[2]) AvG pro οὐδ' αἱ αὐταὶ δὲ.

[3]) Cod. εἶρμὸν.

[4]) Scal. pro τοῦτον.

[5]) Scal. pro ἀντιλῆφθαι.

[6]) AvG pro συνάρξαντας.

[7]) AvG pro ἐπεί γε.

[8]) AvG pro ἑτέρας.

[9]) αὑτοῦ corrigit AvG.

usque ad ejus necem. Hoc è vivis sublato, Kleopatrae insidiis, quarto sui (hujus) anno, Kleopatrae autem octavo, succedens tempus Kleopatrae soli adscriptum fuit (est), usque ad annum decimum quintum, qui (vero) decimus sextus, simul (etiam) primus appellatus est. Lysimakho in Syria Khalkidis rege defuncto, Markus Antonius Imperator Khalkidem, et quae circa eam regiones erant, Kleopatrae tradidit. Atque exinde (ab hoc sc. tempore), quique post haec anni sunt residui, usque ad vicesimum secundum (annum), qui etiam Kleopatrae postremus (finis) fuit, secundum eundem modum superaddito numero (additamentis s. augmentis numeri) adscribebantur (adscribebatur); ita ut fiat (s. fieret) Kleopatrae secundus et vicesimus, cui et septimus (sc. dicebatur)[1] (xx) VII.

αὐτοῦ, ἄλλα δύο. Τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου ταῖς Κλεοπάτρας ἀπάταις τῷ τετάρτῳ μὲν αὐτοῦ, τῆς δὲ Κλεοπάτρας ὀγδόῳ, ὁ μεταγενέστερος εἰς μόνην Κλεοπάτραν ἀνεγράφη χρόνος, ἕως ἐτῶν πέντε καὶ δέκα. Τὸ δ' ἑκκαιδέκατον[1]) ὠνομάσθη τὸ καὶ πρῶτον, ἐπειδὴ τελευτήσαντος Λυσιμάχου τῆς ἐν Συρίᾳ Χαλκίδος βασιλέως, Μάρκος Ἀντώνιος ὁ αὐτοκράτωρ τήν τε Χαλκίδα καὶ τοὺς περὶ αὐτὴν τόπους παρέδωκε τῇ Κλεοπάτρᾳ. Καὶ ἀπὸ τοῦδε καὶ τὰ τούτων ὕστερα ἔτη μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου, ὃ καὶ τελευταῖον ἐγένετο Κλεοπάτρας, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προστιθεμένου τοῦ ἀριθμοῦ, ἐγράφετο, ὡς γενέσθαι τὸ δεύτερον καὶ εἰκοστὸν αὐτῆς, τὸ καὶ ἕβδομον.

Porro Kleopatrae[2]) Oktabius Caesar (Kaisr), qui et Augustus, regnum arripit, cum obtinuisset Egiptum proelio aktiaco, quod peractum circa centesimam octogesimam quartam Olompiadem, anno secundo: ita ut a primo anno centesimae undecimae Olompiadis, quo (unde) Aridaeus, qui et Philipus, imperium (successione obtinuit, usque ad centesimam octogesimam quartam Olompiadem, et ad annum ejusdem secundum, conficiantur Olompiades LXXIII. atque annus nus: scilicet anni CCXCIII. Et totidem (sane) computantur anni Alexandriae urbis regum, usque ad leopatrae finem.

[Ἀ]πὸ δὲ Κλεοπάτρας Ὀκταούιος Καῖσαρ, ὁ καὶ Αὔγουστος, τὴν ἀρχὴν διαδέχεται κρατήσας Αἰγύπτου τῇ ἐπ' Ἀκτίῳ μάχῃ, κατὰ τὴν ἑκατοστὴν ὀγδοηκοστὴν τετάρτην Ὀλυμπιάδα, ἐν ἔτει δευτέρῳ. ἀπὸ τῆς ἑκατοστῆς ἑνδεκάτης[2]) ὀλυμπιάδος ἔτους πρώτου, ἐφ'[3]) οὗ Ἀριδαῖος, ὁ καὶ Φίλιππος, διεδέξατο τὴν ἀρχὴν, ἐπὶ τὴν ἑκατοστὴν ὀγδοηκοστὴν τετάρτην Ὀλυμπιάδα, καὶ ταύτης ἔτος δεύτερον, Ὀλυμπιάδες γίνονται ἑβδομήκοντα τρεῖς καὶ ἐνιαυτός· τούτων ἔτη σϞγ'. [τ]οσαῦτα δὲ καὶ ἀριθμεῖται τὰ ἔτη τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλευσάντων ἐπὶ τῆς Κλεοπάτρας τελευτῆς. Exc. Eus. l. c. pg. 124, 11 — 125, 5.

Sunt igitur Ptlomaeorum tempora haec (tot).

[Ο]ἱ Πτολεμαίων χρόνοι τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλευσάντων Αἰγύπτου.

Alexandrus Makedo primo anno CXI. Olompiadis regnat, (qui videlicet) Alexandriam in Egipto condit, duodecim annos, mensesque VII. Post quem Alexandriae urbi universaeque Egipto dominati sunt hi.

Ptlomaeus Lagi (filius).	annis XL.
Ptlomaeus Philadelphus.	ann. XXXVIII.
Ptlomaeus Evergetes.	ann. XXIV.
Ptlomaeus Philopator.	ann. XXI.
Ptlomaeus Epiphanes.	ann. XXII[3]).
Ptlomaeus Philometor.	ann. XXX.

Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν κατὰ τὸ πρῶτον[4]) ἔτος τῆς ἑκατοστῆς ἑνδεκάτης[5]) Ὀλυμπιάδος βασιλεύει, κτίζει τε Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Αἰγύπτῳ· ὁ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ χρόνος ἔτη ιβ', μῆνες ζ' . . . . .

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου	*ἔτη μ'.*
Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος	*ἔτη λη'.*
Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης	*ἔτη κδ'.*
Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ	*ἔτη κα'.*
Πτολεμαῖος ὁ Ἐπιφανής	*ἔτη κδ'.*
Πτολεμαῖος ὁ Φιλομήτωρ	*ἔτη λα'.*

[1]) A. „ita ut sit Cleopatrae secundus et vicesimus, cujus etiam (xx) VII". Z. rectius „uti Cleopatrae annus secundus supra vigesimum idem esset et septimus". A. nempe putat legendum esse XXVII pro VII.

[2]) A. sine necessitate legendum censet „'i Kleopatra" i. e. „a Kleopatra" sec. t. gr. pro Dativo, quem cod. G. exhibet. In cod. N. desiderantur verba „secundi m eundem — Porro Kleopatrae".

[3]) Z. „XXIV" sec. t. gr., et contendit sic legi in marg. cod. G.

[1]) sic corr. a m. pr. ex *δὲ ἑκκαιδέκατον.*

[2]) Cod. *ἐνδεκάτης.*

[3]) AvG pro *ἀφ'.*

[4]) Cod. *ᾱν.*

[5]) Cod. *ἐνδεκάτης.*

Ptlomaeus junior, qui vocatus est Evergetes.	ann.	XXIX.
Ptlomaeus Phiskon, qui vocatus est Soter.	ann.	XVII.
et mens. VI.		
Ptlomaeus, qui et Alexandrus, expulsus a matre patris sui.	ann.	III.
Ptlomaeus Philadelphus, qui reversus est a fuga, Alexandro (jam) expulso.	ann.	VIII.
Ptlomaeus Dionesius, qui et Philadelphus.	ann.	XXX.
Ptlomaei filia Cleopatra.	ann.	XX.

Hujus aetate Gajus Julius Caesar (Kaisr) monarchiam exercuit in Romanos. Post quem Caesar (Kaisr) Sebastus Hoktavius, qui et Augostus, Kleopatram interfecit, imperiumque Ptlomaeorum evertit (sustulit); qui regnaverunt annos CCXCV.

Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος Εὐεργέτης *ἔτη κθ'.*

Πτολεμαῖος ὁ Φύσκων, ὁ καὶ Σωτήρ, ἔτη ιζ'[1]), *μῆνας ς'.*

Πτολεμαῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος, ἐξωσθέντος Σωτῆρος[2]) *τοῦ πρὸ*[3]) *αὐτοῦ* *ἔτη ι'*[4]).

Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος κατελθὼν ἀπὸ τῆς φυγῆς, ἐξωσθέντος[5]) *τοῦ Ἀλεξάνδρου* *ἔτη η'.*

Πτολεμαῖος ὁ Διόνυσος [.... lacuna] *ἔτη λ'.*

Πτολεμαίου θυγάτηρ Κλεοπάτρα *ἔτη κβ'.*

Κατὰ ταύτην Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πρῶτος ἐμονάρχησε Ῥωμαίων. μεθ' ὃν Καῖσαρ Σεβαστὸς Οκταούιος, ὁ καὶ Αὔγουστος, Κλεοπάτραν ἑλών, καθεῖλε τὴν τῶν Πτολεμαίων ἀρχήν, οἳ ἐβασίλευσαν ἔτη σϙε'. [Τ]αῦτα καὶ τὰ παρ' Αἰγυπτίοις. Exc. Eus. l. c. pg. 125, 6—29.

IONUM.

Quomodo Iones majorum historias conscribant.

Atheniensium reges. Argivorum reges. Sikoniorum reges. Lakedmoniorum reges. Korinthiorum reges. Quinam et quantum temporis (quot tempora) maris imperium (mare) tenuerint? Et quae Ionum singulae Olompiades scribantur. Makedoniorum primi reges. Et qui post Alexandrum Makedonem, Thesalorum, Syrorum, et Asianorum reges.

IONUM TEMPORA.

Omnium ex Ionibus tempore antiquissimi ex ordine perscribuntur Sikonii, regesque qui Sikone fuerunt: quorum primus dominatus est Egialeus, qui Nini et Beli aetate fuit, quos primos Assyriis imperasse (Assyriorum reges fuisse) Asiani (s. Asiatici)[1]) commemorant. A quo (unde) Egiala primum appellabatur (regio), quae nunc Peloponesus[2]) vocatur.

Argivorum primus rex Inakhus scribitur, qui CCXXXV[3]) annis post S koniorum principatum extitit.

Πάντων μὲν Ἑλλήνων παλαιότατοι τοῖς χρόνοις ἀναγράφονται Σικυώνιοι καὶ βασιλεῖς οἱ Σικυῶνος ἡγησάμενοι, ὧν πρῶτος ἦρξεν Αἰγιαλεὺς κατὰ Βῆλον καὶ Νῖνον γεγονὼς τοὺς πρώτους Ἀσσυρίων βασιλεῦσαι καὶ τῆς Ἀσίας μνημονευομένους, ἐξ οὗ Αἰγιάλεια τὸ πρὶν ἡ νῦν Πελοπόννησος[6]) *ἐκαλεῖτο.* Sync. pg. 182, 13—17. coll. Exc. Eus. l. c. pg. 133, 32 — 134, 5.

[Ἀ]ργείων δὲ πρῶτος Ἴναχος βασιλεὺς ἀναγράφεται, τῆς Σικυῶνος ἀρχῆς ὕστερον γεγονὼς ἔτεσι σλε'.

[1]) A. legit „Asiah" i. e. Gen. s. Dat. nominis „Asia", ac vertit „in Asia (regnasse)". Sed codd., qui h. l. mirifice inter se consentiunt, in textu habent „Asiatz", ad marg. „ikh", sc. legendum „Asiatzikh" i. e. „Asiani s. Asiatici". Sic Z. vertit „qui feruntur Asiaticis primi in Assyria imperavisse", sed A. „quos primos Assyriorum (reges) in Asia regnasse commemorant".

[2]) N. „Poloponesus".

[3]) Z. „CCLXXXXV".

[1]) AvG pro *ις'*.

[2]) AvG pro *μητρός*.

[3]) Scal. pro *πατρός*.

[4]) *ι'* deest in Cod., supplevit AvG.

[5]) Cramer pro *ἐξωσθένου*.

[6]) sic Sync. Codd. AB.

Atheniensium primus rex est Kekrophs, Diphyes cognominatus; trecentis propè annis post Argivorum principatum; Sikoniorum vero (principatu) quingentis triginta tribus junior.

Iam vero initium faciet praesens chronographia ab antiquioribus, Sikoniorum reges primo clare anumerans. Magna enim discordia est inter veteres, qui ionicae historiae concinnabant chronographias: atque adeo, prout licebit, ex multis qui invicem concorditer testantur, colligemus. Atque etiam Kastor chronographus Sikoniorum regum tempora, (in) chronicis codicibus (voluminibus) descripta, ordine digessit (posuit); eaque demum in epitome (brevi volumine) comprehendit, hoc pacto scribens: quod

„Adposuimus (Iuxta posuimus) Sikoniorum reges, ab Egialeo primo rege incipientes, in Zeuxippumque desinentes. Reges autem tenuerunt tempora annorum DCCCCLIX. Et post reges fuerunt (steterunt) sacerdotes Karrnii VI. qui sacerdotio functi sunt annis XXXIII. Post quos fuit (stetit) sacerdos Kharidemus, qui quum sumptibus (ferendis) impar esset, aufugit.“ Haec Kastor his (conceptis) verbis. Verum Sikoniorum regnum exacta successione hujusmodi habet calculum.

Reges Sikoniorum.

Primus Egialeus, annis LII. A quo (unde) Egiala, quae nunc Peloponesus vocatur. Hunc primum Sikoniis imperasse dicunt circa annum decimumquintum Beli primi Assyriae regno dominantis: quem Posidonis et Libae filium fuisse fabulantur.

a. Secundus Europhs, annis XLV. Hic sub Nino Beli filio regnat.

b. Tertius Telkhin, annis XX. Hic sub Schamirama regnat.

c. Quartus Apis, annis XXV. A quo Apia, quae nunc Peloponesus, appellata est.

d. Quintus Thelxion, annis LII.

e. Sextus Egidrus, annis XXXIV.

f. Septimus Thurimakhus, annis XLV. Hujus aetate Argivorum (s. Argivis) primus regnavit Inakhus[1]).

[1]) Verba „hujus aetate — Inachus“ scriptura vulgari addita sunt in cod. N.

[Ἀ]θηναίων δὲ πρῶτος βασιλεύει Κέκροψ ὁ ἐπικληθεὶς διφυής· τῆς μὲν Ἀργείων ἀρχῆς ὕστερον, ἐγγύς που ἔτεσι τριακοσίοις· τῆς δὲ Σικυῶνος νεώτερος ἔτεσι φλγ΄ . . . .

[Ε]ἰσὶν οἱ Σικυῶνος βασιλεῖς κατα την τοῦ χρονογράφου Κάστορος ἔκθεσιν οἵδε[1]) . . . . Exc. Eus. l. c. pg. 134, 6—12.

Κάστορος περὶ τῆς βασιλείας τῶν Σικυωνίων.

Παρατίθεμεν δὲ καὶ τοὺς Σικυῶνος βασιλεύσαντας, ἀρχομένους μὲν ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος, λήγοντας δὲ ἐπὶ Ζεύξιππον. οἱ μὲν οὖν βασιλεῖς κατέσχον ἐτῶν χρόνον ϡνθ΄. μετὰ δὲ τοὺς βασιλεῖς κατεστάθησαν ἱερεῖς τοῦ Καρνείου[2]) *ἕξ· οὗτοι δ' ἱεράτευσαν ἔτη λγ΄· μεθ' οὓς κατεστάθη ἱερεὺς Χαρίδημος [ὃς]*[3]) *καὶ οὐχ ὑπομείνας τὴν δαπάνην ἔφυγε.* Sync. 182, 6—12.

Πρῶτος Αἰγιαλεὺς ἔτη νβ΄ . . . . οὗτος λέγεται βασιλεῦσαι Σικυῶνος κατὰ τὸ λε΄[4]) *ἔτος Βήλου τοῦ πρώτου τῆς Ἀσσυρίων*[5]) *ἀρχῆς ἡγησαμένου, ὃν Ποσειδῶνος υἱὸν εἶναι καὶ Λιβύης μυθεύουσι.*

a. *Δεύτερος Εὔρωψ ἔτη με΄. . . . .*

b. *Τρίτος [Τελχὶν] ἔτη [κ΄]*[6]) . . . . .

c. *Τέταρτος Ἆπις*[7]) *ἔτη κε΄· ἡ Πελοπόννησος ἐκλήθη [Ἀπία]*[8]).

d. *Πέμπτος Θελξίων ἔτη νβ΄.*

e. *Ἕκτος Αἴγυδρος*[9]) *ἔτη λδ΄.*

f. *Ἕβδομος Θουρίμαχος ἔτη με΄. κατὰ τοῦτον Ἀργείων πρῶτος ἐβασίλευσεν Ἴναχος.*

[1]) AvG pro *ὧδε.*
[2]) AvG pro *Καρνίου.*
[3]) *ὃς* del. AvG.
[4]) AvG pro *ιε΄.*
[5]) Cod. *Ἀσυρίων.*
[6]) *κ΄* et antecedens *Τελχίν* supplevit AvG.
[7]) AvG pro Cod. *πέλωψ* interpolatorem corrigens.
[8]) supplevit AvG.
[9]) Mai pro Cod. *γύδρος.*

g. Octavus Leukippus, annis LIII.

h. Nonus Messapus, annis XLVII. Hujus tempore contigit (contingit), ut dominaretur Egiptiis Joseph ab Hebraeis memoratus[1]).

a. Decimus Eratus, annis XLVI.

b. Undecimus Plemnaeus, annis XLVIII.

c. Duodecimus Orthopolis, annis LXIII.

d. Decimus tertius Marathonius, annis XXX. Cujus aetate primus in Attika regnavit Kekrophs Diphyes[2]).

e. Decimus quartus Marathon, annis XX. Hujus aetate fit Moses dux egressus Hebraeorum ex Egipto, quod (suo) tempore ostendetur.

f. Decimus quintus Khyreus (al. Echyreus,) annis LV. Hujus diebus Argivis regnat Danaus.

g. Decimus sextus Korax, annis XXX.

h. Decimus septimus Epopeus, annis XXXV.

i. Decimus octavus Laomedon[3]), annis XL.

k. Decimus nonus Sikion, annis XLV. Sub hoc reges Argivorum desierunt, ad annos DXL. superstites (protracti, procedentes).

l. Vigesimus Polibus, annis XL.

m. Vigesimus primus Inakhus, annis XL.

n. Vigesimus secundus Phestus, annis VIII.

o. Vigesimus tertius Adrastus, annis IV.

p. Vigesimus quartus Pauliphides, annis XXXI. Hujus tempore Ilium captum est.

q. Vigesimus quintus Pelasgus, annis XX. Hujus aetate Aenias Latinis imperavit.

r. Vigesimus sextus Zeuxipus, annis XXXI.

s. Simul omnino reges Sikoniorum fiunt XXVI. Regnant autem annos (annorum tempora) DCCCCLIX. Post quos non amplius reges, sed Sacerdotes Karrnii.

a. Quorum primus Sacerdotio functus est Arkhelaus, anno I.

b. Secundus Otomedom (lege, Automedon) anno uno.

c. Tertius Theoklitus, annis IV.

d. Quartus Eunaeus, annis VI.

e. Quintus Theonomus, annis IX.

[1]) Verba „hujus tempore — memoratus“ vulgari scriptura exhibet cod. N.

[2]) Verba „cujus aetate — Diphyes“ et, quae modo sequuntur „hujus aetate — ostendetur“ in cod N. litteris vulgaribus addita leguntur.

[3]) N. „Laosedon“.

g. *Ὄγδοος Λεύκιππος ἔτη νγ'.*

h. *Ἔννατος Μέσσαπος*[1]) *ἔτη μζ'. κατὰ τοῦτον συνίσταται ἄρξας τῆς Αἰγύπτου Ἰωσὴφ ὁ παρ' Ἑβραίοις μνημονευόμενος.*

a. *Δέκατος Ἔρατος ἔτη μς'.*

b. *[Ἑ]νδέκατος Πλημναῖος ἔτη μη'.*

c. *[Δ]ωδέκατος Ὀρθόπολις ἔτη ξγ'.*

d. *[Τ]ρισκαιδέκατος Μαραθώνιος ἔτη λ'. κατὰ τοῦτον πρῶτος τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε Κέκροψ ὁ διφυής.*

e. *[Τ]εσσαρεσκαιδέκατος Μάραθος ἔτη κ'*[2]). *κατὰ τοῦτον συνίσταται τῆς ἀπ' Αἰγύπτου πορείας τῶν Ἑβραίων ἡγησάμενος Μωυσῆς, ὡς κατὰ καιρὸν δειχθήσεται.*

f. *[Π]εντεκαιδέκατος Ἐχυρεὺς ἔτη νε'. κατὰ τοῦτον Ἀργείων βασιλεύει Δαναός.*

g. *[Ἑ]κκαιδέκατος Κόραξ ἔτη λ'.*

h. *[Ἑ]πτακαιδέκατος Ἐπωπεὺς*[3]) *ἔτη λε'.*

i. *[Ὀ]κτωκαιδέκατος Λαομέδων ἔτη μ'.*

k. *[Ἐ]ννεακαιδέκατος Σικυὼν ἔτη με'. κατὰ τοῦτον οἱ Ἀργείων βασιλεῖς ἐπαύσαντο διαρκέσαντες ἔτεσι φμ'*[4]).

l. *[Ε]ἰκοστὸς Πόλυβος ἔτη μ'.*

m. *[Ε]ἰκοστὸς πρῶτος Ἴναχος ἔτη μ'.*

n. *[Ε]ἰκοστὸς δεύτερος Φαῖστος ἔτη η'.*

o. *[Ε]ἰκοστὸς τρίτος Ἄδραστος*[5]) *ἔτη δ'.*

p. *[Ε]ἰκοστὸς τέταρτος Πολυφείδης ἔτη λα'. κατὰ τοῦτον Ἴλιον ἥλω.*

q. *[Ε]ἰκοστὸς πέμπτος Πελασγὸς*[6]) *ἔτη κ'*[7]). *κατὰ τοῦτον Αἰνείας Λατίνων ἐβασίλευσεν.*

r. *[Ε]ἰκοστος ἕκτος Ζεύξιππος ἔτη λα'.*

s. *Ὁμοῦ γίνονται Σικυῶνος βασιλεῖς οἱ πάντες κς'· βασιλεύουσι δὲ χρόνον ἐτῶν ϡνθ'. [Μ]ετὰ Ζεύξιππον βασιλεῖς μὲν οὐκέτι, ἱερεῖς δὲ τοῦ Καρνείου*[8]).

a. *[Ὧ]ν πρῶτος ἱερεύσατο*[9]) *Ἀρχέλαος ἔτος α'.*

b. *[Δ]εύτερος Αὐτομέδων ἔτος α'.*

c. *[Τ]ρίτος Θεόκλυτος ἔτη δ'.*

d. *[Τ]έταρτος Εὔνεος ἔτη ς'.*

e. *[Π]έμπτος Θεόνομος ἔτη θ'.*

[1]) AvG pro *Μέσσεππος.*

[2]) Mai pro *η'.*

[3]) Scal. pro *Ἐποπτεὺς.*

[4]) in *φμδ'* emendandum esse monet AvG.

[5]) Mai pro *Ἄδαρτος.*

[6]) sic in Cod. a m. pr. ex *Πελαγὼν* correctum.

[7]) Mai pro *η'.*

[8]) Scal. pro *Καρνίου.*

[9]) Cod. *ἱεράσατο:* quod tuetur AvG.

f. Sextus Amphikhies, annis XII.

g. Septimus ultimus (nempe) Kharimedus[1], qui quum sumptibus (ferendis) impar esset effugit. A quo usque ad primam Olompiadem (sunt) anni CCCLII.

h. Simul regum, et sacerdotum Sikoniorum anni (sunt) DCCCCXCVIII.

Post Sikoniorum principes (duces), convenit Argivorum quoque reges breviter percurrere, prout certo in veterum historiis continetur. Commemorat de iis etiam Kastor ita scribens.

Kastoris de Argivorum Regno.

Ordinatim his proxime addemus reges Argivorum ab Inakho (incipientes), qui sub Sthenelo Krotopi (filio) desinunt: quorum tempus annorum reperitur CCCLXXXII. Sthenelum autem Danaus[2]) expellens, tenuit Argum. Hujus vero filii usque ad Heurrystheum (filium) Stheneli (filii) Persei. Post quem Pollopidae[3]) regnum ceperunt. Porrò et Danaorum regni tempus reperitur annorum CLXII. Polopidarum vero, qui ab Atreo (incipientes) regnaverunt, tenueruntque imperium usque ad Penthilum, et Tisamenum, et Kumetem Suresti[4]) (filium), sub quibus Heraklidarum irruptio facta est, reperitur tempus CV. annorum. At cujuslibet Argivorum regum tempora ita se habent (haec sunt).

Reges Argivorum.

a. Primus Inakhus, a quo (unde) regio Inakhia appellabatur, annis L. Regnat primum Inakhus Argivis Thurimakhi aetate, qui septimus erat Sikoniorum imperii.

b. Secundus Phoron[5]), annis LX. Hujus diebus Ogigus Eleusinam condidit.

c. Tertius Apis, a quo regio Apia appellata est, annis XXXV. Hujus aetate dominatur Egiptiis ab Hebraeis memoratus Joseph.

d. Quartus Argus, ὁ Διός (sc. Jovis) et Niobes (filius), a quo (unde) regionis nomen mutatum appellatur Argia, annis LXX.

e. Quintus Kriasus, annis LIV.

f. Sextus Phorbas, annis XXXV. Sub quo Kekrophs Diphyes Atheniensibus regnavit.

---

[1]) Sic in utroque cod. pro „Kharidemus“.

[2]) N. „Davanus“.

[3]) Sic h. l. codd. N. G.

[4]) Codd. exhibent „Knumetem Suresti“, E. „Kumetem Uresti“, A. „Cumedem Orestae“, Z. „Cometem Suresti“. — Interpretem τοῦ Σορέστου pro τοὺς Ὀρέστου legisse putat Gutschmidius; idem numerum CV annorum corruptum esse adnotat.

[5]) A. Z. sec. t. gr. „Phoroneus“.

f. [Ἕ]κτος Ἀμφιγύης ἔτη ιη′.

g. [Ἕ]βδομος Χαρίδημος τελευταῖος ἔτος α′[1]). οὗτος οὐχ ὑπομείνας τὴν δαπάνην ἔφυγεν· ἀφ' οὗ ἐπὶ πρώτην Ὀλυμπιάδα ἔτη τνα′[2]).

h. Ὁμοῦ Σικυωνίων βασιλέων τε καὶ ἱερέων ἔτη ϡϟη′. Exc. Eus. l. c. pg. 134, 13 — 135, 28.

[Μ]ετὰ τοὺς Σικυῶνος ἡγησαμένους εὖ ἂν ἔχοι καὶ τοὺς Ἀργείων βασιλεῖς ἐν ἐπιτομῇ διελθεῖν· καθὼς τὰ ἀκριβῆ τῶν παλαιῶν ἱστοριῶν περιέχει. μνημονεύει δὲ καὶ τούτων ὁ Κάστωρ ὡδέπη γράφων:

[Ἐ]κ τῶν Κάστορος περὶ τῆς Ἀργείων βασιλείας . . . . .

[Β]ασιλεῖς Ἀργείων.

a. [Π]ρῶτος Ἴναχος, ἀφ' οὗ Ἰναχία ἡ χώρα ἐκαλεῖτο· ἔτη ν′· βασιλεύει δὲ πρῶτος Ἴναχος Ἀργείων κατὰ Θουρίμαχον ὃς ἕβδομος[3]) ἦν τῆς Σικυωνίων ἀρχῆς.

b. Δεύτερος Φορωνεὺς ἔτη ξ′. κατὰ τοῦτον Ὤγυγος Ἐλευσῖνα ἔκτισε.

c. Τρίτος Ἆπις . . . ἔτη λε′ . . . . .

d. Τέταρτος Ἄργος ὁ Διὸς καὶ Νιόβης, ἀφ' οὗ ἡ χώρα μετωνομάσθη Ἀργεία ἔτη ο′.

e. Πέμπτος Κρίασος ἔτη νδ′.

f. Ἕκτος Φόρβας ἔτη λε′ . . . . .

---

[1]) ἔτος α′ excerptoris interpolationi deberi monet AvG.

[2]) τνα′ cod. sed excerptoris interpolationem subesse pro τνβ′ notat AvG.

[3]) Cod. εὔδομος.

g. Septimus Triopas, annis XLVI. Cujus tempore Moses dux erat egressus Hebraeorum ex Egipto.

h. Octavus Krotopas, annis XXI.

i. Nonus Sthenelus, annis XI.

k. Simul fiunt anni CCCLXXXII.

k. Sthenelum Danaus expulit, Argumque tenuit; ac post eum ejusdem proles. Quorum successio regnique tempora hoc modo digeruntur (se habent).

l. Decimus Danaus, annis L.

m. Undecimus Linkeus, annis XLI.

n. Duodecimus Abas, annis XXIII.

o. Decimus tertius Proitus, annis XVII.

p. Decimus quartus Akrisius[1]), annis XXXI.

q. Summatim omnino Argivorum principatus anni (sunt) DXLIV. Ad hos usque Danaidae.

Post Akrisium, Mikenas translato Argivorum imperio, sub Euristheo Stheneli (filio), imperium Pelopidae acceperunt. Regnat autem primus Pelophs, qui ex Peloponeso, Olompiadum curator fuit.

Postquam vero Mikenas imperium Argivorum translatum esset, post Akrisium[2]) regnavit Euristheus[3]) annis XLV.

a. Deinde Polopidae Atreus[4]) et Thiestes[5]), annis LXV[6]).

b. Post quos Agamemnon annis XXX. Cujus tempore, anno XVIII. Ilion captum est.

c. Egistus, annis XVII.

d. Orestes (et) Tisamenus, Penthilusque et Kumetes[7]), annis LVIII. usque ad Heraklidarum irruptionem, quando Peloponisum[8]) ceperunt: A quo usque ad demigrationem Jonum e regione (anni LX)[9]) et ab Jonum demigratione usque ad primam Olompiadem anni CCLXVII.

Conveniens (dextrum) utique est, his (praemissis) Atheniensium quoque regum ordinatim adjicere catalogum, ex certis antiquorum lectionibus historiam in compendii rationem redigendo.

Primus ab Atheniensibus memoratur Ogigus[10]):

1) N. „Akrisus“, deinde in textu „Krisius“ ad marg. „Akrisius“.

2) N. „Krisium“.

3) N. „Eurritheus“, G. „Eurristheus“.

4) N. „Arteus“.

5) N. G. „Thiêtes“.

6) Z. „LXVII“.

7) N. „Orenses, Litis Amenus et Penthidus et Kumemes“, G. „Orestes, Litisamenus et Penthilus et Kumemes“.

8) G. „Peloponium“.

9) Z. „LXXX“, sed in codd. prorsus desideratur. A. sec. t. gr.: „(anni LX)“.

10) N. „Ogigas“.

g. Ἕβδομος Τριόπας ἔτη μς' . . . . .

h. Ὄγδοος Κρότοπος ἔτη κα'.

i. Ἔννατος Σθένελος ἔτη ια' . . . . .

k. Τοῦτον δὲ Δαναὸς ἐκβαλὼν ἐκράτησεν Ἄργους, καὶ οἱ τούτου ἀπόγονοι . . . . .

l. Δέκατος Δαναὸς ἔτη ν'.

m. Ἑνδέκατος Λυγκεὺς ἔτη μα'.

n. Δωδέκατος Ἄβας ἔτη κγ'.

o. Τρισκαιδέκατος Προῖτος ἔτη ιζ'.

p. Τεσσαρεσκαιδέκατος Ἀκρίσιος ἔτη λα'.

q. Ὁμοῦ τὰ πάντα τῆς Ἀργείων ἀρχῆς ἔτη φμδ'[1]). Μέχρι τούτων οἱ Δαναΐδαι. Exc. Eus. l. c. pg. 135, 29 — 136, 23.

[Μ]ετὰ δὲ Ἀκρίσιον, εἰς Μυκήνας μετατεθείσης τῆς Ἀργείων ἀρχῆς κατὰ Εὐρυσθέα τὸν Σθενέλου, οἱ Πελοπίδαι διεδέξαντο. βασιλεύει δὲ πρῶτος Πελοποννήσου Πέλοψ. Ὀλυμπίων τε προέστη οὗτος ὁ Πέλοψ.

καθ' ὃν[2]) εἰς Μυκήνας μετατεθείσης τῆς Ἀργείων ἀρχῆς, μετ' Ἀκρίσιον ἐβασίλευσεν Εὐρυσθεὺς ἔτη με'.

a. Ἔπειτα οἱ Πελοπίδαι Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης ἔτη ξε'.

b. [Ἀ]γαμέμνων μετὰ τούτους ἔτη λ' . . . .

c. [Α]ἴγισθος ἔτη ιζ'[3]).

[Ὀ]ρέστης καὶ Τισαμενὸς καὶ Πένθιλος καὶ Κομήτης[4]) ἔτη νη'· [μ]έχρις Ἡρακλειδῶν καθόδου, ὅτε Πελοπόννησον εἷλον· ἀφ' ἧς ἐπὶ τὴν Ἰώνων ἀποικίαν ἔτη ξ'. ἀπὸ δὲ τῆς Ἰώνων ἀποικίας ἐπὶ Ὀλυμπιάδα πρώτην ἔτη σξζ'. Exc. Eus. l. c. pg. 136, 23 — 137, 4 coll. Sync. pg. 235, 2 — 18.

Ἑξῆς δ' ἂν εἴη τούτοις καὶ τὸν τῶν Ἀθήνῃσι βασιλευσάντων κατάλογον συνάψαι . . .

[Π]ρῶτος παρ' Ἀθηναίοις μνημονεύεται Ὤγυγος,

1) AvG pro φμε'.

2) sic AvG pro Cod.: Πέλοψ· [ο]ὗτος ὁ Πέλοψ Ὀλυμπίων τε προέστη [lacuna duorum versuum] ὃν εἰς κτλ.

3) Annos Agamemnonis et Aegisthi olim corruptelam subiisse pro 33 et 7 annis monet AvG.

4) AvG pro Πένθις καὶ Κομίτης.

cujus (sub quo) tempore Jonum (s. ab Jonibus) magnum vetustumque diluvium narratur. Huic contemporaneum Phoroneum Inakhi (filium) regem Argivorum existimant. Id, quod et ipse Plato commemorat in Timaeo[1]), scribens: „Quum ad priscorum historias inducere (congregare) eos voluisset (vellet), ut (nempe) de hujus urbis antiquitatibus dicerent, initium fecit[2]) (sermonis) ex antiquis (s. antiquorum) narratis de Phoroneo primo[3]), et de Niobe, nec non, quae post diluvium fiebant (erant).“ Porro Ogigus fuit (fit) sub Mesapone nono Sikoniorum rege, et sub Belokho[4]) VIII. Assyriorum rege.

y. Et post Ogigum, ob magnum excidium a diluvio (effectum), sine rege (regno) fuisse (regionem), quae nunc Attica nuncupatur, usque ad Kekrophem annis C. et IX. (lege CXC.)[5]) dicunt. Totidem anni computantur ab Argivorum quoque regno, cujus primum (s. antea) sub Ogigo initium fuit[6]). Siquidem post eundem Phoroneum (s. Phoronem) Argivorum regem, sub quo diluvium annis Ogigi memoratur, usque ad Phorbam, cujus diebus in hodierna Attica primum regnavit Kekrophs Diphyes, colliguntur anni CXC. Et a Kekrope usque ad primam Olompiadem computantur reges XVII. et principes usque ad mortem XII. Sub quibus ajunt inter Jones fuisse mira quaedam fabulosa. Hinc Jones reges Attikorum recensent, quippe qui antiquorum computationem certo non habeant. Designat (id) et Kastor in historiae epitome eodem modo.

Kastoris de Regno Atheniensium.

„Exponemus nunc Atheniensium quoque reges, incipientes a Kekrope, qui Diphyes cognominatus est, et in Thimojitem[7]) desinemus. Verum enim vero omnium utique regum, qui Erekhthidae nominati sunt, tempus reperitur annorum CCCCL. Post quos regnum suscepit Melanthus Andropompi[8]) (filius) Pe-

καθ' ὃν παρ' Ἕλλησιν ὁ μέγας καὶ παλαιὸς ἱστορεῖται κατακλυσμός. τούτῳ λέγεται συγχρονίσαι Φορωνεὺς ὁ Ἰνάχου, Ἀργείων βασιλεύς . . . . .

x. *Γίνεται δὲ Ωγυγος κατα Μέσσαπον ἔννατον Σικυῶνος βασιλέα, καὶ κατὰ Βήλοχον Ἀσσυρίων ὄγδοον βασιλέα.*

y. *μετὰ δὲ Ὤγυγον διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πολλὴν φθοράν φασιν ἀβασίλευτον διαμεῖναι τὴν νῦν Ἀττικὴν, μέχρι Κέκροπος ἔτη ρϟ'. ταῦτα δὲ διαριθμεῖται τὰ ἔτη καὶ ἀπὸ τῆς Ἀργείων βασιλείας πρὸ Ὠγύγου ἀρξαμένης. Ἀπὸ δὴ[1]) τῶν τελευταίων Φορωνέως Ἀργείων βασιλέως[2]), καθ' ὃν μνημονεύεται ὁ ἐπὶ Ὠγύγου κατακλυσμὸς, ἐπὶ Φόρβαντα, ἐφ' οὗ τῆς Ἀττικῆς πρῶτος ἐβασίλευσε Κέκροψ ὁ διφυὴς, συνάγεται ἔτη ρϟ'[3]). Ἀπὸ δὲ Κέκροπος ἐπὶ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα καταριθμοῦνται βασιλεῖς μὲν ἑπτακαίδεκα, ἄρχοντες δὲ διὰ βίου δώδεκα· ἐφ' ὧν λέγεται γεγονέναι τὰ ἐν Ἕλλησι θαυμάσια μυθολογούμενα . . . . Οἱ δ' οὖν μετὰ τὸν Ὤγυγον καὶ τὸν κατακλυσμὸν Ἀθηναίων βασιλεῖς εἰσιν οἵδε.* Exc. Eus. l. c. pg. 137, 5 — 23.

---

[1]) N. G. „in Timeno“.

[2]) N. „facere s. fecisse“.

[3]) N. G. „e primis s. primorum (antiquorum) narratis (s. narrationibus) de Phoroneo“, E. „de Phoroneo primo narrato (s. dicto) s. narrandi (narrare) de Phoroneo primo“. A. „principium fecisse (sermonis) de Phoroneo primo dicto“. Z. „narrare aggressus est de primo illo Phoroneo“.

[4]) N. in textu „sub Belogo“ ad marg. „sub Belokho“.

[5]) Codd. N. G. legunt „C et IX“, cujus loco Z. exhibet sec. t. gr. „CXC“, itemque A., sed parenthesi inclusum.

[6]) Z. sec. t. gr., sed contra t. arm. „quod ante Ogygi aetatem initium cepit“.

[7]) N. G. „Thimojitem“, E. „Thimojidem“.

[8]) N. „Andorpompi“.

---

[1]) AvG pro *δὲ*.

[2]) Mai pro *βασιλέων*.

[3]) AvG pro *ρ'*.

lensis, ejusdemque filius Kodrus; et regnaverunt ambo annos LII. (lege LVIII[1]) . . . .), a Kodro[2]) Makedoniorum stirpe incipientes, et sub Alkmeone Eskhili[3]) (filio) desinentes. Tempus vero CC. et novem annorum reperitur. Deinde per decennium principatum tenebant, qui erant VII. numero, tenueruntque annos LXX. Postea annui a Kreonte[4]) principatum sumentes, desinunt sub Theophemo; cujus aetate omnino quidem nostrae regionis res praeclaraque gesta cessarunt (cessabant)." Haec Kastor. Nos vero regum catalogum singillatim exponemus.

Atheniensium Reges.

Primus Kekrophs Diphyes annis v. (lege L.) Cujus aetate (fuerunt) Prometheus, Epimetheus[5]), Atlas[6]). Regnat autem apud Athenienses primum sub Tripo Argivorum rege VII. et sub Marathone, qui decimus tertius Sikoniis dominatus est. Hujus aetate Moses quoque inter Hebraeos cognoscebatur, quod tempore suo probabimus. Sub quo etiam diluvium annis Deukalionis in Thessaliam ingruisse ajunt; sicut etiam incendium (iram fulminantem) in Ethyopum terram sub Phajethone[7]).

a. Secundus Kraunaus[8]), indigena (ex ipsa regione), annis IX.

b. Tertius Amphiktion, Deukalionis (filius), Cranaji gener, sub quo Danaïdum[9]) res narrantur, annis IX.

c. Quartus Erikhthonius Ephesti (sc. Vulcani, filius), qui ab Homero Erekhtheus vocatur, annis L. Cujus tempore Idaei Dactyli (Digiti)[10]).

d. Quintus Pandion Erekhthonii (filius), annis XL. sub quo Puellae raptus; et (quae) de Triptlomo (referuntur).

[1]) sc. sec. Canonem et Sync. A. legendum dicit „LVIII". Idem lacunam in cod. G. observat, quam in nota explet „Cessante autem regno principes usque ad mortem exstiterunt", et Z. eum sequutus „Sublato regno proxime consecuti sunt principes, quos mors finiebat". Confirmat hoc cod. N., qui lacunam sic explet: „sub finem (in fine) regni statim steterunt principes usque ad mortem".

[2]) N. „Kordo".

[3]) N. „Eskhidi".

[4]) N. „a Kronte".

[5]) G. „Epimethys", N. „Epimetheu".

[6]) N. „Altas".

[7]) N. „Phajethe s. Phajetho".

[8]) G. „Kraunavus", non „Craunus", ut Z. contendit. N. „Kronavus".

[9]) N. G. „Nanaïdum".

[10]) N. G. „Idiaei infantes"; sed jam recte vidit A. pro „mankunkh" i. e. „infantes" legendum esse „matunkh" i. e. „digiti" Δάκτυλοι, cujus loco librarius rudis posuit „mankunkh".

[Π]ρῶτος Κέκροψ ὁ διφυὴς ἔτη ν' . . . . κατα Μαραθώνιον βασιλεύσας ὃς ἦρξε Σικυῶνος τρισκαιδέκατος. κατὰ δὲ τοῦτον καὶ Μωυσῆς παρ' Ἑβραίοις ἐγνωρίζετο, ὡς κατὰ καιρὸν ἐπιδείξομεν[1]). ἐφ' οὗ ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμὸς ἐν Θεσσαλίᾳ, ἥ τε ἐπὶ Φαέθοντος ἐκπύρωσις ἐν Αἰθιοπίᾳ.

a. *[Δ]εύτερος Κραναὸς αὐτόχθων ἔτη θ'.*

b. *[Τ]ρίτος Ἀμφικτύων Δευκαλίωνος . . . . ἔτη ι'.*

c. *[Τ]έταρτος Ἐριχθόνιος Ἡφαίστου, ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἐρεχθεύς· ἐφ' οὗ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι, ἔτη ν'.*

d. *[Π]έμπτος Πανδίων Ἐριχθονίου· ἐφ' οὗ Κόρης ἁρπαγὴ καὶ τὰ περὶ Τριπτόλεμον, ἔτη μ'.*

[1]) Cod. *ἐπιδείξωμεν*, corr. m. pr.

e. Sextus Erekhtheus Pandionis (filius) annis L. sub quo Persei res.

f. Septimus Kekrophs, frater Erekhthei, annis XL.[1]). Cujus tempore Dionisi res.

g. Octavus Pandion Erekhthei (filius) annis XXV, qui postea (cum quibus) profugit, et apud Megarenses regnavit; sub quo Europ(a), Kadmus, et quidquid de Spartanis[2]) (narratur).

h. Nonus Egeus Pandionis (filius) annos XLVIII. Sub quo ea, quae de Argonautis[3]), et Centauris (proferuntur); quo tempore (ubi) Herakles certamina peragebat.

i. Decimus Theseus Egei (filius) annis XXX. Sub quo Minôs[4]) legislator cognoscebatur.

k. Undecimus Menestheus[5]) Petei (filius, qui) Ornei[6]), (qui) Erekhthei, annis XXIII. Cujus aetate Ilion captum.

l. Duodecimus Demophon Thesei (filius) annis XXXIII. sub quo Odisei res, et Oristis. Eniasque regnavit Lavinii[7]).

m. Decimus tertius Oxintes (Auxintes) Demophonis (filius) annis XII. Cujus tempore Amozines templum Ephesi combusserunt.

n. Decimus quartus Aphidas Oxintis (Auxintis) (filius) anno uno.

o. Decimus quintus Thimutes frater Aphydae annis VIII.

p. Decimus sextus Melanthus Andropompi[8]) (filius) Pelensis, annis XXXVII. Cujus diebus Heraklidarum (facta est) excursio (invasio), et Peloponesi occupatio.

q. Decimus septimus Kodrus Melanthi (filius) annis XXI. Sub quo Jones emigrarunt ex Akhaïca regione, et Athenas confugerunt.

Atheniensium Principes ad dies vitae.

a. Decimus octavus Medon Kodri (filius) dominatus est annis XX[9]).

b. Decimus nonus Akastus Medonis (filius) annis XXXVI. Sub quo Jones (per coloniam) migrarunt;

e. *[Ἕ]κτος Ἐρεχθεὺς Πανδίονος, ἐφ' οὗ τὰ περὶ Περσέα, ἔτη ν'.*

f. *[Ἕ]βδομος Κέκροψ ἀδελφὸς Ἐρεχθέως, ἐφ' οὗ τὰ περὶ Διόνυσον, ἔτη μ'.*

g. *[Ὄ]γδοος Πανδίων Ἐρεχθέως ἔτη κε' σὺν οἷς φεύγων ἐν Μεγάροις ἐβασίλευσεν· ἐφ' οὗ Εὐρώπη, Κάδμος, καὶ τὰ περὶ τοὺς Σπαρτούς.*

h. *[Ἔ]ννατος Αἰγεὺς Πανδίονος ἔτη μη'· ἐν ᾧ τὰ περὶ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ Κενταύρους· Ἡρακλῆς τε τοὺς ἄθλους ἐτέλει.*

i. *Δέκατος Θησεὺς Αἰγέως ἔτη λ'· ἐφ' οὗ Μίνως ἐνομοθέτει.*

k. *Ἑνδέκατος Μενεσθεὺς Πετεὼ τοῦ Ὀρνέως τοῦ Ἐρεχθέως· ἐφ' οὗ Ἴλιον ἑάλω, ἔτη κγ'.*

l. *Δωδέκατος Δημοφῶν Θησέως ἔτη λγ'· ἐφ' οὗ τὰ περὶ Ὀδυσσέα καὶ Ὀρέστην, καὶ Αἰνείας ἐβασίλευσε Λαβινίου.*

m. *Τρισκαιδέκατος Ὀξύντης Δημοφῶντος*[1]) *ἔτη ιβ'· ἐφ' οὗ τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν ἐνέπρησαν Ἀμαζόνες.*

n. *Τέσσαρες καὶ δέκατος Ἀφείδας Ὀξύντου ἔτος α'.*

o. *Πέντε καὶ δέκατος Θυμοίτης Ἀφείδαντος ἀδελφὸς ἔτη η'.*

p. *Ἑκκαιδέκατος Μέλανθος Ἀνδροπόμπου Πύλιος ἔτη λζ'· ἐφ' οὗ Ἡρακλειδῶν κάθοδος καὶ κράτησις Πελοποννήσου.*

q. *Ἑπτακαιδέκατος Κόδρος Μελάνθου ἔτη κα'· ἐφ' οὗ Ἴωνες ἐξ Ἀχαίας ἐκπεσόντες εἰς Ἀθήνας κατέφυγον . . . . .*

a. *[Ὀ]κτωκαιδέκατος Μέδων Κόδρου*[2]) *ἔτη κ'*[3]).

b. *[Ἐ]ννεακαιδέκατος Ἄκαστος Μέδοντος ἔτη λϛ'· ἐφ' οὗ Ἰώνων ἀποικία· ἐν οἷς Ὅμηρον ἱστοροῦσι. κατὰ*

[1]) Z. contendit, „in cod. legi „XX“.

[2]) N. G. „Partiatzvotz“ i. e. „partiensibus“ pro „Spartanis“.

[3]) accuratius „de argivis nautis s. navicularis“.

[4]) N. G. „Tinôs“.

[5]) N. G. „Menetheus“.

[6]) N. G. „Arrnei“.

[7]) N. G. „filius Lavinii s. Lavini“.

[8]) N. „Andrompompi“.

[9]) Z., qui „IX“ exhibet, contendit, in textu cod. G. sic legi, in margine vero „XX“.

[1]) Cod. *Δημοφῶτος.*

[2]) Cod. *Κόδρου Μέδων,* sed suprascriptis *α* et *β* ordo correctus.

[3]) AvG pro *η'.*

quibuscum Homerum fuisse referunt. Cujus aetate Solomon quoque Erusalemae templum aedificabat. Quod tempore (opportuno) indicabimus.

c. Vigesimus Arkhippas[1]) Akasti (filius) annis XIX.

d. Vigesimus primus Thersipus Arkhippi (filius) annis XLI.

e. Vigesimus secundus Phorbas Thersippi (filius) annis XXX.

f. Vigesimus tertius Megakles Phorbasi (Phorbantis sc. filius) annis XXX.

g. Vigesimus quartus Diognetus Megaklis (filius) annis XXVIII. (Sub quo) Lykorgus cognoscebatur.

h. Vigesimus quintus Pherekles Diognoti (filius) annis XIX.

i. Vigesimus sextus Ariphron Phereklis (filius) annis XX. Cujus tempore Asyriorum regnum finem habuit, et Sardanapallus peremtus est.

k. Vigesimus septimus Thespeus Ariphronis (filius) annis VII. Sub quo Likurgus Lakedaemoniis leges ferebat.

l. Vigesimus octavus Agamestor Thespei (filius) annis XVII.

m. Vigesimus nonus Eskhiles Agamestoris (filius) annis XXIII. Cujus duodecimo anno[2]), prima Olompias constituta (ordinata) est, in qua Kurribus Helius vicit (vincebat) in stadio.

n. Simul colliguntur Atheniensium a Kekrope, qui Diphyes nominabatur, usque ad primam olompiadem, anni DCCLXXX. Et ab Ogigo, anni DCCCCLXX.

o. Exinde olompiadum tempus enumerare congruum est.

p. Post Eskhelum Atheniensibus regnat (imperat) Alkmaeon, annos II.

τοῦτον παρ' Ἑβραίοις Σολομῶν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ᾠκοδόμει ναὸν, ὡς κατὰ καιρὸν ἐπιδείξομεν[1]).

c. [Ε]ἰκοστὸς Ἄρχιππος Ἀκάστου ἔτη ιθ'.

d. [Ε]ἰκοστὸς πρῶτος Θέρσιππος Ἀρχίππου ἔτη μα'.

e. [Ε]ἰκοστὸς δεύτερος[2]) Φόρβας Θερσίππου ἔτη λ'[3]).

f. [Ε]ἰκοστὸς τρίτος Μεγακλῆς Φόρβαντος ἔτη λ'[4]).

g. Εἰκοστὸς τέταρτος[5]) Διόγνητος Μεγακλέους ἔτη κη'[6])· ἐφ' οὗ Λυκοῦργος ἐγνωρίζετο.

h. Εἰκοστὸς πέμπτος[7]) Φερεκλῆς Διογνήτου ἔτη ιθ'.

i. Εἰκοστὸς ἕκτος[8]) Ἀρίφρων Φερεκλέους ἔτη κ'· ἐφ' οὗ ἡ Ἀσσυρίων ἀρχὴ κατελύθη, καὶ Σαρδανάπαλλος[9]) ἀνῃρέθη.

k. Εἰκοστὸς ἕβδομος[10]) Θεσπιεὺς Ἀρίφρονος ἔτη κζ'· ἐφ' οὗ Λυκοῦργος ἐνομοθέτει Λακεδαιμονίοις.

l. [Ε]ἰκοστὸς ὄγδοος Ἀγαμήστωρ Θεσπιέως ἔτη ιζ'.

m. [Ε]ἰκοστὸς ἔννατος[11]) Αἰσχύλος Ἀγαμήστορος ἔτη κγ'· ἐφ' οὗ ἔτει δωδεκάτῳ[12]) πρώτη Ὀλυμπιὰς ἤχθη, ἣν ἐνίκα Κόροιβος Ἠλεῖος[13]) στάδιον.

n. Ὁμοῦ συνάγεται .... ἐπὶ τὴν πρώτην[14]) Ὀλυμπιάδα, ἀπὸ μὲν Κέκροπος τοῦ διφυοῦς, ἔτη ψπ'[15]), ἀπὸ δὲ Ὠγύγου ἔτη ͳο'.

o. Ἐντεῦθεν δὲ κατὰ τὰς Ὀλυμπιάδας ἀριθμητέον τοὺς χρόνους.

p. Τριακοστὸς δὲ μετὰ Αἰσχύλον Ἀθηναίων βασιλεύει Ἀλκμαίων ἔτη β'[16]).

---

1) N. „Arkhippus".

2) N. G. „Cujus anno duodecimo" sic etiam Z.; sed E. A. „sub quo, anno (nempe) duodecimo".

1) in Cod. incertum, num a m. pr. sic sit scriptum, an ἐπιδείξωμεν.

2) Cod. β.

3) suppl. AvG.

4) suppl. AvG.

5) Cod. δ.

6) lacunam in Codice suppl. AvG.

7) Cod. ε.

8) Cod. ϛ.

9) Mai pro Σαρδανάπαλος.

10) Cod. ζ.

11) Cod. ϑ.

12) Scaliger hoc in β' corrigendum esse vidit.

13) Cod. ἡλεῖος.

14) Cod. ᾱ.

15) AvG pro ψη'.

16) AvG pro ιβ'.

q. Post hunc placuit principatus decennales fieri. Kharophs annis x. Esimides annis x. Klidikus annis x. Ippomenes annis x. Leokrates annis x. Aphsandrus annis x. Erexius annis x.

Sub hoc placuit principes annuos eligere. Primus autem princeps annuus obtinuit (sc. potestatem) Kreon xxiv. olompiade. Post quem unusquisque uno anno dominabatur: quorum necesse non est nomina describere.

Hi, et quae in Atheniensium antiquorum historia memorantur tempora, sicut in vetustis, et maxime certis historiis recensentur. Verum enim vero prisca tempora ante Ilion captum, et quaecumque in iis (temporibus) res narratione dignae gestae sunt, non certa (firma) Chronographia (traditae) putantur. Attamen quoquomodo liceat, ex multiplicibus memoriis (memoratis) breviter exponemus. Etenim ab Ilio capto usque ad primam olompiadem neque id (inquam) certam meruit memoriam (mentionem). Verum tamen Porphyrius[1]) in prima historia philosophica his verbis summatim scribit.

Porphyri ex prima historia philosophica.

„A captivitate Ilii usque ad Heraklidarum excursionem in Peloponesum, annos LXXX. ait esse Apolodorus. Et ab excursione usque ad Joniae aedificationem annos LX. Et inde usque ad Likurgum annos CLIX (. . . .) Universe autem a capto Ilio usque ad primam olompiadem anni CCCCVII.“

His, mihi videtur congruum esse, etiam olompiades ab Jonibus celebratas (factas) dissertationi meae addere.

---

[1]) N. „Porphyrus“.

[Μ]ετὰ τοῦτον ἔδοξεν[1]) εἶναι τὰς ἀρχὰς δεκαετεῖς. Χάροψ[2]) ἔτη ι'. Αἰσιμίδης[3]) ἔτη ι'. Κλείδικος[4]) ἔτη ι'. Ἱππομένης[5]) ἔτη ι'. Λεωκράτης[6]) ἔτη ι'. Ἄψανδρος[7]) ἔτη ι'. Ἐρυξίας[8]) ἔτη ι'. ἐπὶ τούτου ἔδοξεν αἱρεῖσθαι ἄρχοντα κατ' ἐνιαυτόν [Κ]αὶ πρῶτος ἡγήσατο ἐνιαύσιος ἄρχων Κρέων ἐπὶ τῆς εἰκοστῆς τετάρτης Ὀλυμπιάδος. μεθ' ὃν καθ'[9]) ἕκαστον ἔτος εἷς τις παρ' αὐτοῖς ἦρχεν· ὧν οὐκ ἀναγκαῖον νῦν τὰ ὀνόματα παρατίθεσθαι. Exc. Eus. l. c. 137, 5 — 139, 30.

Καὶ οἵδε οἱ[10]) τῆς Ἀθηναίων ἀρχαιότητος ἐν ἐπιτομῇ μνημονευόμενοι χρόνοι, καθὼς[11]) ἐν ταῖς παλαιαῖς καὶ μᾶλλον ἀκριβεστέραις ἱστορίαις ἀναφέρονται. [Τ]οὺς μὲν οὖν ἔμπροσθεν χρόνους τῆς Ἰλίου ἁλώσεως καὶ τὰς ἐν τούτοις πραχθείσας ἱστορίας οὐκ ἀκριβοῦς ἀναγραφῆς τυχούσας, ὡς οἷόν τε ἦν ἐκ τῶν διαφόρως μνημονευομένων ἐπετεμόμεθα. τὰ δ' ἀπὸ τῆς Ἰλίου ἁλώσεως μέχρι τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος οὐδ' αὐτὰ μὲν ἠξιώθη μνήμης ἐντελοῦς· ὅμως δ' ὁ Πορφύριος ἐν τῷ πρώτῳ τῆς φιλοσόφου ἱστορίας ὧδέ πως ἐπιτέμνεται πρὸς λέξιν.

Πορφυρίου ἀπὸ τοῦ πρώτου λόγου τῆς φιλοσόφου ἱστορίας.

Ἀπὸ τῆς ἁλώσεως Ἰλίου ἐπὶ τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον κάθοδον, ἔτη π' φησὶν εἶναι ὁ Ἀπολλόδωρος· ἀπὸ δὲ τῆς καθόδου εἰς τὴν Ἰωνίας κτίσιν, ἔτη ξ'[12])· ἐντεῦθεν ἐπὶ Λυκοῦργον ἔτη θ' καὶ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· ἀπὸ δὲ Λυκούργου εἰς τὴν πρώτην[13]) Ὀλυμπιάδα, ὀκτὼ καὶ ἑκατόν· τὰ δὲ πάντα ἀπὸ τῆς ἁλώσεως Ἰλίου ἐπὶ τὴν πρώτην[14]) Ὀλυμπιάδα, ἔτη ἑπτὰ καὶ υ'. Exc. Eus. l. c. pg. 139, 31 — 140, 16.

Ἐνταῦθά μοι δοκεῖ καλῶς ἔχειν καὶ τὰς παρ' Ἕλλησιν ἀναγραφομένας Ὀλυμπιάδας ἐπισυνάψαι τῷ λόγῳ . . . . .

---

[1]) Cod. *ἔδωξεν.*
[2]) Scal. pro *ἄροψ.*
[3]) Scal. pro *ἰσιμίδης.*
[4]) Scal. pro *λείδικος.*
[5]) Scal. pro *῾ππομένης.*
[6]) Scal. pro *εωκράτης.*
[7]) Mai pro *᾿λέξανδρος.*
[8]) Scal. pro *᾿ουξίας.*
[9]) AvG pro *καὶ.*
[10]) AvG pro *καὶ οἱ,* ante quae in Cod. lacuna sex litterarum.
[11]) AvG pro *καὶ ὡς.*
[12]) Mai pro *ς'.*
[13]) Cod. *α.*
[14]) Cod. *α.*

Olompiades Jonum.

I. Olompias. Ubi (in qua) in Stadio vicit (vincebat) Kurrıbus Helius.

Ex illo tempore Jonum Chronographia videtur certa reperiri: ante hoc vero, prout cujuslibet mens cogitare (dicere) decreverat (decernebat).

De institutione Agonis, id est colluctationis exercitatio.

Pauca de Agone disserere necesse est; cujus agonis constitutionem quidam temporibus remotis vetustiorem reddunt. Ante Heraklem ajunt, ab uno ex Idaeis Dactylis (digitis) constitutum esse, ac deinde ab Ajethleo ad (usque ad) publicum filiorum suorum (ejusdem) certamen (exercitationem); unde Agonistae Athlestae vocabantur, id est adversarii. Post quem ejus filium Epionem, ac deinde Endimionem[1]), et post eum Alexinum[2]), postea vero Ojinomaonem, sacrificiis fuisse praepositos. Post quem Pelopem ad honorem Patris Aramazdi (sacra) obtulisse. Et deinde Heraklem Alkmenae et Aramazdi filium; a quo x. generationes transisse dicunt, (sc. usque ad praesens tempus Iphiti).

At vero quidam tres omnino dicunt (fuisse) generationes usque ad Iphitum, qui Agonem instauravit. Hic erat Helius, atque Procurator Hellenum terrae, (ac) voluit ad bella sedanda civitatum, per universam Peloponesum exploratores (spectatores) mittere, qui modum sedandi commota bella discerent (ab oraculo). Praeceptum ergo hujusmodi ad Peloponesios a diis (prodiit, ajunt). „Fanum adite, ferte sacrificia, et vatum jussis, quaecumque vobis imponant (dent, dabunt), obedite.“ Et Heliensibus hujusmodi oraculum denuntiatum: „Helienses, qui patrum antiquorum leges firmiter observantes, patriam (terram) vestram liberastis; bellorum finem facite, communem cum Jonibus amicitiam servate, usque dum in solemnitatibus annuis laetitiae annus veniat“.

---

[1]) N. G. „Engimionem“.

[2]) G. „Alexium“, N. „Alexinum“.

ἀπὸ γὰρ τούτων τὰ τῆς Ἑλλήνων χρονογραφίας, ἀκριβοῦς ἀναγραφῆς τετευχέναι δοκεῖ· τὰ πρὸ[1]) αὐτῶν, ὡς ἑκάστῳ φίλον ἦν, ἀπεφήναντο·

Περὶ τῆς θέσεως [τ]οῦ ἀγῶνος [τ]ῶν Ὀλυμπίων.

Ὀλίγα δὲ ἀναγκαῖον περὶ τοῦ ἀγῶνος εἰπεῖν, ὡς οἱ μὲν πορρωτάτω τοῖς χρόνοις τὴν θέσιν αὐτοῦ προάγοντες πρὸ Ἡρακλέους αὐτὸν τεθῆναι φασὶν, ὑπο ἑνὸς τῶν Ἰδαίων[2]) Δακτύλων· εἶτα ὑπὸ Ἀεθλίου ἐπὶ διαπείρᾳ τῶν αὑτοῦ παίδων· ἀφ' οὗ καὶ οἱ ἀγωνισταὶ ἀθληταὶ ἐκλήθησαν· μεθ' ὃν[3]) τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐπειόν· εἶτα Ἐνδυμίωνα, ἑξῆς δὲ Ἀλεξῖνον, εἶτα Οἰνόμαον προστῆναι τῆς θυσίας· μεθ' ὃν[4]) Πέλοπα εἰς τιμὴν τῷ πατρίῳ Διὶ ἀγαγεῖν· εἶθ' Ἡρακλέα τὸν Ἀλκμήνης καὶ Διὸς, ἀφ' οὗ γενεὰς δέκα τυγχάνειν·

(οἱ δ' ἑορτὰς[5]) τελείας τρεῖς φασιν,) ἐπὶ Ἴφιτον τὸν ἀνανεωσάμενον τὸν ἀγῶνα. Τοῦτον γὰρ Ἠλεῖον ὄντα, καὶ προνοούμενον τῆς Ἑλλάδος, βουλόμενόν τε παῦσαι τε[6]) πολέμων τὰς πόλεις, ἐκ Πελοποννήσου πάσης στεῖλαι θεωροὺς τοὺς πευσομένους περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν κατεχόντων πολέμων· τον δὲ θεὸν τοῖς μὲν Πελοποννησίοις χρῆσαι ταῦτα·

Ὦ Πελοποννήσου ναέται, περὶ βωμὸν ἰόντες[7])
Θύετε καὶ πείθεσθε[8]), τά κεν μάντεις ἐνέπωσιν[9]).
Ἠλεῖοι πρόπολοι, πατέρων νόμον[10]) ἰθύνοντες·

[τ]οῖς δὲ Ἠλείοις τάδε προαγορεῦσαι·

[Τ]ὴν αὑτῶν[11]) ῥύεσθε πάτραν, πολέμου δ' απέχεσθε[12]),
Κοινοδίκου φιλίας ἡγούμενοι Ἑλλήνεσσι,
Ἔστ' ἂν ἐνὶ ξυνόδοις[13]) ἔλθῃ φιλόφρων ἐνιαυτός.

---

[1]) AvG pro *περὶ*.

[2]) Scal. pro *ἰδέων*.

[3]) Scal. pro *ὧν*.

[4]) Scal. pro *ὧν*.

[5]) AvG pro *οἱ δὲ τάς*.

[6]) *τε* tanquam ex dissographia literarum *πο* — ortum expungit AvG.

[7]) Cod. *ἰῶντες*, corr. m. pr.

[8]) AvG pro *πύθεσθε*.

[9]) Scal. pro *ἐνέπουσιν*.

[10]) Cod. *μόνον*, corr. m. pr.

[11]) Scal. pro *αὐτῶν*.

[12]) Scal. pro *ἐπέχεσθε*.

[13]) AvG pro *ἐνὶξ νόδοις*.

Atque hanc ob rem Iphitus mandavit, ut foedere facto, a bellis abstineant, et suam quisque portionem (frustum) pacis comedat; quippe qui ab Herakle mandatum acceperat, ne (ultra) invicem manus consererent. Et Agonem (ipsum) peregit (peragebat) Iphitus cum Likurgo, qui erat ex gente Lakedmoniorum: ab Herakle enim ambo erant. Atque tunc stadii solum certamen erat, deinde vero alia quoque certamina deinceps addita sunt.

Verum tamen Aristidomii (i. e. Aristidomi asseclae) Helienses referunt; quod nempe a vicesima septima olompiade, ab Iphito (inchoante), sit (est) constitutus agon et victoria; nulli vero ex incuria primorum adscriptus (scriptus) sit (est) (in fastis): vicesima autem olompiade vincens in stadio Kurribus Heliensis, primus scriptus est; illaque prima olompias constituta est, a qua Iones tempus computant.

Eadem Aristidomia (i. e. quae Aristidomi asseclae referunt), narrat et Paulibus. Kallimakhus vero XIII.[1]) olompiadas, (inde) ab Iphito non scriptas, remansisse dicit, decima quarta (autem) Kurribum vicisse. Multi tamen dicunt ab Heraklis Alkmeae (filii) Agonis institutione usque ad primam recensitam olompiadem, annos esse (fieri) CCCCXIX.[2]). Agunt autem Heraklenses (Gr. Helienses) Agonem quinquennalem, quatuor annis interea completis.

Τούτου χάριν Ἴφιτος κατήγγειλε τὴν ἐκεχειρίαν [ἐπὶ ἡμερῶν τροπῆς ὡρίσθαι ὑπὸ Ἡρακλέους· καὶ χεῖρας ἀλλήλους οὐκέτι ἐπέφερον][1]) *καὶ τὸν ἀγῶνα ἐπετέλεσε σὺν Λυκούργῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ συγγενεῖ τυγχάνοντι· ἀμφότεροι γὰρ ἀφ' Ἡρακλέους. καὶ τότε μόνον ἦν σταδίου ὁ ἀγών· ὕστερον δὲ τὰ ἄλλα ἆθλα κατὰ μέρος προσετέθη.*

Ἱστοροῦσι δὲ οἱ περὶ Ἀριστόδημον τὸν Ἠλεῖον, ὡς ἀπ' εἰκοστῆς καὶ ἑβδόμης[2]) *Ὀλυμπιάδος .... ἤρξαντο οἱ ἀθληταὶ ἀναγράφεσθαι, ὅσοι δηλαδὴ νικηφόροι· πρὸ τοῦ γὰρ οὐδεὶς ἀνεγράφη*[3])*, ἀμελησάντων τῶν πρότερον*[4])*· τῇ δὲ εἰκοστῇ ὀγδόῃ τὸ στάδιον νικῶν Κόροιβος Ἠλεῖος, ἀνεγράφη πρῶτος. καὶ ἡ Ὀλυμπιὰς αὕτη πρώτη ἐτάχθη· ἀφ' ἧς Ἕλληνες ἀριθμοῦσι τοὺς χρόνους. τὰ δ' αὐτὰ τῷ Ἀριστοδήμῳ καὶ Πολύβιος ἱστορεῖ. Καλλίμαχος δὲ δεκατρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀπὸ Ἰφίτου παρεῖσθαί*[5]) *φησι μὴ ἀναγραφείσας· τῇ δὲ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ*[6]) *Κόροιβον νικῆσαι*[7])*. Πολλοὶ δὲ λέγουσιν ἀπὸ τῆς ὑπὸ Ἡρακλέους τοῦ Ἀλκμήνης τοῦ ἀγῶνος θέσεως ἐπὶ τὴν πρώτην ἀριθμουμένην Ὀλυμπιάδα, γενέσθαι ἔτη*[8]) *υνθ'. ἄγουσι δὲ Ἠλεῖοι πενταετηρικὸν τὸν ἀγῶνα, τεσσάρων ἐτῶν μεταξὺ συντελουμένων.* Exc. Eus. l. c. pg. 140, 17 — 141, 29, coll. Sync. pg. 368, 13 — 370, 9.

OLOMPIADES IONUM.

A prima usque ad ducentesimam quadragesimam septimam: qua imperavit (regnavit) Romanis Antoninus filius Severi.

[Ἑ]λλήνων Ὀλυμπιάδες

ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπὶ τὴν σμζ', καθ' ἣν Ῥωμαίων ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος υἱὸς Σεβήρου.

I. OLOMPIAS. In qua vicit (vincebat) Kurribus Heliensis in stadio, eo (hunc sc. agonem) enim tantummodo certabant, usque ad decimam tertiam olompiadem.

II. Antimakhus Heliensis in stadio.
Romus et Romilus nati sunt.

III. Androklus Mesenius in stadio.

[Π]ρώτη ὀλυμπιάς, ἣν ἐνίκα Κόροιβος Ἠλεῖος στάδιον. [Τ]οῦτο γὰρ ἠγωνίζοντο ἐπὶ ὀλυμπιάδων ιγ' μόνον[9]).

[Δ]ευτέρα. Ἀντίμαχος Ἠλεῖος στάδιον.
Ῥῶμος[10]) *καὶ Ῥωμύλος ἐγεννήθησαν.*

[Τ]ρίτη. Ἄνδροκλος Μεσήνιος στάδιον.

[1]) Sic G. in marg. et cod. N., sed G. in textu „LIII".
[2]) Sic N. G., sed E. A. ex errore „CCCCLIX".

[1]) desunt in Exc. Eus.; in Sync. 369, 17 sic habentur: *ἐπὶ ἡμέρῳ τροφῇ χρῆσθαι — ἐπέφερον.* Armenius haec pariter corrupta legit, emendavit AvG.
[2]) Cod. *εὐδόμης.*
[3]) Cod. *ἀναγράφη.*
[4]) AvG pro *τὸν πρότερον.*
[5]) Scal. pro *παρῆσθαι.*
[6]) AvG pro *τῆς δὲ τεσσαρεςκαιδεκάτης* e Syncello.
[7]) AvG pro *νικῆς* e Syncello.
[8]) Scal. pro *ἔτι.*
[9]) AvG pro *μόνον ἐπὶ ὀλυμπιακῶν ἀγώνων.*
[10]) Cod. *ῥωμος.*

IV. Polikhares Mesenius in stadio.
V. Eskhides Heliensis in stadio.
VI. Ojibotas Dimaeus in stadio.
VII. Darkles Mesenius in stadio.
Romilus Romam condidit.
VIII. Antikle Mesenius in stadio.
IX. Xenokles Messenius[1]) in stadio.
X. Dôtades Messenius in stadio.
XI. Leokhares Messenius in stadio.
XII. Oxithemis Koronaeus in stadio.
XIII. Diocles Korinthius in stadio.
XIV. Dezmon Korinthius in stadio.
Additus est diauloni[2]): vicitque (et) Hipenus Kliensis[3]).
XV. Orsippus Megareus in stadio.
Additus dolikhus, (et) currebant nudi; vicitque (et vincebat) Akanthus Lakonius.
XVI. Pithagoras Lakonius in stadio.
XVII. Pôlus Epidaurius[4]) in stadio.
XVIII. Tullus Sikonius in stadio.
Addita est lucta (brachiorum colluctatio); et vincebat Ibaton[5]) Lakonius.
Additus est et pentathlus[6]); superabatque Lambis[7]) Lakonius.
XIX. Menus Megareus in stadio.
XX. Atheradas Lakonius in stadio.
XXI. Pantakles Atheniensis in stadio.
XXII. Idem secundum in stadio.
XXIII. Ikarius Hiperesius in stadio.
Additus est pugilatus; Onomastusque Smyrnaeus vicit (vincebat), qui et pugilatus legem tulit (posuit).
XXIV. Kleoptilomaeus[8]) Lakonius in stadio.
XXV. Thalpis Lakonius in stadio.
Additum est Tethripon[9]); et vicit (vincebat) Paoron Thebaeus.

[1]) Abhinc semper scribitur „Messenius".

[2]) Sic G. E., N. vero „diôloni". A. „et Diaulon". Z. „recursus", item t. gr.

[3]) Sic N. G. E., sed A. „Hybenus Kliensis". Z. sec. t. gr. „Hypenus eleus".

[4]) N. „Epigôrius".

[5]) A. „Hybaton", Z. sec. gr. „Eurybatus".

[6]) Z. „quinquertium".

[7]) A. Z. „Lampis".

[8]) N. G. „Kleoptilomeus", E. A. „Kleoptolomeus", Z. „Cleoptolemus" sec. t. gr.

[9]) Z. „Addita est quadriga".

[Τ]ετάρτη. Πολυχάρης Μεσήνιος στάδιον.
[Π]έμπτη. Αἰσχίνης Ἠλεῖος στάδιον.
[Ἕ]κτη. Οἰβώτας[1]) Δυμαῖος στάδιον.
[Ἑ]βδόμη. Διοκλῆς Μεσήνιος στάδιον[2]).
Ῥωμύλος Ῥώμην ἔκτισε.
[Ὀ]γδόη. Ἀντικλῆς Μεσήνιος στάδιον.
[Ἐ]ννάτη. Ξενοκλῆς Μεσήνιος στάδιον.
[Δ]εκάτη. Δωτάδης Μεσήνιος στάδιον.
[Ἑ]νδεκάτη. Λεωχάρης Μεσήνιος στάδιον.
[Δ]ωδεκάτη. Ὀξύθεμις Κορωναῖος στάδιον.
[Τ]ρισκαιδεκάτη. Διοκλῆς Κορίνθιος στάδιον.
[Τ]εσσαρεσκαιδεκάτη. Δέσμων Κορίνθιος στάδιον.
[Π]ροσετέθη καὶ δίαυλον, καὶ ἐνίκα Ὕπηνος[3]) Ἠλεῖος.
[Π]εντεκαιδεκάτη. Ὄρσιππος Μεγαρεὺς στάδιον.
[Π]ροσετέθη δόλιχος· καὶ γυμνοὶ ἔδραμον· ἐνίκα Ἄκανθος Λάκων.
Ἑκκαιδεκάτη. Πυθαγόρας Λάκων στάδιον.
Ἑπτακαιδεκάτη. Πῶλος Ἐπιδαύριος στάδιον.
Ὀκτωκαιδεκάτη. Τέλλις Σικυώνιος στάδιον.
προσετέθη πάλη, καὶ ἐνίκα Εὐρύβατος Λάκων.
προσετέθη καὶ πένταθλος, καὶ ἐνίκα Λάμπις[4]) Λάκων.
Ἐννεακαιδεκάτη. Μένος Μεγαρεὺς στάδιον.
Εἰκοστή. Ἀθηράδας Λάκων στάδιον.
Εἰκοστὴ πρώτη[5]). Πανταχλῆς[6]) Ἀθηναῖος στάδιον.
Εἰκοστὴ δευτέρα[7]). Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Εἰκοστὴ τρίτη[8]). Ἰκάριος[9]) Ὑπηρεσιεὺς[10]) στάδιον.
Προσετέθη πυγμή, καὶ Ὀνομαστὸς Σμυρναῖος[11]) ἐνίκα, ὁ καὶ τῇ πυγμῇ νόμους θέμενος.
[Ε]ἰκοστὴ τετάρτη[12]). Κλεοπτόλεμος Λάκων στάδιον.
[Ε]ἰκοστὴ πέμπτη. Θάλπις[13]) Λάκων στάδιον.
Προσετέθη τέθριππον, καὶ ἐνίκα Πάγων[14]) Θεβαῖος.

[1]) Cod. οἰβῶλας.

[2]) Cod. στάδιον versu sequenti post ἔκτισε; corr. Mai.

[3]) AvG pro Ὑπήνιος.

[4]) incertum num in Cod. a m. pr. fuerit λαμπίας.

[5]) Cod. α.

[6]) Scal. pro Πενταχλῆς.

[7]) Cod. β.

[8]) Cod. γ.

[9]) Cod. ἰκάριος.

[10]) Rectius dici Ὑπερησιεὺς monet AvG.

[11]) AvG. corr. Ζμυρναῖος ex Armenio.

[12]) Cod. δ.

[13]) Cod. θάλπïος, sed ος erasum.

[14]) AvG pro Πάτων. Armen. corruptela Paoron fort. ex Πάπων nata.

XXVI. Kallisthen Lakonius in stadio.

Philimbrotus Lakonius in Pentathli[1] certamine, tribus olompiadibus vicit. Karnia primum posita est (sunt) Lakedaemone[2], citharoedorum colluctatio.

XXVII. Eurribus[3] Atheniensis in stadio.

XXVIII. Kharmis Lakonius in stadio.

Qui aridis ficis solummodo utebatur s. contentus erat (necessitatem explebat). Ejus initium Pisaei (Pesienses) fecerunt, Heliensibus propter bellum cum occidentalibus (occidentis) impeditis.

XXIX. Khionis Lakonius in stadio.

Cujus unus saltus erat XXII. cubitorum (Gr. pedum).

XXX. Idem (in) secundo.

Pisaei ab Heliensibus defecerunt, hancque (olympiadem) constituerunt, et alias deinceps XXII.

XXXI. Khionis Lakonius tertio in stadio.

XXXII. Kratinus Megareus in stadio.

Quando et in pugilatus certamine Komaeus tres fratres colluctans vicit (vincebat).

XXXIII. Gilis Lakonius in stadio.

Adjectum est pankration; et superabat Iggamis (Gr. Lygdamis) Syracusanus membrosus, qui stadium pedibus mensus est, et sexcentos tantum passus fecit.

Additus est et Keles; vicitque (vincebatque) Kraxilas Thesalius.

XXXIV. Stomus Atheniensis in stadio.

XXXV. Spherus[4] Lakonius in stadio.

In Discursu (itu redituque), Kylon[5] Atheniensis (vicit); qui etiam in (super) tyrannum impetum fecit.

---

[1]) N. G. „in Penthatli certamine". Z. „quinquertium".

[2]) G. E. „in Lakedemonia", N. „in Lakedumnia".

[3]) N. „Erribus".

[4]) N. G. „Spheron".

[5]) N. „Klyon".

[Ε]ἰκοστὴ ἕκτη. Καλλισθένης Λάκων σταδιον.

Φιλόμβροτος δὲ Λάκων πένταθλος τρισὶν Ὀλυμπιάσιν ἐνίκησε. Κάρνεια[1]) ἐτέθη πρῶτον ἐν Λακεδαίμονι κιθαρῳδῶν ἀγών.

[Ε]ἰκοστὴ ἑβδόμη[2]). Εὔρυβος Ἀθηναῖος στάδιον.

[Ε]ἰκοστὴ ὀγδόη[3]). Χάρμις Λάκων στάδιον,

ὃς σύκοις ξηροῖς ἤσκει. ταύτην ἦξαν Πισαῖοι[4]) Ἠλείων ἀσχολουμένων, διὰ τὸν πρὸς Δυμαίους[5]) πόλεμον.

[Ε]ἰκοστὴ ἐννάτη[6]). Χίονις Λάκων, οὗ τὸ ἅλμα ποδῶν ἦν κβ'[7]), στάδιον.

[Τ]ριακοστή. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον[8]).

Πισαῖοι[9]) Ἠλείων ἀποστάντες ταύτην τε ἦξαν, καὶ τὰς ἑξῆς κβ'.

[Τ]ριακοστὴ πρώτη[10]). Χίονις Λάκων τὸ τρίτον, στάδιον.

[Τ]ριακοστὴ δευτέρα[11]). Κρατῖνος Μεγαρεὺς στάδιον.

ὅτε καὶ πυγμὴν Κομαῖος τρίτος ἀδελφῶν ἀγωνισάμενος ἐνίκα.

[Τ]ριακοστὴ τρίτη[12]). Γύλις[13]) Λάκων στάδιον.

προσετέθη παγκράτιον καὶ ἐνίκα Λύγδαμις Συρακούσιος[14]) ὑπερμεγέθης, ὃς στάδιον ἐξεμέτρησε τοῖς αὑτοῦ[15]) ποσὶ, μόνας ἑξακοσίας παραθέσεις ποιησάμενος.

προσετέθη κέλης[16]) καὶ ἐνίκα Κραξίλας[17]) Θεσσαλός.

[Τ]ριακοστὴ τετάρτη[18]). Στόμας Ἀθηναῖος στάδιον.

[Τ]ριακοστὴ πέμπτη[19]). Σφαῖρος Λάκων στάδιον.

[κ]αὶ δίαυλον Κύλων Ἀθηναῖος ὁ ἐπιθέμενος τυραννίδι.

---

[1]) Mai pro Κάρνια.

[2]) Cod. ζ'.

[3]) Cod. η.

[4]) Scal. pro Πισσαῖοι.

[5]) Scal. pro Δυσμαίους.

[6]) Cod. ϑ.

[7]) AvG pro νβ'.

[8]) Cod. β.

[9]) Scal. pro Πισσαῖοι.

[10]) Cod. α.

[11]) Cod. β.

[12]) Cod. γ.

[13]) AvG pro Γύγις.

[14]) Scal. pro Συρρακούσιος.

[15]) Scal. pro ἐξεμέτρισε τοῖς αὐτοῦ.

[16]) Mai pro καὶ et quattuor litterarum lacuna in Codice.

[17]) AvG pro κράξιλλας.

[18]) Cod. δ.

[19]) Cod. ε.

XXXVI. Phrinon Atheniensis in stadio; qui in Coo insula (Gr. qui cum Pittaco) solus cum solo pugnans, occisus est.

XXXVII. Euriklidas Kalonius (?) (Gr. Lacon) in stadio. Superadditum est stadium puerorum, et vicit (vincebat) Paulinikes Heliensis. (Addita) et puerorum lucta, et superabat Iposthenes Lakonius, qui una excepta (unam praetermisit, et) assidue in quinque olompiadibus, et viros in certamine (s. in certamine virorum) vicit.

XXXVIII. Olintheus Lakonius in stadio. Adjectus est puerorum pentathlus, et tunc solummodo colluctabantur; vicit (vincebat) autem Deutilidas Lakonius.

XXXIX. Riphsolaus Lakonius in stadio.

XL. Olinthus Lakonius (in) secundo.

XLI. Kleonthus[1]) Thebaeus in stadio.

Additus est puerorum Pugilatus; et vicit (vincebat) Philôtas Sibaritanus (Sibarensis).

XLII. Likotas Lakonius in stadio.

XLIII. Kleon Epidaurius[2]) in stadio.

XLIV. Gelon Lakonius in stadio.

XLV. Antikrates Epidaurius[3]) in stadio.

XLVI. Khrisomakhus Lakonius in stadio. Et Paulimnestôr[4]) Milesius in puerorum stadio, qui in pascuo leporem assecutus est.

XLVII. Eurrikes Lakonius in stadio.

XLVIII. Glikon Krôtoniensis in stadio. Pithagoras Samius in puerorum pugilatu despectus (reprobatus, abjectus) est, et veluti femina delusus (vel derisus), promotus (progressus) omnes viros fortiter plane superavit.

XLIX. Likinus[5]) Krôtoniensis in stadio.

[Τ]ριακοστὴ ἕκτη[1]). Φρύνων Ἀθηναῖος, ὃς Πιττακῷ[2]) μονομαχῶν ἀνῃρέθη.

[Τ]ριακοστὴ ἑβδόμη[3]). Εὐρυκλείδας Λάκων στάδιον. προσετέθη στάδιον παίδων, καὶ ἐνίκα Πολυνίκης Ἠλεῖος. προσετέθη καὶ παίδων πάλη καὶ ἐνίκα Ἱπποσθένης Λάκων, ὃς διαλιπὼν μίαν τὰς ἑξῆς πέντε Ὀλυμπιάδας ἀνδρῶν πάλην ἐνίκησε.

[Τ]ριακοστὴ ὀγδόη. Ὀλυνθεὺς Λάκων στάδιον. προσετέθη παίδων πένταθλος, καὶ ἠγωνίσαντο[4]) τότε μόνον· ἐνίκα Δευτελίδας[5]) Λάκων.

[Τ]ριακοστὴ ἐννάτη[6]). Ῥιψόλαος Λάκων στάδιον.

[Τ]εσσαρακοστή. Ὀλυνθεὺς Λάκων τὸ δεύτερον στάδιον[7]).

[Τ]εσσαρακοστὴ πρώτη[8]). Κλεώνδας Θηβαῖος στάδιον.

Προσετέθη παίδων πυγμή, καὶ ἐνίκα Φιλώτας Συβαρίτης[9]).

Τεσσαρακοστὴ δευτέρα. Λυκώτας Λάκων στάδιον.

[Τ]εσσαρακοστὴ τρίτη. Κλέων Ἐπιδαύριος στάδιον.

Τεσσαρακοστὴ τετάρτη. Γέλων Λάκων στάδιον.

Τεσσαρακοστὴ πέμπτη. Ἀντικράτης Ἐπιδαύριος στάδιον.

Τεσσαρακοστὴ ἕκτη. Χρυσάμαξος[10]) Λάκων στάδιον, καὶ Πολυμνήστωρ[11]) Μιλήσιος παίδων στάδιον· ὃς αἰπολῶν λαγὼν[12]) κατέλαβε.

Τεσσαρακοστὴ ἑβδόμη. Εὐρυκλῆς Λάκων στάδιον.

Τεσσαρακοστὴ ὀγδόη. Γλύκων Κροτωνιάτης στάδιον. Πυθαγόρας Σάμιος ἐκκριθεὶς παίδων πυγμήν, καὶ ὡς θῆλυς χλευαζόμενος, προβὰς εἰς τοὺς ἄνδρας, ἅπαντας ἑξῆς ἐνίκησε.

Τεσσαρακοστὴ ἐννάτη. Λυκῖνος Κροτωνιάτης στάδιον.

---

1) N. „Kleondas".
2) N. „Epigôrius".
3) N. „Epigôrius".
4) G. „Paulimestôr", N. „Polimestôr".
5) N. „Likonus".

1) Cod. ς.
2) Armen. interpres 'in Coo insula' vertens, pro Πιττακῷ legisse videtur ἐπὶ τῇ Κῷ.
3) Cod. ζ.
4) Scal. pro ἠγονίσαντο.
5) AvG pro ἐνίκα Δευτελίδας corrigendum esse monuit ἐνίκα δ' Εὐτελίδας.
6) Cod. θ.
7) στάδιον om. in Codice.
8) Etiam in sequentibus πρώτη, δεύτερα κτλ. numeri in Codice litteris numeralibus notantur, litteraeque initiales singulorum versuum omittuntur.
9) Scal. pro Φιλῶτας συχαρίτης.
10) Scal. pro Χρυσόμαξος.
11) Scal. pro Πολυμήστωρ, sed dubitat AvG.
12) Scal. pro αἰπωλῶν λαγῶν.

L. Epitelidas Lakonius in stadio.

Qui VII. Sapientes nominati (hoc tempore) fuerunt.

LI. Eratosthene Kratiniensis in stadio.

LII. Ales Heliensis in stadio.

LIII. Anon Peparethonius in stadio.

LIV. Ippostratus Krotoniensis in stadio.

Arelion Phigaleus in secundo pankratio vincens, detruncato capite (s. fracto cranio) mortuus est, et cadaver (ejus) coronatus; adversarius enim prius devictus (s. vincens), fassus est, quod unum pedem (ipsi) fregerit.

LV. Ippostratis idem[1]) in secundo.

Quando Kyrus in Persas (Persis) (regnavit) imperavit.

LVI. Phetrus Pharsalius[2]) in stadio.

LVII. Lagramus Lakonius in stadio.

LVIII. Diognêtus Krotoniensis in stadio.

LIX. Arkhilokhus[3]) Kerkiraeus in stadio.

LX. Apellaeus Heliensis in stadio.

LXI. Agatarkhus[4]) Kerkyraeus in stadio.

LXII. Erixias Khalkideus (in stadio)[5]).

In lucta Milon Krôtoniensis, qui vicit in (certamine) olompio sexies, pythio sexies, in isthmio[6]) decies, in nemeo novies.

LXIII. Parmenides Kamarinaeus[7]) in stadio.

LXIV. Menandrus Thesalius in stadio.

LXV. Anakhus Tarantinus in stadio.

Additus est oplites; et vicit (vincebat) Damarêtus Eraeus.

LXVI. Iskherus Imeraeus in stadio.

LXVII. Phannas Pellenus, primus triplicavit in stadio, et diaulo[8]), et hiplone (pro ὅπλῳ)[9]); id est adversarium procedere certaminis armigeri.

LXVIII. Isomakhus Kritoniensis in stadio.

LXIX. Idem (in) secundo.

Πεντηκοστή. Ἐπιτελίδας Λάκων στάδιον.

Οἱ[1]) ἑπτὰ σοφοὶ ὠνομάσθησαν.

Πεντηκοστὴ πρώτη. Ἐρατοσθένης Κροτωνιάτης στάδιον.

Πεντηκοστὴ δευτέρα. Ἄγις Ἠλεῖος στάδιον.

Πεντηκοστὴ τρίτη. Ἄγνων Πεπαρήθιος[2]) στάδιον.

Πεντηκοστὴ τετάρτη. Ἱππόστρατος Κροτωνιάτης στάδιον.

Ἀρηχίων Φιγαλεὺς[3]) τὸ τρίτον νικῶν παγκράτιον ψιλωθεὶς ἀπέθανε, καὶ νεκρὸς ἐστέφθη, φθάσαντος ἀπείπασθαι τοῦ ἀνταγωνιστοῦ, κλωμένου αὐτῷ τοῦ ποδὸς ὑπ' ἐκείνου.

Πεντηκοστὴ πέμπτη. Ἱππόστρατος ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

Ὅτε Κῦρος ἐβασίλευσε Περσῶν.

Πεντηκοστὴ ἕκτη. Φαῖδρος Φαρσάλιος στάδιον.

Πεντηκοστὴ ἑβδόμη. Λάδρομος Λάκων στάδιον.

Πεντηκοστὴ ὀγδόη. Διόγνητος Κροτωνιάτης στάδιον.

Πεντηκοστὴ ἐννάτη. Ἀρχίλοχος Κερκυραῖος στάδιον.

Ἑξηκοστή. Ἀπελλαῖος Ἠλεῖος στάδιον.

Ἑξηκοστὴ πρώτη. Ἀγάθαρχος Κερκυραῖος στάδιον.

Ἑξηκοστὴ δευτέρα. Ἐρυξίας Χαλκιδεὺς στάδιον.

Μίλων Κροτωνιάτης πάλην· ὃς νικᾷ Ὀλύμπια[4]) ἑξάκις, Πύθια ἑξάκις, Ἴσθμια δεκάκις, Νέμεα ἐννάκις.

Ἑξηκοστὴ τρίτη. Παρμενίδης Καμαριναῖος στάδιον.

Ἑξηκοστὴ τετάρτη. Μένανδρος[5]) Θεσσαλεὺς στάδιον.

Ἑξηκοστὴ πέμπτη. Ἀνοχᾶς[6]) Ταραντῖνος στάδιον.

προσετέθη ὁπλίτης, καὶ ἐνίκα Δαμάρητος Ἡραιεύς[7]).

Ἑξηκοστὴ ἕκτη. Ἰσχυρὸς Ἱμεραῖος[8]) στάδιον.

Ἑξηκοστὴ ἑβδόμη. Φανᾶς Πελληνεύς· πρῶτος ἐτρίσσευσεν, στάδιον, δίαυλον[9]), ὅπλον.

Ἑξηκοστὴ ὀγδόη. Ἰσόμαχος Κροτωνιάτης στάδιον.

Ἑξηκοστὴ ἐννάτη. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

---

[1]) N. et G. in textu „Ion“ (Graecus), sed G. in marg. „nuin“ i. e. „idem“.

[2]) N. G. „Arsalius“ s. „Arsali“, E. A. Z. sec. t. gr. „Pharsalius“.

[3]) N. et G. in textu „Arkhilakhus“, sed G. in marg. „Arkhilokhus“.

[4]) N. „Agathargus“.

[5]) N. G. om. „in stadio“.

[6]) N. G. „in Isthimyo“. dein Arm. „in Nêmyo“.

[7]) N. et G. in textu „Katarinaeus“, sed G. in marg. „Kamarinaeus“.

[8]) N. „et diôlone“, G. „et diaulone“, A. „et diaulo“, Z. „recursum“.

[9]) N. „et hipolone“, A. „et oplone“, Z. „et cursum armatum“.

---

[1]) Interpr. Armen. legerat οἱ.

[2]) Mai pro Ἄγνων Πεπαρίθιος.

[3]) AvG pro Ἀριχίων Φυγαλεύς.

[4]) Scal. pro Ὀλυμπίᾳ.

[5]) AvG pro Εὔανδρος. Idem Θεσσαλὸς praefert.

[6]) AvG pro ἄχοχας.

[7]) Mai pro δαμαρίτος ἡρακλείδης.

[8]) Cod. ἱμεραῖος.

[9]) AvG pro Codicis διάυλον.

LXX. Nikêas Opundius in stadio.
LXXI. Tisikrates Krotoniensis in stadio.
LXXII. Idem (in) secundo.
LXXIII. Astialus Krotoniensis in stadio.
LXXIV. Idem (in) secundo.
LXXV. Idem (in) tertio.
LXXVI. Skamandrus Mitalenaeus[1] in stadio.
LXXVII. Dandin Argivus (Arginius) in stadio.
LXXVIII. Parmenides Posidoniates (Posidonius) in stadio.
LXXIX. Xenophon Korinthius in stadio.
LXXX. Torimmas Thesalius in stadio.

In certamine Amesinas Barkaeus; qui in boum pastione cum tauro confligabat; et Pisam ingressus cum alio[2] colluctabatur (in certamen transibat, intrabat, s. in album referebatur).

LXXXI. Paulimastus Kyrenaeus in stadio.
LXXXII. Likus Larissaeus (cod. Lasiraeus) in stadio.
LXXXIII. Krisson Imesaeus[3] in stadio.
LXXXIV. Idem (in) secundo.
LXXXV. Idem (in) tertio.
LXXXVI. Theopompus[4] Thesalius in stadio.
LXXXVII. Euphranor Ambrakinensis in stadio.

post quem Peloponesiacum bellum.

LXXXVIII. Simakhus Messenius in stadio.
LXXXIX. Idem (in) secundo.
XC. Hiperbius Sirakusanus in stadio.
XCI. Exegentus Akragantinus[5] in stadio.
XCII. Idem (in) secundo.
XCIII. Eurôtus Kyrenaeus in stadio.

Et in certamine publico (*πανδήμῳ*) Paulidamas Skotusaeus[6] procerus (membrosus): qui Persiam adiens, coram Okho leones caedebat, et cum armatis nudus pugnabat. Addita est sinôris[7]; et vicit (vincebat) Evagrus Heliensis.

XCIV. Krokinas Laurisaeus in stadio.
XCV. Minôn Atheniensis in stadio.
XCVI. Eupolemus Heliensis in stadio.

Additus est tubicen; et vicit (vincebat) Timaeus Heliensis.

[1]) N. G. „Mitalenaeus“, E. sec. t. gr. et A. „Mitylenaeus“, Z. „Mitylaeneus“.

[2]) Z. sec. t. gr. conjecit legendum „end ain“ i. e. „cum eo“ pro „end ail“ i. e. „cum alio“.

[3]) Z. contendit cod. arm. exhibere „Corisson hyesaeus“.

[4]) In utroque cod. Theopompus refertur ad LXXXV, ita ut abhinc uno numero a t. gr. differant.

[5]) N. „Akrakantinus“.

[6]) N. G. „Kotusaeus“.

[7]) N. G. „Minôris“.

Ἑβδομηκοστή. Νικασίας[1] *Ὀπούντιος σταδιον.*
Ἑβδομηκοστὴ πρώτη. Τισικράτης Κροτωνιάτης στάδιον.
Ἑβδομηκοστὴ δευτέρα. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ἑβδομηκοστὴ τρίτη. Ἀστύαλος Κροτωνιάτης στάδιον.
Ἑβδομηκοστὴ τετάρτη. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ἑβδομηκοστὴ πέμπτη. Ὁ αὐτὸς τὸ τρίτον.
Ἑβδομηκοστὴ ἕκτη. Σκάμανδρος[2] *Μιτυληναῖος στάδιον.*
Ἑβδομηκοστὴ ἑβδόμη. Δάνδης Ἀργεῖος στάδιον.
Ἑβδομηκοστὴ ὀγδόη. Παρμενίδης Ποσειδωνιάτης στάδιον.
Ἑβδομηκοστὴ ἐννάτη. Ξενοφῶν Κορίνθιος στάδιον.
Ὀγδοηκοστή. Τορύμμας Θέσσαλος στάδιον.

Πάλην Ἀμησινᾶς Βαρκαῖος, ὃς βουκολῶν ταύρῳ ἐγυμνάζετο· ὃν καὶ εἰς Πίσαν[3] *ἀγαγὼν συνεγυμνάσθη.*

Ὀγδοηκοστὴ πρώτη. Πολύμναστος Κυρηναῖος στάδιον.
Ὀγδοηκοστὴ δευτέρα. Λύκος Λαρισσαῖος στάδιον.
Ὀγδοηκοστὴ τρίτη. Κρίσσων Ἱμεραῖος στάδιον.
Ὀγδοηκοστὴ τετάρτη. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ὀγδοηκοστὴ πέμπτη. Ὁ αὐτὸς τὸ τρίτον.
Ὀγδοηκοστὴ ἕκτη. Θεόπομπος Θεσσαλὸς στάδιον.
Ὀγδοηκοστὴ ἑβδόμη. Σώφρων Ἀμβρακιώτης στάδιον.

Ἐν ᾧ ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος συνεκροτήθη.

Ὀγδοηκοστὴ ὀγδόη. Σύμμαχος Μεσσήνιος[4] *στάδιον.*
Ὀγδοηκοστὴ ἐννάτη. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ἐννενηκοστή. Ὑπέρβιος Συρακούσιος[5] *στάδιον.*
Ἐννενηκοστὴ πρώτη. Ἐξάγεντος[6] *Ἀκραγαντῖνος στάδιον.*
Ἐννενηκοστὴ δευτέρα. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ἐννενηκοστὴ τρίτη. Εὔβατος[7] *Κυρηναῖος στάδιον.*

παγκράτιον Πολύδαμας Σκοτουσσαῖος ὑπερμεγέθης, ὃς ἐν Πέρσαις παρὰ Ὤχῳ γενόμενος λέοντας ἀνῄρει[8]*, καὶ ὡπλισμένους γυμνὸς κατηγωνίσατο· ἵστη δὲ καὶ ἅρματα ἐλαυνόμενα κατὰ κράτος. Προσετέθη συνωρίς, καὶ ἐνίκα Εὐαγόρας Ἠλεῖος.*

Ἐννενηκοστὴ τετάρτη. Κροκίνας Λαρισσαῖος στάδιον.
Ἐννενηκοστὴ πέμπτη. Μίνων[9] *Ἀθηναῖος στάδιον.*
Ἐννενηκοστὴ ἕκτη. Εὐπόλεμος Ἠλεῖος στάδιον.

Προσετέθη σαλπιγκτής, καὶ ἐνίκα Τίμαιος Ἠλεῖος.

[1]) AvG pro *Νικαίστας*.

[2]) Mai pro *Σκαμάνδριος* cum Dionys. IX, 18. Sed Diodorum XI, 48 *Σκαμάνδριος* tueri monet AvG.

[3]) Scal. pro *Πίσσαν*.

[4]) Scal. pro *Μερλήνιος*.

[5]) Scal. pro *Συρρακούσιος*.

[6]) AvG em. *Ἐξαίνετος*.

[7]) AvG pro *Εὔκατος*.

[8]) Cod. *ἀνηρη*, alterum *η* in *ει* corr.

[9]) AvG pro *Μένων*.

Adjectus est et praeco; et vicit (vincebat) Akrates Heliensis.

xcvii. Tirinaeus (...) in stadio.

xcviii. Sôsippus Delphicus[1]) in stadio.

Aristodimus Heliensis in lucta; cujus in medium nemo (cod. *οχος*) est ingressus[2]).

xcix. Dikon Syrakusanus in stadio.

Additum est equuleorum curule certamen[3]); et vicit (vincebat) Euribasus Lakonius.

c. Dionisidorus Tarantinus[4]) in stadio.

ci. Damon Thurinus (Thurius) in stadio.

cii. Idem (in) secundo.

ciii. Pêthostramus[5]) Ephesius in stadio.

civ. Phôkides Atheniensis in stadio.

Haec olompias a Pisaeis statuta fuit.

cv. Pôrus Kyrenaeus in stadio.

cvi. Idem (in) secundo.

cvii. Mikrinas Tarantinus in stadio.

cviii. Paulikles Kyrenaeus in stadio.

cix. Aristolokhus Atheniensis in stadio.

cx. Anikles[6]) Atheniensis in stadio.

cxi. Kleomantis Eklidtorius[7]) in stadio.

cxii. Eurilas Khalkidicus[8]) in stadio.

Alexandrus Babelonem cepit, et Darehum interfecit.

cxiii. Kliton Makedonius[9]) in stadio.

Ageus Argivus in dolikho; qui Argos profectus victoriam suam eodem die narravit.

cxiv. Mikenas Rhodius in stadio.

Alexandrus obiit: post quem in multos imperio diviso in Egipto et Alexandriae regnavit Ptlomaeus.

cxv. Damasias Amphipoli(tan)us in stadio.

cxvi. Dimosthênes Lakonius in stadio.

cxvii. Parmênides Mitêlênaeus in stadio.

cxviii. Andromênes Korinthius in stadio.

Antênôr Atheniensis, vel Milêsius in pancratio (certamine omnium virium), adversatus[10]) (ipsum)

Προσετέθη καὶ κῆρυξ, καὶ ἐνίκα Κράτης Ἠλεῖος.

Ἐννενηκοστὴ ἑβδόμη. Τεριναῖος [Ἠλεῖος][1]) *στάδιον.*

Ἐννενηκοστὴ ὀγδόη. Σώσιππος Δελφὸς[2]) *στάδιον,*

Ἀριστόδημος Ἠλεῖος πάλην· οὗ μέσα[3]) *οὐδεὶς ἔλαβεν.*

Ἐννενηκοστὴ ἐννάτη. Δίκων Συρακούσιος[4]) *στάδιον.*

Προσετέθη τέθριππον πωλικὸν, καὶ ἐνίκα Εὐρύβατος Λάκων·

Ἑκατοστή. Διονυσόδωρος Ταραντῖνος στάδιον.

Ἑκατοστὴ πρώτη. Δάμων Θούριος στάδιον.

Ἑκατοστὴ δευτέρα. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

Ἑκατοστὴ τρίτη. Πυθόστρατος Ἐφέσιος στάδιον.

Ἑκατοστὴ τετάρτη. Φωκίδης Ἀθηναῖος πάλην[5]).

αὕτη ὑπὸ Πισαίων[6]) *ἐτέθη.*

Ἑκατοστὴ πέμπτη. Πῶρος[7]) *Κυρηναῖος στάδιον.*

Ἑκατοστὴ ἕκτη. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

Ἑκατοστὴ ἑβδόμη. Μικρίνας Ταραντῖνος στάδιον.

Ἑκατοστὴ ὀγδόη. Πολυκλῆς Κυρηναῖος στάδιον.

Ἑκατοστὴ ἐννάτη. Ἀριστόλοχος Ἀθηναῖος στάδιον.

Ἑκατοστὴ [deest in Codice].

Ἑκατοστὴ ἑνδεκάτη. Κλεόμαντις Κλειτόριος στάδιον.

Ἑκατοστὴ δωδεκάτη. Εὐρύλας Χαλκιδεὺς στάδιον.

Ἀλέξανδρος Βαβυλῶνα κατέσχε, Δαρεῖον καθελών.

Ἑκατοστὴ τρισκαιδεκάτη. Κλίτων Μακεδὼν στάδιον.

Ἀγεὺς Ἀργεῖος δολιχὸν, ὃς ἐν Ἄργει τὴν ἑαυτοῦ νίκην αὐθημερὸν ἀνήγγειλεν.

Ἑκατοστὴ ιδ'. Μικίνας[8]) *Ῥόδιος στάδιον.*

Ἀλέξανδρος ἐτελεύτησε[9])· *μεθ' ὃν εἰς πολλοὺς διαιρεθείσης τῆς ἀρχῆς, Αἰγύπτου καὶ Ἀλεξανδρείας ἐβασίλευσε Πτολεμαῖος.*

Ἑκατοστὴ ιε'. Δαμασίας Ἀμφιπολίτης στάδιον.

Ἑκατοστὴ ιϛ'. Δημοσθένης Λάκων στάδιον.

Ἑκατοστὴ ιζ'. Παρμενίδης Μιτυληναῖος[10]) *στάδιον.*

Ἑκατοστὴ ιη'. Ἀνδρομένης Κορίνθιος στάδιον.

Ἀντήνωρ Ἀθηναῖος ἢ Μιλήσιος, παγκράτιον, ἀκόντιον, περιοδονίκης ἄλειπτος[11]) *ἐν ταῖς τρισὶν ἡλικίαις.*

---

[1]) N. G. „Dephius". A. Z. sec. t. gr. „Delphus".

[2]) Z. sec. t. gr. „quem nemo medium corripuit".

[3]) G. „Howanakan karramtik", rectius N. „Howanakakan karramartik" item docente A. in marg. cod. G. i. e. „pullinum (pullorum) quadrigae (quadrigarium) certamen". A. sec. al. lect. gr. „pullicus currus", sed Z., ut nos in textu dedimus.

[4]) A. „Tarantus", sed in „Erratis" corrigit „Tarantinus".

[5]) Sic N. G., A. Z. sec. t. gr. „Pythostratus".

[6]) Anticles ap. Diod. XVI, 77.

[7]) A. „Eclitorius", Z. „clitorius".

[8]) A. „Chalcidus", Z. „chalcidicus."

[9]) G. „Makedius", sed N. „Maked(on)ius" sc. lacunâ notavit excidisse litteras.

[10]) N. et G. „osochel" i. e. „adversari" s. pro „osoch el"

---

[1]) AvG hoc ex versu antecedente interpolatum, mendum vero antiquissimum esse censet, cum Diodorus quoque (XIV, 94) *Τερίρης* sine gentili praebeat. Idem *Περίηρης Τεριναῖος* conicit.

[2]) AvG pro *ἀδελφὸς*, Scal. *ὁ Δελφός*.

[3]) Scal. pro *μέσας*.

[4]) Scal. pro *Συρρακούσιος*.

[5]) Scal. pro *πάλη*.

[6]) Scal. pro *Πισσαίων*.

[7]) Scal. pro *Παῦρος*.

[8]) AvG pro *Μικίννας*, ubi alterum *ν* a m. pr. supra versum.

[9]) haec in Cod. inter *Ῥόδιος* et *στάδιον*.

[10]) Cod. *Μυτυληναῖος*, prius *υ* corr. m. pr.

[11]) AvG pro *ἄληπτος*.

circumstantibus[1]) sine clade et unctione[2]) in tribus aetatibus reperiebatur.

CXIX. Andromênes[3]) Korinthius in stadio.
CXX. Pithagoras Magnêsius ex Menandra (vel *μένανδρος*)[4]) in stadio.
Kerasus Argivus, qui bovi ungulas evellit.
CXXI. Idem Pithagoras (in) secundo.
CXXII. Antigonus Makedonius in stadio.
CXXIII. Idem (in) secundo.
CXXIV. Philomêlus Pharsalius in stadio.
CXXV. Ladas[5]) Aegeus in stadio.
CXXVI. Ideus, vel Nikatôr Kyrênaeus in stadio.
CXXVII. Perigênes Alexandrinus in stadio.
CXXVIII. Seleukus Makedonius in stadio.
CXXIX. Philinus Kous in stadio.
Addita est Biga pullina (equuleorum biga), et vincebat Philistiakhus Maketi (filius).
CXXX. Philinus idem (in) secundo.
CXXXI. Ammonius Alexandrinus in stadio.
Additus est *μόνιππος* pullinus (i. e. certamen, quo uno equuleo utebantur), et vincebat Ippokrates filius Thesali.
CXXXII. Xenophanes Aetolius ex Amphisia in stadio.
CXXXIII. Simêlus Neapolitanus in stadio.
Parthi a Makedoniis defecerunt; et primus regnavit Arschak, unde et Arsacidae (Arschakunii).
CXXXIV. Alkides Lakonius in stadio.
CXXXV. Eraton Aetolius in stadio.
In Pugilatu autem Kleoxênus Alexandrinus, in circulo (periodo) sine laesione.
CXXXVI. Pithokles Sikonius in stadio.
CXXXVII. Mênêstheus Barkilitanus in stadio.
CXXXVIII. Dêmêtrius Alexandrinus in stadio.
CXXXIX. Iolaïdas Argivus in stadio.
CXL. Zôpirus Syracusanus in stadio.
CXLI. Dôrothêus Rhodius in stadio.
CXLII. Krates Alexandrinus in stadio.

Ἑκατοστὴ ιθ'. Ἀνδρομένης Κορίνθιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ κ'. Πυθαγόρας Μάγνης . . . στάδιον.
πάλην Κερᾶς Ἀργεῖος, ὃς χηλὰς ἀπέσπα βοός[1]).
Ἑκατοστὴ κα'. Πυθαγόρας τὸ δεύτερον.
Ἑκατοστὴ κβ'. Ἀντίγονος Μακεδὼν στάδιον.
Ἑκατοστὴ κγ'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ἑκατοστὴ κδ'. Φιλόμηλος[2]) *Φαρσάλιος στάδιον.*
Ἑκατοστὴ κε'. Λάδας Αἰγιεύς[3]) *στάδιον.*
Ἑκατοστὴ κς'. Ἰδαῖος ἢ Νικάτωρ Κυρηναῖος στάδιον.
Ἑκατοστὴ κζ'. Περιγένης Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Ἑκατοστὴ κη'. Σέλευκος Μακεδὼν στάδιον.
Ἑκατοστὴ κθ'. Φιλῖνος Κῷος στάδιον . . . .
Ἑκατοστὴ λ'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ἑκατοστὴ λα'. Ἀμμώνιος Ἀλεξανδρεὺς στάδιον . . . .
Ἑκατοστὴ λβ'. Ξενοφάνης Αἰτωλὸς . . . . στάδιον.
Ἑκατοστὴ λγ'. Σιμύλος Νεαπολίτης στάδιον.
Πάρθοι Μακεδόνων ἀπέστησαν, καὶ πρῶτος ἐβασίλευσεν Ἀρσάκης, ὅθεν Ἀρσακίδαι.
Ἑκατοστὴ λδ'. Ἀλκίδας Λάκων στάδιον.
Ἑκατοστὴ λε'. Ἐράτων Αἰτωλὸς[4]) *στάδιον·*
πυγμὴν Κλεόξενος Ἀλεξανδρεὺς περιοδονίκης ἀτραυμάτιστος[5]).
Ἑκατοστὴ λς'. Πυθοκλῆς Σικυώνιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ λζ'. Μενεσθεὺς Βαρκυλίτης στάδιον.
Ἑκατοστὴ λη'. Δημήτριος Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Ἑκατοστὴ λθ'. Ἰολαΐδας Ἀργεῖος στάδιον.
Ἑκατοστὴ μ'. Ζώπυρος Συρακούσιος[6]) *στάδιον.*
Ἑκατοστὴ μα'. Δωρόθεος Ῥόδιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ μβ'. Κράτης Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.

---

i. e. „antagonista surrexit", ut A. in nota ad h. l. dicit, s. pro „osocheal" i. e. „adversatus". Sic Z., sed A. conjecit legendum „hosochel" i. e. „in adversando" s. ut ipse vertit „in congressu".

[1]) A. „in circulo", sed Z. rectius, ut mihi videtur, „circumstantibus se".

[2]) *ἀνάλειπτος*, ut suspicatur A., videtur legisse Arm. pro *ἄληπτος*.

[3]) N. „Andomenes".

[4]) Sic A., sed N. G. „imandrêatzi" i. e. „Imandrêus" (?), Z. „ad Maeandrum" et in nota ad h. l. Codex arm. heic et postea Menandrum.

[5]) N. G. „Lagas", E. A. „Ladas", Z. „Ladus".

---

[1]) Cod. *Κοός*.

[2]) Scal. pro *Φιλόμηλλος*.

[3]) Mai pro *Αἰγεύς*.

[4]) Scal. pro *Αἰτώλιος*.

[5]) Scal. pro *ἀτραμάτιστος*.

[6]) Scal. pro *Συρρακούσιος*.

Kapus[1]) Heliensis in stadio, et in pankratio post Heraklem vicit (vincebat); et secundus ab Herakle conscribitur.

CXLIII. Heraklitus Samius[2]) in stadio.
CXLIV. Heraklides Salaminius ex insula Kipri in stad.
CXLV. Pyrrhias Etolius in stadio.

In puerorum pugilatu Torkhus (Gr. Moschus) Kolophonius, solus in puerorum pugna circulari periodica vicit. Adjectum est puerorum pankration, quod est comprehensio (accessus et comprehensio); et vicit (vincebat) Phaedimus (Phedimus) Alexandrinus in stadio.

CXLVI. Mikion Boiôtius in stadio.
CXLVII. Agemakhus Kizikenus in stadio.

Et in lucta Klistostratus Rhodius; qui collum (s. cervicem) tantummodo capiens vincebat.

CXLVIII. Arkesilaus[3]) Megalopaulitanus in stadio.
CXLIX. Ipostratus Seleukianus e Piera in stadio.
CL. Onesikratus Salaminius in stadio.
CLI. Thimelus Aspendius in stadio.
CLII. Dimokrates Megarensis in stadio.
CLIII. Aristandrus Lesbius ex Antisa in stadio.
CLIV. Leonidas Rhodius triplicans (i. e. ter victor) in stadio.
CLV. Idem (in) secundo.
CLVI. Idem (in) tertio.

Aristosenes Rhodius, tertius ab Herakle in certamine omnium virium (in pancratio).

CLVII. Idem Leonides (in) quarto, solus et primus quatuor olompiadibus duodecim coronas olompiacas accepit.
CLVIII. Orthon Sirakusanus in stadio.
CLIX. Alkimus Kizikenus in stadio.
CLX. Anodorus Kizikenus in stadio.
CLXI. Antipatrus Epirotes in stadio.
CLXII. Damon Delphicus in stadio.
CLXIII. Timotheus Trallianus in stadio.
CLXIV. Bojiotus Sikonius in stadio.

[1]) A. sec. t. gr. „Carus".
[2]) N. „Samirtius".
[3]) N. „Arkemilaus".

Κάπρος[1]) *Ἠλεῖος πάλην καὶ παγκράτιον ἐνίκα μεθ' Ἡρακλέα καὶ ἀναγράφεται δεύτερος ἀφ' Ἡρακλέους.*

Ἑκατοστὴ μγ'. Ἡράκλειτος Σάμιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ μδ'. Ἡρακλείδης Σαλαμίνιος .... στάδιον.
Ἑκατοστὴ με'. Πυῤῥίας Αἰτωλὸς[2]) *στάδιον·*

παίδων πυγμὴν Μόσχος Κολοφώνιος· μόνος[3]) *παιδικὴν*[4]) *περίοδον. προσετέθη παίδων παγκράτιον, καὶ ἐνίκα Φαίδιμος Ἀλεξανδρεύς.*

Ἑκατοστὴ μϛ'. Μικίων Βοιώτιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ μζ'. Ἀγέμαχος Κυζικηνὸς στάδιον·

πάλην Κλειτόστρατος Ῥόδιος· ὃς τραχηλίζων ἀπελάμβανεν.

Ἑκατοστὴ μη'. Ἀρκεσίλαος[5]) *Μεγαλοπολίτης στάδιον.*
Ἑκατοστὴ μθ'. Ἱππόστρατος Σελευκεὺς .... στάδιον.
Ἑκατοστὴ ν'. Ὀνησίκριτος Σαλαμίνιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ να'. Θυμίλος[6]) *Ἀσπένδιος στάδιον.*
Ἑκατοστὴ νβ'. Δημόκριτος Μεγαρεὺς στάδιον.
Ἑκατοστὴ νγ'. Ἀρίστανδρος Λέσβιος .... στάδιον.
Ἑκατοστὴ νδ'. Λεωνίδας Ῥόδιος τριαστὴς στάδιον.
Ἑκατοστὴ νε'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Ἑκατοστὴ νϛ'. Ὁ αὐτὸς τὸ τρίτον.

[Ἀριστομένης][7]) *Ῥόδιος τρίτος ἀφ' Ἡρακλέους πάλην ὁμοῦ καὶ παγκράτιον.*

Ἑκατοστὴ νζ'. Λεωνίδας τὸ τέταρτον στάδιον[8])*, μόνος δὲ καὶ πρῶτος ἐπὶ τέσσαρας Ὀλυμπιάδας στεφάνους Ὀλυμπιακοὺς ἔχει δώδεκα.*
Ἑκατοστὴ νη'. Ὄρθων Συρακούσιος[9]) *στάδιον.*
Ἑκατοστὴ νθ'. Ἄλκιμος Κυζικηνὸς[10]) *στάδιον.*
Ἑκατοστὴ ξ'. Ἁγνόδωρος[11]) *Κυζικηνὸς*[12]) *στάδιον.*
Ἑκατοστὴ ξα'. Ἀντίπατρος Ἠπειρώτης στάδιον.
Ἑκατοστὴ ξβ'. Δάμων Δελφὸς στάδιον.
Ἑκατοστὴ ξγ'. Τιμόθεος Τραλλιανὸς στάδιον.
Ἑκατοστὴ ξδ'. Βοιωτὸς Σικυώνιος στάδιον.

[1]) Mai pro *Κάρος*.
[2]) Scal. pro *Αἰτώλιος*.
[3]) post *μόνος* lacuna 5 litterarum. [*ὃς*] *μόνος* [*ἐνίκα*] conicit AvG.
[4]) Scal. pro *παιδὶ τήν*.
[5]) AvG pro *Ἀκεσίλαος*.
[6]) AvG pro *Θυμηλός*.
[7]) deest in Cod., suppl. AvG.
[8]) *στάδιον* in Cod. post *πρῶτος*.
[9]) Cod. *σύῤῥακούσιος*.
[10]) Cod. *κιζικηνός*.
[11]) AvG pro *Ἀνώδωκος*.
[12]) Cod. *κύζικηνός*.

CLXV. Akusilaus Kyrenaeus in stadio.
CLXVI. Khrisogonus Nikaenus[1]) in stadio.
CLXVII. Idem (in) secundo.
CLXVIII. Nikomakhus Philadelphicus in stadio.
CLXIX. Nikodemus Lakedaemonius in stadio.
CLXX. Simmêus[2]) Seleukius a Tigre[3]) in stadio.
CLXXI. Parmeniskus Kerkiraeus (in) secundo[4]) in stadio.
CLXXII. Eudamus Kous in stadio.
Piotophanes[5]) Magnesius ex Menandra (vel *μέ-νανδρος*)[6]), in pankratio, quartus ab Herakle.
CLXXIII. Parmeniskus Kerkiraeus in secundo stadio.
CLXXIV. Demostratus Larisaeus[7]) in stadio.
CLXXV. Stadion puerorum: vincebat autem Epaenetus Argivus; viri enim non pugnabant, eo quod Sila omnes Romam arcessiverat.
CLXXVI. Dion Kipariseus in stadio.
CLXXVII. Ekatomnus Heliensis in stadio.
CLXXVIII. Diokles Hipepênus in stadio.
Stratonikus Oroagi[8]) (filius) Alexandrinus in pancratio (certamine omnium virium), quintus ab Herakle; quique in Nemeis[9]) eodem die puerorum et barbatorum quatuor coronas accepit, gymnica certamina sine equo adhibito; idque gratiâ (per gratiam) accidit, ut sive ad amicos (amicis), sive ad reges (regibus) adscriberetur, unde nec (eo) uti (sc. tanquam victore hujus olympiadis) arbitrati sunt[10]).
CLXXIX. Andreas Lakedemonius[11]) in stadio.
CLXXX. Andromakhus Lakedemonius[11]) in stadio.
CLXXXI. Lamakhus Tauromenitanus[12]) in stadio.
CLXXXII. Anthestion Argivus in stadio.

1) N. G. „Nikêus".
2) N. „Simêus".
3) Z. „ad Tigrim".
4) N. G. addunt „(in) secundo", quod A. omisit, sed Z. habet.
5) N. G. „Piotophanes", E. A. sec. t. gr. „Protophanes", sed Z. „Pistophanes".
6) Z. „ad Maeandrum".
7) Sic N., sed G. exhibet „Larius" s. „Lariensis" ut Z. scribit.
8) Sic N. G., sed E. A. „Corovagi, Z. „Coragi" sec. t. gr.
9) N. G. „in Nemyo".
10) Sic verto hunc locum desperatum. A. „gymnicis peractis certaminibus sine equitatione; idque per gratias accidit, sive ad amicos, sive ad reges scribere, unde neque usum (vel equitationem) fieri arbitrati sunt", Z. „et gymnica certamina sine equo peragens, gratia amicorum vel regum adsecutus est, ut in album referretur: quare nec egisse (olympiadem) putabatur". Uterque queritur de obscuritate verborum arm.
11) N. bis „Lakedomnatzi".
12) N. „Tôramenius".

Ἑκατοστὴ ξε΄. Ἀκουσίλαος[1]) *Κυρηναῖος στάδιον.*
Ἑκατοστὴ ξϛ΄. Χρυσόγονος Νικαεὺς στάδιον.
Ἑκατοστὴ ξζ΄. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον στάδιον.
Ἑκατοστὴ ξη΄. Νικόμαχος Φιλαδελφεὺς στάδιον.
Ἑκατοστὴ ξθ΄. Νικόδημος Λακεδαιμόνιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ ο΄. Σιμμίας Σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος στάδιον.
Ἑκατοστὴ οα΄. Παρμενίσκος Κερκυραῖος στάδιον.
Ἑκατοστὴ οβ΄. Εὔδαμος Κῷος στάδιον.
Πρωτοφάνης Μάγνης . . . . πάλην καὶ παγκράτιον, τέταρτος ἀφ' Ἡρακλέους.
Ἑκατοστὴ ογ΄. Παρμενίσκος Κερκυραῖος τὸ δεύτερον στάδιον.
[174a deest in Codice.]
Ἑκατοστὴ οε΄. στάδιον παίδων. Ἐπαινετὸς Ἀργεῖος· ἄνδρες γὰρ οὐκ ἠγωνίσαντο, Σύλλα πάντας εἰς Ῥώμην μεταπεμψαμένου.
Ἑκατοστὴ οϛ΄. Δίων Κυπαρισσεὺς στάδιον.
Ἑκατοστὴ οζ΄. Ἑκατόμνως Ἠλεῖος στάδιον.
Ἑκατοστὴ οη΄. Διοκλῆς Ὑπεπηνὸς στάδιον.
Στρατόνικος Κορράγου[2]) *Ἀλεξανδρεύς, πάλην καὶ παγκράτιον πέμπτος ἀφ' Ἡρακλέους· ὃς Νεμέᾳ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ παίδων καὶ ἀγενείων τέσσαρας στεφάνους ἔσχεν . . . . .*
Ἑκατοστὴ οθ΄. Ἀνδρέας Λακεδαιμόνιος στάδιον.
Ἑκατοστὴ π΄. Ἀνδρόμαχος Ἀμβρακιώτης[3]) *στάδιον.*
Ἑκατοστὴ πα΄. Λάμαχος Ταυρομενίτης[4]) *στάδιον.*
Ἑκατοστὴ πβ΄. Ἀνθεστίων Ἀργεῖος στάδιον.

1) Scal. pro *ἀκρυσίλαος*.
2) AvG pro *Κοράγου*.
3) Scal. pro *ἀμιρακιώτης*. quod ad *Ἀμπρακιώτης* magis accedere putat AvG.
4) Cod. *Ταυρομενείτης*.

Marion Marionis (filius) Alexandrinus in pancratio (certamine omnium virium) sextus ab Herakle.

CLXXXIII. Theodorus Mesenius in stadio.

Julius Caesar (Kaisr) monarcha Romanos tenuit.

CLXXXIV. Idem Theodorus (in) secundo.

Augostus Romanis regnavit.

CLXXXV. Ariston Thôtensis[1]) in stadio.

CLXXXVI. Skamandrus Alexandrinus e Troja (Troade) in stadio.

CLXXXVII. Ariston Thotensis in secundo.

CLXXXVIII. Sopatrus Argivus in stadio.

CLXXXIX. Astipiades Sikonius[2]) in stadio.

CXC. Auphidius Patrensis in stadio.

CXCI. Diodotus Tianeius in stadio.

CXCII. Diophanes[3]) Aeolius in stadio.

CXCIII. Artesidorus[4]) Thyatirenus in stadio.

CXCIV. Dimatrus[5]) Ephesius in stadio.

CXCV. Idem (in) secundo.

CXCVI. Pasenes[6]) Magnesius a Maeandra[7]) in stadio.

CXCVII. Asiatikus Alikarrna(ss)eus in stadio.

CXCVIII. Diophanes Prusaeus[8]) ex Olompia[9]) in stad.

Aristeas Stratonikensis vel Menandrus[10]) in pancratio (certamine omnium virium) septimus ab Herakle. Tiberus Romanis regnavit.

CXCIX. Aeskhines Milesius, qui Glaukiae (filius) erat in stadio.

Instauratus est *Δνἵππων*[11]) cursus, viceruntque (vincebantque) Tiberi Kaisaris quatuor equi.

CC. Polemon Petraeus in stadio.

CCI. Damas Kidonicus[12]) in stadio.

CCII. Hermogenes[13]) Pergameus in stadio.

CCIII. Apolonius Epidaurius in stadio.

CCIV. Sarapion Alexandrinus in stadio.

Nikostratis[14]) Argeus in pancratio (certamine

Μαρίων Μαρίωνος Ἀλεξανδρεὺς πάλην καὶ παγκράτιον ἕκτος ἀφ' Ἡρακλέους.

Ἑκατοστὴ πγ'. Θεόδωρος Μεσήνιος σταδιον.

Ἰούλιος Καῖσαρ ἐμονάρχησε Ῥωμαίων.

Ἑκατοστὴ πδ'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

Αὔγουστος Ῥωμαίων ἐβασίλευε.

Ἑκατοστὴ πε'. Ἀρίστων Θούριος στάδιον.

Ἑκατοστὴ πϛ'. Σκάμανδρος Ἀλεξανδρεὺς .... στάδιον.

Ἑκατοστὴ πζ'. Ἀρίστων Θούριος στάδιον.

Ἑκατοστὴ πη'. Σώπατρος Ἀργεῖος στάδιον.

Ἑκατοστὴ πθ'. Ἀσκληπιάδης Σιδώνιος στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟ'. Αὐφίδιος Πατρεὺς στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟα'. Διόδοτος Τυανεὺς στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟβ'. Διοφάνης Αἰολεὺς στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟγ'. Ἀρτεμίδωρος Θυατείριος στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟδ'. Δημάρατος Ἐφέσιος στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟε. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

Ἑκατοστὴ ϟϛ'. Παμμένης Μάγνης ἀπὸ Μαιάνδρου στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟζ'. Ἀσιατικὸς Ἁλικαρνασεὺς στάδιον.

Ἑκατοστὴ ϟη'. Διοφάνης Προυσαεὺς .... στάδιον.

Ἀριστέας Στρατονικεὺς ἢ Μαιάνδριος[1])*, πάλην καὶ παγκράτιον ἕβδομος*[2]) *ἀφ' Ἡρακλέους. Τιβέριος Ῥωμαίων ἐβασίλευεν.*

Ἑκατοστὴ ϟθ'. Αἰσχίνης Μιλήσιος ὁ Γλαυκίας στάδιον.

Ἀπεδόθη τῶν ἵππων ὁ δρόμος πάλαι κωλυθείς, καὶ ἐνίκα Τιβερίου Καίσαρος τέθριππον.

Διακοσιοστή. Πολέμων Πετραῖος στάδιον.

Διακοσιοστὴ πρώτη. Δαμασίας Κυδωνιάτης[3]) *στάδιον.*

Διακοσιοστὴ δευτέρα. Ἑρμογένης Περγαμηνὸς[4]) *στάδιον.*

Διακοσιοστὴ τρίτη. Ἀπολλώνιος Ἐπιδαύριος στάδιον.

Διακοσιοστὴ τετάρτη. Σαραπίων Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.

Νεικόστρατος Αἰγεάτης[5]) *πάλην καὶ παγκράτιον*

---

1) A. „Thodensis“, Z. sec. t. gr. „thurinus“, sic et infra.

2) Sic N. et G., E. „Asklipiades Sikonius“, A. „Asclepiades Sicyonius“, Z. „Asclepiades Sidonius“ sec. t. gr.

3) N. „Diphanes“.

4) Z. sec. t. gr. „Artemidorus“.

5) Z. sec. t. gr. „Demaratus“.

6) Z. sec. t. gr. „Pammenes“.

7) N. G. „Magnajius e Siandra“, A. „Magnesius a Maeandra“, Z. „magnesius ad Maeandrum“.

8) N. G. „Poosatzi“ (Poosius), A. „Prusaeus“, Z. „Prusensis“.

9) Z. „ad Olympum“.

10) A. Z. „Maeandrius“ sec. t. gr.

11) Sic vertit A. vocem interpretis arm. incognitam „tuatsiotz“, Z. sec. t. gr. „equorum“.

12) A. „Cytonicus“, Z. rectius „cydonius“.

13) N. „Hermogines“.

14) N. G. „Nikotratis“.

---

1) Scal. pro *Μένανδρος*. Sed dubitat AvG., cum etiam in Aeschine qui sequitur, cognomen per patriae vocabulum a nomine diremptum sit.

2) Cod. *ἔνδομος*.

3) Mai pro *Κυδωνειάτης*.

4) Scal. pro *Περγαμινός*.

5) AvG pro *Στράτος* (ante quod in Cod. lacuna 5 litterarum) *Ἀργεάτης*.

omnium virium) octavus ab Herakle. Post quem nemo ulterius exstitit ab Herakle usque ad nos, quoniam Helienses ne validos quidem coronabant.

Gajius Romanis regnavit.

CCV. Eubulidas Laodikensis in stadio.

Klaudius Romanis regnavit.

CCVI. Valerius Mitelenaeus in stadio.

CCVII. Athenadorus Egieus in stadio.

CCVIII. Idem (in) secundo.

Neron Romanis regnavit.

CCIX. Kallikles Sidonius in stadio.

CCX. Athenodorus Aegeus[1]) in stadio.

CCXI. Non est instituta, eo quod Neron tardavit illuc venire; deinde vero post duos annos constituta est. In stadio Triphon Philadelphicus vicit (vincebat). Neron autem a citharoedis[2]) coronatur (coronabatur); nam cantores et citharoedos necnon in curru pullino[3]), et decem pullorum (equuleorum) vicit.

CCXII. Polites Keramicus in stadio.

Vespianus[4]) Romanis regnavit.

CCXIII. Rhodon Kimaeus, vel Theodorus in stadio.

CCXIV. Straton Alexandrinus in stadio.

Titus Romanis regnavit.

CCXV. Hermogenes[5]) Xanthius in stadio.

Dometianus Romanis regnavit.

CCXVI. Apolophanes, qui et Pati Tarsonensis in stadio.

CCXVII. Hermogenes Xanthius[6]) in stadio.

CCXVIII. Apollinus Alexandrinus, vel Helodorus in stadio.

CCXIX. Stephanus Cappadox[7]) in stadio.

Nervas Romanis regnavit. Post quem Trajianus.

CCXX. Khilleus[8]) Alexandrinus in stadio.

CCXXI. Theônas, qui et Smaragdus Alexandrinus in stadio.

CCXXII. Kallistus Sidetes in stadio.

Rursus equi currunt.

ὄγδοος . . . . ἀφ' Ἡρακλέους ἔτι, παραβραβευόντων τῶν Ἠλείων τοὺς δυναμένους . . . . .

Διακοσιοστὴ ε'. Εὐβουλίδας Λαοδικεὺς στάδιον.

Κλαύδιος Ῥωμαίων ἐβασίλευε.

Διακοσιοστὴ ἕκτη. Οὐαλέριος Μιτυληναῖος στάδιον.

Διακοσιοστὴ ζ'. Ἀθηνόδωρος Αἰγιεὺς στάδιον.

Διακοσιοστὴ η'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

Νέρων Ῥωμαίων ἐβασίλευε.

Διακοσιοστὴ θ'. Καλλικλῆς Σιδώνιος στάδιον.

Διακοσιοστὴ ι'. Ἀθηνόδωρος Αἰγιεὺς [τὸ δεύτερον][1]) στάδιον.

Διακοσιοστὴ ια'. Οὐκ ἤχθη, Νέρωνος ἀναβαλλομένου[2]) εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπιδημίαν. μετὰ δὲ ἔτη δύο ἀχθείσης αὐτῆς, στάδιον μὲν Τρύφων Φιλαδελφεὺς ἐνίκα, Νέρων δὲ κηρύκων ἀγῶνα ἐστεφανοῦτο[3]), τραγῳδοὺς, κιθαρῳδοὺς, ἅρμα πωλικὸν, καὶ [τὸ][4]) τέλειον καὶ δεκάπωλον.

Διακοσιοστὴ ιβ'. Πολίτης Κεραμίτης στάδιον.

Οὐεσπασιανὸς Ῥωμαίων ἐβασίλευε.

Διακοσιοστὴ ιγ'. Ῥόδων Κυμαῖος, ἢ Θεόδοτος, στάδιον.

Διακοσιοστὴ ιδ'. Στράτων Ἀλεξανδρεὺς στάδιον[5]).

Τίτος Ῥωμαίων ἐβασίλευε.

Διακοσιοστὴ ιε'. Ἑρμογένης Ξάνθιος στάδιον.

Δομιτιανὸς Ῥωμαίων ἐβασίλευε.

Διακοσιοστὴ ις'. Ἀπολλοφάνης, ὁ καὶ Πάπις[6]), Ταρσεὺς στάδιον.

Διακοσιοστὴ ιζ'. Ἑρμογένης Ξάνθιος τὸ δεύτερον στάδιον.

Διακοσιοστὴ ιη'. Ἀπολλώνις[7]) Ἀλεξανδρεὺς ἢ Ἡλιόδωρος στάδιον.

Διακοσιοστὴ ιθ'. Στέφανος Καππάδοξ στάδιον.

Νερούας Ῥωμαίων ἐβασίλευε, μεθ' ὃν [Τραϊανός][8]).

Διακοσιοστὴ κ'. Ἀχιλλεὺς Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.

Διακοσιοστὴ κα'. Θεωνᾶς, ὁ καὶ Σμάραγδος, Ἀλεξανδρεὺς[9]) στάδιον.

Διακοσιοστὴ κβ'. Κάλλιστος Σιδήτης στάδιον . . . .

---

[1]) N. G. h. l. „Athenodorus Egeus", at supra „Athenadorus Egieus".

[2]) A. „in Citharoedorum certamine", Z. „a praeconibus".

[3]) N. inserit „et in perfecto" (gr. καὶ τὸ τέλειον).

[4]) Sic fere semper scribitur pro „Vespasianus".

[5]) N. constanter „Hermogines".

[6]) A. e t. gr. addit „secundo".

[7]) Arm. „Gamir", sic enim in hac lingua tam Cappadocia quam Cappadox nominatur.

[8]) Z. sec. t. gr. „Achilles".

---

[1]) del. AvG.

[2]) alterum λ punctis del. in Cod.

[3]) Scal. pro ἐστεφανοῦ.

[4]) del. AvG, supplementum illius ἐστεφανοῦ loco motum esse ratus.

[5]) in Cod. perperam post ἐβασίλευε·

[6]) AvG pro Πάπης.

[7]) AvG Armen. secutus pro Ἀπολλώνιος.

[8]) Mai supplevit.

[9]) Scal. pro Ἀλέξανδρος.

CCXXIII. Eustolus Sidetes in stadio.
CCXXIV. Isarion Alexandrinus in stadio.
Adrianus Romanis regnavit.
CCXXV. Aristeas Milesius in stadio.
CCXXVI. Dionesius Sammeus[1]) Alexandrinus in stadio.
CCXXVII. Idem (in) secundo.
CCXXVIII. Lukas Alexandrinus in stadio.
CCXXIX. Epidaurus[2]), qui et Ammonius Alexandrinus in stadio.
Antoninus Eusebes (Pius) Romanis regnavit.
CCXXX. Didimus Klideus Alexandrinus in stadio.
CCXXXI. Kranaus Sikonius in stadio.
CCXXXII. Atticus Wardianus[3]) in stadio.
In pancratio (certamine omnium virium) scriptus est ab Heliensibus, a Dionisio Seleuki (filio) coronatus est.
CCXXXIII. Demetrius Khius in stadio.
CCXXXIV. Eras Khius in stadio.
CCXXXV. Mnasibulus Elateius in stadio.
Berus et Antoninus Romanis regnarunt.
CCXXXVI. Ajithales Alexandrinus in stadio.
CCXXXVII. Eudemon Alexandrinus in stadio.
CCXXXVIII. Agathous[4]) Aegineta in stadio.
CCXXXIX. Idem (in) secundo.
Komodus Romanis regnavit.
CCXL. Anubion, qui et Phidus Alexandrinus in stadio.
CCXLI. Eron Alexandrinus in stadio.
CCXLII. Magnus Libicus Kyrenaeus in stadio.
CCXLIII. Sidorus[5]), qui et Artemidorus Alexandrinus in stadio.
Pertinax, et Severus Romanis regnaverunt.
CCXLIV. Idem (in) secundo.
CCXLV. Alexandrus Alexandrinus in stadio.
CCXLVI. Epenikus[6]) Kizikenus, qui Kinas est appellatus, in stadio.

Διακοσιοστὴ κγ'. Εὔστολος Σιδήτης σταδιον.
Διακοσιοστὴ κδ'. Ἰσαρίων Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Ἀδριανὸς Ῥωμαίων ἐβασίλευε[1]).
Διακοσιοστὴ κε'. Ἀριστέας Μιλήσιος στάδιον.
Διακοσιοστὴ κϛ'. Διονύσιος ὁ Σαμευμὺς Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ κζ'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Διακοσιοστὴ κη'. Λουκᾶς Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ κθ'. Ἐπίδαυρος ὁ καὶ Ἀμμώνιος, Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Ἀντωνῖνος Εὐσεβὴς Ῥωμαίων ἐβασίλευε[2]).
Διακοσιοστὴ λ'. Δίδυμος .... Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ λα'. Κραναὸς Σικυώνιος στάδιον.
Διακοσιοστὴ λβ'. Ἀττικὸς Σαρδιανὸς στάδιον.
Σωκράτης πάλην καὶ παγκράτιον ἀπογραψάμενος, ὑπὸ Ἠλείων παρεβραβεύθη ὑπὲρ[3]) Διονυσίου Σελευκέως.
Διακοσιοστὴ λγ'. Δημήτριος Χῖος στάδιον.
Διακοσιοστὴ λδ'. Ἡρᾶς[4]) Χῖος στάδιον.
Διακοσιοστὴ λε'. Μνασίβουλος Ἐλατεὺς[5]) στάδιον.
Ἀντωνῖνος Μάρκος Πίος[6]) καὶ Λούκιος Βῆρος[7]) Ῥωμαίων ἐβασίλευον.
Διακοσιοστὴ λϛ'. Ἀειθαλὴς Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ λζ'. Εὐδαίμων Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ λη'. Ἀγαθόπους Αἰγινήτης[8]) στάδιον.
Διακοσιοστὴ λθ'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Κόμοδος[9]) Ῥωμαίων ἐβασίλευεν.
Διακοσιοστὴ μ'. Ἀνουβίων ὁ καὶ Φεῖδος[10]), Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ μα'. Ἥρων Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ μβ'. Μάγνος .... Κυρηναῖος στάδιον.
Διακοσιοστὴ μγ'. Ἰσίδωρος .... Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Περτίναξ, εἶτα Σεβῆρος, Ῥωμαίων ἐβασίλευσαν.
Διακοσιοστὴ μδ'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.
Διακοσιοστὴ με'. Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.
Διακοσιοστὴ μϛ'. Ἐπίνικος[11]) Κυζικηνός, ὁ καὶ Κυνᾶς, στάδιον.

---

1) N. G. Z. „Sammeus", A. „Samaeus".
2) N. „Eupidavus", G. „Epidavus" s. „Eupidavas", E. „Eupidaurus", A. Z. sec. t. gr. „Epidaurus".
3) Z. sec. t. gr. „sardianus".
4) Sic N. G., sed E. A. Z. sec. t. gr. „Agathopus".
5) Z. sec. t. gr. „Isidorus".
6) Z. sec. t. gr. „Epinicius".

1) Cod. ἐυασίλευε.
2) Cod. ἐυασίλευε.
3) AvG pro ὑπὸ.
4) Ἡρᾶς, quod ὑποκοριστικὸν est pro Ἡρόδωρος, praefert AvG.
5) AvG pro Ἐρατεύς.
6) Ne Πίου corrigas, AvG conferri iubet Eckhel D. N. V. VII, 74.
7) Scal. pro Βῖρος.
8) Mai pro Ἀπινήτης.
9) Scal. pro Κόμουδος.
10) AvG pro ἀνουβὶ ὁ καὶ Φειδούς.
11) AvG pro Ἐπινίκιος.

CCXLVII. Satarrninas[1]), Kretensis Gortinius in stadio.

Antoninus Pisak[2]) Romanis regnavit.

CCXLVIII. Heliodorus, qui et Trosidamus[3]) Alexandrinus in stadio.

CCXLIX. Idem (in) secundo.

Usque ad hanc Olompiadum descriptionem invenimus.

Convenit eidem addere et Korinthiorum reges, Lakedemoniorumque dominatores maris, atque primos Makedoniorum terrae rectores. Apponam autem ex ordine ipsorum seriem atque tempora e collectione bibliothecarum Diodori, ubi horum historiam verissime (firmius) narrat.

Διακοσιοστὴ μζ'. Σατορνῖλος[1]) Κρὴς Γορτύνιος[2]) στάδιον.

Ἀντωνῖνος, ὁ καὶ Καράκαλλος[3]), Ῥωμαίων ἐβασίλευε.

Διακοσιοστὴ μη'. Ἡλιόδωρος[4]), ὁ καὶ Τρωσιδάμας, Ἀλεξανδρεὺς στάδιον.

Διακοσιοστὴ μθ'. Ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον. τέλος.

Μέχρι τούτου τὴν τῶν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφὴν εὕρομεν. καὶ ὁ μὲν Εὐσέβιος ταῦτα. Exc. Eus. l. c. pg. 141, 30 — 153, 21.

E Diodori voluminibus de Korinthiorum regibus.

His apte (bene) dijudicatis, de Korinthiorum et Sikoniorum regnis (regno) aequum est dicere, quo nimirum modo a Doriensibus (ea) habitata sint; etenim gentis Peloponesiorum res fere omnes, exceptis Arkadibus (s. arcadicis), accidit, ut (eos) everteret Heraklidarum irruptio (s. transitio, expeditio)[4]). Siquidem Heraklei[5]) cum dividerent (regionem), eximiam bonamque Korinthum et circa eam (jacentem) regionem (esse) putaverunt. Miserunt ad Aletem ei praedictam regionem tradentes. (Ita) sane vir illustris factus (est), atque amplificans Korinthum regnavit annis XXXVIII."

„Post cujus obitum semper filius natu major regnum a parentibus accipiebat[6]), usque ad Kiphseli tyrannidem, quae Heraklidarum irruptione annis CCCCXLVII. posterior (habetur s. erat). Ac primus quidem ab eo Ixion (ut) successor tenuit regnum annis XXXVIII. Post quem Agelas dominatus est annis XXXVII. Post quem Primnis[7]), annis XXXV. et Bakkhis pariter aequali tempore omnibus majoribus suis clarior fuit. Quo factum, ut qui postea reges fuere, non amplius Heraklei, sed Bakkhidae appellarentur.

Ἐκ τῶν Διοδώρου περὶ τῆς τῶν Κορινθίων ἀρχῆς.

Κορινθίων βασιλεῖς.

1. *Τούτων ἡμῖν διευκρινημένων λείπεται περὶ τῆς Κορινθίας καὶ Σικυωνίας εἰπεῖν, ὃν τρόπον ὑπὸ Δωριέων κατῳκίσθησαν. Τὰ γὰρ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἔθνη σχεδὸν πάντα, πλὴν Ἀρκάδων, ἀνάστατα συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν. Οἱ τοίνυν Ἡρακλεῖδαι κατὰ τὴν διαίρεσιν ἐξαίρετον ποιησάμενοι τὴν Κορινθίαν καὶ τὴν ταύτης πλησιόχωρον διεπέμψαντο πρὸς τὸν Ἀλήτην, παραδιδόντες αὐτῷ τὴν προειρημένην χώραν· ἐπιφανὴς δὲ ἀνὴρ γενόμενος καὶ τὴν Κόρινθον αὐξήσας ἐβασίλευσεν ἔτη λη'.*

μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευτὴν ὁ πρεσβύτατος ἀεὶ τῶν ἐκγόνων ἐβασίλευσε, μέχρι τῆς Κυψέλου τυραννίδος, ἥτις τῆς καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν ὑστερεῖ ἔτεσι υμζ'. καὶ πρῶτος μὲν παρ' αὐτοῖς διεδέξατο τὴν βασιλείαν Ἰξίων ἔτη λη'· μεθ' ὃν ἦρξεν Ἀγέλας ἔτη λζ'· μετὰ δὲ τούτους Πρύμνις[5]) ἔτη λε'· καὶ Βάκχις ὁμοίως τὸν ἴσον χρόνον, γενόμενος ἐπιφανέστατος τῶν πρὸ αὐτοῦ· διὸ καὶ συνέβη τοὺς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντας οὐκ ἔτι Ἡρακλείδας ἀλλὰ Βακχίδας προσαγορεύεσθαι. Μετὰ τοῦτον Ἀγέλας μὲν ἔτη λ', Εὔδημος δ' ἔτη

---

[1]) E. A. „Saturninus".

[2]) Sic N. G. E. sign. „variegatus, leprosus" cognomen Imp. Antonini Caracallae. A. „Caracallus", Z. „Bassianus", qui opinatur, „Pisak" idem esse ac „Bassianus".

[3]) A. sec. t. gr. „Trosidamas".

[4]) A. legendum censet „'i heraklidatzvotz aspatakin" ac vertit „accidit, ut everterentur in Heraclidarum irruptione"; sed N. et G. omittunt „'i" i. e. „in", unde haec verba active potius sumenda sunt, ut nos ea reddidimus et Z., qui vertit „Heraclidarum descensus . . . . . labefactavit".

[5]) Hic et in sequentibus passim scriptum est „Herakleankh" i. e. „Heraklei" pro „Heraklideankh" i. e. „Heraklidae".

[6]) ad verbum „a parentibus regnabat", legisse videtur sec. A. „*ἐκ γονέων*".

[7]) A. „Prymnes".

[1]) Alexandrinum hoc esse pro *Σατορνῖνος* et facere hoc ad Alexandrinam horum excerptorum graecorum originem comprobandam adnotat AvG.

[2]) Cod. *Γορτίνιος*.

[3]) Scal. pro *Καράκαλος*.

[4]) Scal. pro *Ἰλιόδωρος*.

[5]) AvG pro *Πρύμνης*.

Post quem dominatus est Agelas, annis xxx. Eudamon[1]), annis xxv. Aristomedes v. supra triginta. Hic defunctus, filium reliquit Telestem aetate tenera, cujus regnum gentile sibi vindicavit patruus et curator ipsius Agemon nomine, potitusque est annis xvi. Post hunc (regnum) tenuit Alexandrus fere annis xxv. Hunc Telestes interfecit, qui (patrio) imperio orbatus erat, dominatusque est annis xii. Hoc vero a suis consanguineis occiso, Automenes anno uno dominatus est."

„Heraklei (ergo), qui Bakkhidae nuncupati sunt, plures quam ducenti erant, qui imperium tenuerunt, et promiscue communiter omnes civitati dominabantur. Ex suis (per) annos singulos rectorem (praesidem, principem) regis vice fungentem deligebant, (per) annos xc. usque ad Kiphseli tyrannidem; a quo sane exterminati sunt."

Hi sunt itaque Korinthiorum reges.

I.	Aletes.	annis	xxxv.
II.	Ixion.	ann.	xxxvii[3]).
III.	Agelas[2]).	ann.	xxxvii.
IV.	Primnis[4]).	ann.	xxxv.
V.	Bakkhis[5]).	ann.	xxxv.
VI.	Agelas.	ann.	xxx.
VII.	Eudemus.	ann.	xxv.
VIII.	Aristomedes.	ann.	xxxv.
IX.	Agemon.	ann.	xvi.
X.	Alexandrus.	ann.	xxv.
XI.	Telestes[6]).	ann.	xii.
XII.	Automenes.	ann.	i.

Post quos annui erant rectores (s. praesides).

Lakedemoniorum[7]) reges ex Diodori voluminibus.

Nos vero, quoniam ita evenit, ut a Trojanorum rebus usque ad primam olompiadem tempus difficile reperiatur, quum necdum iis temporibus neque Athenis, neque alia in urbe annui principes fieri (stare, esse) solerent, Lakedemoniorum reges pro exemplo[8]) usurpabimus. A Trojanorum eversione usque ad primam olompiadem, prout Apolodorus Atheniensis ait, anni octo supra trecentos sunt[9]). Ex illis octoginta (defluxerunt) usque ad Herakleorum excursionem;

κε', Ἀριστομήδης ε' καὶ λ'[1]). *Οὗτος δὲ τελευτήσας ἀπέλιπεν υἱὸν Τελέστην παῖδα τὴν ἡλικίαν, οὗ τὴν κατὰ γένος βασιλείαν ἀφείλατο θεῖος ὢν καὶ ἐπίτροπος Ἀγήμων, ὃς ἦρξεν ἔτη ις'. Μετὰ τοῦτον κατέσχεν Ἀλέξανδρος ἔτη κε'. Τοῦτον ἀνελὼν Τελέστης ὁ στερηθεὶς τῆς πατρῴας ἀρχῆς ἦρξεν ἔτη ιβ'. Τούτου δ' ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἀναιρεθέντος Αὐτομένης μὲν ἦρξεν ἐνιαυτόν,*

οἱ δ' ἀπὸ Ἡρακλέους Βακχίδαι, πλείους ὄντες διακοσίων, κατέσχον τὴν ἀρχὴν καὶ κοινῇ μὲν προειστήκεισαν τῆς πόλεως ἅπαντες, ἐξ αὐτῶν δὲ ἕνα κατ' ἐνιαυτὸν ᾑροῦντο πρύτανιν, ὃς τὴν τοῦ βασιλέως εἶχε τάξιν, ἐπὶ ἔτη ϟ', μέχρι τῆς Κυψέλου τυραννίδος, ὑφ' ἧς κατελύθησαν. Εἰσὶν οὖν οἵδε βασιλεῖς Κορινθίων. Sync. pg. 336, 18 — 338, 5.

quae sequitur in Syncello pg. 338, 6 — 339, 2 Corinthiorum regum series, eam non Eusebianam sed ex Diodoro repetitam esse monuit AvG.

---

1) A. „Eudamus", Z. „Eudemus", sed G. „Eudamon", item N. in textu, sed in marg. „Eudêmon".

2) G. N. E. „Agelus", A. Z. sec. t. gr. „Agelas".

3) G. „xxxv", N. E. A. Z. „xxxvii".

4) A. h. l. ut supra sec. t. gr. „Prymnes".

5) A. „Bacches".

6) N. „Teletes".

7) N. „Lakedomniorum".

8) G. „regum Laked. exemplum".

9) Sic N. G. E. A., sed Z. respectu habito ad p. 189 et

1) haec AvG sic emendari debere censet: *ἔτη ε' καὶ λ', Ἀριστόδημος λ'*, lacunam librorum Diodoreorum e Paus. II, 4, 4 complens.

reliquos vero (annos) Lakedemoniorum reges, Prokles, Eurrystheus, et ab iis prognati occuparunt; quorum singularum familiarum (domuum) nos seorsum numerum exponemus usque ad primam olompiadem.",

„Eurristheus[1]) initium regni sumsit anno octogesimo a Troadum rebus, dominatusque est annis II. supra XL. Post hunc Agis, anno I[2]). Ekhestratus[3]), anno uno supra XXX[4]). Atque post eum Labotas, annis VII. supra triginta. Doristhus[5]) uno anno minus quam triginta. Horum vero successor Agesilaus[6]) IV. annis supra XL. Arkhelaus[7]), annis LX. Et Teleklus[8]), annis XL. Alkamenes autem annis VIII. supra triginta. Hujus regni anno X. contigit constitutio olompiadis primae, qua vincebat in stadio Kurribus Helius. Verum ex altera familia (domo), primus dominatus est Prokles annis[9]) undequinquaginta[10]). Ac post ipsum Pritanis[11]), annis undequinquaginta. Atque Eunomius, annis V. supra XL. Et post hos Khariklus, annis LX. Post illum autem Nikandrus annis duodequadraginta. Theopompus annos VII. supra quadraginta. Item hujus quoque regni anno decimo prima olompias contigit. Sunt autem simul a Trojanorum captivitate usque ad Herakleorum excursionem, anni LXXX.

Post quos, reges Lakedemoniorum.

I.	Eurrystheus.	annis	XLII.
II.	Agis.	ann.	I.
III.	Ekhestrates[12]).	ann.	XXXVII[13]).
IV.	Labotas.	ann.	XXXVII.
V.	Dorithus[14]).	ann.	XXIX.

190, 30 legendum conjicit „CCCCVIII" quod certissimum esse pronuntiat AvG.

[1]) N. G. h. l. „Eurristheus".

[2]) Vetus librorum Diodoreorum mendum subesse, α' pro λα', monet AvG.

[3]) N. G. Z. „Ekhestratus", E. A. „Egestratus".

[4]) Rectius alibi XXXV annos legi, ε' pro ἕν, observat AvG.

[5]) Z. „Dorystus".

[6]) Sic E. A. Z., sed G. „Agisilaus", N. „Agislaus".

[7]) Z. „Archesilaus".

[8]) A. „Delectus".

[9]) Grandem hic lacunam olim in Diodorea irrepsisse censet AvG., ita supplendam ope Ciceronis div. II, 43, 91: Procles [ann. 41. Sous ann. 34. Eurypon] ann. 51; et hallucinari dicit eos, qui in mero scribarum errato nescio quid reconditioris doctrinae latere putant.

[10]) Rectiorem videri numerum LI idem monet, cum ad annos Prytanidis oculus facile aberrare potuerit.

[11]) Z. „Prytanis".

[12]) N. G. „Ekhestrates", E. „Egestrates", A. „Egestratus", Z. „Echestratus".

[13]) Sic G. E. A., sed N. et Z. „XXXV".

[14]) Z. „Dorystus".

VI.	Agesilaus.	ann.	XLIV.
VII.	Arkhelaus.	ann.	LX.
VIII.	Teleklus.	ann.	XL.
IX.	Alcamenes.	ann.	XXXVII.

Cujus anno X. prima olompias constituta est, in summa, anni CCCXXV.

Ex altera vero familia (domo) regnaverunt.

I.	Prokles.	annis	LI.
II.	Pritanis[1]).	ann.	XLIX.
III.	Eunomius.	ann.	XLV.
IV.	Kharikles.	ann.	LX.
V.	Nikandrus.	ann.	XXXVIII.
VI.	Theopompus.	ann.	XLVII[2]).

Cujus anno X. prima olompias constituta est, in summa anni CCXC.

Jam inde ex Diodori scriptis breviter, de temporibus Thalassocratorum, qui maria tenebant.

Post bellum Trojanum, mare obtinuerunt.

I.	Lidi et Maeones.	annos	XCII.
II.	Pelasgi.	ann.	LXXXV.
III.	Thrakii.	ann.	LXXIX.
IV.	Rhodii.	ann.	XXIII.
V.	Phrygii.	ann.	XXV.
VI.	Kiprii.	ann.	XXXIII.
VII.	Phynikii.	ann.	XLV.
VIII.	Egiptii.	ann.	(. . .)
IX.	Melesii[3]).	ann.	(. . .)[4]).
X.	(. . . . .)	ann.	(. . .)[5]).
XI.	Lesbii.	ann.	(. . .)[6]).
XII.	Phokaei.	ann.	XLIV.
XIII.	Samii.	ann.	(. . .)
XIV.	Lakedemonii.	ann.	II.
XV.	Naxii.	ann.	X.
XVI.	Eretrii.	ann.	XV.
XVII.	Eginenses.	ann.	X.

Usque ad Alexandri[7]) transfretationem.

Convenit posthac et ad regnum Makedoniorum procedere[8]).

Eorum qui maris imperium tenuerunt notationes Sync. pg. 324, 16 sqq. non ex Eusebi libro priore sed ex Canone repetitas esse monuit AvG.

---

1) Z. ut supra „Prytanis".
2) N. „XLV".
3) Z. „Milesii", A. „Melesseni".
4) Z. ex Hieron. addit „XVIII".
5) Z. item e Canone addit „Cares — LXI".
6) Z. ex eodem addit „LXVIII".
7) Z. sec. Canonem „Xerxis".
8) Haec sententia desideratur apud Z.

Makedoniorum reges.

„Cessante Assyriorum dynastia, post Sardanapalli ultimi regis Assyriorum mortem, Makedoniorum tempora succedunt (intrant).

„Karanus ante primam olompiadem rerum cupiditate motus copias collegit ab (ex) Argivis, et ab (ex) altera (regione) Poloponesiaca, et cum exercitu expeditionem in partes Makedoniorum suscepit (contendit, venit). Eodem tempore Orestarum regi (s. regis) bellum erat cum vicinis suis, qui vocantur Eordaei, rogavit Karanum, ut ipsi auxilio esset: suaeque regionis mediam partem ei se daturum pollicitus est Orestarum rebus compositis[1]); et rege fidem exsolvente, Karanus regionem obtinuit, regnavitque in ea annis XXX. tempore senectutis è vita excessus (excedebat); cujus principatum filius ejus, qui Kojinus nominatus est, excepit, et dominatus est annis XXVIII. Post eum regnavit Tirimmus[2]) annis XLIII. Perdikas, annis XLII. Hic regnum suum adaugere volebat, (ac propterea) Delphos misit.“

Et post pauca verba iisdem addens, dicit: „Perdikas annis regnavit XLVIII. imperiumque Argaeo reliquit. Huic uno supra XXX. annos regnanti, Philippus in imperio suffectus est; qui annos triginta tres regnavit, et potestatem Ajeropae reliquit. Hic vero cum annis XX. dominatus esset, regni successionem (regnum) excepit Alketas, qui annis XVIII. imperavit; reliquitque potestatem Amintae. Regnante hoc annis IX. supra XL. imperium excepit Alexandrus, qui annos tenuit XLIV. Post hunc regnavit Perdikas annis XXII. Arkhelaus annis XVII. Ajeorpus[3]) annis VI. Post quem Pausanias anno uno dominatus est. Ptlomaeus annis III. Post hunc Perdikas[4]) annis V. Philippus annis XXIV. Alexandrus cum Persis plus duodecim annis certavit[5]).“

„Makedonici Regni generationem hoc pacto historicorum fideles ad Heraklem referunt. A Karano, qui primus in unum conflatam (coactam) tenuit Makedoniorum potestatem, usque ad Alexandrum, qui Asianorum terram subegit, vigintiquatuor reges recensentur; annique CCCCLIII.

---

[1]) A. contra interpunctionem „Orestarum rebus ita comparatis“ ad sequentia trahit.

[2]) A. „Tyrimmus“, Z. „Tyrimmas“.

[3]) Sic G., sed N. „Ajeropus“, Z. „Aeropas“ ut supra.

[4]) G. „Pertikas“.

[5]) Sic Z. sec. text. arm., sed A. omissum censens Pron. rel. „wor“ i. e. „qui“ recte vertit: „Alex. contra Persas bellum movens, annis plus XII“ sc. regnavit.

Sunt autem singuli hi.

I.	Karanus regnavit	annis	XXX.
II.	Kojinus[1]).	ann.	XXVIII.
III.	Tirimmas.	ann.	XLIII.
IV.	Perdikas.	ann.	XLVIII.
V.	Argaeus.	ann.	XXXVIII.
VI.	Philipus.	ann.	XXXIII.
VII.	Ajeropas[2]).	ann.	XX.
VIII.	Alketas.	ann.	XVIII.
	Hujus aetate Kyrus in Persas regnavit.		
IX.	Amintas.	ann.	XLII.
X.	Alexandrus.	ann.	XLIV.
XI.	Perdikas.	ann.	XXIII.
XII.	Arkhelaus.	ann.	XXIV.
XIII.	Orestes.	ann.	III.
XIV.	Arkhelaus.	ann.	IV.
XV.	Amintas.	anno	I.
XVI.	Pausanias.	anno	I.
XVII.	Amintas.	ann.	VI.
XVIII.	Argaeus.	ann.	II.
XIX.	Amintas.	ann.	XVIII.
XX.	Alexandrus.	anno	I.
XXI.	Ptlomaeus Aloritanus.	ann.	III.
XXII.	Perdikas.	ann.	VI.
XXIII.	Philipus.	ann.	XXVII.
XXIV.	Alexandrus Philipi (filius),	ann.	XII.

Porphyri, qui aetate nostra contra nos philosophus erat.

„Post Alexandrum Philipi (filium), in Makedonios regnarunt hi, in Makedonios (nimirum) et Hellenes (Elladicos s. Elladios). Makedoniorum (itaque) imperium usquedum a Romanis deletum fuit, hoc pacto perduravit.“

„Aridaeus Philippi et Philinnae Thetaliae[3]) (filius), quem Makedonii ob affectum (favorem) erga Philippicum genus Philipum nuncuparunt, regemque post Alexandrum constituerunt, quamquam ex alia uxore erat, stolidumque virum esse sciebant: ejus (Alexandri) imperium suscipit, ut diximus centesimae decimaequartae olompiadis anno secundo. Computantur autem ei anni VIII.[4]) etenim superstes fuit usque ad centesimae decimae quintae olompiadis annum quartum[5]).“

[1]) A. Z. „Coenus“ ut supra.

[2]) Z. „Aeropas“ ut supra.

[3]) A. Z. „Thessalae“.

[4]) Z. ut infra „VII“.

[5]) ad verbum „usque ad CXV olompiadem anni quarti“.

[῾Η] Μακεδονικὴ βασιλεία ἀπὸ τῶν Πορφυρίου τοῦ καθ' ἡμῶν φιλοσόφου.

Μετὰ δὲ ᾿Αλέξανδρον τὸν Φιλίππου, Μακεδόνων ἐβασίλευσαν οἵδε τῆς Μακεδονίας καὶ ῾Ελλάδος. ἡ τῶν Μακεδόνων ἀρχὴ, ἄχρι τῆς ὑπὸ ῾Ρωμαίων καταλύσεως, τοῦτον διήρκεσε τὸν τρόπον.

[᾿Α]ριδαῖος ὁ Φιλίππου καὶ Φιλίννης τῆς Θετταλῆς, ὃν οἱ Μακεδόνες πόθῳ τοῦ Φιλίππου γένους Φίλιππον προσαγορεύσαντες βασιλέα ἀνέδειξαν μετὰ ᾿Αλέξανδρον, καίπερ ἐξ ἑταίρας γεγονότα, καὶ ἄφρονα συνειδότες εἶναι· διαδέχεται τὴν ἀρχὴν, ὥσπερ ἔφαμεν, ᾿Ολυμπιάδος τῆς ριδ΄ ἔτει δευτέρῳ. λογίζεται δὲ αὐτῷ ἔτη ζ΄· ἐπέζησε γὰρ ἄχρι ἑκατοστῆς πεντεκαιδεκάτης ᾿Ολυμπιάδος ἔτους δ΄[1]).

[1]) Mai pro Cod. δ^{ε}.

„Reliquerat (reliquit) autem Alexandrus filios (filium), Heraklem (nimirum) ex Pharsina[1]) Pharanabazi filia, et Alexandrum ex Rroxane (s. Hroxane) filia Oxiartis regis Baktrianorum, qui circa mortem Alexandri (filii) Philipi statim in regno (Aridaei) natus est. Aridinum[2]) Olompia Alexandri mater interfecit. Illam autem Makedoniis imperantem, et duos Alexandri filios occidit Kasandrus[3]) Antipatris (filius). Unum ipse quidem interfecit, alterum vero, qui ex Pharsina[4]) erat, Paulisperkho mandavit ut interficeret. Olompiam vero insepultam projecit: ac se ipsum Makedoniorum regem confirmavit. Atque in posterum ab hoc et caeteris praefectis (initio facto) unusquisque regnabat. Sublata Alexandri stirpe, Thesalonikam Philippi (regis filiam) uxorem duxit; regnans autem adhuc supervixit annis XIX. et tabido morbo confectus, obiit. Hujus (regni) tempora, addito nimirum anno (et additur iisdem annus), quo post Aridonum Olompia tenuit, recensentur, a centesimae, et decimae sextae olompiadis anno primo, usque ad C. et XX. olompiadis annum tertium[5]).“

„Hunc excipiunt filii sui Philippus et Alexandrus et Antipatrus; qui III. annis, et mensibus VI. post patrem regnaverunt. Primo quidem Philippus, qui in Elatia moriebatur. Antipatrus autem, Alexandri pueri socius[6]) factus, matrem Thesalonikam interfecit (interficiebat), ac fugitivus ad Lysimakhum se recepit (recipiebat); et quandam ex ejus filiabus uxorem ducens, eodem (tamen) modo a Lysimakho perimitur (moriebatur sc. peremtus).“

„Alexandrus autem Lisandram Ptlomaei (filiam) uxorem duxit (ducebat); adversum (vero) juniorem fratrem[7]) ad bellum profectus, in subsidium auxilii vocabat Demetrium Antipatri[8]) (filium), cujus cognomen erat Obsessor, ab ipso (Demetrio) occisus est (occidebatur); atque (adeo) Makedoniis Demetrius (ipse) potitur. Filiorum autem Kasandri imperii anni

[1]) Z. „e Marsine“.

[2]) A. Z. sec. t. gr. „Aridaeum“.

[3]) N. „Kasantrus“.

[4]) Z. ut supra sec. t. gr. „e Marsine“.

[5]) ad verbum „a CXVI olompiade anni primi usque ad CXXIII olompiadem anni tertii“.

[6]) A., cui tacite adstipulatur Z., hic sec. t. gr. notam Accus. „z“ addendum censet, ac vertit: „Alexandri pueri (ut regnaret) manum adhibentem matrem Thess.“ Z. „faventem Alexandro puero Thess. matrem“.

[7]) Z. contendit contra A. h. l. in marg. cod. G. additum esse nomen Ptolemaei; nec ego vidi in exemplari Venetiis reservato.

[8]) Z. sec. t. gr. „Antigoni“.

Κατέλιπε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος παῖδας, Ἡρακλέα τε ἐκ Βαρσίνης[1]) τῆς Φαρναβάζου, Ἀλέξανδρόν τε ἐκ Ῥωξάνης τῆς Ὀξυάρτου τοῦ Βάκτρων βασιλέως . . . .

Ἀριδαῖον μὲν οὖν Ὀλυμπιας ἔκτεινεν ἡ μήτηρ Ἀλεξάνδρου[2]). αὐτὴν δὲ καὶ τοὺς δύο παῖδας Ἀλεξάνδρου Κάσανδρος[3]) ὁ Ἀντιπάτρου ἀναιρεῖ, τὸν μὲν αὐτὸς φονεύσας, τὸν δ' ἐκ[4]) Βαρσίνης Πολυσπέρχοντα πείσας· Ὀλυμπιάδα δὲ καὶ ἄταφον ἐκρίψας, ἀνεῖπεν ἑαυτὸν Μακεδόνων βασιλέα. καὶ ἀπὸ τοῦδε καὶ τῶν ἄλλων σατραπῶν ἕκαστος ἐβασίλευσε, τῆς Ἀλεξάνδρου γενεᾶς διεφθαρμένης. γήμας[5]) δὲ Θεσσαλονίκην τὴν Φιλίππου, βασιλεύων ἐπεβίω ἔτη ιθ', καὶ φθινάδι νόσῳ ἐπιπόνῳ διελύθη . . . . .

Τοῦτον διαδέχονται οἱ παῖδες, Φίλιππος, καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ Ἀντίπατρος, οἵτινες ἔτη τρία καὶ μῆνας ς' ἐβασίλευσαν μετὰ τὸν πατέρα· Πρῶτος μὲν Φίλιππος, καὶ ἐν Ἐλατείᾳ ἀποθνήσκει. Ἀντίπατρος δὲ Ἀλεξάνδρῳ τῷ παιδὶ συμπράττουσαν ἀνελὼν τὴν μητέρα Θεσσαλονίκην εἰς Λυσίμαχον ἔφυγε, καὶ τῶν ἐκείνου θυγατέρων γήμας τινὰ, ὅμως[6]) ἀνῃρέθη[7]) πρὸς αὐτοῦ Λυσιμάχου.

Ἀλέξανδρος δὲ γαμεῖ μὲν Λυσάνδραν[8]) τὴν τοῦ Πτολεμαίου, πρός τε τὸν νεώτερον πολεμῶν ἀδελφὸν εἰς συμμαχίαν ἐπικαλεῖται Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, ὅτῳ Πολιορκητὴς ἦν ἐπώνυμον· ἀναιρεῖταί τε ὑπ' αὐτοῦ, καὶ Μακεδόσιν αὐτὸς ἄρχει ὁ Δημήτριος. Τῶν οὖν παίδων Κασάνδρου τῆς ἀρχῆς ἔτη[9]) λογίζονται ἀπὸ τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς ἑκατοστῆς [εἰκοστῆς πρώ-

[1]) AvG pro *Μαρσίνης*.

[2]) in Cod. m. pr. correxit *Ἀλέξανδρον*.

[3]) AvG pro *Κάσσανδρος*.

[4]) *δ' ἐκ* AvG pro *δὲ*.

[5]) Scal. pro *γῆμας*.

[6]) AvG pro *ὁμοίως*.

[7]) Cod. *ἀνηρέθη*.

[8]) Cod. *λϋσάνδραν*.

[9]) Scal. pro *ἔτι*.

computantur ab anno quarto C. et vigesimae olompiadis, usque ad CXX. et primae olompiadis annum tertium[1]). Demetrium annos sex regnantem a CXXI olompiade usque ad CXXIII olompiadis annum primum Pyrrhus deturbat, rex Epirotarum, vigesimus tertius ab Akhille filio Thetidis; perinde ac si ad ipsum post Philipi familiam imperium propter Olompiadem Alexandri matrem pertineret: nam et ipsa mater (Alexandri) ex Pyrrho filio Neoptlomaei orta erat. Mensibus autem septem, C. vicesimae tertiae[2]) olompiadis anno secundo, Makedoniis imperat. Octavo autem (mense) Lysimakhus filius Agathroklis[3]) eum excipit, qui Thetalius erat ex Karanone[4]), atque Alexandri satelles. Jam vero illo tempore in Thrakia et Kherrone nondum regnabat: sed ad vicinam et finitimam Makedoniam, ut regnum caperet, accelerans profectus est (proficiscebatur)."

„(Hic) ab Arsinoe uxore sua instigatus Agathoclem filium suum vita spoliavit (spoliabat); et regnavit (regnabat) a CXXIII. olompiadis anno secundo, mense quinto[5]), usque ad CXXIV. Olympiadis annum

[1]) Textus in cod. G. corruptus et grammaticae legibus repugnans levi emendatione eget. Nam transpositis vocibus „arradschnoh" et „errord" et mutata „amin" in „amn" omnia bene cedunt, et sensus exoritur hic: „usque ad CXXI Olympiadis annum tertium". Ita A. in nota ad h. l. et Z. tacite in textu sec. t. gr. Sed A. convenientius cum t. arm. vertit: „usque ad CXXIII Olympiadis annum primum".

Jam vero sequentia, quum non bene cum his cohaereant, lacunam in t. arm. cod. G. subesse ostendunt. Legitur enim „Pyrrhus deturbat eum, rex Epirotarum", sed A. „(Deinde) Pyrrhus eum (imperio) deturbat, rex nimirum Epiri", isque lacunam convenienter cum t. gr. additis verbis „post annos sex" explere studet. Z. vero partim e t. gr., partim e conjectura, quantum video, felicius, idque iterum tacite, explens sic vertit: „Jam Demetrius, postquam regnasset annis sex a centesimae et vigesimae primae olympiadis anno quarto usque ad olympiadis centesimae et vigesimae tertiae annum primum Pyrrhi, Epirotarum regis viribus dejectus est". Haec confirmare videtur cod. N., cujus textus magis adeo corruptus et mancus est. Sic enim se habet: „usque ad CXXI ejusdem (?) Demetrium sex annos regnantem a centesima vigesima (prima olympiade usque ad centesimae vigesimae) et tertiae olympiadis annum primum Pyrrhus deturbat, rex Epirotarum", ubi „arradschin amn" legendum pro „arradschnoh amin" et, quae uncis inclusa sunt, in cod. desiderantur. Sic et nos versionem restituimus. Verba vero prima „usque ad CXXI ejusdem" sic explicamus: „usque ad CXXI infra p. 235 not. 1 (olympiadem) ejusdem (anni)" i. e. (cf. supra p. 231 not. 5) et „usque ad eundem annum (i. e. quartum) CXXI olympiadis".

[2]) N. „centesimae vigesimae".

[3]) Sic N. G. E. pro „Agathoklis".

[4]) Sic N. G. E. pro „Kranone".

[5]) 'mense quinto' ab Armeno perperam pro genuinis Porphyrii *ἀπὸ τῶν ε΄ μηνῶν* redditum esse censet AvG. Tot enim

της ἄχρι][1]) *τοῦ τρίτου τῆς ἑκατοστῆς [εἰκοστῆς]*[2]) *πρώτης Ὀλυμπιάδος.*

4. *Δημήτριον δὲ ἓξ ἔτη βασιλεύσαντα Μακεδονίας .... Πύρρος ἐκβάλλει, τῆς Ἠπείρου βασιλεὺς, τρίτος καὶ εἰκοστὸς ἀπ' Ἀχιλλέως τοῦ Θέτιδος ὤν· ὡς ἂν αὐτῷ προσηκούσης τῆς ἀρχῆς μετὰ τὸ Φιλίππου γένος δι' Ὀλυμπιάδα τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα, κἀκείνην ἐκ Πύρρου τοῦ Νεοπτολέμου γενομένην. Ἑπτὰ δὲ μῆνας .... ἄρχει Μακεδόνων· τῷ δὲ ὀγδόῳ τοῦτον Λυσίμαχος διαδέχεται ὁ Ἀγαθοκλέους, Θετταλὸς ὢν ἐκ Κρανῶνος*[3]), *καὶ Ἀλεξάνδρου γεγονὼς δορυφόρος, Θράκης δὲ τότε καὶ Χερρονήσου*[4]) *βασιλεύων, εἰς γειτόνα καὶ ὅμορον τὴν Μακεδονίαν ἐπιδραμὼν, διεδέξατο.*

Οὗτος Ἀρσινόῃ πεισθεὶς τῇ γυναικὶ, Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ ζῆν ἦρε· βασιλεύει δὲ Μακεδονίας .... ἔτη ε΄, καὶ μῆνας ς΄· ἡττᾶται δ' ἐν τῇ περὶ Κόρου[5]) *πεδίον μάχῃ τῇ πρὸς Σέλευκον τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα,*

[1]) om. Cod., add. AvG.

[2]) om. Cod., add. Mai.

[3]) Scal. pro *ῥάνωνος.*

[4]) AvG pro *χειροννήσου.*

[5]) Scal. pro *περικόρου.*

tertium[1]), qui efficiuntur anni v. et menses VI. Vincitur (s. victus est, cladi traditus) in proelio[2]) in planitie Kori cum Seleuko Asianorum rege, qui Nikanor nominabatur. Illico post[3]) victoriam Seleuki, Ptlomeus Lagi et Eurridikes filiae Antipatri filius, qui Keraunus, id est ira[4]) vocabatur, (eum ipsum) erga se beneficum (Seleucum), cui in fuga se commiserat, interfecit (interficiebat); et ipse Makedoniis dominatus est (dominabatur): quum vero adversum Galatas praelium committeret, occisus est, postquam anno (uno) et mensibus quinque regnaverat, ita ut computetur tempus regni ejus ab anno quarto CXXIV. Olympiadis usque ad quintum mensem anni primi CXXV. Olympiadis[5])."

„Ptlomaeo autem frater ejusdem Meleagrus successit, Makedonii vero eum illico tamquam indignum visum ab imperio expulerunt (expellebant), quum tenuisset mensibus II. Et in ejus loco Antipatrum Kasandri ex fratre nepotem, et Philipi filium, ob regii generis defectum regem crearunt (faciebant). Eum diebus XL.[6]) dominatum Sosthenes quidam ac si impar esset militiae magisterio in fugam egit (agebat), dum Wrenus Galaticus tanto (tali) bello imminens supervenit. Ipsum vero Makedonii Annuum[7]) vocarunt; tanto enim tempore annui venti flant. Sosthenes autem Wrenum quoque depulit, et totius negotii (regni) administrationem (omnes res) biennio peragens mortuus est (moriebatur); et Makedonii domino carentes fiebant: propterea quod (quapropter) Antipatro et Ptlomaeo, atque Aridaeo contingebat (fiebat), ut rerum (publicarum) administratores essent, omnino tamen nemo (nullus) esset. At a Ptlomaeis usque ad finem anarchiae, scilicet a CXX. quartae olompiadis anno quarto[8]) usque ad CXX. sextam; ex quibus (ex his inquam, annis) Ptlomaeus Keraunus[9]) invenitur te-

relicui erant anni secundi olympiadis CXXIII, cuius septem menses priores Pyrri regnum expleverat.

[1]) ad verbum: „a centesima vigesima tertia olympiadis (pro „olympiade") secundi anni mense quinto usque ad centesimam vigesimam quartam olympiadem tertii anni" ut supra p. 231 not. 5.

[2]) „paterazmi" legendum pro „paterazm".

[3]) A. flagitante sensu addidit „post", Z. item.

[4]) A. „ira", Z. „iracundia", sed haec interpretatio ex originali syr. explicanda, in quo Arm. legit „barqo" i. e. „fulmen", quam vocem confudit cum arm. „barkuthiun" i. e. „ira"; licet et haec vox subinde „fulmen" significet.

[5]) In cod. N. nonnisi legitur: „ab anno quarto CXXV olympiadis".

[6]) A. „XLV" sec. t. gr. sed contra codd.

[7]) Scil. Arm. interpretatus est graecam vocem *Ἐτησίαν*.

[8]) ad verbum — ut supra: „a CXX quarta olympiade quarti anni".

[9]) A. h. l. Ceraunum", Z. „iracundum", sed codd. ut supra (not. 4) „barkuthiun".

ὅτῳ Νικάτωρ ἐπίκλησις ἦν· ὅτε καὶ τοῦ ζῆν ἀπαλλάττεται. [ε]ὐθὺς δ' ἐπὶ τῇ νίκῃ Σέλευκον Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Λάγου καὶ Εὐρυδίκης παῖς τῆς Ἀντιπάτρου, ᾧ Κεραυνὸς ἐπίκλησις ἦν, εὐεργέτην τε ὄντα ἑαυτοῦ, καὶ ἐκ φυγῆς ὑποδεξάμενον ἀνελὼν, ἦρχεν αὐτὸς Μακεδόσιν· ὅσπερ Γαλάταις πολεμῶν ἀνῃρέθη, βασιλεύσας ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ε' . . . . .

Τὸν δὲ Πτολεμαῖον Μελέαγρος ὁ ἀδελφὸς διεδέξατο· Μακεδόνες δ' αὐτὸν τῆς ἀρχῆς εὐθὺς ἐκβάλλουσιν ἄρξαντα δύο μῆνας, ὡς ἀνάξιον φανέντα· καὶ ἀντ' αὐτοῦ ποιοῦνται βασιλέα Ἀντίπατρον ἀδελφιδοῦν μὲν ὄντα Κασάνδρου[1])*, υἱὸν δὲ Φιλίππου, κατὰ ἀπορίαν γένους βασιλικοῦ. Πέντε δὲ αὐτὸν καὶ τεσσαράκοντα ἡμέραις ἄρχοντα Σωσθένης τις τῶν δημοτικῶν ἐξελαύνει ὡς ἀδύνατον στρατηγεῖν, Βρέννου τοῦ Γαλάτου ἐπιόντος, τοσούτου πολεμίου*[2])*. Καὶ αὐτὸν οἱ Μακεδόνες Ἐτησίαν ἐκάλεσαν, ὅτι χρόνῳ τοσῷδε οἱ ἐτησίαι πνέουσι. Σωσθένης δὲ Βρέννον ἐξελάσας, καὶ δι' ὅλων δύο ἐτῶν προστὰς τῶν πραγμάτων ἀποθνήσκει. Καὶ γίνεται ἀναρχία Μακεδόσι, διὰ τὸ τοὺς περὶ Ἀντίπατρον καὶ Πτολεμαῖον καὶ Ἀριδαῖον ἀντιποιεῖσθαι μὲν τῶν πραγμάτων, ὁλοσχερῶς δὲ μηδένα προστῆναι· ἀπὸ δὴ τοῦ Πτολεμαίου ἐπὶ τὸ τέλος τῆς ἀναρχίας, τουτέστιν ἀπὸ ρκδ' Ὀλυμπιάδος ἔτους τετάρτου, ἄχρι τῆς ρκς'*[3])*, Πτολεμαίου μὲν τοῦ Κεραυνοῦ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ε' ἄρξαντος, Μελεάγρου δὲ μῆνας β', Ἀντιπάτρου δὲ ἡμέρας με', Σωσθένους δὲ ἔτη β', καὶ τοῦ λοιποῦ χρόνου εἰς ἀναρχίαν λογισθέντος.*

[1]) AvG pro *Κασσάνδρου*.

[2]) Scal. pro *πολέμου*.

[3]) AvG hic omissa esse monuit [*ἔτους πρώτου ἔτη ἐστὶν ς'*].

nuisse (sc. regnum) annum et menses quinque, Meleagrus vero menses duos, et Antipatrus dies XLV. Sosthenesque biennium, reliquum autem tempus domino carens reputari.“

„Insidiante Antipatro rebus (publicis), Antigonus Demetrii Obsessoris, et Philae[1]) filiae Antipatri filius, administrator imperii effectus est (fiebat), qui Gonos[2]) Thesaliae profectus, educatusque (sc. ibi), Gonatas[3]) vocabatur; ipsique XLIII.[4]) omnes omnino anni adscribuntur: erat enim rex et jampridem, antequam Makedoniam obtinuisset, antea scilicet annis integris x, ac rex renunciatus fuit secundo anno CXXIII.[5]) olompiadis: Makedoniorum vero (rex) anno primo CXXVI. olompiadis. Hic est, qui Hellenum (Elladiorum) terram per vim sibi subjecit; vixitque (et vivebat) LXXXIII. omnino annis; olompiadis autem CXXXV. anno primo mortuus est (moriebatur).“

„Cui filius ejusdem Demetrius succedit, qui etiam universam Libeam cepit, et Kyrenem obtinuit; et omnia omnino (quae) (erant) patris in monarchicam potestatem denuo redegit, dominatusque est annis x: quandam autem ex captivis uxorem duxit, quam appellavit Aureolam[6]). Philippum ex ea uxore filium habuit (habebat); illum (inquam), qui primum cum Romanis bellum gessit, malorumque Makedoniis causa fuit. Philippum itaque, qui orbus remansit, tutela procurabat quidam e regio (regni) genere, cui cognomen erat Phuskus. Quum (vero) justum repertum in tutela Phuscum viderent, regem eum crearunt; uxoremque ipsi Aureolam[7]) desponderunt: ipse vero filios, qui ex Aureola[7]) nati fuerunt, non educabat, ut imperium sine perfidia Philippo conservaret, ad quod quidem (eum) deduxit, et (ipse) mortuus est (moriebatur).“

„Obiit (Obibat) etiam Demetrius[8]), cujus cognomentum Pulcher vocabatur, anno C. trigesimae olompiadis secundo[9]). Regnum deinceps ad Philipum pervenit

[1]) Arm. „Philasiae“.

[2]) Arm. „Gonajis“.

[3]) Arm. „Gonastus“.

[4]) A. sec. t. gr. „XLIV“, sed codd. exhibent „XLIII“.

[5]) CXXIV. corrigit AvG.

[6]) Sic quoque Z., sed textus Arm. exhibet „Oskeak“, quae vox respondet latinae „Aureola“, gr. „Χρυσηις“.

[7]) In t. arm. ut supra „Oskeak“.

[8]) Z. contendit, in margine cod. G. legi „Demetrii filius“.

[9]) Z. „anno altero olympiadis trigesimae sextae supra centesimam“. Sed Demetrium II mortuum esse potius anno tertio olympiadis CXXXVII. monuit Niebuhrius. Qui annus cum correctura textui obtrudi nequeat, notationem Porphyrii ad Demetrium Pulchrum pertinere censet, perpetuo ab illo cum Macedoniae rege confusum. AvG.

Τοῦ δ' Ἀντιπάτρου τοῖς πράγμασιν ἐπιβουλεύοντος, Ἀντίγονος ὁ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ Φίλας τῆς Ἀντιπάτρου θυγατρὸς υἱὸς, μεταποιεῖται τῆς ἀρχῆς, ὃς ἐν Γόνοις τῆς Θεσσαλίας[1]) *γενόμενός τε καὶ τραφεὶς Γονατᾶς ἐπεκαλεῖτο. λογίζεται δὲ αὐτῷ τὰ πάντα ἔτη τῆς βασιλείας τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα· ἦν γὰρ βασιλεὺς καὶ πρὶν τῆς Μακεδονίας κρατῆσαι ὅλοις ἔτεσι δέκα*[2]) *πρότερον . . . .*

Οὗτός ἐστιν ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐγκρατῶς χειρωσάμενος. καὶ βιοῖ μὲν τὰ πάντα ἔτη τρία καὶ ὀγδοήκοντα, τελευτᾷ δὲ τῆς ρλε' ὀλυμπιάδος ἔτει α'.

Ὃν διαδέχεται υἱὸς Δημήτριος, ὃς καὶ πᾶσαν τὴν Λιβύην ἔλαβε, Κυρήνης τε ἐκράτησε . . . . καὶ κατέσχεν ἐτῶν[3]) *δέκα. γήμας δέ τινα τῶν αἰχμαλώτων, καὶ Χρυσηΐδα προσειπὼν, Φίλιππον ἐξ αὐτῆς ἔσχε τὸν πρῶτον πολεμήσαντα Ῥωμαίοις, καὶ κακῶν αἴτιον Μακεδόσι γενόμενον. Φίλιππον μὲν οὖν ὀρφανευόμενον ἐπετρόπευεν Ἀντίγονος ἕτερος ἐκ τοῦ βασιλείου γένους, ᾧ Φοῦσκος ἐπώνυμον ἦν. Δίκαιον δὲ τὸν Φοῦσκον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὁρῶντες οἱ Μακεδόνες ἐστήσαντο βασιλεύειν, καὶ τὴν Χρυσηΐδα αὐτῷ ἥρμοσαν. ὁ δὲ παίδων αὐτῷ γενομένων ἐκ τῆς Χρυσηΐδος, οὐκ ἀνεθρέψατο, τὴν ἀρχὴν τῷ Φιλίππῳ περισώζων· ᾧ δὴ καὶ παρέδωκεν ἀποθνήσκων . . . .*

[1]) Scal. pro Codicis lacuna quattuor litterar. et *αλίας*.

[2]) in *η'* corrigenda esse monuit AvG.

[3]) Genitivum ferri non posse monet AvG.

(perveniebat), cujus tutor (ac) procurator antea memoratus Antigonus erat, qui[1]) centesimae trigesimae nonae olompiadis anno quarto defunctus est, in tutoris munere annos (agens) duodecim: omnino autem vixit annos XLII. Philippus vero sine tutore coepit regnare, a centesima qradragesima olompiade; regnavitque omnino annis XLII: secundo autem anno centesimae quinquagesimae nonae[2]) olompiadis obiit (obibat), cum omnino vixisset annos LVIII."

„Verum Perseus filius Philippi Demetrium[3]) fratrem suum interfecit (interficiebat), regnatque annis X. et mensibus octo. Etenim centesimae quinquagesimae secundae olompiadis anno quarto[4]) Leukippus[5]) et Akilius Makedoniorum Pidaniae partes (tractus) vi (violenter) ceperunt. Perseus ergo in Samothrakam[6]) fuga se recepit (recipiebat), ac deinde sponte quidem semetipsum bellatorum manibus tradidit. Inde vero Albam translatus, sub custodia erat (stabat), et post quinque annos obiit (obibat). Makedoniorum (itaque) res sub eo finem habuerunt."

„Tunc autem Romani eos sui juris ad libitum (viventes) permiserunt; namque honorifice venerabantur amplissimam gloriam, et victoriosum imperium Makedoniorum."

„Anno vero decimonono, qui CLVII. olompiadis anno tertio respondet (comparatur), Andriskus quidam semetipsum Persei filium falso appellavit, nomenque mutatum sibi adscivit Philipum, ideoque falsus Philipus dicebatur. Dominabatur Makedoniis, Thrakios belli socios sibi sumens. Quum (vero) anno uno tenuisset, ex acie fuga petebat ad Thrakios; ab ipsis (tamen) proditus, vinctus Romam missus est (mittebatur)."

„Romani (itaque) despicientes Makedonios, eo quod falso Philipo auxilio fuissent, tributarios eos fecerunt (faciebant), anno quarto CLVII. olompiadis. Efficiuntur autem post Alexandrum olompiades regni Makedoniorum, usque ad finem, quo tributarii facti sunt, ad Romanorumque dominatum, a centesimae decimae

ἐπιτροπεύσας μὲν ἐπὶ ἔτη ιβ'[1]) *ζήσας δὲ τὰ πάντα ἔτη μβ'. ὁ δὲ [τοῦ Δημητρίου υἱὸς, ὃν οἱ Μακεδόνες Καλὸν ἐπωνόμαζον]*[2]), *χωρὶς τοῦ ἐπιτρόπου ἀπὸ τῆς ρμ' Ὀλυμπιάδος ἄρχειν ἤρξατο· καὶ ἐβασίλευσεν ἔτεσιν ὅλοις δύο καὶ μ'· τελευτᾷ δὲ δευτέρῳ ἔτει τῆς ρν'*[3]) *Ὀλυμπιάδος, νη' τὰ ὅλα βιοὺς ἔτη.*

Περσεὺς δὲ υἱὸς τοῦ Φιλίππου Δημήτριον τὸν ἀδελφὸν ταῖς πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ διαβολαῖς ἀποκτείνας, βασιλεύει ἔτεσι δέκα καὶ μησὶν ὀκτώ. ἐπὶ γὰρ τῆς ρνβ' Ὀλυμπιάδος τοῦ τετάρτου ἔτους Λεύκιος Αἰμίλιος[4]) *τρώσας τοὺς*[5]) *Μακεδόνας περὶ τὴν Πύδναν εἷλε κατὰ κράτος. Περσεὺς δὲ εἰς τὴν Σαμοθράκην ἔφυγεν, εἶτα*[6]) *ἑκουσίως παρέδωκεν ἑαυτὸν δέσμιον τοῖς πολεμίοις, κἀκεῖθεν εἰς Ἄλβην μετατεθεὶς καὶ τηρούμενος μετὰ πέντε ἔτη ἐτελεύτα. [Τ]ὰ δὴ τῶν Μακεδόνων ἐπὶ τούτου κατελύθη.*

Καὶ αὐτοὺς Ῥωμαῖοι τότε μὲν αὐτονόμους ἀφῆκαν, αἰδούμενοι δόξαν ἀγαθὴν καὶ μέγεθος ἀρχῆς τῆς Μακεδόνων.

[Ἔ]τει δὲ ἐννεακαιδεκάτῳ ὅ, τι[7]) *τῆς ρνζ' Ὀλυμπιάδος ἐστὶ*[8]) *ἔτος τρίτον, Ἀνδρίσκος τις υἱὸν ἑαυτὸν ψευσάμενος εἶναι Περσέως, καὶ Φίλιππον ἑαυτὸν μετονομάσας, παρ' ὃ καὶ Ψευδοφίλιππος ἐκαλεῖτο, κρατεῖ Μακεδονίας, Θρᾷκας λαβὼν συμμάχους. ἐνιαυτὸν δὲ κρατήσας, ἐκ παρατάξεως μὲν φεύγει εἰς τοὺς Θρᾷκας, ἔκδοτος δὲ παρ' ἐκείνων δοθεὶς ἀναπέμπεται δέσμιος εἰς τὴν Ῥώμην.*

[Ῥ]ωμαῖοι δὲ Μακεδόνας ἀχαρίστους γενομένους, διὰ τὸ συλλαβέσθαι τῷ Ψευδοφιλίππῳ, ὑποφόρους ἐποίησαν, ἔτει τετάρτῳ τῆς ρνζ' Ὀλυμπιάδος. γίνονται οὖν μετὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν . . . .

ἀπὸ τῆς ριδ' Ὀλυμπιάδος ἔτους δευτέρου, ἄχρι τῆς

---

1) Pron. „qui", quod in cod. G. non reperitur, exstat in cod. N.

2) Sic in utroque cod., sed A. „nonae" uncis inclusit, Z. prorsus delendum censuit.

3) A. „(filii) Demetrii" inductus scilicet textu gr., in quo legebat „*Δημητρίου*" pro „*Δημήτριον*"; sed recte correxit in „Erratis".

4) Arm. „centesima quinquagesima secunda olympiade anni quarti", cf. supra.

5) N. „Leukius".

6) Codd. exhibent „in Samosthrakam".

1) in *θ'* corrigenda esse monuit AvG. coll. Niebuhr, kl. Schr. I, 238 sqq.

2) haec Excerptoris additamenta esse monet AvG, quae rectius post antecedens *ἀποθνήσκων* insererentur, coll. Niebuhr l. l.

3) Mai pro *ρνθ'*.

4) Cod. *αἱμίλιος*.

5) AvG pro *πρὸς τούς*.

6) Cod. *εἰτ*.

7) AvG pro *ἐπὶ*.

8) AvG pro *εἰς*.

quartae (nempe) olompiadis anno secundo, usque ad centesimae quinquagesimae septimae olompiadis annum quartum[1]), omnes olompiades XLIII. et anni duo: omnino autem anni CLXXIV.

Fiunt autem post Alexandrum Philipi (filium) reges Makedoniorum hi:

I. Arides, qui et Philipus, annis VII.
II. Kasandrus, annis XIX.
III. Kasandri filii, annis III. et mensibus VI.
IV. Demetrus Obsessor, annis VI.
V. Pyrrhus, mensibus VII.
VI. Lysimakhus, annis V. et mensibus V.
VII. Ptlomaeus, qui et Keraunus, anno I. et mensibus V.
VIII. Meleagrus, mensibus II.
IX. Antipatrus Lysimakhi (filius), diebus XLV.
X. Sosthenes, annis II.
XI. Anarchiae (sc. interregni) anni II.
XII. Antigonus Gonatas, annis XXXIII.[2]).
XIII. Demetrius, annis X.
XIV. Antigonus Phuskus[3]), annis XII.
XV. Philippus, annis XLII.
XVI. Perseus, annis X. et mensibus VIII.
XVII. Libertatis vivendi suis legibus, anni XIX.
XVIII. Falsus Philippus, anno I.
Post quos Romani.

Thetaliorum Reges.

Thetaliis et Epiro[4]) per multa tempora iidem, qui et Makedoniis, dominabantur; acceperuntque libertatem a Romanis propriis legibus utendi. Postquam Philippus a Tito Romanorum duce in Thetalia debellatus (cladi traditus) fuit, tum demum ipsi etiam eadem, qua Makedonii, causa Romanorum tributarii facti sunt (fiebant). Nam iterum his quoque post Alexandrum Aridaeus, qui et Philipus, dominatur annis VII. Quem Kasandrus excipit, imperatque Epiro et Thetaliis annis XIX. Post quem Philipus ejusdem filius annis (lege, mensibus)[5]) quatuor. Deinde et fratres ejusdem Antipatrus et Alexandrus annis II. et mensibus VI. Atque etiam Demetrus Antipatri[6]) (filius) annis VI. et mensibus VI. Post quem Pyrrhus annis IV. et mensibus IV. Postea Lysimakhus Agathoklis (filius)

ρνζ' τετάρτου ἔτους, ἐν ᾧ κατεδουλώθησαν Μακεδόνες . . . . τὰ πάντα ἔτη ροδ'[1]).

[Ἀ]ριδαῖος, ὁ καὶ Φίλιππος, ἔτη ζ'.
[Κ]άσανδρος ἔτη ιθ'.
[Κ]ασάνδρου παῖδες ἔτη γ', μῆνας ς'.
[Δ]ημήτριος ὁ Πολιορκητης[2]) *ἔτη ς'.*
[Π]ύρρος[3]) *ἔτη * μῆνας ζ'.*
[Λ]υσίμαχος ἔτη ε', μῆνας ε'.
[Π]τολεμαῖος ὁ Κεραυνὸς ἔτος α', μῆνας ε'.
*[Μ]ελέαγρος ἔτος **[4]), *μῆνας β'.*
*[Ἀ]ντίπατρος Λυσιμάχου ἔτος **[5]), *ἡμέρας με'.*
[Σ]ωσθένης ἔτη β'.
[Ἀ]ναρχίας ἔτη β'[6]).
[Ἀ]ντίγονος ὁ Γονατᾶς ἔτη λδ'.
[Δ]ημήτριος ὁ Καλὸς ἔτη ι'.
[Ἀ]ντίγονος ὁ Φοῦσκος ἔτη ιβ'.
[Φ]ίλιππος ἔτη μβ'.
[Π]ερσεὺς ἔτη ι', μῆνας η'.
[Α]ὐτονομίας ἔτη ιθ'.
[Ψ]ευδοφίλιππος ἔτος α'.
. . . . Exc. Eus. l. c. pg. 129, 20 — 133, 28.

[1]) Arm. „a centesima decima quarta olompiade anni secundi usque ad centesimam quinquagesimam septimam olompiadem anni quarti“.

[2]) Z. sec. t. gr. „XXXIV“.

[3]) G. N. „Phuski“ sc. filius, E. A. Z. sec. t. gr. „Phuskus“.

[4]) De omnibus Alexandri successoribus epitomatorem intellexisse quae de uno Cassandro dicta erant, observat AvG.

[5]) Codd. exhibent „annos“.

[6]) Z. correxit „Antigoni“ ut supra p. 231.

[1]) addi iubet AvG *Ἔτους τῆς Μακεδονικῆς βασιλείας ὄντος νοδ'* (*ἔτους ροδ'* cod.), ita ut haec ad sequentia et initium Aridaei pertineant.

[2]) Cod. *πολυορκητής*.

[3]) in Codice num sic an *Κύρρος* distingui nequit.

[4]) sic, ut spatium vacuum indicetur, ut supra vs. 11, AvG pro *α'*.

[5]) sic AvG pro *α'*.

[6]) AvG pro *ἔτος * μῆνας β'*.

annis VI. Necnon Ptlomaeus, qui Keraunus dictus est, anno uno, et mensibus v. Deinde et Meleagrus mensibus II. Post quem Antipatrus Lysimakhi[1]) (filius) diebus XLV. Post quem Sosthenes anno I. Deinde Anarchia (s. interregnum) per biennium et menses II. Postea Antigonus Demetri (filius) annis XXXIV. et mensibus II.

Dein vero sub horum annis Pyrrhus Antigoni copias recepit, et paucis quibusdam locis dominatus est. Praelio autem victus Derdiae[2]) a Demetro Antigoni filio rebus quoque (publicis) privabatur. Et post breve tempus Antigono mortuo, regnavit (regnabat) ejusdem filius Demetrius annis X. Post quem Antigonus Demetrii, qui Cyrenem profectus est, et Olimpiadis (Olimpiae) filiae Paulikliti Larisaei (filius) annis IX. (Hic) Achaeis auxilio atque subsidio fuit (fiebat), et in certamine superabat Clemenetem[3]) Lakedemoniorum tyrannum, Spartanos liberabat: atque adeo a gente Achaeorum Deorum instar honore dignus habebatur (fiebat).

Post quem Philipus Demetrii (filius) regnavit annis XXIII. et mensibus IX. (Quin etiam) in Thetaliorum terra a Tito Romanorum duce debellatus (cladi traditus) in acie fuit. Thetalii vero a Romanis libertatem suis legibus (vivendi) acceperunt. Itidem reliqui ex Ionibus, qui Philipi tributarii erant. Primo anno interregnum (anarchia) erat in Thetalia; deinde vero Duces annui ex multitudine eligebantur.

Ac primus (quidem) electus est Pausanias Ekhekrati (filius) Pheraeus. Deinde Amintas Kratis (filius) Pierius[4]); cujus diebus (sub quo) Titus iterum Romam reversus est. Postea Eakides Kallae (filius)[5]) Metropolitanus. Dein Epidromus[6]), Andromakhi (filius) Larisaeus, mensibus VIII. reliquo vero anni spatio Eunomus Polikliti[7]) (filius) Larisaeus, mensibus IV. Rursum Eunomus anno I. Postea Eakides Callae (filius) Metropolitanus anno secundo. Postea Pravilus Phaxae[8]) (filius) Kutusaeus[9]). Dein Eunomus

---

[1]) Z. animadvertit legendum videri „Philippi". Sic enim legitur p. 235. — Sed neglegentius haec excerpta et Antipatrum Philippi f. cum Ptolemaeo Lysimachi f., qui et ipse regnum tunc ambiebat, confusum esse suspicatur AvG.

[2]) Z. „Derdii" et animadvertit, dicendum videri „Argis". — Sed cf. Niebuhr, kl. Schr. I, 229.

[3]) Z. „Cleomenem".

[4]) In codd. „Piearius", A. „Pierensis", Z. „Pierius". — Sed hanc correcturam cum historia pugnare ostendit Niebuhr, kl. Schr. I, 243, qui *Πηρεύς* conicit.

[5]) A. „Eacides Callae", Z. „Aeacides Calliae". Sic et infra. — *Κάλλας* nomen Macedonicum esse monet Gutschmidius. — Vox „filius" in cod. G. erasa exstat in cod. N.

[6]) Z. dicit, in cod. G. legi h. l. „Epidramus".

[7]) In codd. legitur „Poliklite" Nom. loco „Poliklitei" Gen.

[8]) Z. „Phaxiae".

[9]) Sic in codd., Z. rectius „Scotusaeus".

Polikliti (filius) Larisaeus, anno secundo. Deinde Andosthenes[1]) Italae[2]) (filius) Gortonaeus[3]). Dehinc Thrasimakhus Alexandri (filius) Atraganus[4]). Deinde Laontomenes Damothonis (filius) Pheraeus. Exinde Pausanias Damothonis (filius). Deinceps Theodorus Alexandri (filius) Argivus. Postea Nikokrates Phaxinae (filius) Kotunensis[5]). Deinde Ippolokhus Alexippi (filius) Larisaeus. Post quem Kleomakhides Enei (filius) Larisaeus. Dein Phyrinus Aristomenis (filius) Gumphicus[6]), quo anno Philippus rex in Makedonia obiit, Perseoque filio suo regnum tradidit; et Thetaliis, ut dictum quidem est, imperavit annis iii. et mensibus ix. Macedonibus autem omnino, annis xlii. et mensibus ix. A centesimae decimae quartae olompiadis anno secundo[7]), quo tempore Philippus (Aridaeus) suscepit res (sc. publicas regni) usque ad Philippi Demetrii (filii) obitum; quod respondet (quadrat) centesimae quinquagesimae olompiadis anno secundo, mensique quinto, efficiuntur sane anni cxliv. et menses v.

Cuncti reges Thetaliorum.

i. Aridaeus, qui et Philipus, annis vii.
ii. Kasandrus, annis xix.
iii. Philipus, mensibus iv.
iv. Antigonus, et Alexandrus[8]), annis ii. et mensibus vi.
v. Demetrus[9]), annis vi. et mensibus vi.
vi. Pyrrhus, annis iii.[10]) et mensibus iv.
vii. Lysimakhus, annis vi.
viii. Ptlomaeus, qui et Keraunus, anno i. et mensibus v.[11])
ix. Meleagrus, mensibus ii.
x. Antipatrus, diebus xlv.
xi. Sosthenes, anno i.
xii. Anarchiae (sive interregni), anni ii. et menses ii.
xiii. Antigonus, annis xxxiii.[12]) et mensibus ii.

---

[1]) Sic in codd., sed E. A. Z. „Androsthenes".

[2]) In codd. „Italeah", quae forma Gen. significare potest „Itali, Italae, Italii, Italiae". A. „Italae", Z. „Idalii". — Unum Ἰταλός genuinum nomen esse et id ipsum occurrere in numo Thessalico ap. Mionnet II, 2 monet AvG.

[3]) In codd. „Gortonius", sed in marg. cod. G. „Girtonius". A. „Gortonaeus", Z. „Gyrtonius".

[4]) Z. „Atracius", ac dicit in cod. G. legi „Artacius".

[5]) Z. ut supra not. 2 „Scotusaeus".

[6]) Z. „Gomphensis".

[7]) Arm. „a centesima decima quarta olompiade anni secundi".

[8]) Z. „Antipater et Alexander", ac dicit in not. ad h. l., Cod. Arm. „Antigonus, qui et Alexander".

[9]) Sic codd., sed A. et Z. „Demetrius".

[10]) Z. in nota: „Superius iv".

[11]) G. E. „vii", N. A. „v", Z. „vii", sed in nota animadvertit „Superius v".

[12]) Z. in nota „Superius xxxiv".

XIV. Demetrius, annis X.
XV. Antigonus, annis IX.
XVI. Philippus, ann. XXIII. et mens. IX.[1])

Ac deinceps Duces hi.

Pausanias, Amintas, Eakides, Epidromus, Eunomus, Eakides secunda vice, Praviles, Eunomus secunda vice, Androsthenes, Thrasimakhus, Laontomenes, Pausanias, Theodorus, Nikokrates, Ippolokhes[2]), Kleomakhides, Phyrinus, Philippus[3]).

Asianorum et Syrorum reges.

Philipo Aridaeo sextum regni annum[4]) agente, CXV. olompiadis anno tertio, Antigonus primum (s. primus) regnavit in Asianos annis XVIII., quum omnino annos LXXXVI. vixisset[5]). Terribilior quam omnes (sui) temporis reges inventus fuit (inveniebatur); mortuusque est (et moriebatur) in Phrygiorum terra, universo exercitu prae tremore in eum invadente, quarto anno centesimae decimae nonae olompiadis. Filius autem ejusdem Demetrius fuga Ephesum se recipiens servabatur, et ab omnibus Asianis destitutus (deceptus), omnium ipse crudelissimus rex in obsessione credebatur (credebant): unde etiam cognomen ejus Obsessor (Graecis, Poliorcetes) vocatus est. Regnat annis XVII. omnino (annos agens) LIV. A CXX. olompiadis anno primo[6]) (incipiens), duos annos cum patre[7]) regnavit, qui etiam ipsi XVII. annis regni accensebantur. Anno quarto CXX. olompiadis a Seleuko comprehensus, captivus ivit (ibat) in Kilikiensium terram, atque in custodia apud ipsum regio more demorabatur: qui(que) CXXIV. olompiadis anno quarto mortuus est (moriebatur). Antigoni et Demetrii hoc pacto res peractae sunt (peragebantur).

Jamvero in Lidia (Lidiae) ex adverso Thrakiorum regionibus Lysimakhus regnavit. Superioribus vero in regionibus, et Syriacorum (sc. regionibus) Seleukus;

[1]) Z. in nota: „Ita heic codex, sed idem superius annis III et mensibus IX".
[2]) Z. „Hippolochus".
[3]) Hunc Philippum ex iterata Philippi Macedonis mentione supra facta ortum esse adnotat Gutschmidius.
[4]) In cod. G. „annum" omissum restituit cod. N.
[5]) Z. „donec octogesimo aetatis anno consumptus est" om. „sexto".
[6]) Arm. „a centesima vigesima olompiadis (sic! „olompiadin" pro „olompiadên" i. e. „olompiade) primi anni".
[7]) Frustra desudare qui cum historia componere tentant quae componi nequeant, et emendandum esse 'cum filio' censet Gutschmidius, qui duos illos annos indicari putat, quibus capto patre Antigonus Gonatas summae rerum praefuit: deinde l. 28 idem 'anno quarto CXXIII. olympiadis' pro 'CXX.' et lin. 32 'CXXIV. olympiadis anno primo (α')' pro 'quarto (δ')' restitui iubet.

Ἀσίας καὶ Συρίας βασιλεῖς οἱ μετὰ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον.

Φιλίππου τοῦ Ἀριδαίου ἕκτον ἔτος κατάγοντος τῆς βασιλείας ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς πέντε καὶ δεκάτης Ὀλυμπιάδος ἔτει τρίτῳ, [Ἀ]ντίγονος[1]) [ὁ][2]) πρῶτος ἐβασίλευσε τῆς Ἀσίας, καὶ ἦρξε μὲν ἔτεσιν ὀκτὼ καὶ δέκα, τὰ πάντα βιώσας ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα. Φοβερώτατος δὲ τῶν τότε βασιλέων γέγονε, καὶ θνήσκει περὶ τὴν Φρυγίαν, πάντων αὐτῷ[3]) διὰ φόβον τῶν δυναστῶν ἐπιθεμένων, τετάρτῳ ἔτει τῆς ἑκατοστῆς ἐννεακαιδεκάτης[4]) Ὀλυμπιάδος. Ὁ δ' υἱὸς αὐτοῦ Δημήτριος φυγὰς εἰς τὴν Ἔφεσον διεσώθη, καὶ τῆς Ἀσίας ἁπάσης ἀποσφαλεὶς, πάντων δεινότατος[5]) βασιλεὺς ἔδοξεν εἶναι ἐν τῇ πολιορκίᾳ· ἀφ' οὗ δὴ καὶ Πολιορκητὴς ἐπεκλήθη. βασιλεύει δὲ καὶ αὐτὸς ἔτη ιζ'. Exc. Eus. l. c. pg. 125, 30 — 126, 9.

[1]) Cod. [*Α*]*ντίγωνος*.
[2]) del. AvG.
[3]) Scal. pro *αὐτω*.
[4]) Cod. *ἐνεακαίδεκάτης*.
[5]) Cod. *δεινώτατος*.

ambo autem tenuerunt CXIV. olompiadis anno primo:· e quibus res Lysimakhi praetermittantur (praetermittentur); Seleuki vero, qualiter et quomodo peractae sint, historiae tradantur (narrabuntur).

Quum Ptlomaeus primus Egiptiorum rex veterem Gazam venisset, ad bellum se contra Demetrium Antigoni (filium) accinxit (accingebat) atque eo superato (et vincebat), Seleukum regem constituit (constituebat) Syriacorum et superiorum partium (regionum). Seleukus autem adversum (inter) barbaros profectus vicit, et rex declarabatur (regnabat); atque inde Nikanor vocatus est (vocabatur), id est victor. Regnum autem tenuit (tenebat) annis XXXII. a CXVII. olompiadis anno primo[1]) incipiens, et ad CXXIV. (olompiadis) annum quartum[2]) usque protractum: vixit (vivebat) autem omnino annis LXXV. ac demum insidiis sibi comparatis ab amico Ptlomaei[3]), qui vocabatur Keraunus, interfectus est (moriebatur).

Hunc excipit filius hujusdem Antiokhus ex Apama (uxore natus), quae ex Persia erat; vocatusque est Soter, id est Servator, anno (autem) primo[4]) centesimae vigesimae nonae olompiadis obiit, cum vixisset omnino (annis) LXIV. dominatusque esset annis XIX. a CXXV. olompiadis nempe anno primo, usque ad CXXIX. olompiadis annum tertium[5]).

Fuerunt ejus liberi a Stratonike Demetrii filia: mas Antiokhus, et filiae Stratonik(e) et Apam(a); ex quibus Apamam rapuit (et) uxorem duxit[6]), atque Stratonikam Demetrius rex Makedoniorum. Defuncto laudato[7]) Antiokho Sotere, Antiokhus in imperium succedit, cujus cognomen vocatum est Theos, incipiens a CXXIX. olompiadis anno quarto[8]); qui (et) XIX. annos[9])

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου πρῶτος τῆς Αἰγύπτου μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλεύσας ἔτη μ', ἐλθὼν εἰς Παλαιγάζην[1]) *συνάπτει μάχην Δημητρίῳ τῷ Ἀντιγόνου, καὶ νικήσας ἀναδείκνυσι Σέλευκον βασιλέα Συρίας καὶ τῶν ἄνω τόπων. Σέλευκος δ' ἀναβὰς μέχρι Βαβυλωνίας καὶ κρατήσας τῶν βαρβάρων βασιλεύει ἔτη λβ'. διὸ καὶ Νικάνωρ ἐπεκλήθη· τῷ γοῦν λβ' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, οε' τῆς ὅλης ζωῆς, Λυσίμαχον ἐκβαλὼν τῆς Μακεδονικῆς ἀρχῆς, ἐπαρθεὶς δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ καὶ αὐτὸς ἀναιρεῖται πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου τοῦ Κεραυνοῦ λεγομένου, μέλλων καὶ Μακεδόνων ἄρχειν, καὶ κρατεῖ Μακεδόνων Πτολεμαῖος·* Sync. pg. 506, 19 — 507, 6.

---

1) Arm. (ut supra p. 247 not. 6) „a centesima decima septima olompiadis anni primi".

2) Arm. „usque ad centesimam vigesimam quartam anni quarti".

3) Sic in textu arm.; sed jam A. animadvertit loco Genitivi „Ptlomaei" legendum esse Ablativum „Ptlomaee", eumque secutus Z. vertit „a familiari suo Ptolemaeo".

4) 'tertio (*τρίτῳ*)' pro 'primo (*πρώτῳ*)' restituit Gutschmidius.

5) Arm. „a centesima vigesima quinta olompiadis (cf. p. 247 not. 6) anni primi usque ad centesimam vigesimam nonam olompiadem anni tertii".

6) Ita textus arm.; sed quum haec ad patrem referenda essent, sententia exoritur minime tolerabilis. Hinc jure suspicantur A. et Z., textum esse corruptum et sub voce „tarau" i. e. „deportavit, rapuit" latere nomen proprium, idque sec. Z. „Magas", qui (cf. Pausanias 1, 7, 1) Ptolemaei Philadelphi frater, Cyrenesque rex erat vel praefectus. — Gutschmidius *ὧν Ἀπάμαν Μάγᾳ ἥρμοσε* in *ὧν Ἀπάμαν ἥρπασε* abiisse conicit.

7) In codd. legitur Gen. plur., cujus loco A. recte conjecit legendum esse Gen. sing., quum plur. sensu careat.

8) Arm. „a centesima vigesima nona olompiade anni quarti".

9) Z. „xv". — Postea quoque verba 'CXXXV. olympiadis anno

---

1) AvG pro *Παλαίγαζαν* (Cod. B *πάλαι γάζην*).

producens aegrotavit, et cxxxv. olompiadis anno tertio Ephesi diem obiit, cum omnino annis vixisset xl. Filios habuit (habebat) ii. Seleukum cognomento Kalinikum, et Antigonum; filias ii. ex Laodike Akhaei filia, quarum (e quibus) unam Mithridates, alteram vero Arathes uxores duxerunt. Hunc excipit major natu filius Seleukus, cujus cognomen, ut jam diximus, vocatum est Kalinikus; regnare exorsus ab anno tertio centesimae tricesimae tertiae olompiadis, producens usque ad secundum annum cxxxviii. olompiadis, annis xxi.[1]) dominatus.

Eo autem mortuo, succedit ei filius Seleukus, cujus cognomen vocabatur Keraunus. Haec vero ita (sc. se habuerunt); quo facto accidit, ut vivente adhuc Kaliniko Seleuko Antigonus[2]) junior frater ejusdem nollet acquiescere (quiete sedere), suisque rebus adtendere. Adjutorem enim et suppetias Alexandriâ[3]) etiam habebat, qui Sardianorum urbem tenebat, qui et frater matris ejus Laodikae erat; nec non Galatas in duobus praeliis auxiliatores habuit (habebat). In Lidiorum terra Seleukus vicit (vincebat); sed neque Sardes, neque Ephesum cepit, Ptlomaeus enim urbem tenebat. Quum vero in Kappadokia et adversus Mithridatem secundus congressus esset, duae myriades ejus a barbaris caesae, ipseque occisus periit (consumebatur). Ptlomaeus autem, qui et Triphon, partes (regiones) Syriorum occupavit: quae vero apud (ad, contra) Damaskum et Orthosiam obsessio fiebat[4]), finem accepit (accipiebat) centesimae tricesimae quartae olompiadis anno tertio, quum Seleukus eo descendisset (descenderit). Antigonus vero Kaliniki frater, magnam Phrygiam peragrans ad tributa incolas coegit (subigebat), ducesque exercitus adversum Seleukum misit (mittebat): verum a suis satellitibus (voluptariis ministris), barbaris traditus est; ex quibus cum paucis se eripiens (s. servatus), Magnesiam proficiscebatur, et sequenti die aciem instruebat, atque inter alios milites etiam auxiliares a Ptlomaeo accipiens, vicit (vincebat): et filiam Zielis (s. Zieli)

---

tertio' gravius corrupta esse monet Gutschmidius, cum esse deberent 'cxxxiii. olympiadis anno altero'.

[1]) Z. in nota ad h. l. „Bene in posteriore libro bis legitur xx, in tabulis nempe regum et in canone". — Sed omnino in regnis Seleuci ii, Seleuci iii et Antiochi iii annos regnorum ab olympiadum computatione uno anno discrepare monet Gutschmidius.

[2]) Z. in nota ad h. l. „Hic est Antiochus Hierax". In cod. tamen arm. constanter scribitur Antigonus.

[3]) Codd. exhibent „Alexandriae", ut Z. vertit, s. „Alexandriâ", A. vero legendum censet „haghexandrê" i. e. „ab Alexandro" pro „haghexandreah".

[4]) Z. „Syriae regiones cum Damasco occupavit, Orthosiamque obsidione cinxit".

uxorem ducebat. Attamen CXXXVII. olompiadis anno quarto bellum in Lidiorum terra bis aggressus, debellatus est (debellabatur, cladi tradebatur), et e regione Koloae cum Attalo praelium committebat, et anno primo centesimae tricesimae octavae olompiadis in Thrakiam fugere ab Attalo coactus post praelium in Karia factum, moritur (moriebatur).

Seleucus autem, qui Kalinikus vocabatur, Antigoni frater, obiit (obibat) anno altero. Succeditque illi filius ejusdem Alexandrus, qui Seleukum semetipsum nuncupavit, Keraunus tamen ab exercitu appellabatur. Fratrem autem habuit (habebat), cui nomen erat Antiokhus. Tribus annis post patrem cum regnasset Seleukus, in Phrygiorum terra insidiis ipsi per dolum paratis a Nikanore quodam Galatico occisus est (occidebatur), circa CXXXIX. olompiadis annum primum. Hunc excipit ejusdem frater Antiokhus, exercitu a Babelone eum revocante; nuncupatusque est (supplendum, Magnus), imperavit (dominans) annis XXXVI.[1]) ab anno secundo CXXXIX. olompiadis usque ad CXLVIII. olompiadis annum secundum[2]); (quo) in Susam[3]), et in superiores satraparum provincias se conferens, cum universis (sc. copiis, totus) caesus est (caedebatur) in Elimaeorum[4]) praelio, remanseruntque (remanebantque) duo filii (ejus) Seleukus et Antiokhus.

Ex quibus Seleukus patri successit (succedit) CXLVIII. olompiadis anno tertio; et duodecim annis regnans, usque ad primum[5]) annum CLI. olompiadis (vitam) produxit: vixit (vivebat) autem omnino annos LX. Huic defuncto frater ejus successit (succedit) Antiokhus, qui Epiphanes vocatus est; regnatque annis XI. a tertio anno CLI. olompiadis exorsus usque ad primum annum CLIV. olompiadis. Epiphanem vero Antiokhum adhuc viventem filius ejus Antiokhus, dum duodecim annorum erat, excepit (excipit), qui vocabatur Eupator, patre sub eo annum unum et menses sex vitam agente[6]). Demetrius (vero) quem Romanis Seleukus ipsius pater obsidem dederat, Roma aufugiens in Phoenikiam (Phynikem), Trapolim[7]) urbem petiit (veniebat), et Lysiam pueri tutorem, ipsumque Antiokhum interfecit (interficiebat), et regnabat anno quarto CLIV. olompiadis; atque usque ad CLVII. olom-

[1]) A. ex errore scripsit „XXXIV".

[2]) ad verbum „a CXXXIX olompiade (sic G. et N., sed E. „olompiadis") (in) anno secundo usque ad CXLVIII olompiadem secundi anni".

[3]) Arm. „in Schavscham".

[4]) A. „Elamitarum".

[5]) 'secundum' corrigit Gutschmidius.

[6]) In his nonnulla epitomatoris culpa turbata esse suspicatur Gutschmidius.

[7]) G. „Trapulim", N. „Trapôlim", E. „Trapaulim".

Οὗτος ὁ Δημήτριος ὑπὸ Σελεύκου τοῦ πατρὸς δοθεὶς ὅμηρος εἰς Ῥώμην, φυγὼν εἰς Τρίπολιν Φοινίκης ἐν ἡμέραις . . . .[1]) *παρεγένετο, καὶ ἐπελθὼν Λυσίαν τε ἐπίτροπον Ἀντιόχου τοῦ παιδὸς ἀναιρεῖ, καὶ αὐτὸν Ἀντίοχον παραδόξως ἐν ταῖς ὅλαις ἡμέραις . . . .*[2]) *τοσαύτην κατακτησάμενος ἀρχήν. κατὰ τούτου Πτο-*

[1]) lacunam indicavit Scal.

[2]) lacunam indicavit Scal.

piadem ad annum quidem quartum[1]) (regnum) tenuit (tenebat), qui Soter cognominabatur; dominatusque est annis XII. Ad praelium (vero) pro regno excitatus cum Alexandro, qui extraneos (mercenarios) habebat, et (cui) a Ptlomaeo suppetiae, et rex Attalensium auxilia erant, obiit (obibat).

Dominatur et Alexandrus Syriae CLVII. olompiadis anno tertio, obtinuitque annis V. Quarto vero anno CLVIII. olompiadis occiditur; quum congressus fuisset cum Ptlomaeo adjutore Demetrii filii Demetrii, juxta Antiokhiam urbem, ubi sane certaminis conflictus fuit, (atque) in tumultu cadens mortuusque est (moriebatur) etiam Ptlomaeus.

Bellum vero excepit (excipiebat) laudatus (de quo dictum est) Demetrius, qui erat filius Demetri. Demetro Seleuki, et Antiokho Alexandri filio ex Syria et Antiokhia urbe invicem irruentibus vicit (vincebat) Demetrius, regnabatque CLX. olompiadis anno primo. Anno etiam secundo copias colligebat, et adversum Arschakem profectus est (proficiscebatur) Babelonem, et in superiores regiones. Et anno etiam altero, qui erat CLX. olompiadis annus tertius, ab Arschake in captivitatem redactus est (redigebatur); qui ipsum (quem sc. hic) in Parthiam servandum misit. Igitur tum (unde et) Nikanor vocatus est, id est victor, nam Antiokhum Alexandri filium vicerat; et Siripides[2]), quippe qui captivus ivit, ferroque vinctus in custodia erat. Frater vero Demetri junior, Antiokhus dictus, in Sidaque urbe educatus, quapropter Sidetes utique vocabatur, quum intellexisset, quod frater suus Demetrius deliquit (lapsus i. e. victus est), atque in vinculis servatur, pergebat a Sida urbe, adiensque Syriam tenuit (tenebat) CLX. olompiadis anno quarto. Regnabat hic quoque annis IX. Judaeosque hic subegit (subigebat), per obsidionem muros urbis evertebat, atque electissimos (s. optimates) ipsorum (ex iis) trucidabat anno tertio CLXII. olompiadis.

Anno vero quarto (ejusdem) CLXII. olompiadis cum duodecim myriadibus supervenit (adveniebat) Arschakes: et dolo (strategemate) volebat uti, fratrem ejus Demetrium, qui in captivitate erat, dimisit (dimittebat) in Syriam. Antiokhus vero instante hieme loco angusto in barbaros irruens praelium fortiter committit (committebat); et sauciatus cadens moriebatur; cujus a nativitate anni erant XXXV. Filium

[1]) Pro quarto hic tertium, infra autem, ubi initium Alexandri designat, pro tertio quartum annum nominari debuisse adnotat Gutschmidius.

[2]) Sic G., N. et Z., sed A. sec. t. gr. conjecit legendum „Sidirites“, et in E. e pronunciatione recentiori scripsit „Sitirides“.

λεμαῖός τε συμμαχεῖ Ἀλεξάνδρῳ διὰ μισθοφόρων ξένων, καὶ Ἄτταλος ὁ Περγάμου βασιλεὺς ὁ καὶ κατάγων αὐτόν· πρὸς ὃν ἀντιταττόμενος ὁ Δημήτριος τελευτᾷ ιβ′ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Καὶ κρατεῖ τῆς Συρίας Ἀλέξανδρος ὁ ὑποτεταγμένος ἔτη ε′, καὶ ἀναιρεῖται πολεμῶν τῷ Πτολεμαίῳ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν κατάγοντι Δημήτριον τὸν Δημητρίου ἐπὶ τὴν βασιλείαν Συρίας· συμπίπτει δὲ καὶ ὁ Πτολεμαῖος, καὶ μετ᾽ οὐ πολὺν χρόνον θνήσκει. Sync. pg. 550, 19 — 551, 11. non verbotinus, et adhibito alio fonte, Eusebi verba referens.

Τοῦ Ἀλεξάνδρου τούτου τοῦ προῤῥηθέντος υἱοῦ Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς πεσόντος ἐν τῇ πρὸς Πτολεμαῖον μάχῃ, μερίζεται ἡ τῆς Συρίας ἀρχὴ εἴς τε Δημήτριον τὸν Δημητρίου υἱὸν ὁρμώμενον ἐκ τῆς Σελευκίας, καὶ εἰς τὸν υἱὸν Ἀλεξάνδρου ὁρμώμενον ἐκ Συρίας καὶ Ἀντιοχείας Ἀντίοχον. Ἀλλὰ τοῦτον ὁ Δημητρίου Δημήτριος τάχιστα νικήσας χειροῦται την ἀρχὴν ἔτη γ′· ὅθεν καὶ Νικάνωρ ἐκλήθη. Στρατεύσας δὲ ἐπ᾽ Ἀρσάκην εἰς Βαβυλῶνα αἰχμάλωτος γίνεται ὑπὸ Ἀρσάκου καὶ εἰς τὴν Παρθικὴν ἀναχθεὶς ἐφρουρεῖτο σιδηρωθείς· ὅθεν καὶ Σηριπίδης[1]) ἐλέγετο ὕστερον. Sync. pg. 554, 4 — 13 (sed non verbotinus Eusebiana referens).

[1]) AvG pro *Σιδηρίτης*.

autem ejusdem Seleukum, qui patrem sequutus erat, tenera adhuc aetate, comprehendens[1]) Arschakes rex captivum duxit (ducebat), regioque more servabat.

Porro erant Antiokho quinto tres (liberi) mares, et puellae duae. Prima filia et secunda Laodikae dicebantur; idem enim utrique nomen erat: tertius vero Antiokhus, qui ipse et sorores morbo obierunt (obibant); et quartus Seleukus, quem Arschakes cepit; quintus vero Antiokhus, qui et Kizikus, apud Kraterum eunuchum educabatur, prae timore Demetri fuga se recipiens Kizikum cum Kratero, aliisque famulis Antiokhi, unus (enim) cum sorore obiit, et solus Antiokhus natu minimus remansit (remanebat), qui etiam propterea Kizikenus vocatus est. Sed tamen Demetrius iterum reversus CLXII.[2]) olompiadis anno secundo regnabat, annis decem interea captivitatem passus. Statim vero ut ex captivitate reversus est, in Egiptios animum advertebat: perveniens (itaque) Pelusium, cum obviam ei restiterit Physkus (Physkon) Ptlomaeus, rediit (redibat), militibus quoque imperio obstantibus: odio enim ipsum habebant.

Ptlomaeus vero ira concitatus, regem Asiae (Asianorum) misit (mittebat) Alexandrum, *τὸν ὡς*[3]) filium Alexandri, scilicet quasi filium Alexandri; qui[4]) quoniam existimabatur a Ptlomaeo emptus, a Syris Zabinas cognomen accepit. Quum vero apud Damaskum congrederentur, devictus Demetrus, Tyrum fugitivus tendit (tendebat). Quum nec illuc ingredi (ipsi) permitterent, in navem confugiens discerptus trucidabatur anno primo olompiadis CLXIV, cum regnasset ante captivitatem annos III. et post reditum annos quatuor.

Demetrum excipit filius ejusdem Seleukus; et illico matris calumniis mortem obiit (moriebatur). Antiokhus frater ejusdem junior rerum potitus est (potiebatur) anno CLXIV. olompiadis secundo, et anno tertio Zabinam vicit (vincebat): is vero cum cladem ferre non posset veneno semetipsum confecit (conficiebat); regnavit (regnabat) autem (Antiochus) annis XI. usque ad CLXVI. olompiadis annum quartum; cui simul connumeratur fratris quoque sui Seleuki unus imperii

[1]) N. G. mendose „mortuus" („merreal"), cujus loco A. recte videtur posuisse „arreal" i. e. „comprehendens". Z. hanc vocem prorsus omisit.

[2]) error sive interpretis sive librarii pro CLXIII. AvG.

[3]) N. G. „ziôs" scriptum ut videtur pro „zôs" quod compositum e „z" nota Accus. arm. et gr. *ὡς* i. e. „*τὸν ὡς*". A. legere vult „zôsios" i. e. „z + ôs + ios" pro gr. „*τὸν ὡς υἱόν*", sed illud melius, quum sequatur „filium". Explicationis causa serius verborum repetitionem e margine in textum irrepsisse arbitror. Z. vocem „ziôs" in textu praetermisit, in nota vero ad h. l. dicit: Codex Arm. „Alexandrum Jum".

[4]) N. G. „wa lin", quod, quum sensu careat, corruptum A. egregie correxit, ac posuit „wasn zi" i. e. „quoniam".

Ἀρσάκης[1]) *αἰχμάλωτον βασιλικῶς ἐφύλαττεν.*

ἦν Ἀντιόχῳ . . .

καὶ τοῦ Σελεύκου τούτου νεώτερος υἱος ε'[2]) *Ἀντίοχος ὁ ἐν Κυζίκῳ παρὰ Κρατερῷ τῷ εὐνούχῳ τρεφόμενος, διὰ δέος τοῦ Δημητρίου . . . .*

ὃς διὰ τοῦτο Κυζικηνὸς ἐπεκλήθη. Ὁ τοίνυν Δημήτριος ἀπολυθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀρσάκου, ὡς εἴρηται . . . .[3]) *καὶ κατελθὼν, βασιλεύει.*

Πτολεμαῖος δὲ ἀγανακτήσας, ὅτι τῷ Πηλουσίῳ προσέβαλεν ὁ Δημήτριος, ἅτε τῶν κατ' Αἴγυπτον πραγμάτων ἐχόμενος, πέμπει βασιλέα τῆς Ἀσίας Ἀλέξανδρον, ὡς υἱὸν Ἀλεξάνδρου, ὃς διὰ τὸ ὡς ἀγοραστὸς εἶναι νενομίσθαι τοῦ Πτολεμαίου, Ζαβινᾶς ἐπεκλήθη πρὸς τῶν Σύρων. συμβολῆς δὲ περὶ Δαμασκον γενομένης, ἡττηθεὶς ὁ Δημήτριος φεύγει εἰς Τύρον, κἀκεῖ κωλυόμενος εἰσελθεῖν, πλοίῳ ἐπιβὰς κατεκόπη . . . . βασιλεύσας πρὸ μὲν τῆς αἰχμαλωσίας ἔτη τρία, μετὰ δὲ τὴν κάθοδον ἔτη δ'.

Διαδέχεται δὲ τὸν Δημήτριον Σέλευκος ὁ υἱὸς, καὶ εὐθὺς ἐκ διαβολῆς τῆς μητρὸς ἀποθνήσκει. Ἀντίοχος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος παραλαμβάνει τὰ πράγματα τῆς ἑκατοστῆς ἑξηκοστῆς τετάρτης Ὀλυμπιάδος ἔτει δευτέρῳ[4])· *καὶ τρίτῳ ἔτει νικᾷ τὸν Ζαβινᾶν· ὁ δὲ τὴν ἧτταν μὴ ἐνέγκας φαρμάκῳ ἑαυτὸν διεχρήσατο. βασιλεύει δὲ ἔτη ια', ἄχρι τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς ἑκατοστῆς ἑξηκοστῆς ἕκτης Ὀλυμπιάδος· συναριθμεῖται γὰρ ὁ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σελεύκου ἐνιαυτὸς*

[1]) AvG pro Codicis *κῆσαι*, ante quod duarum vel trium litterarum lacuna.

[2]) AvG pro *ὁ*.

[3]) lacunam indicavit AvG.

[4]) Cod. *β'*.

annus. Et vocabatur Grypus, id est, habens nasum aduncum, et Philometor. Quum vero descendisset ipsius frater ex eadem matre Antiokhus, (quin) et fratris filius de stirpe (latere) patris, cujus cognomen Kizikenus erat, de quo paulo ante diximus, (tunc Grypus) ab imperio recedens, Aspentum proficiscitur (proficiscebatur), unde etiam Aspentius vocatus est, idem qui et Grypus et Philometor nominabatur.

Postquam vero Antiochus in Aspentum se recepit (secessit), a CLXVII. olompiadis anno primo[1]), Kizikenus Antiokhus est potitus (dominabatur). Verum secundo anno ejusdem olompiadis, iterum reversus (revertebatur) ab Aspento Antiokhus, et ipse Syriam tenet (tenebat), Kizikenus vero aliquam partem. Bipartito itaque imperio, Grypus tenuit (tenebat) usque ad centesimae septuagesimae olompiadis annum quartum[2]), post reditum adhuc (in iisdem) vivens annos XV. ita ut omnino dominatus sit annis XXVI. undecim nempe privatim, et XV. post imperium bipartitum.

Kizikenus vero a CLXVII. olompiadis anno primo[3]) obtinens (obtinuit et), defunctus est (defungebatur) anno primo CLXXI. olompiadis, annis regnans XVIII. et vitam degens omnino annis L. Obiit autem hoc pacto. Mortuo Grypo Antiokho juxta tempus praedictum, Seleukus ejusdem filius peragrans cum exercitu multas urbes subigebat. Antiokhus vero Kizikenus exercitu collecto ex Antiokhia urbe, et praelio commisso devictus est (devincebatur): equo autem inter hostes (ipsum) adducente, cum jam in eo essent, ut eum comprehenderent, gladio suo evaginato semetipsum confodit (interficiebat). Universum itaque (vero) regnum ad Seleukum veniebat, et Antiokhiam obtinuit (obtinebat).

Verum contra ipsum filius Kizikeni superstes Antiokhus bellum movebat. Quum (igitur) in Kilikiorum terra apud urbem Mopsuestiam (Momphestiam) dictam exercituum congressus esset, Antiokhus vicit (vincebat), Seleukus (autem) in urbem fugitivus

1) ad verbum „a CLXVII olompiadis anni primi“, sed legendum „olompiadên“ i. e. „olompiade“ pro „olompiadin“ i. e. „olompiadis“.

2) ad verbum „usque ad centesimam septuagesimam olompiadem anni quarti“.

3) ad verbum „a CLXVII olompiade anni primi“.

τῆς ἀρχῆς, εἰς τοῦτον. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ[1]) Γρυπὸς καὶ Φιλομήτωρ. κατιόντι δὲ τῷ ὁμομητρίῳ ἀδελφῷ Ἀντιόχῳ[2]) καὶ ἀνεψιῷ τὰ ἐκ πατρὸς τῷ ἐπικληθέντι Κυζικηνῷ, περὶ οὗ πρὸ ὀλίγου εἰρήκαμεν, ἐκχωρεῖ[3]) τῆς ἀρχῆς ἀπελθὼν εἰς τὴν Ἄσπενδον, οθεν καὶ Ἀσπένδιος ἐκλήθη, ὁ αὐτὸς καὶ Γρυπὸς καὶ Φιλομήτωρ ἐπικαλούμενος.

Τοῦ τοίνυν Ἀντιόχου εἰς τὴν Ἄσπενδον ἐκχωρήσαντος ἄρχει ἀπὸ τῆς ρξζ΄[4]) Ὀλυμπιάδος ἔτους ὄντος[5]) πρώτου[6]) ὁ Κυζικηνὸς Ἀντίοχος. τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτει τῆς αὐτῆς Ὀλυμπιάδος κάτεισι πάλιν ἀπὸ τῆς Ἀσπένδου ὁ Ἀντίοχος καὶ κρατεῖ μὲν αὐτὸς τῆς Συρίας, ὁ δὲ Κυζικηνὸς[7]) τῆς Κοίλης. διαιρεθείσης δὲ τῆς ἀρχῆς, ὁ μὲν Γρυπὸς παρατείνει, ἄχρι τῆς ἑκατοστῆς ἑβδομηκοστῆς[8]) Ὀλυμπιάδος, τοῦ τετάρτου ἔτους· ἔτη μετὰ τὴν κάθοδον ἐπιζήσας δεκαπέντε, ὡς ἄρξαι τὰ πάντα εἰκοσιέξ· ἕνδεκα μὲν καθ᾽ ἑαυτὸν, πέντε καὶ δέκα δὲ τῆς ἀρχῆς διῃρημένης.

Ὁ δὲ Κυζικηνὸς κρατήσας ἀπὸ τῆς ρξζ΄ ἔτους πρώτου[9]), τελευτᾷ ἔτει πρώτῳ[10]) τῆς ροα΄ Ὀλυμπιάδος, βασιλεύσας μὲν ἔτη ιη΄, βιοὺς δὲ τὰ πάντα ἔτη ν΄[11]). τελευτᾷ δὲ τοῦτον τὸν τρόπον. ἀποθανόντος γὰρ τοῦ Γρυποῦ Ἀντιόχου κατὰ τὸν εἰρημένον χρόνον, Σέλευκος ὁ τούτου παῖς α΄ ἐπελθὼν[12]) μετὰ δυνάμεως πολλὰς πόλεις προσηγάγετο. Ἀντίοχος δ᾽ ὁ Κυζικηνὸς προαγαγὼν[13]) ἐκ τῆς Ἀντιοχείας τὴν δύναμιν, καὶ παραταξάμενος ἐνικήθη· ἐξενεχθεὶς δ᾽ ὑπὸ τοῦ ἵππου[14]) αὐτοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους, καὶ μέλλων συλλαμβάνεσθαι, ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν. Τῆς δὲ βασιλείας ὁ Σέλευκος ἐγκρατὴς γενόμενος παρέλαβε τὴν Ἀντιόχειαν.

Προς δὲ τοῦτον ἐπολέμει τοῦ Κυζικηνοῦ υἱὸς γενόμενος Ἀντίοχος. Γενομένης δὲ μάχης ἐν τῇ Κιλικίᾳ περὶ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Μομψουεστίαν ἐνίκησεν ὁ Ἀντίοχος. Σέλευκος δὲ φυγὼν εἰς τὴν πόλιν, καὶ πυθόμενος τοὺς ἐγχωρίους ὅτι διεγνώκασιν[15]) αὐτὸν

1) καὶ supplevit AvG; in Cod. post δὲ lineola trium litterarum capax.

2) Scal. pro ἀγιτράχω.

3) Scal. pro ἐκχωροῦν.

4) Cod. ρξο, corr. ut videtur a m. pr.

5) AvG pro τοῦ.

6) Cod. $α^{ου}$.

7) Cod. κυλικηνὸς.

8) Cod. ἑνδομηκοστῆς.

9) Cod. α΄.

10) Cod. α΄.

11) AvG emendari iubet μ.

12) AvG pro ἀἐπελθὼν ubi ἐ puncto subducto deletur.

13) AvG pro προσαγαγων.

14) Scal. pro lacuna quattuor litterarum.

15) Cod. διαγνώκασιν.

se recipiebat (cadebat) et sciscitabatur ex hominibus, num ipsum cognoscerent? Ubi vero audivit, quod cognoscunt, ne forte ipsum vivum comburerent, properavit (properabat) (ac) semetipsum interfecit (interficiebat). Fratres autem ejus, qui Didymi (gemini) vocati sunt, Antiokhus (nempe) et Philipus[1]), exercitu irruentes, vi urbem ceperunt (capiebant), et fratris vindictam accepturi (sumebant et), funditus subvertunt (subvertebant sc. urbem). Supervenit (superveniebat) iis filius Kizikeni praelio et vicit (vincebat); ex iis vero Antiokhus Seleuki frater a pugna fugiens, (ac) temere equitans, in Orentem fluvium praeceps decidit (decidebat), ac in vorticibus fluvii interiit (interibat, perdebatur).

ζῶντα κατακαῦσαι, φθάσας ἑαυτὸν κατέσφαξεν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ κληθέντες Δίδυμοι, Ἀντίοχός τε καὶ Φίλιππος, ἐπιφανέντες μετὰ δυνάμεως, καὶ τὴν πόλιν βίᾳ χειρωσάμενοι, μετῆλθον τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ, κατασκάψαντες τὴν πόλιν. ἐπελθὼν δὲ τοῦ Κυζικηνοῦ υἱὸς μάχῃ αὐτους νικᾷ. καὶ τούτων Ἀντίοχος μὲν ὁ τοῦ Σελεύκου ἀδελφὸς ἀπὸ τῆς μάχης ἐλαύνων τὸν ἵππον, καὶ καταφυγὼν εἰς τὸν Ὀρόντην, ὑπὸ του ῥεῖθρου κατεφθάρη.

Ac deinceps aliis (s. aliorum) certamen erat de regno (nimirum), Philipo fratri Seleuki, Grypique Antiokhi filio, et Antiokho Antiokhi Kizikeni filio, ab anno primo CLXXI. olompiadis incipientes, et copias selectas congregantes et unusquisque partes Syriae singulas tenebat, atque contra se invicem pro Syria bellum movebant; usquequo victus Antiokhus ad Parthos fuga petiit (se recipiebat): ac postmodum Pompêum sibi conciliavit (conciliabat), ut per eum in Syriam reverteretur; ille vero opes ab Antiokhenis assumens ipsum neglexit (negligebat), urbemque liberam permisit (permittebat) suis uti legibus.

Λοιπῶν δὲ ὄντων τῶν ἀμφισβητούντων περὶ τῆς βασιλείας Φιλίππου, [καὶ][1]) τοῦ Σελεύκου μὲν ἀδελφοῦ, υἱοῦ δὲ τοῦ Γρυποῦ Ἀντιόχου, Ἀντιόχου τε[2]), τοῦ παιδὸς τοῦ Κυζικηνοῦ Ἀντιόχου, ἀπὸ τρίτου ἔτους τῆς ροα' Ὀλυμπιάδος ἀρξάμενοι, καὶ δυνάμεις ἀξιολόγους ἔχοντες, καὶ μέρους τῆς Συρίας ἐπικρατοῦντες διεπολέμουν πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς Συρίας. Καὶ ἡττηθεὶς Ἀντίοχος εἰς Πάρθους ἀπέφυγε, καὶ ὕστερον Πομπηΐῳ ἑαυτὸν ἐνεχείρισεν, ὡς ὑπ' αὐτοῦ καταχθησόμενος εἰς τὴν Συρίαν· ὁ δὲ λαβὼν παρὰ Ἀντιοχέων χρήματα, τοῦ μὲν οὐκ ἐφρόντισεν, αὐτόνομον δὲ τὴν πόλιν εἴασε.

(Porro) Alexandrini ad eos (Gr. in eum) Menelaum et Lamponem et Kalimandrum miserunt (mittebant), ut Ptlomaeo Dionisii filio Alexandria expulso, ipse veniens regnaret (in) Egipto cum filiabus Ptlomaei; ipse vero in morbum incidens, afflictus obiit (obibat). Dissolvitur (dissolvebatur i. e. expellebatur sc. regno) Philipus quoque filius Gripi et Triphenae[2]) filiae Ptlomaei VIII. quos antea nominavimus. In Egiptum ire volebat, nam ipsum quoque tunc Alexandrini ad imperium arcessiverunt; Gabinus[3]) vero princeps Syriae Romanus Pompêi tribunus impedimento fuit (negotium s. rem impediebat). Itaque regia successio Syriae ad istos usque pervenit et finem habuit.

Πεμψάντων δὲ ἐπ' αὐτοὺς Μενέλαον καὶ Λάμπωνα καὶ Καλλίμανδρον[3]) Ἀλεξανδρέων, ὅπως Πτολεμαίου τοῦ Διονύσου τῆς Ἀλεξανδρείας ἐκστάντος, αὐτὸς ἐλθὼν τῆς Αἰγύπτου βασιλεύσῃ μετὰ τῶν θυγατέρων τοῦ Πτολεμαίου, νόσῳ συσχεθεὶς[4]) ἐτελεύτησε[5]).

Καταλύεται δὲ καὶ Φίλιππος ὁ τοῦ Γρυποῦ καὶ Τρυφαίνης τῆς Πτολεμαίου τοῦ ὀγδόου υἱὸς ὁ προειρημένος· καὶ κατιέναι θέλοντα αὐτὸν εἰς την Αἴγυπτον, μετεπέμψαντο γὰρ καὶ τοῦτον τότε οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐπὶ τὴν ἀρχήν, Γαβίνιος ὁ τῆς Συρίας ἄρχων Ῥωμαῖος ἔπαρχος ὢν τοῦ Πομπηΐου ἐπέσχε· καὶ οὕτως ἡ βασιλικὴ διαδοχὴ ἡ κατὰ Συρίαν ἄχρι τούτων φθάσασα κατελύθη.

Sunt autem singuli Asianorum et Syrorum reges hi.

I. Asianis regnavit Antigonus. annis XVIII.
II. Demetrus obsessor (i. e. Poliorcetes) superioribus partibus et Syriae. ann. XVII.

Εἰσὶν οὖν ἐφεξῆς Ἀσίας καὶ Συρίας βασιλεῖς οἵδε.

[Ἀ]ντίγονος ἐβασίλευσε τῆς Ἀσίας ἔτη ιη'.
[Δ]ημήτριος ὁ Πολιορκητὴς τῶν τε ἄνω τόπων καὶ τῆς Συρίας ἔτη ιζ'.

---

[1]) Sic G. E., sed N. „Philippus".
[2]) Sic E., sed G. N. „Trophinae", A. „Tryphaenae", Z. „Tryphoneae".
[3]) Sic G. E., sed N. „Gabianus", A. Z. „Gabinius".

[1]) del. AvG.
[2]) Ita codex.
[3]) Scal. pro καλίμανδρον.
[4]) sic Cod.
[5]) Scal. pro ἐτελεύ, cum τ supra ύ scripto.

III. Seleukus Nikanor. ann. XXXII.
IV. Antiokhus Sôtêr. ann. XIX.
V. Antiokhus Theos (sive Deus). ann. XV.
VI. Seleukus Kalinikus. ann. XXI.
VII. Seleukus Keraunus. ann. III.
VIII. Antiokhus Magnus. ann. XXXVI.
IX. Seleukus. ann. XII.
X. Antiokhus Epiphanes. ann. XI.
XI. Antiokhus ejusdem filius. anno I. et mensibus VI.
XII. Demetrius Sôtêr. ann. XII.
XIII. Alexandrus. ann. XV.
XIV. Demetrius Demetrii (filius). ann. III.
XV. Antiokhus Sidetes (Sidaeus) ann. IX.
XVI. Demetrius de integro (?)[1]). ann. IV.
XVII. Antiokhus Gripus. ann. XXVI.
XVIII. Antiokhus Kizikenus. ann. XVII.
XIX. Philipus Gripi (filius).
Sub quo vel ipsum imperium Syriae finitum est.

[Σ]έλευκος ὁ Νικάτωρ ἔτη λβ'.
[Ἀ]ντίοχος Σωτὴρ ἔτη ιθ'.
[Ἀ]ντίοχος Θεὸς ἔτη ιε'.
[Σ]έλευκος ὁ Καλλίνικος ἔτη κα'.
[Σ]έλευκος ὁ Κεραυνὸς ἔτη γ'.
[Ἀ]ντίοχος ὁ Μέγας ἔτη λζ'.
[Σ]έλευκος ὁ Φιλοπάτωρ ἔτη ιβ'.
[Ἀ]ντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς ἔτη ια'.
[Ἀ]ντίοχος ὁ Εὐπάτωρ ἔτος α', μῆνας ς'.
[Δ]ημήτριος ὁ Σωτὴρ ἔτη ιβ'.
[Ἀ]λέξανδρος[1]) ἔτη ιε'[2]).
[Δ]ημήτριος Δημητρίου ἔτη γ'.
[Ἀ]ντίοχος ὁ Σιδήτης[3]) ἔτη θ'.
[Δ]ημήτριος αὖθις ἔτη δ'.
[Ἀ]ντίοχος ὁ Γρυπὸς ἔτη κς'.
[Ἀ]ντίοχος ὁ Κυζικηνὸς ἔτη ιη'.
[Φ]ίλιππος ὁ τοῦ Γρυποῦ, ἐφ' οὗ ἡ κατὰ Συρίαν αρχὴ κατελύθη, [ἔτη β'.

[Σ]υνάγεται οὖν ὁ τῆς Συριακῆς βασιλείας τῆς ὑπὸ Μακεδόνων χρόνος, ἀπὸ μὲν τοῦ Ἀντιγόνου, εἰς ἔτη[4]) σοδ'.

ἀπὸ δὲ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, ἔτη σλθ'][5]). Exc. Eus. l. c. pg. 126, 10 — 129, 19.

POST QUOS

ROMANI.

Romanorum, qui a Romelo reges, quique ab Augusto usque ad nos; qui (demum) Romanorum Consules a Julio Caesare (Kaisere) usque ad nos colligentes omnia praemissa commentaria, quae quidem hic loci (ex) ordine signata sunt.

E Polyhistore Alexandro.

Ex Abydeno, qui de Assyriis ac Medis libros conscripsit.

E Manethi (Manethosi) tribus libris de egiptiacis monumentis.

E Kephalionis novem musicis (seu Musarum) voluminibus (s. libris).

E Diodori bibliothecae XL. libris, in quibus breviter historiam usque ad Gajum Caesarem (Kaisr) exponit.

E Kasii Longini XVIII. libris, quibus (breviter) in compendium redegit CCXXVIII. olompiades.

---

[1]) G. et N. exhibent „oghotz“ s. „olotz“ virgulâ appositâ, qua librarii innuunt, lectionem esse dubiam. A. hanc vocem, quae in lingua armeniaca non exstat, ingeniose positam arbitratur pro gr. „ὅλως“, ideoque transfert „de integro“. Z. contendit in cod. G. h. l. scribi „oloz“, posteriore autem libro in tabulis regum „olaz“ (quod non vidimus), et utroque in loco (?) in margine legi „iterum“, uti vertit.

[1]) post hoc in Cod. σ.

[2]) monuit AvG, haec corrigenda esse in ε'.

[3]) in Cod. σιδήτης a m. pr. corr. in σιδίτης.

[4]) post ἔτη in Codice lacuna septem litterarum. fuisse τὰ πάντα conicit AvG.

[5]) quae uncis inclusi verba ἔτη — σλθ' tanquam Excerptoris additamentum notavit AvG.

E XIV. libris Phlegonis (Philagonis) libertini Kaisaris (Adriani), quibus in compendium reduxit olompiades CCXXIX.

E Kastoris VI. libris; in quibus a Nino ac deorsum olompiades CLXXXI collegit.

E Thali[1]) tribus libris, in quibus ab Ilio capto usque ad CLXVII.[2]) olompiadem collegit.

Ex Porphyrio, nostrae aetatis philosopho, a capto Ilio usque ad Klaudi regnum.

ROMANORUM TEMPORA.

Jam adest tempus et Romanorum regni tempora percurrendi, quod primam suam nomenclationem septima olompiade accepit, qua Romilus[3]) Romanorum urbem condidit. In illa urbe et quibus sub ejus regno (fuerunt), nomen ex eo (sc. Romulo) propagatum est. Ante vero praelaudata tempora, nunc Latini, nunc Aborigines vocabantur, itemque aliter aliis temporibus.

Atqui, post captum Ilium dominatus est in illos Aenias Ankhisae[4]) (filius), ejusque successores ante urbem conditam genti imperaverunt. Verum eorum historiam plures ac varii, non solum natione Romani, sed Graeci (Jones) quoque colligentes conscripserunt. Ex illis duo saltem numero satis nobis sint, ut rerum, quae praejacent, praeclari testes adhibeantur (fiant, sint). E quibus interim Dionisum afferam, qui historiam romanam breviter exposuit; qui praeter alia commentaria, etiam antiquitates (majores) Romanorum gentis[5]) breviter percurrit. Ab Aenea et (qui) post eum regibus usque ad Ilii captivitatem in primo suo libro constanter (cum constantia, certitudine) exposuit: ex quo necessaria, quaeque rebus, quae praejacent, conveniunt, summatim afferens, hoc modo digeram.

Dionisi Alikarnassei (Alikarrnêi) ex prima romana historia.

„De urbe omni terrae et mari dominante, in qua nunc Romani habitant, antiqui e chronographis ajunt, quod barbari (eam) tenuerint (tenebant), Sikilorum nempe gens indigena (inde nata). Verum ante eos, neque quomodo alii tenuerint (tenebant), neque quod desolata fuerit (erat), nemo certo referre potest. Post

[Ῥ]ωμαίων βασιλεία καὶ ἡ κατα ταύτην χρονογραφία.

[Ὥ]ρα[1]) καὶ τῆς Ῥωμαίων βασιλείας ἐπιδραμεῖν τοὺς χρόνους· [Ἀ]ρχὴν μὲν οὖν ἥδε εἴληφεν ἡ προσηγορία κατὰ τὴν ἑβδόμην Ὀλυμπιάδα, καθ' ἣν Ῥωμύλος τὴν Ῥωμαίων πόλιν κτίσας, αὐτῇ τε πόλει καὶ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν τῆς αὐτοῦ μετέδωκεν ἐπωνυμίαις· [π]ρὸ δέ γε τοῦ δηλωθέντος χρόνου ἐπίκλην ἐτύγχανον, ποτὲ μὲν Λατῖνοι, ποτὲ δὲ Ἀβοριγῖνες. καὶ ἄλλοτε πάλιν ἄλλως . . . .

τὴν δὲ τούτων ἱστορίαν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, οὐ Ῥωμαῖοι τὸ γένος μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἕλληνες συνεγράψαντο . . . . ὧν τέως παραθήσομαι Διονύσιον, ὃς . . . . . ἐν ἀρχῇ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἀρχαιογονίας ταῦτα φησὶ κατὰ λέξιν . . . . . Exc. Eus. l. c. pg. 161, 9—20.

[Τ]ὴν ἡγεμόνα γῆς τε καὶ θαλάσσης ἁπάσης πόλιν, ἣν νῦν κατοικοῦσι Ῥωμαῖοι, παλαιότατοι τῶν μνημονευομένων λέγονται κατασχεῖν, βάρβαροι Σικελοὶ, ἔθνος αὐθιγενές· τὰ δὲ πρὸ τούτων[2]) οὔθ'[3]) ὡς κατείχετο[4]) πρὸς ἑτέρων, οὔθ' ὡς ἔρημος ἦν[5]), οὐδεὶς ἔχει βεβαίως εἰπεῖν· χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀβοριγῖνες αὐτὴν

---

[1]) G. N. Z. „e Thalli", E. „e Thali", A. „e Thalitis".

[2]) G. E. Z. „CLXVII", N. A. „CLXV". Cum Thallus qui a primo Justino laudatur, de eclipsi anni 33 p. C. dixerit (African. ap. Sync. p. 610, 3), Olympiadis numerus corruptus est, pro quo Gutschmidius CCXVII. restituit, HHΔΓII in H𐅄ΔΓII abiisse ratus.

[3]) N. „Romelus".

[4]) N. „Anixi".

[5]) ad verbum „majorum gentem Romanorum".

[1]) Ὥ suppleverunt Lagarde et AvG.

[2]) post hoc lacuna quinque litterarum in Cod. in qua *ὄντα* fuisse putat AvG.

[3]) AvG pro *οὐ δ'*.

[4]) AvG pro *κατήχετο.*

[5]) sic AvG e Dionysio, in Cod. *ἔρημον εἶναι,* sed *ον εἶναι* alio atramento, licet a m. pr. scriptum.

vero illa tempora Aborigines tenuere; (quippe) qui multorum temporum bella (bellum) cum incolis gerentes (gerendo) capiunt: qui primum in montibus vicos quosdam sine moenibus, hic et illic sparsim incolebant.

At postea Pelasgos et Graecorum (Jonum) nonnullos tenuisse terram illam dicunt; qui primo Aborigines[1]) nuncupati, deinde Latini denominati fuerint a Latino rege, qui eliaci belli tempore imperavit. Verum XVI. generationibus praeteritis, Romelus urbem condidit, amplificavitque, necnon res legesque ad sublimiorem statum evexit.“ Inde vero iterum sermonem recolens (Dionysius) hoc pacto eadem verba scribit.

„Aborigines, ex quibus imperii originem ducit[2]) gens Romanorum, quidam jaminde ex Italorum terra populum (coetum) peculiarem fuisse dicunt. Italiam autem universum littus voco[3]), ionium (iunium) (nempe) sinum, et tyrrhenum (turenum) mare, tertiamque partem terrae, quam Latini tenebant. Ac vertuntur principes patriarchae (gentis capita) vel primogeniti (primigenii); juxta vero alios scriptores, vagabundi (quasi oberrantes) vocantur è multis regionibus convenae. Secundum vero alios, Libyorum (Libêorum) advenae illuc profecti erant. At Romanorum quidam scriptores[4]), Graecos (Jones) eos fuisse asserunt (dicunt), ex illis (nimirum), qui olim in Akhaia habitabant, multis ante bellum trojanum generationibus eo colonias (sectiones) migrasse.“

His autem addens dicit. „(Itaque) in veritate quomodo se habeat, non constat: juxta meam vero sententiam, ex ea gente, quae nunc Arkades nuncupantur, eos fuisse (dixerim), primum eos (per) ionium (iunium) sinum maris trajecisse, et in Italicorum terra habitasse; quos (quidem) deduxerit Inôtus Likonius[5]), qui quintus erat a Zeo et Phoroneo (Zei et Phoronei), XVII. generationibus ante trojanum bellum. Ojinotrus in montibus habitavit (habitans), atque Ojinotriam regionem vocavit (vocans), incolasque Ojinotrios; qui postea Italici sunt nominati ab Italo rege; a quo tota quoque regio Italia denominata fuit. Italum vero

[1]) Arm. h. l. „Aborogines“.

[2]) ad verbum „a s. e quibus dominatur“; sic enim vertit interpres arm. graecum „ἄρχει“, ut jam vidit Z.

[3]) N. „vocant“.

[4]) ad verbum „atque de Romanorum (s. romanis) scriptoribus“; sic enim habent G. N., et Z. qui vertit „quidam denique romani scriptores“, sed A. textum arm. secundum graecum in E. corrigendum putans vertit „At Romanorum diserti scriptores“.

[5]) Sic G. N., sed A. sec. t. gr. „Oenotrus Lycaonius“ et Z. „(duce) Oenotro Lycaonis filio“.

παραλαμβάνουσι, πολέμῳ μακρῷ τοὺς ἔχοντας ἀφελόμενοι . . . .

Τούτοις ἑξῆς Πελασγούς φησι καί τινας Ἑλλήνων κρατῆσαι τῆς γῆς . . . . . ὕστερον δὲ ἀπὸ βασιλέως Λατίνου[1])*, ὃς περὶ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον ἐδυνάστευσε, Λατίνους ἐπικληθῆναι.* Exc. Eus. l. c. pg. 161, 21—29. coll. Sync. pg. 365, 11—18. *[Μ]ετὰ δὲ ἑκκαίδεκα γενεάς, Ῥωμύλον τήν τε πόλιν κτίσαι, καὶ Ῥώμην ἐξ ἑαυτοῦ προςειπεῖν· συστῆσαί τε καὶ εἰς μέγεθος ἐπᾶραι*[2]) *την πολιτείαν.* Exc. Eus. l. c. pg. 161, 30—32.

[1]) AvG pro *Λατίνων*.

[2]) AvG pro *ἐπάραι*.

Morges excepit; a quo Morgetes (Morgei) sunt vocati. Ojinotri quoque frater, cujus nomen erat Peuketius, cum eodem colonia ab Arkadum terra migrante ad sinum Junium habitavit, atque ex ipso Peuketiorum (Peuketicum) nomen genti datum est (nomine gens vocata est)." Cuncta haec ex opinione dicit.

„Deinde vero de pelasgicis[1]) colonis Ionum dicit (eos) migrasse, et habitavisse in regionibus (partibus) Italicorum cum Aboriginibus. Pelasgi[2]) autem iidem Tyrrheni quoque dicti sunt et universa terra tyrrhenia nuncupata (est) ad cujusdam eorum ducis nomen, qui Tyrrhenus vocabatur. Postea Evander quidam ex Elladum terra, ex Arkadum urbe Palantio navali classe transvectus, postmodum in iisdem Italicorum locis habitavit, ubi Romam urbem aedificari contigit (contingebat). De Arkadibus dicit, (eos) litteraturam graecam (ionicam) in Italiam attulisse, instrumenta quoque nabliorum s. lyrarum musica, nec non leges tulisse iis. Post illos vero Heraklem quoque aliam ionicam classem secum duxisse, et in locis supra dictis habitasse. Jampridem (Primum) Saturnius vocabatur, unde et tota regio illa Saturnia nuncupata fuit. Herakli autem inibi filius natus (dicitur) Latinus nomine, qui et Aboriginum regioni sit dominatus; ex quo Latinienses vocati sunt. Latino autem sine (maribus) liberis defuncto, Aeniam Ankhisae filium principatum accepisse."

Omnia haec iterum breviter recolens hujusmodi verbis complectitur. „Convenientes gentes, et cum incolis terrae illius moribus familiaritatem colentes, ex quibus Romanorum gens eligebatur, ante eos, qui nunc urbem inhabitatam tenent, hae sunt: Primum Aborigines, qui Siculos (Sikilienses) ex his locis ejecerunt, Iones erant, (jam) a majoribus e PolOponeso, coloni cum Ojinotro migrantes, a regione, quae nunc Arkadia dicitur, ut mihi videtur. Deinde, qui illuc transmigrarunt, ex ea (sc. terra), quae olim (sc. vocata est) Aenemonia[3]), et nunc Thetalia appellatur, Thetalici erant. Tertio Pelasgi[4]), qui cum Evandro ab Arkadia ex Palantio urbe profecti sunt. Post hos turba quaedam ex iis, qui cum Herakle ad bellum Peleponesiorum congregati erant, accessit (exibat). Postremo (venerunt), qui cum Aenea elapsi erant Trojani, ex Ilio Dardanoque, et ceteris (s. et aliis) Trojanis oppidis."

---

[1]) Arm. „pêlêgicîs".
[2]) Arm. „Pêlêgii".
[3]) Z. sec. t. gr. „Haemonia".
[4]) Arm. ut supra „Pêlêgii".

Ex eodem libro, de tempore quo Aeneas in Italiam profectus est.

„Ilion, ait, captum fuit jam jam (ipsa) aestate vergente, XVII. diebus ante hibernum solstitium (hibernam conversionem sc. solis) factum, mense Elaphebolion, prout Athenienses tempora in usum adhibent: etenim supererant post ipsum solstitium dies v, qui annum illum complebant. Verum enim vero diebus XXXVII. ab expugnatione (Ilii) transactis, Akhaeos arbitror (videtur mihi) urbis moderatores fuisse, et legatos eo a secedentibus missos, et juramento cum iis ac foedere obstrictos (juratos et foederatos cum iis) fuisse. Sequenti (altero etiam) itaque anno ante[1]) expugnationem (sc. urbis) post autumnale aequinoctium Trojani a terra abeuntes discesserunt, ac (per) Elespontum dispersi trajiciebant; delati (descendentes) in Thrakiam hiemale tempus inibi transigebant; (ibique) persistentes alios quoque, qui cum illis erant fugitivi, exspectabant, et promti ac parati erant (stabant) ad cursum maritimum persequendum. Vere (autem) incipiente navem conscendentes (intrantes) a Thrakia abibant, et quum interjectum usque ad Sikiliam spatium navigatione complevissent, illuc delatis (venientibus) annus statim finem habuit (habebat), ibique secundam quoque hiemem traduxerunt (traducebant); in oppidis mixti cum Elimis in Sikiliensium (Siculorum) terra habitabant."

„Quum (vero) tempora navigationis venirent, solventes ab insula, trajiciebant Tyrrhenicum pelagus; et cum hoc perfecissent, Lôrentum ad Aboriginum littus pervenerunt (veniebant) media aestate; regioneque occupata, (et regionem occupabant, et) Lavinium inhabitabant, et secundum ab Ilii expugnatione explentes (explebant) annum. Et de his (quidem), ut mihi vidétur, utique declaravi (notum feci)."

„Porro Aenias templis aliisque ornamentis seorsum (separans) plurima (s. plura) loca instruebat, quae nunc quoque ad meos usque annos exstabant. Sequenti vero anno, hoc est tertio ab egressu, Trojanis solummodo imperat (regnavit). In quarto vero Latino defuncto, regnum quoque ejus ob affinitatis propinquitatem, haereditatemque ad Laviniam pertinentem (pervenientem), post Latini mortem sibi vindicabat."

Postque pauca eidem addens dicit: „Bello quidem, vehementique praelio ex his (iisdem) causis exaestuante (s. exorto), Latinus moritur, atque Turnus multique alii; sed qui cum Aenea erant, obtinebant (victoriam); atque imperium, quod ab affinitate provenit, Aenias

[1]) cf. not. Auch. 1, 368 ad h. l.

accipiebat: regnans (autem) annis III. post Latini obitum, anno quarto in bello moriebatur“.

Et post paululum, inquit, „Aenea ex hominibus amoto (decedente), anno quidem post Ilion captum septimo, Euryleon Latinorum principatum suscepit, qui Askanius in fuga denominatus est“. Postque ea eidem addens ait. „Anno regni tricesimo octavo, Askanio defuncto, Silvius regnum accepit frater Askani post mortem Aeneae a Lavinia Latini filia natus est“.

Iterum paulo post, dicit. Postquam Silvus undetriginta (uno deficiente a triginta) annis tenuisset potestatem, Aenias ejusdem filius in imperium successit, qui uno minus quam XXX annos regnavit. Postque eum annos LI. tenuit Latinus. Et post illum Albas uno deficiente annos quadraginta. Post Albam Epistus[1]) VI. annos supra viginti: deinde Kalpis[2]) duodetriginta. Postque eum Kalpetus per (usque ad) annos tredecim imperium tenuit. Post illum Tiberius[3]) octo annorum tempus regnavit. Hic in praelio, quod ad ripam fluvii cujusdam alicubi factum esse dicitur, interiit, equo ipsum in fluvii gurgitem injiciente, sui nominis participem fluvium reliquit (relinquebat), qui prius Albas[4]) vocabatur, deinde vero Tiberia[5]). Verum Tiberi successor Agripas regnavit annis XLI. Et post Agripam Amolius tyrannus pertinax (rigidam cervicem habens), Deoque invitus, undeviginti (uno minus viginti) (annis). Qui deos (daemones) contemnens, fulminum similitudines, et clangores (emittentes) tonitruum vocibus (s. sonis) similes, excogitavit (parabat), terrore ita afficiens homines, quasi Deus esset, dignus habebatur. Pluviis (tamen) et fulminibus in ejus domum irruentibus, stagnum quod prope aedes ejus erat, inopinato more in inundationem conversum domum abluit (abluebat s. obruebat sc. aquis), atque sic eversus cum tota domo exterminatus est (exterminabatur). Et nunc quoque in una stagni parte, quando aquarum motus cessat, et gurges sedatus quiescit, thalamorum rudera, aliaque aedificiorum vestigia (formae) apparent.

„Verum ab hoc Aventius imperium accepit, a quo unus e septem collibus nominatus est, qui intra urbem Romanorum sunt, (et) annis XXXVII. principatum tenuit.

---

[1]) G. N. E. Z. „Epistus“, A. in textu „Capetus“, sed in erratis „Capetus corr. Epistus (al. Capetus)“ atque hinc E. in parenthesi „Kapetus“. Z. in nota ad h. l. „Hoc et sequentia aliquot nomina a graeca scriptura abludunt“.

[2]) A. sec. t. gr. „Capys“, atque litteram „l“ tanquam spuriam notavit in E.

[3]) A. sec. t. gr. „Tiberinus“.

[4]) G. N. E. „Albas“, A. sec. t. gr. „Albula“, Z. „Alba“.

[5]) G. N. „Tiberia“, E. A. Z. sec. t. gr. „Tiberis“.

Post hunc Prokas, annis XXVIII. Deinde Amolius, qui per injuriam (cum provocatione s. lite) regnum obtinuit (obtinebat), quoniam Nemetori[1]) quippe debebatur, qui ejus major frater erat; annis XLII. tyrannidem exercuit (exercebat, tyrannus fiebat). Sed Amolo occiso (mortuo) a Romelo[2]) et Remo filiis nobilis puellae, ut (de quo) postea adhuc dicetur, post mortem ejus imperium ex lege assumsit (assumebat) Nemetor pater matris adolescentium. Altero autem imperii Nemetoris anno, trecentesimo (nempe) tricesimo secundo post Ilium captum, colonias (s. colonos) miserunt (mittebant) Albani, Romili et Remi ductu, Romamque condiderunt (condebant) eodem anno, septima (nempe) Olompiade, qua (s. quo) Daikles Messenius in stadio vincebat, Archonte Athenis Kharopo[3]), decennis ejus principatus anno primo."

Idem scriptor hoc etiam iisdem verbis adjicit, varias de Romanorum urbe historiarum rationes declarans.

De Urbis Romae exstructione.

„Multis quaestionibus de urbis exstructione factis, tam de tempore aedificationis (exstructionis), quam de conditoribus urbis; nec tamen ullius ex illis, ut mihi videtur, opportuna narratio est; quemadmodum ab omnibus patet, obiter (eam) percurri. Verum Kephalion Gergesaeus scriptor, vir perquam antiquus, secunda generatione post bellum Iliacum, ait urbem conditam ab iis, qui ex Ilio servati sunt, cumque Aenea erant, et habitatorem eidem (sc. Romae) Romum[4]) coloniae ducem recenset, atque de eo dicit unum ex Aeneae filiis fuisse. Nam quatuor Aeneae filios fuisse ait, Askanium et Euryleontem, Romilumque et Romum."

„Verum dictum est (a) Diodoro et Agathimo pluribusque aliis, tempus unum et coloniae ducem eundem esse: quique (forte Anonymus) (res) de Argivorum sacris (templis), et quaevis alia gesta peracta fuerant, in uno loco collegit, de Aenea dicit, (eum) ex Molotis in Italiam venientem cum Odiseo urbis conditorem exstitisse; eamque Romam appellasse secundum quandam e Latinorum feminis; de illa vero dicit, quod aliis (ceteris) Trojanorum civitatibus mandatum de-

[1]) A. h. l. et infra „Numitori", sed in textu „Nimetori".

[2]) A. et Z. h. l. et infra „Romulo" etc.

[3]) ad verbum: „in s. sub imperio Kharopi (Kharopis) Atheniensium".

[4]) Z. „Remum".

. . . καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν πολλη γέγονε διαφωνία περί τε τοῦ χρόνου τῆς κτίσεως αὐτῆς καὶ τῶν οἰκιστῶν . . . . Κεφαλίων[1]) μὲν γὰρ ὁ Γεργησαῖος[2]) συγγραφεὺς πάνυ παλαιὸς μετὰ δευτέραν τῆς Τροίας ἁλώσεως γενεάν φησι τὴν πόλιν ἐκτίσθαι ὑπὸ Ῥώμου ἑνὸς τῶν Αἰνείου παίδων δ', ἀδελφοῦ δὲ Ἀσκανίου καὶ Εὐρυλέοντος καὶ Ῥωμύλου οὕς φησι γεγεννῆσθαι[3]) τῷ Αἰνείᾳ.

συμφωνοῦσι δὲ τῷ Κεφαλίωνι[4]) Δημαγόρας τε καὶ Ἀγάθυμος[5]) καὶ ἄλλοι πολλοὶ περὶ τοῦ χρόνου τούτου καὶ Ῥώμου τοῦ κτιστοῦ Ῥώμης καὶ οἰκιστοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν Κεφαλίωνα[6]) ἑνὸς αὐτοῦ πεφυκότος τῶν ἐξ Ἰλίου διασωθέντων καὶ ἡγεμόνος τῆς ἀποικίας Ῥώμου. ὁ δὲ τὰς ἐν Ἄργει συναγαγὼν ἱερείας οἰκιστὴν γενέσθαι τῆς Ῥώμης φησὶ τὸν Αἰνείαν ἐκ Μολοττῶν εἰς Ἰταλίαν ἐλθόντα σὺν Ὀδυσσεῖ, καὶ ταύτην εἰς ὄνομα Ῥώμης μιᾶς τῶν σὺν αὐτῷ Ἰλιάδων ὀνομάσαι,

[1]) AvG emendari iubet *Κεφάλων*.

[2]) Goar et AvG em. *Γεργήθιος*.

[3]) AvG pro *γεγενῆσθαι* e codd. AB.

[4]) AvG em. *Κεφάλωνι*.

[5]) Dindorf. em. *Ἀγάθυλλος*.

[6]) AvG em. *Κεφάλωνα*.

derit (daret), ut cum ipsis naves comburerent; erat enim degravata, molestia affecta ab errabunda vagatione[1]). Itidem (eidem simile) refert Edamastes Sideus (sidetes)[2]) et quidam alii.“

„Aristoteles autem philosophus de quibusdam ex Akhaeis narrat, qui a Trojanis discedentes Maleum versus navigabant, et violentis tempestatibus hibernis circumacti a ventis huc illuc agitati in omnibus maris partibus oberrantes, tandem (ad summum s. finem perducentes s. perducti) venerunt (veniebant) ad locum Opikae illum, qui Latinus vocatur, qui(que) ad Tyrenum pelagus (mare vâstissimum) situs est. Gaudebant terram (aridam) videre navem trahentes, educentes, ibique hiemale tempus terere, iterumque (ineunte) vere se ad navigandum parare. Quum (vero) naves nocte combustae essent (comburerentur), non inveniebant facultatem, quomodo proficiscerentur, invite ex necessitate in ea regione, ad quam pervenerant, vitam degentes (figentes). Hoc vero sic illis a captivis mulieribus evenit (eveniebat), quas ex Ilio secum ducebant; hae enim naves incenderunt (incendebant), veritae ne forte accideret, ut (ipsae) irent in Akhaeorum regionem habitandam (habitationis), ac si servitutem subirent.“

„Kallias vero, qui Agathoklis res ac gesta scripsit, mulierem quamdam Trojanam, nomine Romam, e venientibus cum ceteris Trojanis in Italiam nupsisse (ait) Latino Aboriginum regi, filiosque peperisse Romum[3]) et Romilum, qui urbem condiderunt (condebant, habitare faciebant), matrisque nomine urbis nomen vocabant.

Xenagoras autem scriptor, Odisei et Kirkes[4]) ait filios fuisse Romum[5]) et Antiam Ardeamque; qui tria oppida condiderint, et propriis nominibus parem nomenclationem urbium imposuerint. Dionisus tamen Khalkedensis, urbis conditorem Romum declarat; ipsumque[6])

1) A. „Ipsam vero ait, aliis etiam Trojanis foeminis“ (legendum censet „kanantz i. e. feminis“ pro „khaghakatz i. e. civitatibus“) „adhortatis, cum ipsis naves succendisse; erant enim molestia affectae et pertaesae errabundam vagationem“. Z. „Hanc autem ceteris ait troianis civibus“ (sic vertit pro „civitatibus“) „vagi erroris fessis atque pertaesis auctorem fuisse, ut secum naves inflammarent“.

2) A. „et Damastes Sygeus“ sec. t. gr., ac dicit in nota ad h. l. „edamastes sideatzi“ ex errore scriptum esse pro „jev damastes sigeatzi“, cui adstipulor. Z. „Damastes sidetes“.

3) A. „Remum“.

4) G. et E. corrupte „Odysweri et Kibkae“.

5) A. „Remum“.

6) Textus arm. exhibet „et juxta eum dicit, juxta quosdam“ etc.

τῆς ἐμπρησάσης ἅμα ταῖς ἄλλαις Τρῳάσι τὰ σκάφη, βαρουμένης τῇ πλάνῃ· ὁμολογεῖ δὲ σὺν ἄλλοις ταῦτα καὶ Δαμάστης ὁ Σιγειεύς. Sync. pg. 361, 14 — 362, 10.

Ἀριστοτέλης δὲ ὁ φιλόσοφος Ἀχαιῶν τινας ἱστορεῖ τῶν ἀπὸ Τροίας ἀνακομιζομένων περιπλέοντας Μάλεον[1]), ἔπειτα χειμῶνι μεγάλῳ καταληφθέντας, τέως μὲν ὑπὸ τῶν πνευμάτων φερομένους, πολλαχῇ τοῦ πελάγους πλανᾶσθαι· τελευτῶντας δὲ ἐλθεῖν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς Ὀπικῆς, ὃς καλεῖται Λάτιον, ἐπὶ τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει κείμενος· [ἔνθα[2]) τὰς ναῦς ἀνελκύσαντες κατὰ χειμερινὴν ὥραν παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν ἄπαρσιν ἔαρος ἀρχῇ.] Ἐμπρησθεισῶν δὲ αὐτοῖς ὑπὸ νύκτα τῶν νηῶν, οὐκ ἔχοντας ὅπως ἔτι ποιήσωνται τὴν ἄπαρσιν, ἀβουλήτῳ ἀνάγκῃ τοὺς βίους ἐν ᾧ κατήχθησαν χωρίῳ ἱδρύσασθαι· Συμβῆναι δὲ αὐτοῖς τοῦτο διὰ γυναῖκας αἰχμαλώτους ἃς ἔτυχον ἐξ Ἰλίου ἄγοντες· ταύτας δὲ κατακαῦσαι τὰ πλοῖα, φοβουμένας τὴν οἴκαδε τῶν Ἀχαιῶν ἄπαρσιν, ὡς εἰς δουλείαν ἀφιξομένας.

Καλλίας δὲ ὁ τὰς Ἀγαθοκλέους πράξεις ἀναγράψας Ῥώμην τινὰ λέγει Τρωάδα τῶν ἀφικομένων ἅμα τοῖς ἄλλοις Τρωσὶν εἰς Ἰταλίαν γήμασθαι Λατίνῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀβοριγίνων, καὶ γεννῆσαι παῖδας[3]) [τρεῖς][4]), Ῥῶμον καὶ Ῥωμύλον [καὶ Τηλέγονον· ὃν οἰκῆσαι ἐν ἄλλοις χωρίοις ἐλέγετο· ὑπομεῖναι δὲ Ῥῶμον καὶ Ῥωμύλον·] οὓς οἰκίσαντας[5]) πόλιν παρὰ τῆς μητρὸς αὐτῇ θέσθαι τοὔνομα [τῇ πόλει Ῥώμῃ][6]).

[Ξ]εναγόρας δὲ ὁ συγγραφεὺς, Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης υἱοὺς γενέσθαι γ′[7]), Ῥῶμον, Ἀντίαν, Ἀρδέαν[8])· οἰκίσαντας δὲ τρεῖς πόλεις, ἀφ᾽ ἑαυτῶν θέσθαι τοῖς κτίσμασι τὰς ὀνομασίας. Διονύσιος δὲ ὁ Χαλκιδεύς[9]) οἰκιστὴν μὲν ἀποφαίνει τῆς πόλεως Ῥῶμον· τοῦτον δὲ

1) AvG cum Sync. pro Μαλεὸν.

2) ἔνθα — ἀρχῇ AvG suppl. e Syncello.

3) Cod. παῖδα.

4) quae uncis includuntur, AvG e Syncello supplenda esse censuit. idemque suspicatur, textum a Syncello e Dionysii Codice emendatum esse, conferens Ritschelii disputationem de Codice Urbinate Dionysii Halicarnassensis pg. 18.

5) AvG pro οἰκήσαντας.

6) AvG tanquam glossema ad αὐτῇ spectans seclusit.

7) Compendium Codicis Cramer perperam pro γῆς intellexit.

8) Cod. Ἀρχιέαν.

9) Cod. Χαλκηδεὺς.

juxta quosdam Askani fuisse filium dicit, et juxta alios, Emathionis."

„Quidam denique (autem) Romam conditam[1]) ajunt a Romo Itali filio et matris Leukae, Latini filiae. Habebant[2]) et alios multos e scriptoribus Graecorum (Ionum) in medium afferre, qui diverso modo de Urbis conditoribus disserunt: sed ne multiloquus esse existimer, ad Romanorum (jam) scriptores[3]) veniam."

„Antiquus non (poeta) epicus nec historicus[4]) Romanorum exstat; sed ab antiquis sermonibus, qui in nonnullis templorum libris servabantur, unusquisque desumens scripsit. Eorum quidam ajunt Aeneae filios fuisse Romilum et Remum, Romae conditores, alii vero Aeneae filiae filios: cujus autem patris, id non declarant. Illos(que) Aeneam Latino Aboriginum regi dedisse obsides inquiunt, quando fidem dabant inter se indigenae et advenae; exceptos eos Latinum cum aliis alimentis (curis) bene ac benigne habuisse (sc. ajunt) (atque adeo) illos, cum ipse absque virili prole decederet, haeredes cujusdam partis sui imperii reliquit (relinquebat)."

„Alii vero dicunt, quod Aenea defuncto Askaneus totum quidem Latini imperium accipiens, cum fratribus Romilo et Remo, regionem atque exercitum Latinorum in tres partes diviserit, ipsum Albam condidisse, aliaque oppida: Remum vero Kapenem proavi nomine et Pium[5]), atque Ankhisam, Ankhisae avi sui nomine, et Aeniam, quae Anikaus[6]) postea est appellata ab avo[7]): Romam autem Romilum suo nomine (sc. condidisse). (Dein per) aliquod tempus destructam esse contigit (contingebat) urbem; at rursum colonis adventantibus, quos Albani dimiserunt, Romili et Remi ductu, iterum pristinam exstructionem recuperasse, ita ut duplex utique esset Romae constructio, una paulo post Trojana bella, altera vero quindecim generationibus post priorem. Caeterum, si quis at-

λέγει κατὰ μέν τινας Ἀσκανίου, κατὰ δέ τινας Ἠμαθίωνος εἶναι παῖδα.

Εἰσὶ δέ τινες οἳ τὴν Ῥώμην ἐκτίσθαι λέγουσιν ὑπὸ Ῥώμου τοῦ Ἰταλοῦ, μητρὸς δὲ Λεύκης τῆς Λατίνου θυγατρός. καὶ περὶ μὲν τῆς κτίσεως Ῥωμαίων συγγραφεῖς ἅπαντες ὑπὸ Ῥωμύλου ταύτην ἐκτίσθαι φασίν· οἷς ἕπονται δήπου καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἀκριβέστεροι· εἰ καὶ πιθανώτερόν πώς ἐστι τὸ ὄνομα τῇ πόλει ἀπὸ Ῥώμου μᾶλλον ἢ ἀπὸ Ῥωμύλου τεθῆναι. Exc. Eus. l. c. pg. 162, 1—28; coll. Sync. pg. 362, 11—363, 20.

Κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίων λογογράφους ὕστερον γεγονότας, ἐπεὶ παλαιὸς οὐδεὶς παρ' αὐτοῖς, οἱ μὲν Αἰνείου Ῥωμύλον καὶ Ῥῶμον φάσκουσιν υἱοὺς, ἕτεροι δὲ θυγατρὸς Αἰνείου, τίνος πατρὸς ἀγνοοῦντες· καὶ τούτους δ'[1]) *ὑπ' Αἰνείου δοθῆναι Λατίνῳ πρὸς ὁμηρίαν εἰρήνης, ὃς ἄπαις τελευτῶν μοῖραν τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς ἀπένειμε·*

Τινὲς δ' αὖ φασιν Ἀσκάνιον τὸν Αἰνείου υἱὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν νείμασθαι τὴν ἀρχὴν αμα Ῥέμῳ[2]) *καὶ Ῥωμύλῳ τοῖς ἀδελφοῖς, κτίσαι δὲ αὐτον μὲν τὴν Ἄλβαν καὶ ἄλλας πόλεις, Ῥέμον δὲ Καπύην ἀπὸ Κάπυος προπάππου, Ἄγχισαν*[3]) *δὲ ἀπὸ Ἀγχίσου τοῦ πάππου, Αἰνείαν δὲ τὴν μετὰ ταῦτα κληθεῖσαν Ἰάνικλον εἰς ὄνομα τοῦ πατρὸς, Ῥώμην δέ εἰς ἑαυτοῦ ὄνομα, ἥτις μετά τινα χρόνον ἐρημωθεῖσα ὑπὸ Ῥωμύλου καὶ Ῥέμου τῶν ἀδελφῶν ἀνεκτίσθη, χρόνοις ἔπειτα τῆς Ἀλβανῶν ἀποικίας ἡγησαμένων, κατὰ τὴν ζ'*[4]) *Ὀλυμπιάδα μετὰ ιε' γενεάς·*

[1]) Sic G. in marg. et N. „schinel", sed A. et G. in textu „linel" i. e. „factam".

[2]) Legendum videtur „unêï i. e. habebam s. haberem" pro „unêïn i. e. habebant s. haberent".

[3]) Codd. exhibent „scriptorem".

[4]) A. „nec historicus neque rerum scriptor". Z. „sive sermonum scriptor sive historicus nemo".

[5]) Codd. exhibent „Kapenem ad proavi nomen et Pium". A. „Capuam proavi nomine et Piam". Z. „Capuam a proavo Capy appellatam".

[6]) Sic sec. Codd. pro „Janiculum", ut jam viderunt A. et Z.

[7]) A. „a nomine avi (al. patris)", Z. „ex patre"; sed Codd. „ab avo".

[1]) AvG pro Codicum *τε* vel *τ'*.

[2]) AvG pro *Ῥώμῳ*.

[3]) AvG pro *Ἀγχίσην* cum Syncelli codd.

[4]) supplevit AvG.

tente prima tempora inspiciat, tertiam quoque iisdem antiquiorem (priorem) Romae aedificationem inveniet, priusquam Aeneas et Trojani in Italiam advenissent.

Hoc autem non adeo vilis (mediocris) quidam e scriptoribus narrat, sed Antiokhus Syrakusanus, cujus superius meminimus. Ita enim ait: Regnante Amorgete[1]) in Latinorum regione, namque Italia tunc erat e Taranto usque ad oram Posidoniae (Posidoni)[2]), venisse ad eum quendam virum quasi Roma profugum. Refert autem his verbis. Quum Italius consenuisset, Morges regnavit: hujus tempore vir pervenit (veniebat) Roma alicunde (ex aliquo loco), cui nomen erat Sikelus[3]). Itaque secundum Syrakusanorum scriptorem vetustior ac superior Trojanorum temporibus Roma invenitur; eaque vel iisdem locis, ubi nunc quidem hodierna urbs habitata est, vel alicubi alius[4]) pagus erat, qui ejus nomine appellabatur; ille enim incertum reliquit, neque ego quid certum proferre possum."

„Sed de antiqua aedificatione, ut puto, satis jam dictum est. Postremam vero, quam inhabitationemne dicere oporteat, vel exstructionem, sive quidvis aliud nuncupare, Timaeus Sikeliensis nescio quo Kanone usus, tempore exstructionis Karkhedonis fuisse ait, annis XXXVIII. ante primam Olompiadem: at Leukius Kinklius, vir e senatoriis consessoribus (judicibus), circa annum quartum duodecimae Olompiadis (ait). Erintus autem Phabius anno primo VIII. Olompiadis. Verum Katon Porkius graeca tempora non definit (discernit), sed tamen diligentiam adhibens, si quis alius ita reperiatur antiquorum historiam colligens, CCCCXXXII. annis posteriorem bello Iliaco dicit. Atque hoc tempus si cum Erastothenis[5]) chronographia conferatur, in primum annum septimae Olompiadis incidit. Quod autem Kanones, quibus Erastothenes usus est, integri sint, et quomodo quis Romanorum tempora cum Graecis (Graecorum, Ionum) adaequare queat, altero quidem sermone declaravi." Totidem vel ipse Dionisius in primo (sc. libro) historiae antiquitatum Romanorum, ea tempora, quae consequuntur Ilium captum, ordine recenset. Aeneae (nempe) fugam ex Troade, eumque in Italiam delatum; et qui ab eo, postque eum Latinis imperaverunt usque ad Romilum conditamque Romam; quaeque varie ab antiquis de

[1]) Z. sec. t. gr. „Morgete".
[2]) Z. „Paesti".
[3]) Z. „Siculus".
[4]) N. om. „alius".
[5]) Codd. h. l. et infra exhibent „Erastothenes".

Ἀντίοχος δὲ ὁ Συρακούσιος[1]) *καὶ πρὸ Τρωϊκῶν φησι τὴν Ῥώμην ἐκτίσθαι, βασιλεύοντος Μόργητος Ἰταλίας ἀπὸ Τάραντος ἄχρι Ποσειδωνίας, μετὰ τὸν πρῶτον λεγόμενον Ἰταλὸν βασιλέα καταγεγηρακότα .... καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν παλαιῶν αὐτῆς κτίσεων·*

[Π]ερὶ δὲ τοῦ χρόνου τῆς οἰκίσεως Τίμαιος ὁ Σικελιώτης, οὐκ οἶδ' ὅτῳ κανόνι χρησάμενος, ἅμα Καρχηδόνι κτιζομένῃ γενέσθαι φησίν, ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ πρότερον[2]) *ἔτει τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος· [Λεύκιος*[3]) *δὲ Κίγκλιος*[4])*, εἷς τοῦ βουλευτικοῦ συνεδρίου Ῥώμης, κατὰ τὸ δ' ἔτος τῆς ιβ' Ὀλυμπιάδος]· Κόιντος δὲ Φάβιος κατὰ τὸ πρῶτον*[5]) *ἔτος τῆς ὀγδόης Ὀλυμπιάδος [κτισθῆναι τὴν Ῥώμην]*[6])*. [Κ]άτων δὲ Πόρκιος Ἑλληνικὸν μὲν οὐχ ὁρίζει χρόνον· ἐπιμελὴς δὲ γενόμενος, εἴ καί τις ἄλλος, περὶ τὴν συναγωγὴν τῆς ἀρχαιολογουμένης ἱστορίας, φαίνει δύο καὶ τριάκοντα καὶ τετρακοσίοις [ἔτεσι]*[7]) *παρελθοῦσαν τῶν Ἰλιακῶν· ὁ δὲ χρόνος οὗτος ἀπαμετρηθεὶς ταῖς Ἐρατοσθένους χρονογραφίαις, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐμπίπτει τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. Ὅτι δέ εἰσιν οἱ κανόνες ὑγιεῖς οἷς Ἐρατοσθένης κέχρηται, καὶ πῶς ἄν τις ἀπαριθμοῖ τοὺς Ῥωμαίων χρόνους πρὸς τοὺς Ἑλληνικοὺς ἐν ἑτέρῳ δεδήλωταί μοι λόγῳ· [τ]αῦτα μὲν ἐκ τῶν Διονυσίου·* Exc. Eus. l. c. pg. 162, 29 — 163, 10; coll. Sync. pg. 364, 19 — 365, 11.

[1]) AvG pro *Συρακόσιος* cum Syncelli codd.
[2]) AvG pro *προτέρῳ*.
[3]) *Λεύκιος — Ὀλυμπιάδος* suppl. AvG e Syncello.
[4]) Dindorf. emendari iubet in *Κίγκιος*.
[5]) Cod. *α'*.
[6]) haec AvG tanquam glossema seclusit.
[7]) haec ad explendam sex litterarum in Codice lacunam AS.

Romanorum urbis exstructione referuntur, singula describit.

Quidam vero dicunt, quod Pikus Kroni filius in Laurenti terra (regione) primus regnaverit, ad illum usque locum, ubi nunc Roma sita est, annis XXXVII. Postque eum Phaunus filius Piki, annis XLIV. Cujus aetate Herakles ex Hispaniae (Spaniae) terra delatus aram in foro Boario exstruxit, eo quod Malum (ceu *κακον*)[1]) filium Vulcani (Ephesti) necaverat. Post quem Latinus regnavit (regnabat) annis XXXVI. unde et Latini sunt denominati. Hujus anno trigesimo tertio Ilion captum est. Post quem Aenias Ankhisae (filius) adversus Rutulos dimicans, Turnum interfecit, atque Latini filiam Laviniam uxorem duxit, urbemque Laviniam condidit (condebat), ex quo (sc. tempore) regnavit annis III. Haec ergo breviter ab exterorum libris mutuati narravimus.

Age nunc ad alterum quoque harum rerum testem transeamus, Diodorum videlicet, qui omnes bibliothecas in unum idemque emporium (thesaurum) summatim collegit: siquidem et Romanorum historiam VII. suo libro his verbis conscribit.

. . . τοῦτο μόνον σημαίνοντες ὅτι πρὸ Αἰνείου α' φασὶ Πεῖκον υἱὸν Κρόνου βασιλεῦσαι χώρας Λαυρέντου λζ'. εἶναι δὲ τὴν χώραν ἕως τῆς νυνὶ Ῥώμης πόλεως, μεθ' ὃν Φαῦνον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πείκου τοῦ καὶ Διὸς ἔτη μδ'. τοῦτον δέ φασί τινες Ἑρμῆν, καθ' ὃν Ἡρακλῆς ἀπὸ Σπανίας ἐπανελθὼν ἐν Φόρῳ τῷ λεγομένῳ Βοαρίῳ βωμὸν ἤγειρε, διότι ἀνεῖλε Κάκον[1]) *τὸν Ἡφαίστου υἱόν· ὡς δέ τισιν ἔδοξε, καὶ ἐβασίλευσε μετὰ Φαῦνον ἔτη λε' ὁ Ἡρακλῆς· ἔπειτα Λατῖνος ἔτη λς'· τούτου κατὰ τὸ λγ' ἔτος . . . . . Αἰνείας ἐξ Ἰλίου παραγενόμενος σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ ὅπλοις καὶ πλούτῳ παρεσκευασμένος, συμμαχήσας τε αὐτῷ Λατίνῳ κατὰ Ῥουτούλων καὶ Τοῦρνον ἀνελὼν Λαβινίᾳ ζεύγνυται Λατίνου θυγατρὶ τοῦ βασιλέως, καὶ βασιλεύει τῆς χώρας μετὰ τὸν Λατῖνον ἔτη γ', κτίσας πόλιν ἐπ' ὀνόματι τῆς γυναικὸς Λαβινίαν, ἐν ᾗ καὶ ἐβασίλευσε·* Sync. pg. 322, 20 — 323, 13; coll. pg. 450, 11 — 16. Attamen Syncellum haec non ex ipso Eusebio hausisse, sed communi fonti Julio Africano debere monuit AvG.

Ex septimo[2]) *Diodori Libro de veterum Romanorum generatione.*

„Nonnulli Historicorum (epico more) scribentes, Romileos ex Aeneae[3]) filia natos, Romam condidisse existimaverunt; id tamen verum non est. Siquidem multa tempora Aeniam inter et Romilum reges intersunt. Romam (sane) Olompiade III (VII)[4]) anno secundo conditam esse (comperimus): nam haec exstructio annis plusquam CCCCXXXIII. Trojanorum bello posterior est. Etenim Aenias annis adhuc tribus post Trojanos captos elapsis, Latinorum regnum obtinuit; quo per triennium potitus, ex hominibus sublatus est (tollebatur), et immortalem honorem assequutus (assequebatur). Cujus imperium ejusdem filius Askanus accipiens Albam (Alban), quae nunc Longa[5]) (Longas)

Περὶ τῆς ἀρχαιογονίας Ῥωμαίων ἐκ τῆς ζ' Διοδώρου Σικελιώτου.

Ἔνιοι μὲν οὖν τῶν συγγραφέων πλανηθέντες ὑπέλαβον τοὺς περὶ τὸν Ῥωμύλον ἐκ τῆς Αἰνείου θυγατρὸς γεννηθέντας ἐκτικέναι[2]) *τὴν Ῥώμην· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως ἔχει, πολλῶν μὲν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τοῦ τ'*[3]) *Αἰνείου καὶ Ῥωμύλου γεγονότων βασιλέων, ἐκτισμένης δὲ τῆς Ῥώμης*[4]) *κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ζ' Ὀλυμπιάδος· αὕτη γὰρ ἡ κτίσις ὑστερεῖ τῶν Τρωϊκῶν ἔτεσι τρισὶ πλείοσι*[5]) *τῶν υ' καὶ λ'. Αἰνείας γὰρ μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας ἐτῶν τριῶν παρελθόντων παρέλαβε τὴν τῶν Λατίνων βασιλείαν, καὶ κατασχὼν τριετῆ χρόνον ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη καὶ τιμῶν ἔτυχεν ἀθανάτων. τὴν δ' ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἀσκάνιος υἱὸς ἔκτισεν Ἄλβαν τὴν νῦν καλουμένην Λόγγαν, ἣν ὠνόμασεν*

1) G. in textu et N. „eztschorrordn i. e. quartum", sed G. in marg. et E. „ez Tschar wordin" i. e. „Malum filium", procul dubio ex ingeniosa Aucheri conjectura.

2) In codice Etschmiádzinio, cujus specimen accepimus, legitur „Ex octavo".

3) N. et Apogr. cod. Etschm. falso „Nineae s. Nini".

4) Z. et G. in marg. (e conjectura Aucheri?) „VII", sed G. in textu, N. et cod. Etschm. „III". In cod. Etschm. fere semper legitur „Olimp." pro „Olomp."

5) Sic N., et cod. Etschm., sed cod. Hieros. et E. „Lonkam", A. Z. „Longam".

1) AvG pro *Κάκος*.

2) AvG pro *γεννηθέντα κεκτικέναι*.

3) AvG pro *τε* cum Exc. Eus.

4) AvG pro *πόλεως* cum Exc. Eus.

5) AvG pro *πλείω* cum Exc. Eus.

vocatur, condit (condebat), quam nomine fluvii appellavit, qui tunc Alba (Alban) vocabatur, nunc vero nomine Tiberis (Tiberi) vocatur.

Verum de nomine urbis Phabius, Romanorum rerum scriptor, alienas adjungit fabulas. Ita enim dicit: quod Aeneae mandatum fuerit, quasi aliquis quadrupes ipsi indicaret, ubinam eum oporteat urbem condere. Quum vellet porcam fetam, ac omnino candidam mactare ac immolare, ea e manibus elapsa rapido cursu ascendit (ascendebat) collem quendam, ubi triginta porcellos edidit (edebat). Aenias itaque admiratione captus, et mandatum explere volebat (nimirum) manum admovere et locum exstruere. (Sed) speciem quandam in somno vidit (videbat) aperte eum prohibentem, monentemque, ut (demum) post annos xxx. aequali editorum porcellorum numero, exstrueret; atque (ideo) a propositis rebus destitit (eum destitisse).

Post Aeneam defunctum, Askanus ejusdem filius regnum assumpsit: (dehinc vero) annis xxx. transactis, collem aedificavit (i. e. aedificiis complevit), et urbem Albam (Alban) appellavit, ad porcae colorem: nam Latini secundum suam linguam *τὴν Λευκὴν*[1]) Albam (Alban) vocant: alteram quoque ei nomenclationem imposuisse (sc. dicitur), Longam, quae translata vocatur *Μακράν*[2]); quoniam latitudine angusta erat, et longitudine magna.“ Iisdem addens dicit: „Askanius urbem regiam Albam (Alban) fecit, et non paucos e circumjacentibus incolis prostravit (subvertit); (adeoque) vir praeclarus factus est, et obiit annis regnans xxxviii“.

„Postque ejus obitum controversia orta est in media multitudine (populo) duorum causa de regno inter se invicem contendentium. Julius enim cum filius esset Askani, dicebat: mihi convenit paternum imperium; et Silvius Askani frater, Aeneaeque et Silvae primae uxoris Latini filius dicebat: mihi competit. Huic enim post Aeneae obitum insidiae factae sunt ab Askano; namque dum adhuc infantulus esset, in monte a quibusdam armentariis educatus, Silvius est dictus (nominabatur) ad nomen montis[3]) Latinorum, quem Silvam vocitabant. Ex utraque ergo parte disputantibus, multitudinis electione[4]) regnum Silvius suscepit. Julius autem imperio privatus, Pontifex maximus constitutus est, et quasi secundus rex

ἀπὸ του ποταμοῦ τοῦ τότε μὲν Ἀλβᾶ καλουμένου, νῦν δὲ Τιβέρεως ὀνομαζομένου.

Περὶ δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης Φάβιος ὁ τὰς Ῥωμαίων πράξεις ἀναγράψας ἄλλως μεμυθολόγηκε. φησὶ γὰρ Αἰνείᾳ γενέσθαι λόγιον τετράπουν αὐτῷ καθηγήσασθαι πρὸς κτίσιν πόλεως· μέλλοντος δ' αὐτοῦ θύειν ὗν ἔγκυον τῷ χρώματι λευκὴν ἐκφυγεῖν ἐκ τῶν χειρῶν καὶ διωχθῆναι πρός τινα λόφον, πρὸς ᾧ κομισθεῖσαν τεκεῖν λ' χοίρους· τὸν δὲ Αἰνείαν τό τε παράδοξον θαυμάσαντα καὶ τὸ λόγιον ἀνανεούμενον ἐπιχειρῆσαι μὲν οἰκῆσαι τὸν τόπον, ἰδόντα δὲ κατα τὸν ὕπνον ὄψιν ἐναργῶς διακωλύουσαν καὶ συμβουλεύουσαν μετὰ λ' ἔτη κτίζειν, οσοςπερ ὁ τῶν τεχθέντων ἀριθμὸς ἦν, ἀποστῆναι δὴ[1]) *τῆς προθέσεως.* Sync. pg. 366, 1 — 367, 3; coll. Exc. Eus. l. c. pg. 163, 10 — 25.

---

[1]) Arm. interpres „spitak i. e. albus“.

[2]) Arm. „erkain i. e. longus“.

[3]) Z. jure hic observat, dicendum fuisse interpreti Arm. „ad nomen saltus“ pro „ad nomen montis“.

[4]) ad verbum „a multitudine electionis“ pro „electione multitudinis“ sec. usum loquendi Arm.

---

[1]) AvG pro *δέ*.

erat (s. regnabat): a quo ortam hucusque Juliam familiam Romae perdurare ajunt."

„Silvius nihil dignum memoria (quod describi mereatur,) in imperio egit, et obiit, cum regnasset annis XLIX. Cujus imperium filius ejusdem Aenias accepit, qui cognominatus est Silvius; dominatusque plus quam triginta annos. Post quem Latinus regnavit, qui vocatus est Silvius, annis L. Hic in rebus gerendis (in re) et in bello validus repertus finitimam regionem evertit (evertebat), atque urbes antiquas, quae antea Latinorum vocabantur, XVIII. condidit (condebat). Tiburam (nempe), Praenestum, Kabios, Tiskalum, Koram, Kometiam[1]), Lanuvium, Labikam[2]), Skaptiam, Satrikum, Arkiam[3]), Telenam[4]), Okostomeriam[5]), Kaeninum[6]), Phlegenam[7]), Kmerium[8]), Mediplium[9]), Boilum(que), quam nonnulli Bolam vocant[10])."

„Defuncto autem Latino, rex electus est filius ejusdem Albas Silvius[11]), qui annis XXXVIII. imperitavit. Post quem Epitus Silvas[12]) annis XXVI. Quo defuncto, in regnum suffectus est Apis[13]), qui annis regnavit duodetriginta. Et post eum Kalpet ejusdem filius; dominatusque est annis XIII., Tiberius Sylvius vero annis VIII. Hic adversus Tyrenos exercitum movens, cum per Albam (Alban) amnem copias traduceret, in gurgitem lapsus, obiit; unde et fluvius appellatus est Tiberis[14]). At post ejus obitum Agripas in Latinos regnavit, unum supra quadraginta annos. Postque hunc suscepit (regnum) Arramulius[15]) Silvius, undeviginti annis."

„De hoc dicunt, quod cunctis vitae diebus superbus fuerit, adeoque se efferebat et adversabatur contra vim Jovis (Aramazdi): quin etiam quum interdum tempore fructuum (autumni) tonitrua assidua ingentiaque fierent, mandabat exercitibus, ut (universi) ex uno

---

1) Z. „Pometiam". E. ex errore „Kometriam".
2) A. Z. „Labicum".
3) A. Z. „Ariciam".
4) A. Z. „Tellenas".
5) Z. „Crustumerium".
6) A. Z. „Caeninam".
7) Z. „Fregellas".
8) A. Z. „Cameriam". E. „Kamerium".
9) Z. „Medulliam". Arm. „Mediplion".
10) Cod. Etschm. „scribunt".
11) Cod. Etschm. „Sulius".
12) Codd. exhibent „Silvas". A. Z. „Sylvius".
13) E. „Kapis", A. Z. „Kapys", reliqui „Apis".
14) Sic G. N., sed cod. Etschm. „Tiberius".
15) Sic codd. et E. A., sed Z. „Amulius" et in nota ad h. l. contendit ita legi in cod. Arm.

edicto unanimiter gladiis clypeos concuterent, quo (atque) existimabat sonum ex his editum superare posse vel ipsa tonitrua; proptereaque poenas dedit (dabat) suae in deos arrogantiae, fulminis ictu exstinctus, totaque domus ejus[1]) in Albano stagno immergebatur. Ostendunt (sane) hucusque rerum vestigia Romani juxta stagnum habitantes, columnas (nempe) subter aquis in altum visas, quae inibi in profunditate regiae domus exstant."

„Post hunc Aventius electus fuit, qui cum VII. supra XXX. annos potitus esset, in quodam praelio cum suburbanis (suburbanorum)[2]), in angustiam actus, juxta Aventium collem cecidit (cadebat), unde collis Avèntius dicebatur. (Dein) demortui in locum suffectus est filius ejusdem Prokas[3]) Silvius, regnavitque annis III. supra viginti. Quo mortuo, junior filius Amolius per vim regnum tenuit; eo quod in regiones longinquas profectus erat Numitor[4]), ejusdem frater major natu[5]) ac germanus[6]). Amolius (ergo) paulo plus annis XLIII. regnavit, atque a Remo et Romilo, qui Romam condiderunt, interficitur (interficiebatur, moriebatur).

Sunt autem singuli reges Romanorum hi.

I.	Aenias post annum quartum ab Ilio capto, in Latinos regnat	annis	III.
II.	Askanius.	ann.	XXXVIII.
III.	Silvius[7]) Aeneae (filius).	ann.	XXVIII.
IV.	Aenias Silvas[8]).	ann.	XXXI.
V.	Latinus Silvius.	ann.	L.
VI.	Albas Silvas[8]).	ann.	XXXIX.
VII.	Epitus[8]) Silvas.	ann.	XXVI.
VIII.	Kapis Silvius.	ann.	XXVIII.
IX.	Karpentus Silvas[9]).	ann.	XIII.
X.	Tiberius[10]) Silvius.	ann.	VIII.
XI.	Agripas Silvas[8]).	ann.	XXXV[11]).
XII.	*Amulius Silvius.*	*ann.*	*XIX*[12]).
XIII.	*Aventius.*	*ann.*	*XXXVII*[13]).

1) N. et cod. Etschm. „ejusdem".
2) Diodorum ἀστυγείτονες scripsisse putat Gutschmidius.
3) Sic E. A. Z., sed codd. exhibent „Porkas".
4) Sic A. Z., sed codd. „Nomintôr".
5) „major natu" tantummodo in cod. Etschm. legitur.
6) Z. minus recte „regni heres".
7) Cod. Etschm. „Silvus".
8) A. „Sylvius", Z. „Silvius", codd. „Silvas".
9) Z. „Calpetus", A. sec. codd. „Carpentus".
10) N. et Cod. Etschm. „Tiberus".
11) N. „XLI", reliqui „XXXV".
12) Sic N. et Z., cod. Etschm. „Amralius" — sed in cod. Hieros. hic et sequens omissi sunt, E. „Aramulius", A. „Aremulus".
13) Cod. Etschm. „XXXV".

XIV.	Prokas[1]) Silvas[2]).	ann.	XXIII.
XV.	Amolius Silvas[2]).	ann.	XLII[3]).

Romilus Romam condit, regnatque septima Olompiade. Sunt itaque ab Aenea usque ad Romilum anni CCCCXLVIII[4]). Ab Ilio vero capto, anni CCCCXXXI.

A Romelo, qui Romam condidit, reges hi dinumerantur.

I.	Romilus.	annis	XXXVIII.
II.	Numas Pompilius.	ann.	XLI.
III.	Tullus Hostilius[5]).	ann.	XXXIII[6]).
IV.	Ankius Markus.	ann.	XXXIII.
V.	Tarkinus[7]).	ann.	XXXVII.
VI.	Servilius.	ann.	XLIV.
VII.	Tarkinius[8]) superbus.	ann.	XXIV.

Reges Romanorum VII. qui post Romilum exstiterunt, ad annos usque CCXLIV. deducti, desierunt. Sunt autem ab Ilio capto usque ad Romilum anni *CCCCXLI[9]). Simul omnes anni DCLXXV.*

Horum profecto a Romilo, inquam, usque ad Tarkinum, regum Romanorum tempus (vel ipse) Alikarnasseus Dionisus juxta primam Olompiadem breviter exponit, ita scribens.

Dionisi Alikarnassei, de regibus qui post Romilum Romae exstiterunt.

„Porro ab exactis regibus, usque ad primum urbis Principem Romilum (retro nempe) tempus computatum annos efficit CCXLIV[10]). Id quod patet ex regum successoribus annisque, quibus unusquisque imperium tenuit. (. . .) Post vero Romili mortem absque rege[11]) mansisse (sc. dicit) urbem unius anni tempore. Dein Numas Pompilius ab exercitu electus est, regnavitque annis XLIII.“

„Tullus autem Hostilius[12]) post Numam annis

[1]) N. „Porkas“.
[2]) A. „Sylvius“, Z. „Silvius“, codd. „Silvas“.
[3]) N. „XLIII“.
[4]) N. „CCCCXXVII“.
[5]) Sic A., E. vero „Tullus Ostilius annos XXXIII“. Codd. „Tulvus wor stilius s. or stilius“ (ex errore pro „Ostilius“) i. e. „Tulvus, qui stilius“ s. T. „Orstilius annos XXX“, Z. „Tullus, idemque Hostilius ann. XXX.“ et in margine „Cod. Arm. hic et infra Otilius“.
[6]) Codd. „Tarkinus“, E. „Tarkinius“, A. Z. „Tarquinius“.
[7]) Cod. Etschm. ex errore „Markinus“.
[8]) N. „CCXLV“ in textu, sed in margine „CCXLIV“.
[9]) N. „CCXXXI“.
[10]) Codd. „XLIV“, A. ex errore „CCCCXLIV“, sed in textu arm. „CCXLIV“.
[11]) Jam A. recte docet pro „thagavor“ i. e. „rex“ legendum esse „anthagavor“ i. e. „sine, absque rege“.
[12]) Codd. „Stilius“.

XXXIII. Et qui sub hoc regnavit Ankus[1]) Markus, annis IV. supra XX. Post vero Markum Leukius[2]) Tarkinus, qui vocatus est Priskus, annis XXXVIII. Huic successit Servilius[3]) Tullus, tenuitque annis XLIV. Servilium Leukius tyrannus interfecit, et propter legum contemptum, Superbus est vocatus; deducto imperio usque ad annum XXV. Ducentis (itaque) et XLIV. annis ordine succedentibus reges obtinuerunt (imperium), olompiadibus vero LXI.; hinc, omnino utique necesse est, ut primum urbis potitum Romilum conjiciamus (intelligamus) anno primo VII. olympiadis regnum assumpsisse, archonte Atheniensium Kharophe[4]) annum primum decennalis potestatis agente: atque id sane annorum ratio postulat. Quot (autem) unusquisque regum annis potitus sit, eo quoque ipso verbo res declarantur. De tempore ergo, quo urbs, quae nunc rerum potitur, habitari coepta est, prout alii ante me dixerunt, mihi quoque id ita videtur[5])." Haec Dionisius.

Ceterum post Tarkini interitum cessante regum (monarcharum) potestate, haud ultra reges exstiterunt Romanorum; sed primum consules (*ὕπατοι*) Brutiani[6]) (id est Brutus et Collatinus); postea tribuni plebis; ac deinde Dictatores[7]) qui sunt imperatores[8]); et rursum consules: de quorum singulorum annuo principatu supervacaneum censeo nunc proferre, (et) tot nominum copiam cumulare. Quod si acta quoque eorum minute recensere velimus (vellemus), longe extensae conseruntur (consererentur) historiae; neque conveniunt praesenti meo proposito: quapropter congruum (hoc) duco alii chronographiae ac (tunc) omnibus, qui illuc pertinent, vacare: consulibus, inquam, qui post Tarkinum exstiterunt, et tribunis plebis,

1) N. „Ankius", reliqui „Ankus".

2) Cod. Etschm. „Leukinus", G. N. „Leukius", A. Z. „Lucius".

3) Cod. Etschm. „Serulius", sed deinde recte „Servilius".

4) Cod. Etschm. „Kharobe".

5) Sic A. — Z. „eademque ratione quonam tempore Urbs hac aetate dominatrix incolis frequentata fuerit exploratum fit. Ergo quod hactenus narratum est, idem mihi quoque videtur." Idemque in nota ad h. l.: „Ita totus hic locus a graeca, prout nunc est, vel sententia, vel interpunctione recedit. Est tamen textus arm. aliquantum perplexus." Textus arm. ad verbum sic vertendus: „De tempore, quantum quidem (tempus) habitationis nunc dominantibus urbis sit, quemadmodum qui me priores (sc. sunt) dixerunt, mihi quoque id item videtur". Si textum graecum respicimus, levi mutatione legi potest „berrnatzeloh" i. e. „dominanti" sc. urbi pro berrnatzelotz" i. e. „dominantibus" sc. urbis. In cod. Etschm., certe in ejus apographo lectio verborum „quemadmodum — dixerunt" prorsus corrupta sensu caret.

6) Eusebium scripsisse *οἱ περὶ Βροῦτον* suspicatur Gutschmidius.

7) Cod. Etschm. „diktatorkh", reliqui „dikatorkh".

8) Vox arm. significat proprie artificiose loquentem, rhetorem.

dictatoribusque[1]), qui Romanorum urbem[2]) gubernarunt, atque annorum numerum colligunt usque ad Caesarem[3]). Tunc iterum redeamus (redibimus, deveniemus) ad primam nempe monarchicam potestatem ejus postquam haec praedicta erunt. Efficiuntur itaque post Tarkini interitum usque ad Julium Caesarem[3]) intermedia tempora, olompiades CXV. ex quibus anni conficiuntur LX. supra quadringentos.

Tarkinus enim post completam sexagesimam septimam olompiadem interiit (interit, cadit). Caesar[3]) vero initio CLXXXIII. (olompiadis) regio (monarchico) imperio potitur: tempus autem interjectum ad annos CCCCLX. protrahitur. (Equidem) erant a septima olompiade, Romaque condita, anni CCXLIV. (usque ad mortem Tarquinii); adeo ut a condita Roma usque ad Julium Caesarem[3]) sint omnino anni DCCIV. olompiades autem CLXXVI.

His sane suffragatur suo testimonio et Kastor chronographus, ubi breviter de temporibus tractat, hoc pacto ea, quae sequuntur verba, scribens.

Kastoris de Romanorum regno.

„Romanorum reges singillatim exposuimus, initium facientes ab Aenea Ankhisae filio secundum tempus, quo Latinis imperavit; et in Amolium Silvium deduximus, quem Romilus, qui Rheae[4]) matris suae avunculus (*θεῖον*) erat, occidit. Iisdem ergo Romilum quoque adjungemus, caeterosque, qui post eum Romae regnaverunt usque ad Tarkinum cognomento Superbum: tempus autem illud est annorum CCXLIV. Post quos seorsum consules disponemus, incipientes a Leukio Junio Bruto, et a Leukio Tarkino Collatino[5]), et in Markum Valerium Messaliam, et Marcum Pisonem[6]) desinentes; qui tempore Theophemi Atheniensium archontis consules fuerunt. Sunt autem eorum anni CCCCLX.“ Haec Kastor.

Porro iisdem eos quoque adjicere congruum est, qui a Julio Caesare Romanorum Imperatores exstiterunt; atque singulis annis de consulibus quoque singulis mentionem facere, appositis etiam olompiadibus[7]) interea exactis.

(Hic deficiunt Codd. Armeni.)

[1]) Codd. „dekator“.
[2]) Sic cod. Etschm., G. „urbes“, N. om.
[3]) Arm. „Kaisr“.
[4]) Arm. „Areae“.
[5]) Codd. exhibent: „(a) Seleukio et Junio, a Bruto et a Leukio Arkino Kolantino“.
[6]) Codd. „et Markum et in Pisonem“.
[7]) Hoc solo loco cod. Etschm. scribit „olompiad“.

INDEX CAPITVM

LIBRI PRIORIS.